

GENEL MÜDÜRLÜK

Güney Mah. Petrol Cad. No: 25
41790 Körfez-Kocaeli
Telefon: (0262) 316 30 00
Faks: (0262) 316 30 10 - 316 30 11
E-Posta: info@tupras.com.tr

İZMİT RAFİNERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Güney Mah. Petrol Cad. No: 25/1
41780 Körfez-Kocaeli
Telefon: (0262) 316 30 30
Faks: (0262) 316 37 24
E-Posta: izmit.info@tupras.com.tr

İZMİR RAFİNERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Atatürk Mah. İnönü Bulvarı No: 52
35800 Aliğa-Izmir
Telefon: (0232) 498 55 55
Faks: (0232) 498 50 00 - 498 50 01 - 02
E-Posta: izmir.info@tupras.com.tr

KIRIKKALE RAFİNERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Altınova Mah. Atatürk Bulvarı No: 186
71001 Hacılar Kasabası Kırıkkale
Telefon: (0318) 261 20 00 (20 Hat)
Faks: (0318) 261 20 71 - 261 20 72
E-Posta: kırikkale.info@tupras.com.tr

BATMAN RAFİNERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Site Mah. Özgürlük Bulvarı No: 152
72100 Batman
Telefon: (0488) 217 21 00
Faks: (0488) 217 26 81
E-Posta: batman.info@tupras.com.tr

ANKARA İRTİBAT BÜROSU

Atatürk Bulvarı, Atayurt İşhanı, No: 169/64
06680 Bakanlıklar - ANKARA
Telefon: (0312) 417 12 05
Faks: (0312) 417 75 12

*Gözümüz de
hedeflerimiz de
daha yükseklerde!*

2015 Faaliyet Raporu

Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç'un aramızdan zamansız ayrılışının tarifsiz üzüntüsünü yaşıyoruz.

Mustafa V. Koç, 32 yıllık çalışma hayatı, 13 yıllık Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanlığı ile bizlere çok büyük, çok başarılı, gurur duyulacak bir miras bıraktı.

Yönetim Kurulu Başkanlığı döneminde, tarihimizin rekor yatırımları kararlılıkla gerçekleştirildi. Başarılı satın almalarla Topluluğumuzun yurt içindeki lider konumu güçlendirildi. Bayrağımız yeni ülkelere taşınarak, uluslararası faaliyetlerimiz yaygınlaştırıldı. Gerçekleştirilen büyük ölçekli ihracat projeleri ile hem Topluluğumuzun hem de Ülkemizin yurt dışı gelirleri önemli artış gösterdi. Küresel vizyonu ile liderlik ettiği Topluluğumuzu dünyanın önde gelen şirketleri arasına taşıyan Mustafa V. Koç, Koç Holding'in Fortune 500 listesindeki yegâne Türk şirketi olması gururunu yaşattı.

Mustafa V. Koç hayatı boyunca Topluluğumuzun kurucusu merhum Vehbi Koç'un "Ülkem varsa ben de varım" ilkesine bağlı kalarak yaşadı. İş dünyasında önemli projeleri hayata geçiren bir lider olmanın ötesinde, Ülkemizin toplumsal kalkınmasına hizmet etmek için inançla sahiplendiği büyük sosyal sorumluluk projelerine öncülük etti.

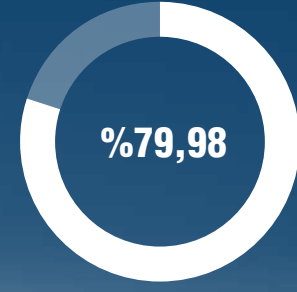
Vizyonu, hayırseverliği, liderliği ve en önemlisi insani değerleri ile silinmeyecek izler bırakan Mustafa V. Koç, Ülkemizin geleceğine her zaman yürekten inandı. Hakiki bir halk adamıydı. Çalışanlarına güç veren ve destekleyen bir lider olmasının yanı sıra, küresel bakış açısı, kararlılığı, değerleri ve iş etiği ile de ilham kaynağı oldu.

Bundan sonra, onun görüşleri, geniş bakış açısı ve getirdiği dinamizm ile, biz de Koç Holding'i milletlerarası bir yapıdan, global bir dünya şirketine taşıyacağız... Tekrar saygı, rahmet ve şükranla anıyoruz.

Koç Topluluğu

Bir Bakışta Tüpraş

DİTAŞ

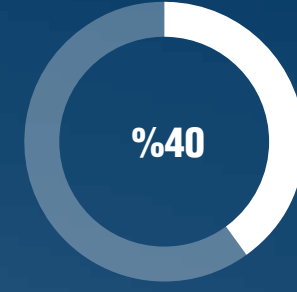
Tüpraş,
Ditaş'ın **%79,98** hissesine sahip

1 Ham Petrol Tankeri
164.859 DWT

1 Ham Petrol/Ürün Tankeri
51.532 DWT

5 Ürün Tankeri
68.089 DWT

Yurt içi ve/veya uluslararası
ham petrol ve petrol ürünleri
taşıma faaliyetleri

OPET

Tüpraş,
Opet'in **%40** hissesine sahip

Akaryakıt İstasyonu
1.444

Depolama Kapasitesi
1,1 Milyon m³

Ticaret, madeni yağ, gemi yakıtı,
uçak yakıtı faaliyetleri

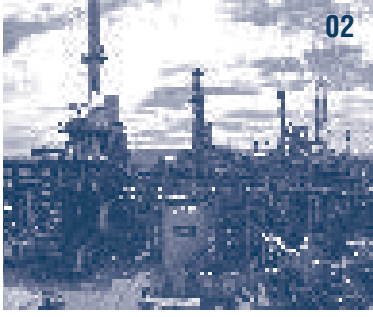

Mustafa V. Koç
(1960-2016)

İçindekiler

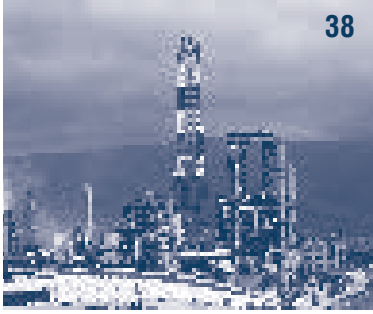
02

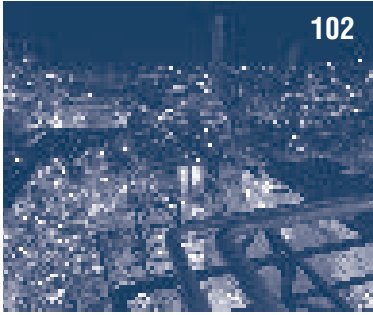
20

28

38

102

KISACA TÜPRAŞ

- 02 Temel Göstergeler
- 08 2015 Gelişmeleri
- 12 Tüpraş'ın Tarihsel Gelişimi
- 16 Başarı ve Ödüller

YÖNETİM

- 20 Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı
- 24 Yönetim Kurulu
- 28 Genel Müdür'ün Mesajı
- 32 Üst Yönetim

2015 PERFORMANSI

- 36 Sektör
- 38 Üretim
- 44 İzmit Rafinerisi
- 46 İzmir Rafinerisi
- 48 Kırıkkale Rafinerisi
- 50 Batman Rafinerisi
- 52 Dağıtım
- 54 Deniz Taşımacılığı
- 58 Strateji

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- 64 Yatırımlar
- 66 Ar-Ge
- 70 Sağlık ve Emniyet Uygulamaları
- 74 Kalite Yönetim Sistemleri
- 76 Çevre
- 78 Enerji Verimliliği
- 80 İnsan Kaynakları
- 84 Sürdürülebilirlik ve Performans Göstergeleri
- 90 Kurumsal Sorumluluk Projeleri

KURUMSAL YÖNETİM

- 98 Yatırımcı İlişkileri
- 104 Yönetim Kurulu Komitelerinin Çalışma Esasları ve Etkinliğine İlişkin Değerlendirme
- 106 Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu
- 119 Risk Yönetimi ve Risk Yönetim Komitesi Çalışmaları
- 123 Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında
- 124 Olağan Genel Kurul Toplantısı Gündemi
- 125 Kâr Dağıtım Önerisi
- 126 2015 Yılı Kâr Payı Dağıtımına İlişkin Açıklama
- 127 2015 Yılı Bağlı Şirket Raporu
- 128 Esas Sözleşme Tadil Metni
- 138 2015 Yılı İlişkili Taraf İşlemleri Raporu
- 139 Ücret Politikası
- 140 Bağımsızlık Beyanı
- 145 Denetim Komitesi Raporu (Finansal Tablolara İlişkin)
- 146 Sorumluluk Beyanı (Finansal Tabloların Kabulüne İlişkin)
- 147 Denetim Komitesi Raporu (Faaliyet Raporunun Kabulüne İlişkin)
- 148 Sorumluluk Beyanı (Faaliyet Raporunun Kabulüne İlişkin)
- 149 Yıllık Faaliyet Raporu'na Dair Bağımsız Denetçi Raporu

FİNANSAL TABLOLAR

- 151 Finansal Tablolar ve Denetçi Raporu
- 225 Sözlük

Türkiye'nin en büyük şirketi olarak,
büyük yatırımlarla Türkiye'nin
ilerlemesine katkıda bulunuyoruz.

Fuel Oil Dönüşüm Tesis'i'nin hayata
geçmesiyle daha büyük hedeflere
yöneldik. Şimdi daha yüksek
hedeflerle dolu geleceğe umutla
bakıyor, verimliliğimizi ve uluslararası
rekabet gücümüzü artırmaya
devam ediyoruz.

 Tüpraş

Temel Göstergeler

2015 yılı başında test üretimlerine başlanan Fuel Oil Dönüşüm Projesi'nin üretime geçmesinin katkısı ve yüksek marj ortamının da etkisiyle Tüpraş, tam kapasite kullanımı ile rekor gerçekleştirmiştir.

ÜRETİM
MİLYON TON

27,3

SATIŞ
MİLYON TON

28,7

JET YAKIT ÜRETİMİ
MİLYON TON

5,1

MOTORİN ÜRETİMİ
MİLYON TON

8,2

SATIŞ (MİLYON TON)

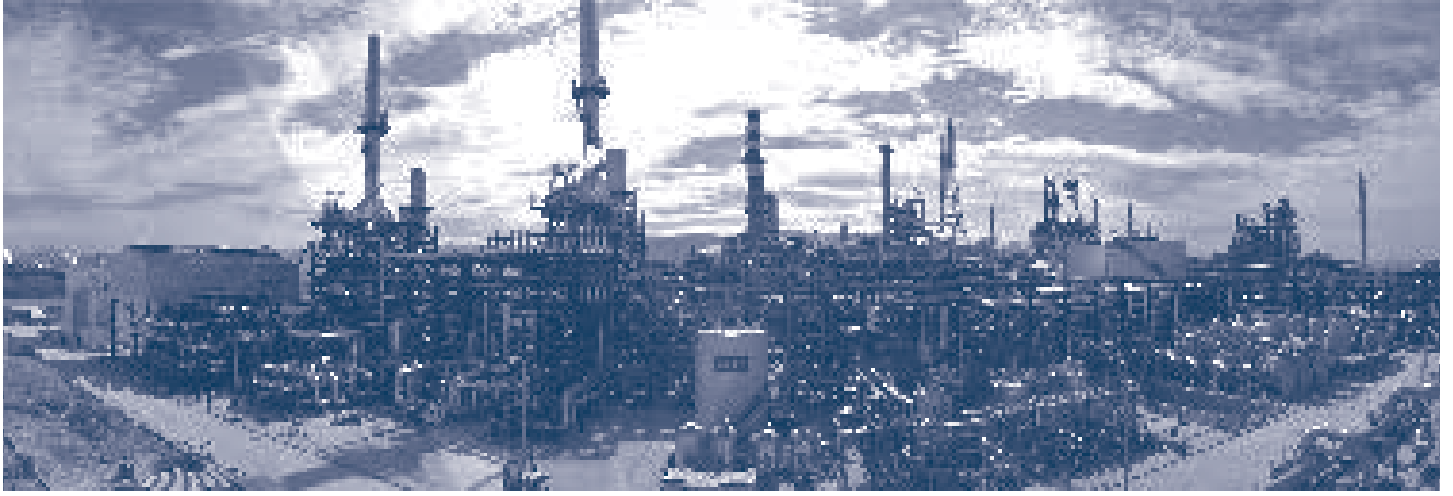

OPERASYONEL PERFORMANS GÖSTERGELERİ (BİN TON)

OPERASYONEL GÖSTERGELER	2011	2012	2013	2014	2015
İşlenen Ham Petrol	20.896	22.118	21.568	20.044	27.559
Üretim	20.898	21.867	21.175	20.101	27.268
Satış	23.897	25.441	24.083	22.194	28.739
Ürün Dış Satımı	5.152	5.860	4.844	5.333	6.494
Ürün Dış Alımı	4.214	4.387	3.805	2.920	2.999

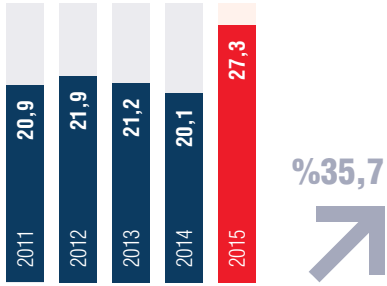
TÜPRAŞ RAFİNERİLERİ ÜRETİM (BİN TON)

ÜRÜNLER	2014	2015	DEĞİŞİM (%)
LPG	702	904	28,8
Benzin & Nafta	4.446	5.823	31,0
Jet Yakıtı/Gazyağı	3.610	5.126	42,0
Motorin	5.307	8.219	54,9
ORTA DİSTİLAT	8.917	13.345	49,7
Fuel Oil'ler	3.483	2.907	(16,5)
Bitüm	1.920	2.876	49,8
Makina Yağları	114	133	16,7
ASRFO/Vakum		106	
Kok		473	
Diğer	518	701	35,2
TOPLAM	20.101	27.268	35,7

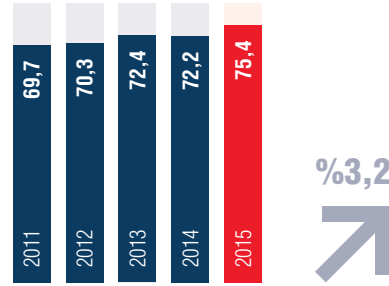
ÜRETİM (MİLYON TON)

2015 yılında tam kapasite kullanımıyla 27,3 milyon ton üretim gerçekleşmiştir.

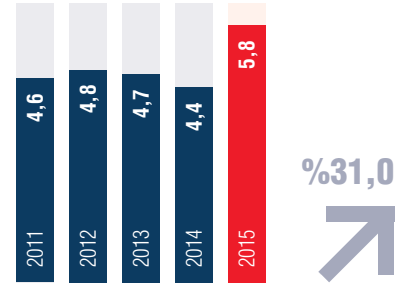
BEYAZ ÜRÜN ÜRETİM (%)

Dönüşüm ünitelerinin etkin kullanımı ve Fuel Oil Dönüşüm Ünitesi'nin etkisiyle, Tüpraş'ın beyaz ürün üretimi 2015 yılında %75,4 oranında gerçekleşmiştir.

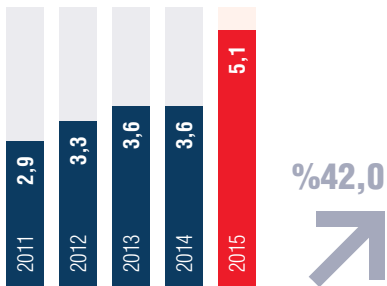
BENZİN & NAFTA (MİLYON TON)

2015 yılında %31 artışla toplam 5,8 milyon ton benzin ve nafta üretimi gerçekleşmiştir.

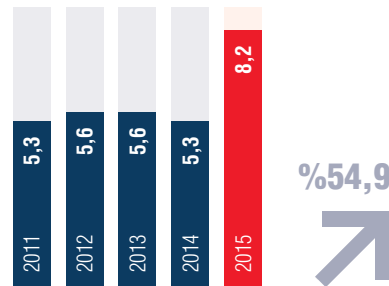
JET YAKITI (MİLYON TON)

2015 yılında %42 artışla toplam 5,1 milyon ton jet yakıtı üretimi gerçekleşmiştir.

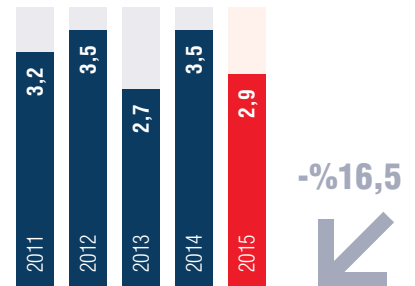
MOTORİN (MİLYON TON)

2015 yılında %54,9 artışla toplam 8,2 milyon ton motorin üretimi gerçekleşmiştir.

FUEL OIL (MİLYON TON)

2015 yılında geçtiğimiz yılın %17 altında toplam 2,9 milyon ton fuel oil üretimi gerçekleşmiştir.

Temel Göstergeler

Tüpraş, Fuel Oil Dönüşüm Ünitesi'nin de etkisiyle %75,4 oranında beyaz ürün üretimi gerçekleştirmiş ve 27,3 milyon ton ürün üretmiştir.

ATIK SU GERİ KAZANIMI MİLYON M³

17,2

GERİ KAZANILAN SU/ TÜKETİLEN TOPLAM SU (%)

%40,1

KAPASİTE KULLANIMI (%)

KAPASİTE KULLANIM ORANI	HAM PETROL	YARI MAMUL	TOPLAM
1. Çeyrek	80,7	3,5	84,1
2. Çeyrek	99,6	4,4	104,0
3. Çeyrek	105,7	4,6	110,3
4. Çeyrek	106,3	5,3	111,6

EMNİYET SKORLARI	2011	2012	2013	2014	2015
Kaza Sıklık Oranı	2,2	1,5	1,1	1,6	2,5
Kaza Şiddet Oranı	83	289	26	308	315

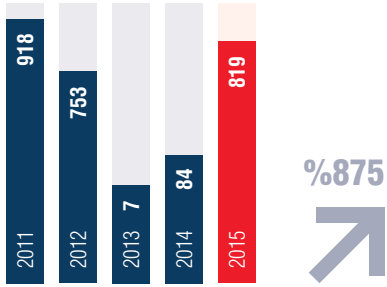
ATIK SU GERİ KAZANIMI	2011	2012	2013	2014	2015
Geri Kazanılan Su Miktarı (milyon m ³)	11,2	9,9	11,0	12,0	17,2
Geri Kazanılan Su/Tüketilen Toplam Su (%)	37,1	32,2	36,3	40,7	40,1

SERA GAZI EMİSYON TASARRUFU (CO ₂ EMİSYON-BİN TON)	2011	2012	2013	2014	2015
Sera Gazı Tasarruf Miktarı	317,0	348,2	186,0	126,4	71,7

VERGİ ÖNCESİ KÂR (MİLYON ABD DOLARI)

Tüpraş'ın vergi öncesi kârı 2015 yılında 819 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

FİNANSAL PERFORMANS GÖSTERGELERİ

FİNANSAL GÖSTERGELER* (MİLYON ABD DOLARI)

	2011	2012	2013	2014	2015
Net Satışlar	24.302	23.677	21.595	18.165	13.571
Faaliyet Kârı	1.181	631	22	199	1.012
Vergi Öncesi Kâr	918	753	7	84	819
Vergi Sonrası Kâr	740	817	629	667	938
FAVÖK	1.329	715	560	338	1.397
Net Borç	578	551	1.340	1.663	2.370
Özkaynak Kârlılığı (ROE) %	30	32	24	26	35
Borç Kaldıraç Oranı %	20	17	36	38	45
Net Çalışma Sermayesi	359	595	(296)	(677)	(53)
Yatırım Harcaması (Solo)	628	974	1.201	959	344

* 2011 yılı ve önceki dönemlerde OPET rakamları konsolidasyona dâhildir.

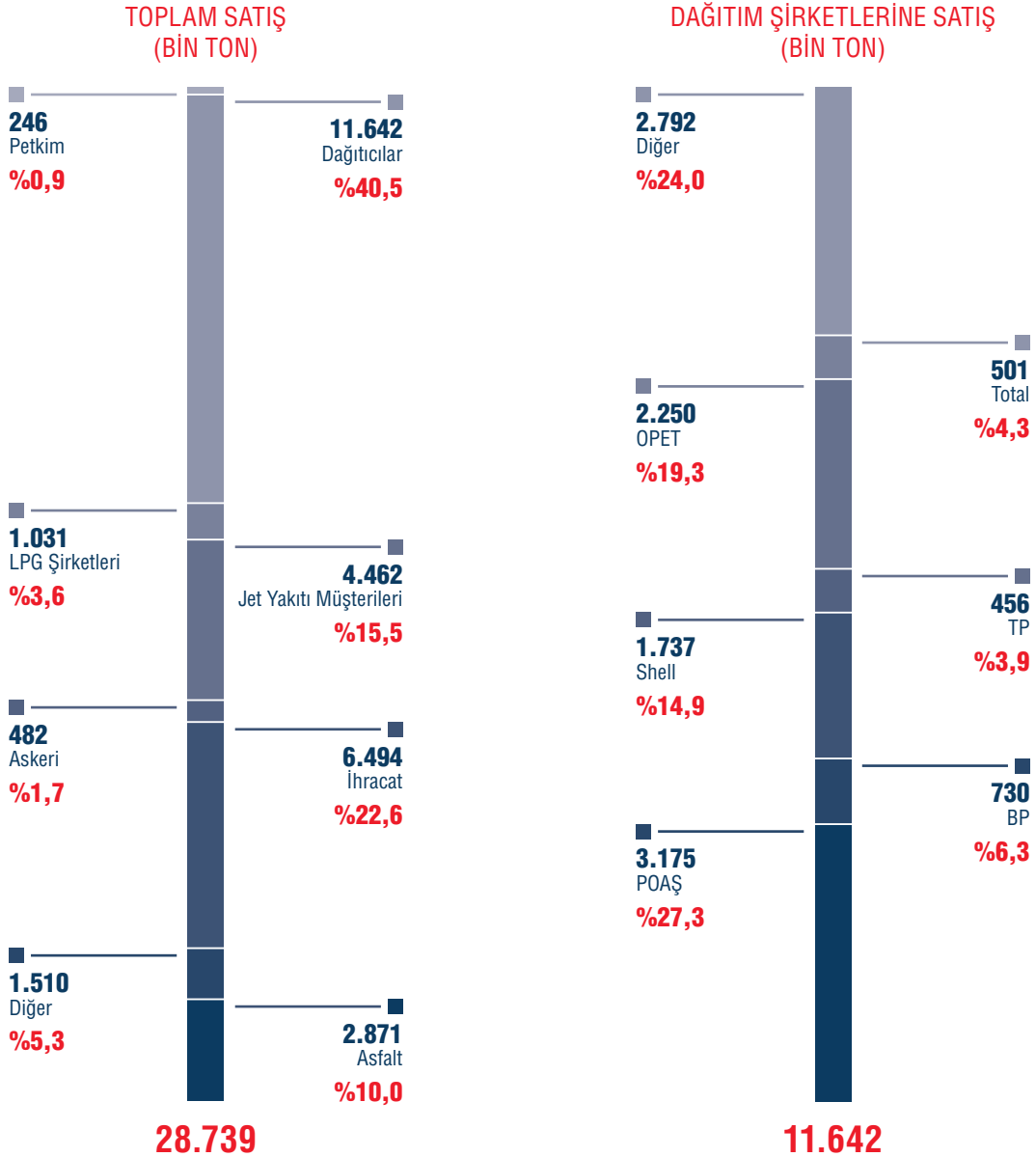
HİSSE BAŞINA KAZANÇ

TL	2011	2012	2013	2014	2015
Hisse Başına Kâr	5,0	5,9	4,8	5,8	10,2
Hisse Başına Temettü Brüt	3,9	3,9	1,6	-	6,5
Hisse Başına Temettü Net	3,3	3,3	1,3	-	5,5

Temel Göstergeler

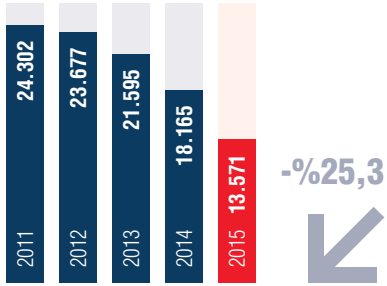
Tam kapasite kullanımı ve uygulanan satış stratejilerinin etkisiyle, 2015 yılında 22,2 milyon ton yurt içi, 6,5 milyon ton ihracat olmak üzere, 28,7 milyon ton ürün satışı gerçekleştirilmiştir.

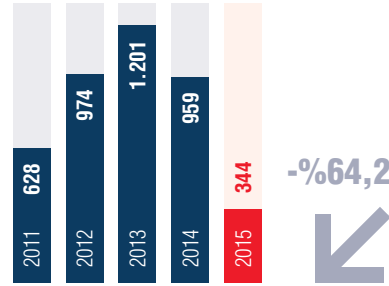
NET SATIŞLAR (MİLYON ABD DOLARI)

Miktarsal artışa rağmen, ham petrol fiyatının %47 düşmesinden dolayı Tüpraş'ın net satışları 2015 yılında 13.571 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

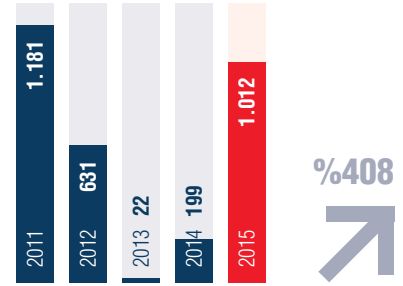
YATIRIM HARCAMASI (MİLYON ABD DOLARI)

Tüpraş, 2015 yılında 190 milyon ABD doları RUP harcaması dahil toplam 344 milyon ABD doları yatırım harcaması gerçekleştirmiştir.

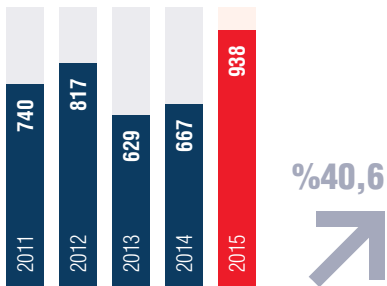
FAALİYET KÂRI (MİLYON ABD DOLARI)

Yüksek kapasite kullanımı, rafineri marjlarındaki artış ve beyaz ürün veriminin etkisiyle faaliyet kârı 2015 yılında 1.012 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

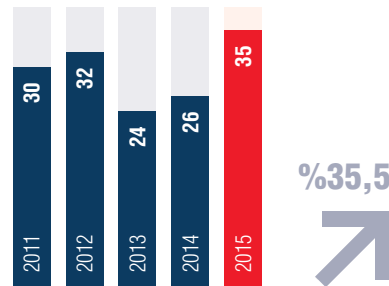
VERGİ SONRASI KÂR (MİLYON ABD DOLARI)

Tüpraş'ın vergi sonrası kârı 2015 yılında 938 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

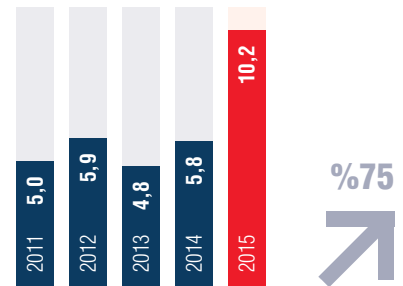
ÖZKAYNAK KÂRLILIĞI (ROE) (%)

Tüpraş'ın özkaynak kârlılığı 2015 yılında %35,5 olarak gerçekleşmiştir.

HİSSE BAŞINA KÂR (TL)

Tüpraş'ta hisse başına kâr 2015 yılında %75 artışla 10,2 TL ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

2015 Gelişmeleri

Tüpraş, Avrupa Birliği Çevre Ödülleri değerlendirmesinde hem enerji tasarrufu hem de çevrenin korunmasına katkı sağlayan “Membran Deaerattör Soğuk Kazan Besleme Suyu ile Enerji Geri Kazanımı Projesi”yle Türkiye birincisi olmuştur.

**ENERJİ GERİ KAZANIMI
PROJESİ YATIRIM TUTARI
MİLYON ABD DOLARI**

2,3

PROJE İLE
SERA GAZI SALINIMINDA
GERÇEKLEŞEN AZALTIM
YILDA 60 BİN ADET AĞAÇ
DİKİLMESİNE EŞ DEĞERDİR.

AB ÇEVRE ÖDÜLÜ TÜPRAŞ'IN

Tüpraş, daha az enerjiyle aynı verimliliği sağlayan Membran Deaerattör Soğuk Kazan Besleme Suyu ile Enerji Kazanımı Projesi'yle Avrupa Birliği Çevre Ödülleri Türkiye Programı Süreç Kategorisi birincilik ödülünün sahibi olmuştur.

2011 yılında, rafineri elektrik üretiminde önemli bir paya sahip olan gaz türbini atık ısısından enerji geri kazanımı fikri ile başlayan projede, yapılan araştırmalar sonucu ilaç ve içecek gibi endüstrilerde kullanılan Membran Deaerattör teknolojisinin, rafineri proseslerinde uygulanmasına karar verilmiştir.

Sistem içinde kullanılan membranlar ile oksijeni giderilmiş su buhar üretiminde kullanılarak, rafineri enerji tüketimi azaltılmıştır. 2013 yılında Tüpraş personeli tarafından geliştirilen, daha az enerji kullanarak aynı verimin sağlanabileceğini gösteren, dünyada ilk uygulaması İzmit Rafinerisi'nde gerçekleşen "Membran Deaerattör Soğuk Kazan Besleme Suyu ile Enerji Kazanımı Projesi", altı ayda yatırımını ödeyerek sahada çalışan yeni bir sisteme dönüşmüştür.

İzmit Rafinerisi Plant 9 Ünitesi'nde gerçekleştirilen deneme sürecinde elde edilen başarının ardından, sistem İzmit Rafinerisi Ham Petrol, Hidrojen Üretim, İzomerizasyon (Benzin Oktan Yükseltme) ve Dizel Kükürt Giderme Ünitelerinde de uygulanmaya başlanmıştır. İlk kez uygulanan sistemde devreye alma sırasında yaşanan sorunlar, Tüpraş çalışanları ve proje ekibince ortak akıl ve bilgi yönetimi ile kısa sürede çözüme kavuşturulmuş, sahada alınan başarılı sonuçların ardından, Türk Patent Enstitüsü'ne başvurularak 2015 yılında 20 yıl süre korumalı patent alınmıştır.

Mühendislik çalışmalarının tamamlanması ile 2013 ikinci yarısında uygulanmaya başlayan proje, gerçekleştirilen 2,3 milyon ABD dolarlık yatırımı kısa süre içinde geri ödeyerek, ekonomik katkısını kanıtlamıştır. Proje sayesinde sera gazı ve diğer emisyonlarda sağlanan azalma ile çevresel anlamda da katkı sağlanmıştır. Sera gazı salınımında gerçekleşen azaltım, yılda 60 bin adet ağaç dikilmesine eşdeğerdir.

2015 Gelişmeleri

Indus3Es (Industrial Energy and Environment Efficiency) Projesi, Avrupa Birliği'nin yeni dönem Araştırma ve Yenilik Çerçeve Programı olan Horizon 2020 programı kapsamında desteklenecek projelerden biri olmuştur.

TÜPRAŞ, BIST
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
ENDEKSİ'NDE BIST-50
ŞİRKETLERİ ARASINDA YAPILAN
DEĞERLENDİRMEDE
İLK 29 ŞİRKET ARASINDA

**KURUMSAL YÖNETİM
DERECELENDİRME NOTU**

9,44

KIRIKKALE RAFİNERİSİ GAZ TÜRBİNİ İNŞASI İÇİN TEMELLER ATILDI

Kırıkkale Rafinerisi Yeni Kuvvet Santrali Projesi'nin ilk adımı olan Gaz Türbini inşası temel atma töreni 3 Temmuz 2015 günü gerçekleşmiştir.

Kırıkkale Rafinerisi'nin buhar ve elektrik ihtiyacını temin etmek amacıyla 1986 yılında devreye alınan mevcut kuvvet santrali, malzeme yıpranması ve eski teknoloji kaynaklı problemlerin gün geçtikçe artması nedeniyle ekonomik ve güvenilir ömrünü tamamlamıştır.

Mevcut santralin yeni teknolojiler kullanılarak daha az maliyetli ve güvenilir bir biçimde elektrik ve buhar üreten bir santral ile yenilenmesi amacıyla yapılacak yeni Güç Santrali'nde, 1 adet 45 MW'lık gaz türbini, 1 adet 120 ton/saat kapasiteli yardımcı yanmalı kazan, 1 adet 120 ton/saat kapasiteli konvansiyonel kazan, 1 adet 16 MW ara çekişli-karşı basınçlı buhar türbini ve 1 adet 20 MW ara çekişli-kondenserli buhar türbini yer alacaktır. Projenin maliyeti 84 milyon ABD dolarıdır.

TÜPRAŞ HORIZON 2020 PROGRAMI'NDA

Tüpraş'ın da ortağı olduğu Indus3Es (Industrial Energy and Environment Efficiency) Projesi, Avrupa Birliği'nin yeni dönem Araştırma ve Yenilik Çerçeve Programı olan Horizon 2020 programı kapsamında desteklenecek projelerden biri olmuştur.

Indus3Es projesinin amacı, endüstrilerdeki proseslerden çıkan düşük kalitedeki atık ısıların geri kazanımı ve yeniden değerlendirilmesi amacıyla inovatif, yeni koşullara uyarlabilen, kompakt ve ekonomik olarak rekabetçi absorpsiyon ısı dönüştürücüsü geliştirmektir.

Tüpraş'ın projedeki temel görevi, teknoloji geliştirme aşamasına katkı sağlanması, ısı değiştirici performansının proses ve operasyon koşullarında optimizasyonu ve uygulama çalışmasının yapılması olacaktır. Proje ile rafinerilerden maksimum verimlilik sağlanması hedeflenmektedir.

Proje, Tüpraş'ın AB çerçeve programlarının devamı olan dünyanın en yüksek bütçeli ve en prestijli sivil araştırma programı Horizon 2020 kapsamında desteklenen ilk projesidir. Horizon 2020 Programı, uluslararası ortaklıklar yolu ile geleceğin teknolojilerine yön verme amacıyla oluşturulmuş ve mevcut en rekabetçi destek programıdır. Horizon 2020 programında başarı oranını artırmak ülke hedefleri arasında yer almaktadır.

TÜPRAŞ'IN KURUMSAL YÖNETİM DERECELENDİRME NOTU 9,44'E YÜKSELTİLDİ

SAHA Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş. Tüpraş'ın geçtiğimiz yıl 9,31 olan Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu'nu bu yılki değerlendirmesinde 9,44 seviyesine yükseltmiştir.

Tüpraş'ın Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne verdiği önem, bunu sürekli ve dinamik bir süreç olarak yürütmekteki istiklalik ve bu doğrultuda bir önceki derecelendirme notunun tahsis edildiği Ekim 2014 tarihinden bu yana geçen süre içinde gerçekleştirmiş olduğu iyileştirmeler, Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu'nun 9,44'e yükselmesine neden olan önemli etkenlerdir.

TÜPRAŞ, BIST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ENDEKSİ'NDE

Borsa İstanbul tarafından 2014 yılında BIST-30 şirketleri arasında yapılan ilk değerlendirmede 15 şirket arasında yer alan Tüpraş, 2015 yılında da BIST-50 şirketleri arasında yapılan değerlendirmede endekste yer alan ilk 29 şirket arasında yer almıştır.

BIST Sürdürülebilirlik Endeksi için yılda bir endeks dönemi bulunmaktadır. 2014 yılında BIST 30 Endeksi'nde yer alan şirketler, 2015 yılında ise BIST 50 Endeksi'nde yer alan şirketler değerlemeye tabi tutulmuştur. "Değerlemeye tabi şirketler listesi" her yıl Aralık ayı içerisinde revize edilerek Borsa İstanbul tarafından ilan edilmektedir.

BİR DİZEL ÜRETİM YÖNTEMİ VE SİSTEMİ PATENT ALDI

İzmit, İzmir ve Kırıkkale Rafinerileri DHP Üniteleri'nde, ünite şarjlarının T-95 distilasyon değerinin düşürülmesine yönelik hayata geçirilen katalizör uygulaması için 22 Kasım 2011 tarihinde gerçekleştirilen "Bir Dizel Üretim Yöntemi ve Sistemi" isimli patent başvurusuna Türk Patent Enstitüsü tarafından 2015 yılında 20 yıl koruma sağlayan İncelemeli Patent Belgesi verilmiştir.

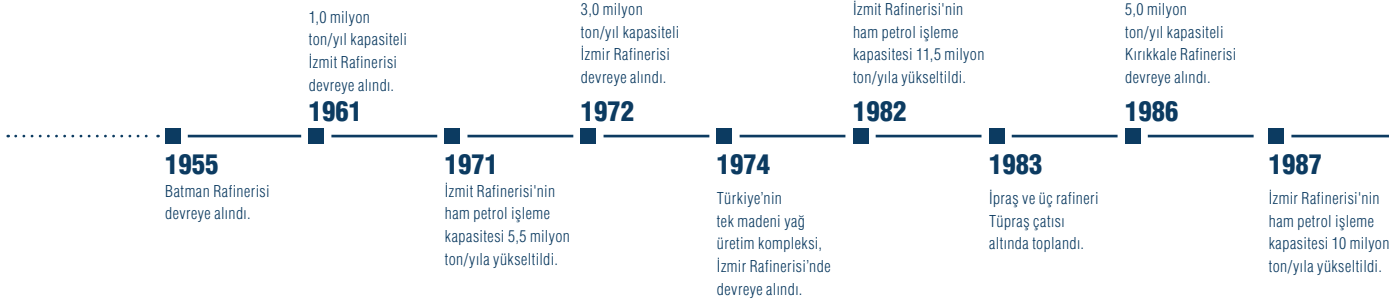
Bir Dizel Üretim Yöntemi ve Sistemi ile Dizel Kükürt Giderme Üniteleri'nde işlenen dizel akımının ağırlaştırılması sağlanarak, Ünite'ye beslenen şarj akımının %95 distilasyon değeri artırılmıştır. Böylelikle normalde Dizel Kükürt Giderme Ünitesi'nde işlenemeyen dizele göre ağır hidrokarbon akımlarının bu Ünite'de daha ince ürünlere dönüştürülmesi ile rafinerilerin toplam beyaz ürün verimliliği ve rafineri kârlılığı önemli oranda artırılmıştır. Ayrıca, hidrokraker katalizörü sayesinde Ünite'nin hidrojenasyon aktivitesi artmış ve bu durum da hacimsel olarak Dizel Kükürt Giderme Ünitesi'nin verimliliğini artırarak rafinerilerin kârlılığını olumlu yönde etkilemiştir.

HEXMON MARKASININ, TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ'NDEN LOGOLU MARKA TESCİL BELGESİ ALINDI

Rafineri sektöründe gelecek teknolojiler üzerinde çalışmalarını sürdüren Tüpraş'ın, yeni teknoloji ve proje çıktılarının patent gibi fikri haklara dönüşmesi ile "Eşanjörlerin Kirlilik Takibi, Modellenmesi, Simülasyonu ve Optimal Bakım Planlaması ile Rafineri Enerji Kayıplarının Azaltılması" konulu Ar-Ge projesi sonrası geliştirilen simülasyon programı "HEXMon" için yaptığı Topluluk Marka Tescili, AB üye ülkelerinde başvuru ve Türk Marka düz yazı ve logolu marka başvuru 2015 yılında 10 yıl süre ile tescil edilmiştir.

Tüpraş'ın Tarihsel Gelişimi

TÜRKİYE'NİN İLK PETROL RAFİNERİSİ

1955

TÜPRAŞ HİSSELERİNİN İLK HALKA ARZI

1991

1950'LER

1955

- Türkiye'nin ilk petrol rafinerisi olan Batman Rafinerisi devreye alındı.

1960'LAR

1961

- 1,0 milyon ton/yıl kapasiteli İzmit Rafinerisi (İpraş) devreye alındı.

1970'LER

1971

- İzmit Rafinerisi Birinci Tevsii Projesi tamamlanarak ham petrol işleme kapasitesi 5,5 milyon ton/yıla yükseltildi.

1972

- 3,0 milyon ton/yıl kapasiteli İzmir Rafinerisi devreye alındı.

1974

- Türkiye'nin tek madeni yağ üretim kompleksi, İzmir Rafinerisi'nde devreye alındı.
- Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. (Ditaş), Mart 1974'te kuruldu.

1980'LER

1982

- İzmit Rafinerisi 2'nci Tevsii Projesi tamamlanarak ham petrol işleme kapasitesi 11,5 milyon ton/yıla yükseltildi.

1983

- İpraş ve üç rafineri Tüpraş çatısı altında toplandı.
- İpraş'ın Ditaş'taki %29 hissesi Tüpraş'a devredildi.

1986

- 5,0 milyon ton/yıl kapasiteli Kırıkkale Rafinerisi devreye alındı.

1987

- İzmir Rafinerisi Tevsii Projesi tamamlanarak ham petrol işleme kapasitesi 10 milyon ton/yıla yükseltildi.

1989-2003

- Uzun Vadeli Yatırım Planı çalışmaları başlatıldı.

1990'LAR

1990

- Tüpraş Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na devredildi.
- Yönetim planlamada simülasyona geçildi.
- Üretim planlamada optimizasyon modeli uygulanmaya başlandı.

1991

- Tüpraş'ın %2,5 hissesinin ilk halka arzı gerçekleşti ve İMKB'de işlem görmeye başlandı.

1993

- Kırıkkale Hydrocracker Tesisi devreye alındı.
- İzmir Hydrocracker Tesisi devreye alındı.

1997

- İzmit Hydrocracker ve CCR Kompleksi devreye alındı.

1998

- Otomatik Fiyatlandırma Mekanizması yürürlüğe girdi.

1999

- Halka açıklık oranı %3,58'e ulaştı.
- 17 Ağustos Marmara Depremi ve Tüpraş Yangını.

2000'LER

2000

- İkinci halka arzla birlikte Tüpraş hisselerinin %34'ü İstanbul ve Londra Menkul Kıymetler Borsalarında işlem görmeye başladı.

2001

- Petkim Yarımcı Kompleksi, Tüpraş tarafından devralındı.
- İzmir CCR Reformer ve İzomerizasyon Üniteleri devreye alındı.

2002

- İzmit İzomerizasyon Ünitesi devreye alındı.
- Ekim 2002'de Ditaş'ın hisseleri 16,5 milyon ABD doları karşılığında satın alınarak Şirket'in %79,98'ine sahip olundu.

2003

- Supply Option Study başlatıldı.

2004

- Bütün rafinerilerin Kalite Çevre Sertifikasyonu alındı.

2005

- Petrol Piyasası Kanunu yürürlüğe girdi.
- Halka açıklık oranı %49'a yükseltildi.
- Kamuya ait olan %51 oranındaki hissenin blok satışı için yapılan ihaleyi, Koç-Shell ortak girişim grubu kazandı.
- İzmir Rafinerisi Dizel Kükürt Giderme Ünitesi devreye alındı.
- İthalat serbest bırakıldı.
- Laboratuvar akreditasyonu sağlandı.
- Rafinerici lisansları yenilendi.

2006

- 26 Ocak tarihinde Koç Holding A.Ş.'ye hisse devri gerçekleştirildi.
- Opet'in %40 hissesi Aygaz A.Ş.'den satın alındı.
- Operasyonel Mükemmellik Çalışması başlatıldı.
- Yeni logo ve kurum kimliği oluşturuldu.

2007

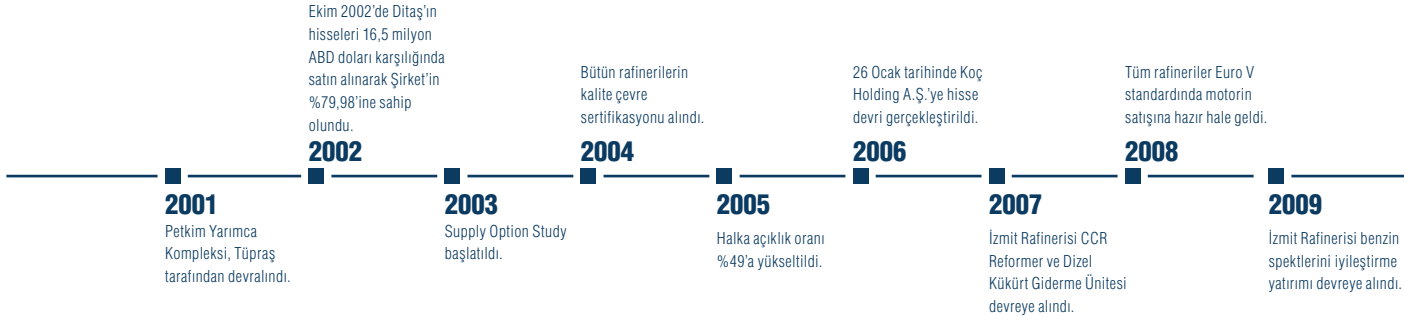
- İzmit Rafinerisi CCR Reformer ve Dizel Kükürt Giderme Ünitesi devreye alındı.
- Intranet portalı kullanılmaya başlandı.
- Ulusal Marker Uygulaması'na geçildi.
- Fuel Oil Dönüşüm Tesisi (RUP) yatırım kararı alındı.
- SAP Sistemi'ne geçildi. Uluslararası standartlara göre kurumsal sorumluluk raporu (GRI) yayımlandı.
- Baca gazı online ölçüm cihazlarının kurulumu (CEMS) yapıldı.
- Enerji yönetim birimleri kuruldu.
- Tüpraş'ın Kurumsal Yönetim Notu 7,91 olarak belirlendi.
- TCDD ile taşımacılık anlaşması imzalandı.
- SEÇ (Sağlık Emniyet Çevre) Politikası yayınlandı; Yönetim tarafından taahhüdü sağlandı.
- Tüpraş Tanıma Takdir ve Ödüllendirme Sistemi uygulamaya konuldu.

2008

- Kırıkkale Rafinerisi Dizel Kükürt Giderme ve CCR Reformer Ünitesi devreye alındı.
- İzmir Rafinerisi benzin spektlerini iyileştirme yatırımı devreye alındı.
- Tüm rafineriler Euro V standardında motorin satışına hazır hale geldi.
- Ditaş, Sevgi tankerini filosuna kattı.
- Demiryolu taşımacılığı gerçekleştirildi.
- Petrokimya Tesisleri'nde üretim durdurularak, Fuel Oil Dönüşüm Tesisi'nin yapımına başlandı.
- İleri Proses Kontrol (APC) uygulamalarına geçildi.
- OSAR-Risk Değerlendirme Tablosu devreye girdi.

Tüpraş'ın Tarihsel Gelişimi

DÜNYADA İLK CRAKING KATALİST UYGULAMASI

2010

AVRUPA BİRLİĞİ ÇEVRE ÖDÜLLERİ TÜRKİYE PROGRAMI SÜREÇ KATEGORİSİ BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ

2015

2009

- İzmit Rafinerisi benzin spektlerini iyileştirme yatırımı devreye alındı.
- Ditaş, Gönül tankerini filosuna kattı.
- Türkiye'de satılan tüm benzin ürünleri Euro V spektlerine ulaştı.
- Çalışma ortamları iyileştirildi.
- Müşteri talepleri portalından alınmaya başlandı.
- Müteahhit Yönetim Sistemi devreye alındı.
- Müşteri İlişkileri Yönetimi Sistemi'ne (CRM) geçildi.
- Kış motorini üretimine başlandı.

2010

- Ar-Ge Merkezi açıldı.
- Etik değerler revize edildi.
- Üniversitelerle master programları başlatıldı.
- REACH tüzüğüne kayıt olundu.
- Bitüm ürünlerine CE Belgesi alındı.
- Desulphurization Ünitesi'nde, dünyada ilk craking katalist uygulaması gerçekleştirildi.
- Sanayide Enerji Verimliliği Yarışması'nda Batman Rafinerisi birincilik, İzmir Rafinerisi üçüncülük ödülü aldı.
- Rafinerilerde SAP üzerinden Atık Yönetim Programı devreye alındı.

2011

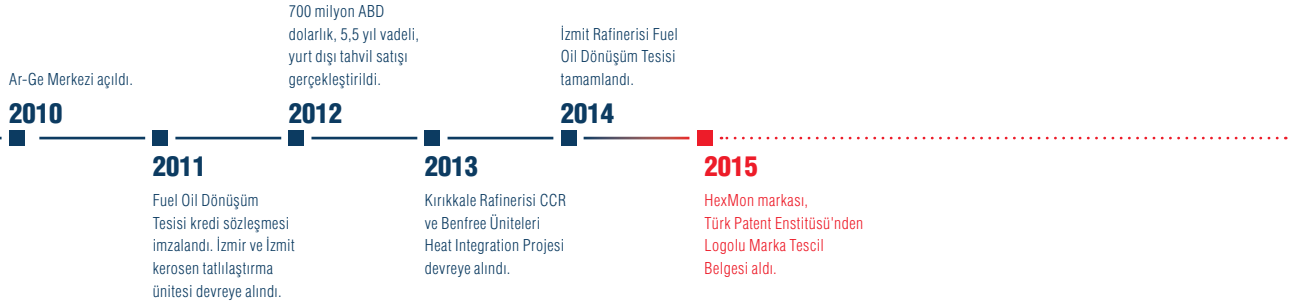
- Fuel Oil Dönüşüm Tesisi kredi sözleşmesi imzalandı.
- İzmit ve İzmir Rafinerileri Kerosen Tatlılaştırma Ünitesi devreye alındı.
- Sanayide Enerji Verimliliği Yarışması'nda İzmir ve Batman Rafinerileri birincilik ödülü aldı.
- Tüpraş'ın iş sağlığı ve güvenliği konusunda hazırladığı eğitim filmi dünya ikincisi oldu.
- Kurumsal Yönetim Notu 8,62 olarak güncellendi.

2012

- 700 milyon ABD dolarlık, 5,5 yıl vadeli, yurt dışı tahvil satışı gerçekleştirildi.
- İzmit Rafinerisi'nde C3/C4 Splitter ve Seçici Hidrojenasyon Üniteleri devreye alındı.
- T. Suna tankeri 23 Kasım 2012'de teslim alındı.
- T. Leyla tankeri ile Aralık 2012'de taşıma başladı.
- Sanayide Enerji Verimliliği Yarışması'nda Batman Rafinerisi birincilik ödülü aldı.
- Kurumsal Yönetim Notu 9,10 seviyesine yükseldi.
- İzmit Rafinerisi'nde Kostik Nötralizasyon Ünitesi devreye alındı.
- İzmit Rafinerisi'nde U-920 gaz türbini ve atık ısı kazanı devreye alındı.
- Kırıkkale Rafinerisi yeni bitüm tankları devreye alındı.
- Batman Rafinerisi asfalt tankları yenilendi.

2013

- Batman Rafinerisi, Sanayide Enerji Verimliliği Yarışması'nda birincilik ödülü aldı.
- Tüpraş'ın Kurumsal Yönetim Notu 9,34 seviyesine yükseldi.
- ISO 50001:2011 Enerji Yönetim Sistemi Belgesi alındı.
- ISO/IEC 27001:2005 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Belgesi alındı.
- İzmit ve Batman Rafinerisi'nde yeni bitüm tankları devreye alındı.
- İzmit Rafinerisi, Baz Yağları Kompleksi Fırınlarının Modernizasyonu Projesi ile Ege Bölgesi Sanayi Odası tarafından Çevre Uygulama Ödülü'nde birincilik aldı.
- Kırıkkale Rafinerisi CCR ve Benfree Üniteleri Heat Integration Projesi devreye alındı.

2014

- İzmit Rafinerisi Fuel Oil Dönüşüm Tesisi tamamlandı.
- Bitümen ve zift benzeri diğer petrol türevlerini taşıma niteliklerine sahip dünyanın en büyük iki asfalt tankerinden 24 Ocak 2014'te denize indirilen T. Esra tankeri filoya katıldı. 24 Haziran 2014'te denize indirilen T. Aylin tankerinin inşasında son aşamaya gelindi.
- Batman Rafinerisi, Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışması En Verimli Endüstriyel Tesis Kategorisi'nde birincilik ödülü aldı.
- "Eşanjörlerin Kirlilik Takibi, Modellenmesi, Simülasyonu ve Optimal Bakım Planlaması ile Rafineri Enerji Kayıplarının Azaltılması" amacıyla geliştirilen simülasyon programı, "HexMon" adı ile Avrupa Birliği Markası (CTM) olarak tescil edildi.
- Sermaye Piyasası Kurulu'nun Ocak 2014 tarihinde yayınladığı Kurumsal Yönetim İlkeleri'ni baz alan yeni metodoloji kullanılarak yapılan değerlendirmede, Kurumsal Yönetim Notu 9,31 olarak derecelendirildi.
- Tüpraş, 4 Kasım 2014 tarihinde başlatılan BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde ilk 15 şirket içinde yer aldı.
- 12.950 m²'lik bir alan içerisinde, "Tasarım Binası", "Laboratuvar Binası" ve "Pilot Tesis Binası" olmak üzere üç ayrı binadan oluşan Ar-Ge Merkezi Kampüsü açıldı.

2015

- Membran Deareatör Soğuk Kazan Besleme Suyu ile Enerji Kazanımı Projesi'yle Avrupa Birliği Çevre ödülleri Türkiye Programı Süreç Kategorisi'nde birincilik ödülü alındı.
- 24 Haziran 2014'te denize indirilen T. Aylin tankeri 2015 yılı Şubat ayında servise girerek Mart ayında ilk seferini gerçekleştirdi.
- Tüpraş'ın Kurumsal Yönetim Notu 9,44 seviyesine yükseldi.
- 2014 yılında BIST-30 Endeksi'nde yer alan şirketler, 2015 yılında ise BIST-50 endeksinde yer alan şirketlerin değerlemeye tabi tutulduğu Borsa İstanbul Sürdürülebilirlik Endeksi'nde Tüpraş, ilk 29 şirketin içinde yer aldı.
- Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışması SENVER-2 kategorisinde Tüpraş ilk üç dereceyi paylaştı. Kırıkkale Rafinerisi birincilik, İzmit Rafinerisi ikincilik, İzmir Rafinerisi ise üçüncülük ödülü alırken, Batman Rafinerisi SENVER-3 kategorisinde Jüri Özel Ödülü'ne layık görülmüştür.
- "Bir Dizel Üretim Yöntemi ve Sistemi" isimli patent başvurusuna Türk Patent Enstitüsü tarafından 20 yıl koruma sağlayan İncelemeli Patent Belgesi verildi.
- HexMon markası, Türk Patent Enstitüsü'nden Logolu Marka Tescil Belgesi aldı.

Başarı ve Ödüller

Tüpraş, daha az enerjiyle aynı verimliliği sağlayan Membran Dearatör Soğuk Kazan Besleme Suyu ile Enerji Kazanımı Projesiyle Avrupa Birliği Çevre ödülleri Türkiye Programı Süreç Kategorisi birincilik ödülünün sahibi oldu.

TÜRKİYE’NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU ARASINDA

1. Sırada

TİM İHRACAT ŞAMPİYONLARI ÖDÜL TÖRENİ’NDE

1. Firma

SENVER ÖDÜLLERİ

14-17 Ocak 2015 tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nca 6. Enerji Verimliliği Forumu kapsamında düzenlenen Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışması SENVER’de Tüpraş İzmit, İzmir, Kırıkkale ve Batman Rafinerilerinde uyguladığı toplam 16 proje ile en fazla ödüle layık görülen şirket oldu.

SENVER-2 Kategorisinde, Kırıkkale Rafinerisi birincilik, İzmit Rafinerisi ikincilik, İzmir Rafinerisi üçüncülük ödülü alırken, SENVER-3 Kategorisinde Batman Rafinerisi Jüri Özel Ödülüne layık görülmüştür.

FORTUNE 500

TÜPRAŞ, Türkiye’nin en büyük 500 şirketinin belirlendiği "Fortune 500"de 39,7 milyar TL’lik net satışla listenin ilk sırasında yer aldı.

CAPITAL 500

Capital Dergisi’nin bu yıl on sekizincisinin düzenlediği "Türkiye’nin En Büyük 500 Özel Şirketi" araştırmasında Tüpraş yine ilk sıradaki yerini korudu. Özelleştirildiği 2006 yılından bu yana Tüpraş zirvedeki yerini koruyor. Capital 500 Ödül Töreni 16 Aralık 2015 tarihinde düzenlendi.

TİM İHRACAT ÖDÜLÜ

Türkiye İhracatçıları Meclisi’nin düzenlediği İhracat Şampiyonları Ödül Töreni’nde Tüpraş 2014 yılında gerçekleştirdiği 3,7 milyar ABD dolarlık ihracatla ile yine birinci oldu.

ISO 500

İstanbul Sanayi Odası (İSO) her yıl yaptığı Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasında, şirketimiz kurulduğu günden bu yana olduğu gibi 2014 yılı sonuçlarına göre de ilk sırada yer aldı. Üretimden satışlar kategorisinde 37,5 milyar TL’lik satışla şirketimiz "en fazla ihracat yapan firmalar" kategorisinde de 3,7 milyar ABD doları ile ilk sırayı aldı. İstanbul Sanayi Odasının her yıl yaptığı araştırma sıralaması, 1967 yılında İstanbul’u kapsayan 100 firma düzeyinde başlamış, zamanla Türkiye geneline yansımıştır. 1977 yılından itibaren 300 firma olarak genişleyerek, 1980’den itibaren ise 500 kuruluşla dönüşmüştür. 1972 yılından itibaren 1983 yılına kadar İpraş listenin ilk sıralarında yer almış, Tüpraş’ın kurulmasıyla birlikte 1983 yılından bu yana sıralamadaki birinciliğimiz kesintisiz devam etmektedir.

AVRUPA BİRLİĞİ ÇEVRE ÖDÜLLERİ

Daha az enerjiyle aynı verimliliği sağlayan Membran Dearatör Soğuk Kazan Besleme Suyu ile Enerji Kazanımı Projesiyle Avrupa Birliği Çevre ödülleri Türkiye Programı Süreç Kategorisi birincilik Tüpraş'ın oldu. Avrupa Birliği Çevre Ödülleri töreni, Bölgesel Çevre Merkezi (REC) ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) işbirliğiyle TOBB konferans salonunda düzenlendi.

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI (EBSO) BAŞARILI SANAYİ KURULUŞLARI ÖDÜLÜ

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) 2014 yılı verilerine göre, İzmir Rafinerisi "En yüksek üretimden satış" kategorisinde 13,9 milyar TL ile birinci olurken, "En yüksek ihracat gerçekleştirenler" ve "En yüksek Ar-Ge harcaması gerçekleştirenler" kategorilerinde de ilk sırayı aldı.

KOCAELİ GAZETESİ "DORUKTAKİLER"

Kocaeli Gazetesi tarafından düzenlenen Doruktakiler 2014 Değerlendirmesinde "Yılın Olayı" kategorisinde "Fuel Oil Dönüşüm Tesisi Yatırımı", "Yılın Profesyonel Yöneticisi" kategorisinde Sayın Yavuz Erkut ödüle layık görüldü.

4. ÖZEL SEKTÖR AR-GE MERKEZLERİ ZİRVESİ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Bilim ve Teknoloji Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen "4. Özel Sektör Ar-Ge Merkezleri Zirvesi"nde Tüpraş petrol ve petrol ürünleri sektöründe 1. seçildi.

AKİB İHRACATÇILAR BİRLİĞİ İHRACATIN YILDIZLARI ÖDÜLÜ

Tüpraş 2014 yılı ihracat rakamlarına göre "En Fazla İhracat Yapan Birinci Firma" ödülünü aldı.

BOĞAZİÇİ İŞ DÜNYASI ÖDÜLLERİ

Boğaziçi Üniversitesi Mühendislik Kulübü'nün, bu yıl yeni kategoriler ekleyerek verdiği 'Boğaziçi İş Dünyası Ödülleri' düzenlenen törenle sahiplerini buldu. Yılın Sanayi Şirketi "Tüpraş" oldu.

KOCAELİ SANAYİ ODASI 8. SEKTÖREL PERFORMANS ÖDÜLLERİ

Kocaeli Sanayi Odası tarafından bu yıl sekizincisi düzenlenen "Sektörel Performans Ödül Töreni"nde Tüpraş; Petrol ve Petrol Ürünleri Sanayi Sektöründe "Büyük Ölçekli Kuruluş" ödülünü aldı.

Hedeflerin Üzerinde
FAVÖK

%313

Üretimin tümünü
satan ve Türkiye'nin
büyümesine destek
olan Tüpraş'ın FAVÖK'ü
bir önceki yılın %313
üzerinde gerçekleşti.

Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı

FAALİYET KÂRI
MİLYAR TL

2,8

2015 CİRO
MİLYAR TL

36,9

Tüpraş, Akdeniz'in en rekabetçi rafineri şirketi olmak ve Türkiye ekonomisine daha büyük katkılar sağlamak amacıyla yatırımlarını aralıksız sürdürmüş ve bu bağlamda Koç Topluluğu bünyesinde geçen son 10 yılda toplam 5,5 milyar ABD dolarlık yatırım harcaması gerçekleştirmiştir.

Bu yatırımların en önemlisi Cumhuriyet tarihimizde tek seferde yapılan en büyük sanayi yatırımı olan, iskele, demiryolu bağlantıları ve diğer tamamlayıcı projeler dahil olmak üzere toplam 3,1 milyar ABD dolarlık Fuel Oil Dönüşüm Projesi'dir.

Türkiye'nin geleceğine ve potansiyeline olan inancımızın ve "ülkem varsa ben de varım" anlayışımızın en somut göstergesi olan yatırımda 2015 yılı başında test üretimlerine başlanmış ve Mayıs ayında tam kapasite üretime geçilmiştir.

Ömer M. Koç
Yönetim Kurulu Başkanı

Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı

Tüpraş, Akdeniz'in en rekabetçi rafineri şirketi olmak ve Türkiye ekonomisine daha büyük katkılar sağlamak amacıyla yatırımlarını aralıksız sürdürmektedir.

2015 YURT İÇİ SATIŞLARI MİLYON TON

22,25

YATIRIM HARCAMASI (MİLYON ABD DOLARI)

Değerli Paydaşlarımız,

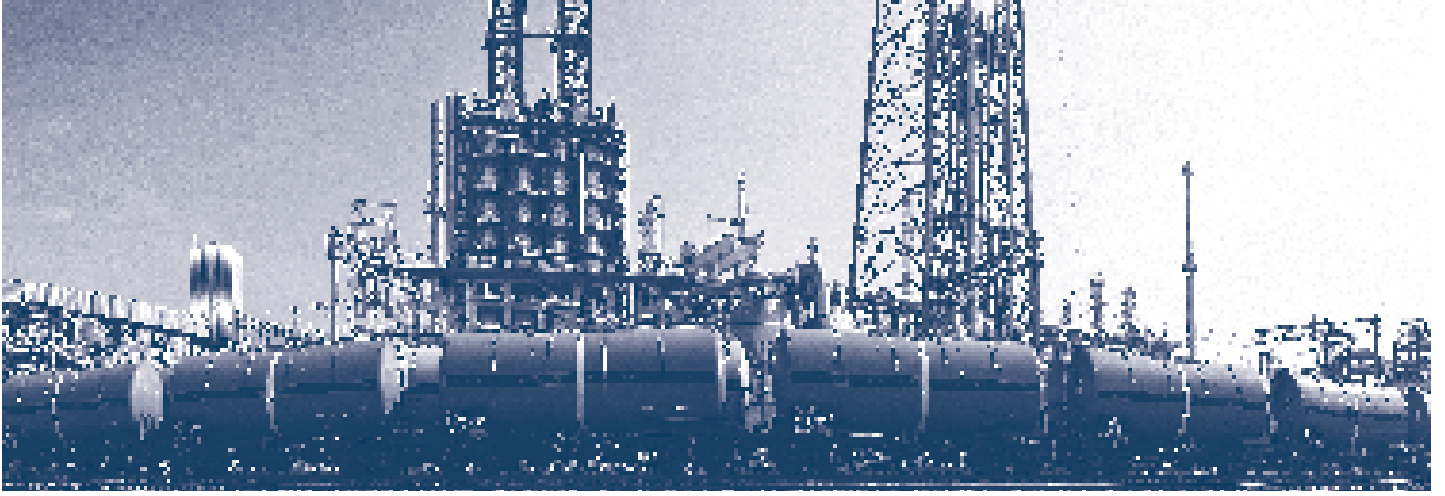
Sözlerime, sevgili ağabeyim ve Yönetim Kurulu Başkanımız, vizyonu, hayırseverliği, liderliği ve en önemlisi insani değerleri ile silinmeyecek izler bırakan, aramızdan ani ayrılışının yüreklerimizdeki acısı halen taze ve derin olan Mustafa V. Koç'a Allah'tan rahmet, hepimize tekrar başsağlığı dileyerek başlamak istiyorum.

Küresel ekonomik faaliyette yavaşlama ve kırılmalıkların sürdüğü, gelişmiş ülkelerde sınırlı toparlanmaya karşın gelişmekte olan ülkeler grubu büyüme hızında önemli bir yavaşlamanın yaşandığı, yurt içi ve yurt dışı güçlü ürün taleplerine rağmen piyasaları etkileyen önemli dalgalanmaların olduğu bir yılı daha geride bıraktık. Orta vadeli stratejimizin odak noktası olan en önemli yatırımımız Fuel Oil Dönüşüm Tesisi'nin devreye girmesiyle birlikte, öngörülerimiz paralelinde, operasyonel ve finansal sonuçlarımıza olumlu katkılarını görmekteyiz.

Gelişmekte olan ülkelerin büyüme hızlarında ivme kaybı üst üste beşinci yılını geride bırakırken küresel piyasalarda yaşanan oynaklığın etkileri Türkiye ekonomisinde de gözlenmiştir. Brezilya ve Rusya'da ekonomik durgunluk sürerken Çin ekonomisinde yavaşlamanın devam etmesi emtia fiyatlarını aşağı yönlü baskılamıştır. Bölgemizde yükselen jeopolitik risklerin ekonomimize negatif yansımaları Avrupa Birliği ülkelerinin talebindeki artışın olumlu

etkisiyle kısmen hafiflemiş, Türkiye ekonomisindeki büyüme süreci devam etmiştir. Enerji fiyatlarındaki gerilemenin cari açığı azaltıcı etkisine rağmen Fed faiz artışı kararı ve gelişmekte olan piyasalara yönelik artan risk algısı, portföy akımlarının zayıf görünümü, cari açığın finansman tarafındaki kaygılar kurları dalgalı ve yukarı yönlü hareket ettirmiştir.

2015 yılına 55 dolar/varil düzeyinde başlayan ham petrol fiyatı sınırlı talep artışı beklentisi ve arz fazlasına bağlı olarak 45 dolar/varil düzeyine geriledikten sonra, kaya ham petrolü üretiminde düşüş beklentilerinin yanı sıra, talebin tahminlerin üzerinde artacağı raporlanmaya başlaması sonucu 67 dolar/varil düzeyine kadar yükselmiştir. Ancak Çin başta olmak üzere gelişmekte olan piyasalarda ekonomik faaliyetlerin yavaşlaması, İran ile sürdürülen görüşmelerin olumlu sonuçlanacağı anlaşılmaması, OPEC'in kota üzerinde üretimi, küresel yüksek ham petrol stokları gibi nedenlerle 35 dolar/varil düzeylerine kadar gerilemiştir. Özellikle son çeyrekte ABD'de petrol ihracının serbest bırakılmasının da etkisi ile gerileyen ham petrol fiyatlarına rağmen etkin stok yönetimi ve kullanılan finansal enstrümanlarla stok ve kur zararları minimize edilerek kârlılık sürdürülmüştür.

Bölgemizde kronikleşen jeopolitik riskler, Güney Amerika ve Afrika dahil olmak üzere alternatif ham petrol kaynakları kullanılarak aşılmış, Tüpraş'ın ham petrol alımı 2014 yılına göre 7,2 milyon ton artarak toplam 27,4 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

Küresel talebin itici gücü durumunda olan ve önemli rafineri kapasite yatırımlarının da devreye girdiği Çin, Hindistan ve Orta Doğu'da büyüme ivmesindeki yavaşlamanın da etkisiyle özellikle orta distilat talebinde yatay seyir devam etmiştir. Bu bölgelerden artan ihracatın yanı sıra hampetrol ihracatı yasağı kaldırılana kadar ABD rafinerilerinin WTI ile Brent hampetrolleri arasındaki fiyat farkı ve ucuz doğal gaz fiyatından gelen avantajının sürmesi, sektörde ve bölgemizde yaşanan rekabeti daha da artırmıştır. Düşük petrol fiyat ortamının küresel tüketimi desteklemesi, Çin ve Hindistan başta olmak üzere büyüyen binek araç parkının benzin talebini artırmış olması, LPG'deki yüksek fiyat nedeniyle petrokimya sektöründen naftaya gelen ilave talep, 2015 yılının sektör açısından olumlu ve rafineri marjlarını iyileştiren unsurları olarak öne çıkmıştır. 2014 yılında 1,95 dolar/varil olan Akdeniz Rafineri Marjı, 2015 yılında 4,83 dolar/varile yükselirken, Tüpraş net rafineri marjı Fuel Oil Dönüşüm Tesisi'nin de katkısıyla 3,21 dolar/varilden 6,47 dolar/varil düzeyine yükselmiştir.

Tüpraş, Akdeniz'in en rekabetçi rafineri şirketi olmak ve Türkiye ekonomisine daha büyük katkılar sağlamak amacıyla yatırımlarını aralıksız sürdürmüş ve bu bağlamda Koç Topluluğu bünyesinde geçen son 10 yılda toplam 5,5 milyar dolarlık yatırım harcaması gerçekleştirmiştir. Bu yatırımların en önemlisi Cumhuriyet tarihimizde tek seferde yapılan en büyük sanayi yatırımı olan, iskele, demiryolu bağlantıları ve diğer tamamlayıcı projeler dâhil

olmak üzere toplam 3,1 milyar ABD dolarlık Fuel Oil Dönüşüm Projesi'dir. Türkiye'nin geleceğine ve potansiyeline olan inancımızın ve "ülkem varsa ben de varım" anlayışımızın en somut göstergesi olan yatırımda 2015 yılı başında test üretimlerine başlanmış ve Mayıs ayında tam kapasite üretime geçilmiştir. Fuel Oil Dönüşüm Tesisi sonrası enerji ve operasyonel verimlilikte önemli mesafe alıracak yatırımlara devam edilirken 2016 yılında da yaklaşık 270 milyon ABD doları yatırım harcaması yapılacaktır.

2015 yılında Fuel Oil Dönüşüm Tesisi'nin katkısı ve yüksek marj ortamının da etkisiyle Tüpraş, tam kapasite kullanımına ulaşmıştır. Dönüşüm ünitelerinin etkin kullanımı ve Fuel Oil Dönüşüm Tesisi'nin de etkisiyle beyaz ürün verimi artmış ve 27,3 milyon ton ürün üretilmiştir. Ülkemizde bir önceki yıla göre 4,4 milyon ton daha az orta distilat ithalatı ve 1 milyon ton daha fazla benzin ihracatı gerçekleştirilmiş, böylelikle ülkemiz cari açığının düşürülmesine katkı sağlanmıştır.

2015 yılında Türkiye akaryakıt tüketimi %13,7 artarken, Şirketimiz yurt içi satışları bu büyümenin de üzerinde %31,9 artarak 22,25 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Toplam ürün satışlarının %29,5 artışla 28,7 milyon ton olduğu 2015 yılında, 36,9 milyar TL ciro elde edilmiştir. Operasyonel hedeflerin yanı sıra finansal hedeflerin de yakalandığı 2015 yılında 2,8 milyar TL faaliyet kârı, 2,2 milyar TL vergi öncesi kâr ve yatırım teşviğinden kaynaklanan ertelenmiş vergi gelirinin de olumlu katkısı ile 2,6 milyar TL net kâr elde edilmiştir.

Koç Topluluğu bünyesinde geçen son 10 yılda başarılı operasyonel ve finansal sonuçlar elde eden Tüpraş bu başarılarının yanında bu dönemde ödediği toplam 4,1 milyar ABD doları temettü ile BIST şirketleri arasında temettü verimi en yüksek şirketlerden birisi olmuştur. Tüpraş, paydaşlarımız ve ülkemiz için değer üretmeye geçmişte olduğu gibi gelecekte de devam edecektir. 2016 yılında tamamladığımız yeni yatırımımızın katkısıyla operasyonel ve finansal başarılarımızı sürdüreceğimize olan inancımız tamdır. İnsan kaynağına verdiğimiz önem ise her zamanki gibi en büyük farkımız olacak. Ülkemizin ekonomik olarak kalkınmasına sağlayacağımız katkının yanında, sosyal ve kültürel gelişimine olan desteğimiz de artarak devam edecektir.

Elde ettiğimiz kazanımlarda emeği bulunan başta çalışanlarımız, tedarikçilerimiz ve iş ortaklarımız olmak üzere tüm paydaşlarımıza değerli katkıları ve Tüpraş'a duydukları güven ve bağlılıklarından dolayı teşekkür ederiz.

ÖMER M. KOÇ
Yönetim Kurulu Başkanı

Yönetim Kurulu

01

ÖMER M. KOÇ

Yönetim Kurulu Başkanı

02

MUSTAFA V. KOÇ

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

03

RAHİMİ M. KOÇ

Yönetim Kurulu Üyesi

04

SEMAHAT S. ARSEL

Yönetim Kurulu Üyesi

05

ALİ Y. KOÇ

Yönetim Kurulu Üyesi

06

LEVENT ÇAKIROĞLU

Yönetim Kurulu Üyesi

07

TEMEL KAMİL ATAY

Yönetim Kurulu Üyesi

08

O. TURGAY DURAK

Yönetim Kurulu Üyesi

09

EROL MEMİOĞLU

Yönetim Kurulu Üyesi

10

DR. BÜLENT BULGURLU

Yönetim Kurulu Üyesi

11

AHMET AKSU

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

12

KUTSAN ÇELEBİCAN

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

13

GÖKÇE BAYINDIR

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

14

OSMAN METE ALTAN

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

15

AHMET TURUL

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

01

02

03

04

05

06

07

08

09

10

11

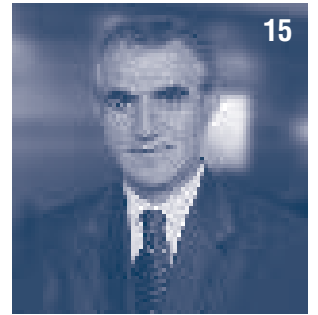
12

13

14

15

ÖMER M. KOÇ**Yönetim Kurulu Başkanı**

Lisans eğitimini 1985 yılında Columbia Üniversitesi'nde tamamlamış ve 1989'da Columbia Business School'dan MBA derecesi almıştır. İş yaşamına 1985 yılında, İsviçre'deki Kofisa Trading Company'de Satış Memuru olarak başlayan Koç, 1989-1990 yılları arasında New York'ta Ramerica Int. Inc.'de Satış Memuru olarak görev yapmıştır. 1990 yılında Koç Holding'e katılarak Gazal A.Ş.'de Finansman Koordinatörlüğü, Koç Holding A.Ş. Enerji Grubu Başkan Yardımcılığı ve Koç Holding A.Ş. Enerji Grubu Başkanlığı gibi üst düzey görevlerde bulunmuştur. 2004 yılında Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi olmuş, Mayıs 2008'de Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği görevini üstlenmiştir. 22 Şubat 2016'dan bu yana Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yapmaktadır. Aynı zamanda Türk Eğitim Vakfı Başkanlığı, Geyre Vakfı Başkanlığı, Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Başkanlığı görevlerini de sürdürmektedir. 2006 yılında Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi olan Ömer M. Koç, 2008 yılından bu yana Tüpraş Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini yürütmektedir.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri uyarınca icrada görevli olmayan Ömer M. Koç, Bağımsız Üye değildir. Koç Topluluğu hâkim ortaklarından olan Ömer M. Koç, son 10 yılda ve halen Topluluk şirketleri yönetim kurullarında görev almaktadır.

MUSTAFA V. KOÇ**Yönetim Kurulu Başkan Vekili**

Koç Ailesi'nin Üçüncü Kuşak üyesi olan Mustafa V. Koç, lise öğrenimini 1980'de İsviçre'deki Lyceum Alpinum Zuz'da, yükseköğrenimini ise 1984 yılında ABD'de George Washington Üniversitesi İşletme bölümünde tamamlamıştır.

Çalışma hayatına 1984'te Tofaş'ta Müşavir olarak başlayan Koç, Ram Dış Ticaret'te Satış Müdürlüğü ve Satış Genel Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur. 1992 yılında Koç Holding'e geçerek çeşitli grupların Başkan Yardımcılığını ve Başkanlığını yapmıştır. 2011 yılında Yönetim Kurulu Üyesi, 2002 yılında Yönetim Kurulu Başkan Vekili olduktan sonra, 2003-2015 yılları arasında Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı olmuştur.

Sayın Koç, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği'nde 2005-2010 Dönemi Yüksek İstişare Konseyi Başkanlığı'nı yürütmüştür. 2011-2015 döneminde TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi'nin Onursal Başkanı, 2015 yılında TÜSİAD Başkanlar Konseyi Üyesi ve Onursal Başkanı olmuştur.

2006-2013 döneminde Finlandiya İstanbul Fahri Konsolosu olan Koç, İstanbul Sanayi Odası ve Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu üyeliklerinin yanı sıra yurt dışında Kuveyt Uluslararası Bankası Danışma Kurulu'nda, JP Morgan Uluslararası Konseyi'nde, Rolls-Royce Uluslararası Danışma Kurulu'nda, Council on Foreign Affairs Uluslararası Konseyi'nde ve Bilderberg Toplantıları'nın Yürütme Kurulu'nda uzun yıllar üyelik yapmıştır.

2005 yılında İtalya Hükümeti'nin Cavaliere D'Industria nişanına, 2012 yılında Uluslararası Leonardo Ödülü'ne layık görülen Koç, World Monuments Fund ve Carnegie Vakfı ile BNP Paribas gibi saygın kuruluşlarca ödüllendirilen Koç Ailesi'nin sosyal ve kültürel yaşama katkılarını hayata geçiren Vehbi Koç Vakfı'nın Yönetim Kurulu Üyesi ve Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı'nın Mütevelli Heyeti Üyesi'dir.

1960 yılında doğan Sayın Koç, 21 Ocak 2016 tarihinde vefat etmiştir. Kendisi evli ve iki kız çocuğu babasıydı. Almanca ve İngilizce bilmekteydi.

RAHMI M. KOÇ**Yönetim Kurulu Üyesi**

Rahmi M. Koç, yükseköğrenimini Johns Hopkins Üniversitesi Endüstriyel Sevk ve İdare Bölümü'nde tamamlamıştır. İş yaşamına 1958 yılında Koç Topluluğu'nda, Otokoç şirketinde başlamış ve çalışma hayatı boyunca Koç Holding bünyesinde çeşitli üst düzey görevlerde bulunmuştur. 1980 yılında İdare Komitesi Başkanı olan Rahmi M. Koç, 1984 yılında Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı olarak atanmıştır. 2003 yılından itibaren Koç Holding Şeref Başkanı unvanıyla çalışmalarını sürdürmektedir. Rahmi M. Koç aynı zamanda Vehbi Koç Vakfı Mütevelli Heyeti Başkan Vekili, Koç Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı, Rahmi M. Koç Müzecilik ve Kültür Vakfı kurucusu ve Yönetim Kurulu Başkanı, VKV Amerikan Hastanesi Yönetim Kurulu Başkanı, TURMEPA/ Deniz Temiz Derneği kurucusu ve Onursal Başkanı, TÜSİAD Yüksek İstişare Şeref Başkanı ve TİSK Danışma Kurulu Üyesi'dir. Rahmi M. Koç, 2008 yılından bu yana Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi'dir.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri uyarınca icrada görevli olmayan Rahmi M. Koç, Bağımsız Üye değildir. Koç Topluluğu hâkim ortaklarından olan Rahmi M. Koç, son 10 yılda ve halen Topluluk şirketleri yönetim kurullarında görev almaktadır.

SEMAHAT S. ARSEL**Yönetim Kurulu Üyesi**

Amerikan Kız Koleji'nden mezun olduktan sonra Goethe Institute'ta Almanca eğitim programlarına katılan Semahat Arsel, İngilizce ve Almanca bilmektedir. 1964 yılında, Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi olarak iş hayatına başlayan Semahat Arsel, halen bu görevinin yanı sıra Vehbi Koç Vakfı Yönetim Kurulu Başkanlığı, Turizm Grubu Yönetim Kurulu Başkanlığı, Florance Nightingale Vakfı İkinci Başkanlığı ve Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi Başkanlığı görevlerini sürdürmektedir. Koç Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu'nun kurucusu olan Semahat Arsel, 2009 yılından bu yana Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi'dir.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri uyarınca icrada görevli olmayan Semahat Arsel, Bağımsız Üye değildir. Koç Topluluğu hâkim ortaklarından olan Semahat Arsel, son 10 yılda ve halen Topluluk şirketleri yönetim kurullarında görev almaktadır.

ALİ Y. KOÇ**Yönetim Kurulu Üyesi**

Lisans eğitimini Rice Üniversitesi İşletme Fakültesi'nde tamamlamış ve ardından Harvard Üniversitesi'nden MBA derecesi almıştır. Ali Y. Koç, 1990-1991 tarihleri arasında American Express Bank'ta Yönetici Yetiştirme Programı'na dâhil olmuş, 1991-1992 yılları arasında Ramerica International Inc.'de Koordinatör, 1992-1994 yılları arasında Morgan Stanley Yatırım Bankası'nda Analist olarak çalışmıştır. 1997 yılında, Koç Holding'de Yeni İş Geliştirme Koordinatörü olarak göreve başlayan Ali Y. Koç, daha sonra Bilgi Grubu Başkanlığı gibi üst düzey görevlerde bulunmuştur. 2006 yılından itibaren Koç Holding Kurumsal İletişim ve Bilgi Grubu Başkanlığı görevini yürütmektedir. 30 Ocak 2008'den beri üyesi olduğu Yönetim Kurulu'nda 22 Şubat 2016'dan bu yana Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili olarak görevini sürdürmektedir.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri uyarınca icrada görevli olmayan Ali Y. Koç, Bağımsız Üye değildir. Koç Topluluğu hâkim ortaklarından olan Ali Y. Koç, son 10 yılda ve halen Topluluk şirketleri yönetim kurullarında görev almaktadır.

Tüpraş, 2015 yılında da güçlü yönetim kadrosu ve insan kaynağıyla büyümeye ve gençleşmeye devam etmiştir.

Yönetim Kurulu

LEVENT ÇAKIROĞLU Yönetim Kurulu Üyesi

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İşletme Bölümü'nde lisans eğitimini tamamlamış, University of Illinois'den yüksek lisans derecesini almıştır. İş yaşamına 1988'de Maliye Bakanlığı'nda Hesap Uzmanı olarak başlamıştır. 1997-1998 yılları arasında Bilkent Üniversitesi'nde yarı zamanlı Öğretim Görevlisi ve Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkan Yardımcısı olarak görev yapmıştır. Koç Holding'e 1998 yılında Mali Grup Koordinatörü olarak katılmış, 2002-2007 yılları arasında Koçtaş Genel Müdürlüğü, 2007-2008 yıllarında Migros Genel Müdürlüğü yapmıştır. 2008 yılında Arçelik Genel Müdürü olarak atanmıştır. Bu görevine ek olarak, Nisan 2010 tarihinden itibaren Koç Holding Dayanıklı Tüketim Grubu Başkanı görevini de eşzamanlı olarak yürütmüştür.

Levent Çakiroğlu 17 Şubat 2015 tarihi itibarıyla Koç Holding A.Ş. CEO Vekili, 31 Mart 2015 tarihindeki Koç Holding A.Ş. Ortaklar Olağan Genel Kurulu'ndan sonra ise Koç Holding A.Ş. CEO'luk görevine atanmıştır.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri uyarınca icrada görevli olmayan Levent Çakiroğlu, Bağımsız Üye değildir. Levent Çakiroğlu, son 10 yılda ve halen Topluluk şirketleri yönetim kurullarında görev almaktadır.

TEMEL KAMİL ATAY Yönetim Kurulu Üyesi

Lisans eğitimini İTÜ Makine Mühendisliği Bölümü'nde tamamlamış ve ardından Wayne State Üniversitesi İşletme Bölümü'nde ihtisas yapmıştır. İş yaşamına 1965 yılında Chrysler Sanayi'de Ürün Geliştirme Mühendisi olarak başlayan Atay, Koç Topluluğu'na 1966 yılında katılmış ve sırasıyla Otosan A.Ş. Mamul Geliştirme Müdürü, Ford Motor Co. U.S.A. Mamul Geliştirme Mühendisi, Koç Holding A.Ş. Otomotiv Koordinatör Yardımcısı, Otoyol Sanayi A.Ş. Genel Müdürü, Tofaş Türk Otomobil Fab. A.Ş. Genel Müdürü, Koç Holding A.Ş. Teknik Projeler Başkan Yardımcısı, Tofaş Grubu Başkanlığı gibi üst düzey görevlerde bulunmuştur. 2000-2001 yıllarında Koç Holding CEO'luğu yapan Atay, 1996 yılında Koç Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi, 2006 yılından bu yana Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi'dir.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri uyarınca icrada görevli olmayan Temel Kamil Atay, Bağımsız Üye değildir. Temel Atay, son 10 yılda ve halen Topluluk şirketleri yönetim kurullarında görev almaktadır.

O. TURGAY DURAK Yönetim Kurulu Üyesi

Lisans eğitimini Northwestern Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölümü'nde tamamlamış ve aynı üniversiteden yüksek lisans derecesi almıştır. İş yaşamına 1976 yılında Otosan'da Uygulama Mühendisi olarak başlayan O. Turgay Durak, 1982'de Proje Koordinasyon Müdürlüğü ve 1984'te Proje Koordinasyon Daire Müdürlüğü görevlerini üstlenmiştir. 1986 yılında Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı, 1987 yılında Satınalma Genel Müdür Yardımcısı ve 2000 yılında Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.'de Genel Müdür Baş Yardımcısı olan Durak, 2002-2007 yılları arasında Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. Genel Müdürü olarak görev yapmıştır. 2007-2009 yılları arasında Koç Holding Otomotiv Grup Başkanlığı yapan Durak, 2009-2010 yılları arasında Koç Holding A.Ş. CEO Vekili, 2010-31 Mart 2015 tarihleri arasında Koç Holding CEO'su olarak görev yapmıştır. Durak, 5 Nisan 2010 tarihinden itibaren Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi'dir.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri uyarınca icrada görevli olmayan Osman Turgay Durak, Bağımsız Üye değildir. Osman Turgay Durak, son 10 yılda ve halen Topluluk şirketleri yönetim kurullarında görev almaktadır.

EROL MEMİOĞLU Yönetim Kurulu Üyesi

Yükseköğrenimini Orta Doğu Teknik Üniversitesi Petrol Mühendisliği Bölümü'nde tamamlamıştır. 1979 yılında TPAO'da Uzman Mühendis olarak göreve başlayan Memioğlu, TPAO'da Üretim Müdürlüğü ve Yurt Dışı Projeler Grup Başkanlığı görevlerinin ardından 1999 yılında Koç Holding'de Enerji Grubu Başkan Yardımcılığı görevine atanmıştır. 2003-2004 yılları arasında iş hayatına Koç Holding Enerji Grubu İcradan Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi olarak devam eden Memioğlu, Mayıs 2004'ten bu yana Koç Holding Enerji Grubu Başkanlığı görevini yürütmektedir. Memioğlu, 2006 yılından bu yana Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi'dir.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri uyarınca icrada görevli olmayan Erol Memioğlu, Bağımsız Üye değildir. Erol Memioğlu, son 10 yılda ve halen Topluluk şirketleri yönetim kurullarında görev almaktadır.

DR. BÜLENT BULGURLU**Yönetim Kurulu Üyesi**

Yükseköğrenimini Ankara Mühendislik Mimarlık Fakültesi'nin ardından Norveç Teknik Üniversitesi'nde aldığı doktora programıyla sürdürmüştür. 1972 yılında Elliot Strömme A/S, Oslo'da İnşaat Mühendisi olarak iş hayatına atılan Bulgurlu, 1977 yılında Garanti İnşaat'ta Saha Mühendisi olarak göreve başlamıştır. Sırasıyla Mühendislik, Planlama ve İnşaat Müdürlüğü, Şantiye Koordinasyon ve İnşaat Müdürlüğü, Genel Müdür Yardımcılığı ve Genel Müdürlük görevlerinin ardından Koç Holding'de 1996 yılından itibaren Turizm ve Hizmetler Grubu Başkanı, Turizm ve İnşaat Grubu Başkanı olarak görev almıştır. 2007-2010 yılları arasında Tüpraş Yönetim Kurulu Üyeliği görevi yapmıştır. Ayrıca, TÜSİAD, TURMEPA/Deniz Temiz Derneği Üyesi'dir.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri uyarınca icrada görevli olmayan Bülent Bulgurlu, Bağımsız Üye değildir. Mayıs 2007'den bu yana Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi'dir.

AHMET AKSU**C Grubu Hisse Temsilcisi****Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi**

Ahmet Aksu, lisans eğitimini Orta Doğu Teknik Üniversitesi Ekonomi Bölümü'nde tamamlamıştır. 1992 yılından bu yana Başbakanlık Özelleştirme İdaresi'nde çalışan Aksu, 1993 yılında Deniz Nakliyat T.A.Ş.'de Denetim Kurulu Üyesi olarak görev yapmıştır. 1993-2006 yılları arasında ERDEMİR Ereğli Demir ve Çelik Fab. T.A.Ş., TÜMAŞ, Eti Alüminyum ve ESGAZ gibi kurumlarda Yönetim Kurulu Üyesi ve Başkanı olarak görev almıştır. 2006-2007 yılları arasında TÜMAŞ Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı görevinin ardından, halen Özelleştirme İdaresi Başkan Vekili olarak görev yapmakta olan Aksu, Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi ve C Grubu Hisse Temsilcisidir.

İcrada bulunmayan Ahmet Aksu, SPK tarafından olumlu karşılanan istisna talebimiz kapsamında, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne göre Bağımsız Üye niteliğini taşımaktadır. Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ve ilişkili tarafları ile herhangi bir ilişkisi bulunmamaktadır.

KUTSAN ÇELEBİCAN**Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi**

Yükseköğrenimini Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde yapmıştır. 1969 yılında Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanları Kurulu'nda iş hayatına başlamış, 1979-1982 yıllarında Maliye Bakanlığı Hazine Genel Müdür Yardımcılığı ve

daha sonra atandığı Dünya Bankası (IBRD) İcra Direktör Yardımcılığı görevlerini yapmıştır. 1987 yılında Koç Topluluğu'na katılmış ve Finansman Koordinatörlüğü, Başkan Yardımcılığı, Finansman Grubu Başkanlığı görevlerinde bulunduğu Koç Topluluğu'ndan 2001 yılı Aralık ayında emekliye ayrılmıştır. Halen kendi finansman danışmanlık şirketini yönetmektedir. 4 Nisan 2012 tarihinden itibaren Tüpraş Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi görevini yürütmektedir.

Kutsan Çelebicin, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne göre Bağımsız Üye niteliğini haizdir. Son 10 yılda üstlendiği görevler esas itibarıyla yukarıda sıralanmış olup görev süresinin dolması nedeniyle bu pozisyonlardan ayrılmıştır. Son beş yılda Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ve ilişkili tarafları ile herhangi bir ilişkisi bulunmamaktadır.

GÖKÇE BAYINDIR**Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi**

1939 yılında İstanbul'da doğan Gökçe Bayındır, ilk ve orta öğreniminin ardından, Robert Kolej'den mezun olmuştur. 1965 yılında Boğaziçi Üniversitesi'nin İşletme İdaresi Bölümü'nü bitiren Bayındır, aynı bölümde yüksek lisansını tamamlamıştır. Askerlik görevini müteakip, iş hayatına 1967 yılında başlayan Bayındır, 1971 yılında Tofaş Oto Ticaret A.Ş.'de Pazarlama Müdürü olarak göreve başlamıştır. Daha sonra Tofaş Oto Ticaret A.Ş. bünyesinde Genel Müdür Yardımcılığı ve 1979 yılından itibaren Genel Müdürlük görevlerinde bulunmuştur. Bu görevini takiben, 1987 tarihinde Koç Holding A.Ş. bünyesinde Tofaş Grubu Başkan Yardımcılığı ve ardından Tofaş Grubu Başkanlığı yapan Bayındır, 2000 yılında Koç Grubu'ndan emekli olmuştur.

Koç Grubu'nda çalıştığı yıllarda, başta Tofaş Oto Ticaret A.Ş. ve Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.'de olmak üzere, değişik şirketlerde Yönetim Kurulu Üyeliklerinde bulunan Bayındır, 4 Nisan 2012 tarihinden itibaren Tüpraş Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi görevini yürütmektedir.

İcrada bulunmayan Gökçe Bayındır, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne göre Bağımsız Üye niteliğini taşımaktadır. Son 10 yılda üstlendiği görevler esas itibarıyla yukarıda sıralanmış olup görev süresinin dolması nedeniyle bu pozisyonlardan ayrılmıştır. Son beş yılda Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ve ilişkili tarafları ile herhangi bir ilişkisi bulunmamaktadır.

OSMAN METE ALTAN**Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi**

Yükseköğrenimini Yıldız Teknik Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölümü'nde 1965 yılında tamamlamıştır. Aynı üniversitede Yüksek Lisans,

Uludağ Üniversitesi'nde İş İdaresi eğitimi yapmıştır. 1966-1968 yıllarında iki yıl TUMPANE Co. Inc. adlı Amerikan şirketinde çalışan Altan, askerlik görevini 1970 yılında tamamlamıştır. Aynı yıl TOFAŞ Otomobil Fabrikası'nda çalışmaya başlayarak, sırası ile Atölye Mühendisi, Üretim Müdürü, Üretimden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı görevlerinde bulunmuştur.

1995 yılında OTOYOL A.Ş.'ye Genel Müdür olarak atanan Altan, 2003 yılı Temmuz ayında emekli oluncaya kadar bu görevini sürdürmüştür. Altan, 4 Nisan 2012 tarihinden itibaren Tüpraş Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi görevini yürütmektedir.

İcrada bulunmayan Osman Mete Altan, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne göre Bağımsız Üye niteliğini taşımaktadır. Son 10 yılda üstlendiği görevler esas itibarıyla yukarıda sıralanmış olup görev süresinin dolması nedeniyle bu pozisyonlardan ayrılmıştır. Son beş yılda Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ve ilişkili tarafları ile herhangi bir ilişkisi bulunmamaktadır.

AHMET TURUL**Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi**

1959 Van doğumlu olan Ahmet Turul, 1980'de Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun olmuştur.

1980-1988 yılları arasında Maliye Bakanlığı'nda Hesap Uzman Yardımcısı ve Hesap Uzmanı olarak görev yaptıktan sonra, 1988-1999 yılları arasında Koç Holding A.Ş.'de Mali İşler Koordinatör Yardımcısı ve Mali İşler Koordinatörü olarak, 1999-2002 yılları arasında Koç Tüketici Finansmanı A.Ş.'de Mali İşler Genel Müdür Yardımcısı olarak, 2002-2010 yılları arasında ise Allianz Sigorta A.Ş. ve Allianz Hayat ve Emeklilik A.Ş.'de Mali İşler Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapmıştır.

2010 yılından itibaren Allianz Sigorta A.Ş. ve Allianz Hayat ve Emeklilik A.Ş. şirketlerinin Yönetim Kurulu Üyesi, 2013 yılından itibaren ise Allianz Yaşam ve Emeklilik A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapmaktadır. Bu görevleri yanında Türkiye Sigorta Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği (TSB) Disiplin Kurulu Üyeliği ve TSB'ni temsilen Vergi Konseyi Üyeliği görevlerini de sürdürmektedir.

İcrada bulunmayan Ahmet Turul, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne göre Bağımsız Üye niteliğini taşımaktadır. Son beş yılda Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ve ilişkili tarafları ile herhangi bir ilişkisi bulunmamaktadır.

Genel Müdür'ün Mesajı

NET KÂR
MİLYON TL

2.550

KURUMSAL YÖNETİM
DERECELENDİRME NOTU

9,44

Şirketimizin enerji tasarrufunda gösterdiği ilerleme ve kazanımlar, her yıl olduğu gibi 2015 yılında da Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından düzenlenen “SENER” Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışması’nda kazanılan ödüllerle tescillenmiştir.

Tüpraş, içinde bulunduğu tüm operasyon ve üretim süreçlerinin çevresel etkisini minimize eden ve sürekli iyileştirmeye yönelik faaliyet ve yatırımları ile çevre yükümlülükleri konusunda üzerine düşen görevleri hızla hayata geçirmektedir.

2015 yılında gerçekleştirilen iyileştirme çalışmalarıyla sera gazı emisyonu miktarı 71,7 bin ton CO₂'ye azaltılarak 2010 yılından bugüne kadar toplam azaltma 1,4 milyon ton CO₂ düzeyine ulaşmıştır.

İbrahim Yelmenoğlu

Genel Müdür

Genel Müdür'ün Mesajı

Tüpraş, enerji verimliliği projeleri ile kalite ve performansını düşürmeden mevcut enerji kayıplarının önlenmesi yoluyla tüketilen enerji miktarını en aza indirmeyi hedeflemektedir.

KAPASİTE KULLANIMI

%100

FAALİYET KÂRI (MİLYON ABD DOLARI)

Değerli Paydaşlarımız,

Öncelikle zamansız kaybettiğimiz, Topluluğumuzun Yönetim Kurulu Başkanı merhum Mustafa V. Koç'u rahmetle anıyorum. Bizler emanetini hep birlikte yaşatacak, daha yükseklere taşımak üzere var gücümüzle çalışacağız.

Global ölçekte gelişmiş ülkelerde büyüme konusunda sınırlı başarının sağlandığı, gelişmekte olan ülkelere ise zayıf bir performans sergilendiği bir yılı geride bırakıyoruz. Bunun neticesinde, IMF verilerine göre 2015 yılında dünya ekonomisinde büyüme %3,4'ten %3,1'e gerilemiş olup, ülkemiz ekonomisinin ise %3,8 büyüme göstermesi beklenmektedir.

HAM PETROL FİYATLARI VE DÜNYA RAFİNAJ SEKTÖRÜNDE GELİŞMELER

2015 yılına 55 dolar/varil seviyesinden başlayan ham petrol fiyatı, Çin ve gelişen ülkelerdeki ekonomik riskler, global bazda yaşanan ham petrol üretim ve stok artışı, ABD ham petrol ihracat yasağının kalkması ve İran yaptırımlarının kaldırılacağı beklentisi ile yılı 36 dolar düzeyinden kapatmıştır.

Ham petrol tüketimi, düşük fiyat ortamının desteğiyle 2015 yılında 1,61 milyon varil/gün artışla 94,4 milyon varil/güne yükselmiştir. Araç parkındaki büyüme ve düşük petrol fiyatının küresel ürün tüketimini desteklemesiyle artan benzin, jet yakıtı ve motorin fiyat rasyolarının olumlu etkisiyle tüm dünyada rafineri marjları yükselmiştir.

TÜRKİYE PETROL ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜNDE GELİŞMELER

Yıllar içinde artan milli gelir ve genç nüfus artışının etkisiyle bazı ürünlerde tüketim ivmesi artmıştır. Türkiye motorin tüketimi, EPDK verilerine göre 2015 yılında %15,8 artışla 20,2 milyon tona ulaşmıştır. Motorin tüketimindeki artışta ekonomik büyümenin tüketime yansımalarının yanı sıra, özellikle 3. İstanbul Havalimanı ve Boğaz Köprüsü gibi önemli altyapı projeleri, düşük petrol ürünleri fiyat ortamı ve yasal düzenlemelerin pozitif sonuçları da etkili olmuştur. Benzinli araç motorlarındaki verimlilik artışına bağlı olarak araç parkındaki büyümenin yanı sıra, fiyatın talebi desteklemesinin etkisiyle 2015 yılında benzin tüketiminde de %9,1 artış kaydedilmiştir.

2015 YILINDA TÜPRAŞ

Akdeniz marjındaki iyileşme ve 2015 Mayıs ayında üretime başlayan Fuel Oil Dönüşüm Tesisi'nin etkisiyle Tüpraş, 2015 yılı toplam kapasite kullanımını geçen yıla göre %27,6 artırarak 12 aylık dönemde tam kapasite kullanımına ulaşmıştır. 12 aylık dönemdeki yurt içi satış hacmi %32'lik yükselişle, ülke tüketiminden de hızlı artmıştır. Artan üretim ve güçlü Akdeniz ürün rasyolarının desteğiyle geçen yıla göre ürün ihracatı %22 artarken, toplam satışlar ise %29 artışla 28,7 milyon tona ulaşmıştır.

Ayrıca, 2015 yılında Akdeniz rafineri marjındaki yükselişin yanı sıra, özellikle yüksek kapasite kullanımının da desteğiyle sağlanan şarj başına giderlerdeki azalış sayesinde, Tüpraş'ın faaliyet kârı artmıştır. Bu sayede petrol fiyatında gözlemlenen azalmalar ve dolar kurunda yaşanan yükselişin olumsuz etkilerine rağmen vergi öncesi kâr 2.042 milyon TL artışla 2.225 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Fuel Oil Dönüşüm yatırımı teşvikinden kaynaklanan ertelenmiş vergi gelirinin olumlu katkısı ile Tüpraş 2015 yılında 2.550 milyon TL net kâr elde etmiştir.

Tüpraş, enerji verimliliği projeleri ile kalite ve performansını düşürmeden mevcut enerji kayıplarının önlenmesi yoluyla tüketilen enerji miktarını en aza indirmeyi ve 2017'de Avrupa'da düşük emisyonlu rafineriler kategorisine girmeyi hedeflemektedir. Bu yolda 2008 yılında 119,1 düzeyinde olan ortalama enerji yoğunluğu endeksi (EI) değeri, yapılan yatırımlar ve iyileştirmelerle 2015 yılında 99,2'ye düşürülmüştür.

Şirketimizin enerji tasarrufunda gösterdiği ilerleme ve kazanımlar, her yıl olduğu gibi 2015 yılında da Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından düzenlenen "SENER" Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışması'nda kazanılan ödüllerle tescillenmiştir. Tüpraş, içinde bulunduğu tüm operasyon ve üretim süreçlerinin çevresel etkisini minimize eden ve sürekli iyileştirmeye yönelik faaliyet ve yatırımları ile çevre yükümlülükleri konusunda üzerine düşen görevleri hızla hayata geçirmektedir. 2015 yılında gerçekleştirilen iyileştirme çalışmalarıyla sera gazı emisyonu miktarı 71,7 bin ton CO₂ azaltılmış, böylelikle 2010 yılından bugüne kadar toplam azaltma 1,4 milyon ton CO₂ düzeyine ulaşmıştır. Bu miktar, yaklaşık 215 bin ağaçlık bir ormanın tüketeceği karbondioksit eşittir.

Tüpraş, Borsa İstanbul Sürdürülebilirlik Endeksi'nde 2015 yılında da yer almıştır. Bunun yanında Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne şirketlerin uygunluğunun temel göstergesi olan ve 2014 yılında 9,31 düzeyinde bulunan Tüpraş'ın Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu, Şirketimizin kurumsal yönetim konularında gerçekleştirdiği olumlu gelişmeler sonucunda 2015 yılında 9,44 seviyesine yükselmiştir.

FUEL OİL DÖNÜŞÜM PROJESİ DEVREYE ALINDI, TEMETTÜ DAĞITIMI VE YATIRIMLARIMIZ SÜRECEK

2015 yılında, Fuel Oil Dönüşüm Projesi için yapılan harcamalar dâhil olmak üzere devam eden diğer yatırımlarla birlikte toplam 344 milyon ABD doları yatırım harcaması gerçekleştirilmiştir.

Devreye giren Fuel Oil Dönüşüm kompleksi sayesinde Tüpraş'ın yüksek oranda beyaz ürün üretmesi ve tüm rafinerilerinin %100 kapasite kullanımıyla üretim yapması mümkün olmaktadır. Yüksek kapasite kullanımı ile üretim kaynaklı artan satış hacmi Tüpraş'ın kârlılığına önemli katkı sağlarken, ülke sanayi kapasite kullanım verileri de olumlu yönde etkilenmiştir.

Özelleştirmenin ardından yatırımcılarımıza yapılan toplam kâr payı dağıtımı, Tüpraş'ın dolar cinsinden piyasa değerinin yaklaşık %65'ine ulaşmıştır. Şirketimiz, yatırımcısına sağladığı yüksek geri dönüşün yanında gerçekleştirdiği 5,5 milyar ABD dolarını bulan yatırımlarıyla ülke ekonomisine de katkıda bulunmuştur. Tüpraş, gerek işletme kârlılığını hedefleyen yatırımları, gerekse dinamik nakit yönetim politikası sayesinde yüksek seviyede tutmayı başardığı kazanımlarını geçmiş yıllarda olduğu gibi gelecekte de yatırımcıları ile paylaşmaya devam edecektir.

Tüpraş, sürdürülebilir kârlılığını optimum noktaya ulaştıracak ve ülkemiz cari açığını düşürecek olan yatırımlarını tamamlarken, güçlü insan kaynağıyla operasyonel ve finansal başarılarını istikrar ile sürdürerek, hissedarları, iş ortakları ve ülkemiz için katma değer oluşturmaya devam edecektir.

İBRAHİM YELMENOĞLU
Genel Müdür

Üst Yönetim

01

İBRAHİM YELMENOĞLU

Genel Müdür

02

MESUT İLTER

Genel Müdür Yardımcısı (Teknik)

03

HASAN TAN

Genel Müdür Yardımcısı (Ticari)

04

DOĞAN KORKMAZ

Genel Müdür Yardımcısı (Mali)

05

YAVUZ ERKUT*

Genel Müdür

06

YILMAZ BAYRAKTAR**

Genel Müdür Yardımcısı

*Görev süresi 31 Aralık 2015 tarihinde sona ermiştir.

**Görev süresi 30 Haziran 2015 tarihinde sona ermiştir.

İBRAHİM YELMENOĞLU**Genel Müdür**

İbrahim Yelmenoğlu, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni 1991 yılında, Illinois Üniversitesi yüksek lisans programını 2003 yılında tamamlamıştır. İş yaşamına 1987 yılında Maliye Bakanlığı'nda başlamıştır. 1992-2004 yılları arasında Hesap Uzmanları Kurulu'nda görev almıştır. 2004 yılında Koç Holding Denetim Grup Başkanlığı'na transfer olan Yelmenoğlu, 2004-2006 döneminde Koç Holding A.Ş. Denetim Grubu Koordinatörü olarak görev yapmıştır. Tüpraş'ın Koç Holding'e %51 hisse devrinden sonra 27 Ocak 2006-31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla Mali İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı görevinde bulunmuştur. 1 Ocak 2016 itibarıyla Genel Müdür olarak atanmıştır.

MESUT İLTER**Genel Müdür Yardımcısı (Teknik)**

1978 yılında Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya Mühendisliği Bölümü'nden mezun olmuştur. İş yaşamına 1975 yılında Maden Tetkik ve Arama (MTA)'da Mühendislik Yetiştirme Elemanı olarak başlamıştır. 1980-1985 yılları arasında İpraş Rafinerisi'nde çeşitli pozisyonlarda görev almıştır. 1985-1999 yılları arasında Tüpraş'ta İşletme Şefliği, İşletme Başmühendisi, UCAP Proje Yöneticisi, İşletme Müdür Yardımcılığı ve İşletme Müdürlüğü görevlerinde bulunmuştur. 2001-2006 yılları arasında Ege Gaz A.Ş. Aliağa LNG Terminali'nde Proje Koordinatörü ve Terminal Yöneticisi olarak görev yapmıştır. 26 Ocak 2006 tarihinde İzmir Rafineri Müdürü olarak atanan İlter, Ağustos 2009-Şubat 2015 tarihleri arasında İzmit Rafineri Müdürü görevinde bulunmuştur. 6 Şubat 2015 tarihi itibarıyla Tüpraş Teknik İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak atanmıştır.

HASAN TAN**Genel Müdür Yardımcısı (Ticari)**

Hasan Tan, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü'nden mezun olmuş, Pennsylvania Üniversitesi İş Yönetimi yüksek lisans programını tamamlamıştır. İş yaşamına 1990 yılında Tüpraş Dış Ticaret Departmanı'nda Mühendis olarak başlamış ve Motorin ve LPG İthalatından Sorumlu İthalat Şefi olarak devam etmiştir. 1995 yılında Ham Petrol İkmal Departmanı'na Ham Petrol Anlaşmaları ve Kârlılık Analizlerinden Sorumlu Koordinatör olarak atanmıştır. 1999-2004 yılları arasında LPG İkmal ve Satış Müdürü olarak görev yapmıştır. Ocak 2005-Ocak 2006 arasında Opet Petrolcülük A.Ş. İkmal Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapan Tan, Tüpraş'ın özelleştirilmesi sonrasında 27 Ocak 2006 tarihi itibarıyla, Ticari İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak atanmıştır.

DOĞAN KORKMAZ**Genel Müdür Yardımcısı (Mali)**

Dokuz Eylül Üniversitesi İngilizce İşletme bölümünü 1996 yılında, Koç Üniversitesi İşletme Yüksek Lisans programını 2007 yılında, Oxford Üniversitesi Küresel İşletme programını 2013 yılında tamamlamıştır. İş yaşamına 1996 yılında Koç Holding Yetiştirme Elemanı olarak başlamıştır. Aynı yıl Arçelik A.Ş.'de Yatırım Finansmanı görevine başlamış, 2007 yılına kadar sırasıyla Kurumsal Finansman ve Finansal Piyasalar Stratejisti görevlerini almıştır. 2007 yılında Arçelik A.Ş. Hazine ve Sermaye Piyasaları Departmanı Yöneticisi görevini üstlenmiştir. 2009 yılında Arçelik A.Ş.'nin İngiltere'de kurulu iştiraki olan Beko Plc.'de Finans Direktörü pozisyonuna getirilmiştir. 2012 yılında ise Arçelik A.Ş. Finansman Direktörü görevine getirilmiştir. 1 Ocak 2016 itibarıyla Tüpraş Mali İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı görevine atanmıştır.

Endüstriyel Ürünler
Toplamında
Pazar Payı

%60

Benzinde pazarın
tamamına sahip olan,
motorinde %45 pazar
payına sahip olan
Tüpraş, jet yakıtında
%97 pazar payına ulaştı.

Sektör

Tüpraş, depolama ve terminal altyapısından gelen rekabetçi gücünün de olumlu katkısıyla endüstriyel ürünler hariç ülke ihtiyacının yaklaşık %60'ını karşılamıştır.

MOTORİN TÜKETİMİ MİLYON TON

20,2

BENZİN TÜKETİMİ MİLYON TON

2,1

JET YAKITI TÜKETİMİ MİLYON TON

4,5

Uluslararası enerji piyasalarında en yaygın kullanılan Brent türü ham petrolün fiyatı, Haziran 2014'te 115 ABD dolarına kadar yükseldikten sonra, küresel ekonomideki yavaşlama, Asya ülkelerinin büyüme hızının azalması, piyasalardaki yüksek petrol arzı, OPEC'in ham petrol üretimini kısmama kararları ve ABD dolarının değer kazanmasıyla, %68 değer kaybederek, Aralık 2015'te 2008'den beri görülen en düşük seviye olan varil başına 35 ABD dolarına kadar gerilemiştir.

Türkiye ekonomisi 2015 yılında %3,8 oranında büyüme kaydetmiştir. Petrol ürünleri tüketiminde ise standart ve kayıt dışı ürünlerin kullanımı, alınan önlemlerle azalmış ve GSYİH ile doğrudan ilişkili olan toplam motorin tüketimi artış eğilimini sürdürmüş, EPDK verilerine göre 2015 yılında %15,8 artışla 20,2 milyon tona ulaşmıştır.

Motorin tüketimindeki artışta ekonomik büyümenin tüketime yansımalarının yanı sıra, 3. İstanbul Havalimanı ve 3. Boğaz Köprüsü, İzmir otoyolu gibi büyük altyapı proje çalışmalarında tüketilen petrol ürünleri, yüksek döviz kuruna rağmen düşük fiyat ortamı ile yükselen tüketim trendi ve sınır güvenliği dâhil kaçakçılıkla ilgili alınan tedbirler %15,8 artırmıştır.

Endüstriyel ürünler hariç Tüpraş'ın ürettiği ürünlerin pazar payı yaklaşık %60 seviyesinde, yurt içi motorin satışlarındaki piyasa payı ise %45 olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'de son yıllarda benzin tüketiminde devam eden düşüş, benzinli araç motorlarındaki verimlilik artışı ve araç parkındaki büyümenin etkisinin yanı sıra fiyatın talebi desteklemesinin etkisiyle %9,1 oranında artmıştır. Tüpraş, depolama ve terminal altyapısından gelen rekabetçi gücünün de olumlu katkısıyla ülke ihtiyacının tamamını karşılamıştır.

Havayolu taşımacılık sektöründeki gelişmeye paralel olarak Tüpraş'ın yurt içi sivil jet yakıtı satışı geçtiğimiz yılın 893 bin ton üzerinde gerçekleşmiştir. Uçak trafiği bir önceki yıla göre %8,2 artarken yolcu trafiğinin %9,4 yükselerek yaklaşık 181 milyon kişiye ulaşmasının etkisiyle Türkiye tüketimi %10,5 artış göstermiştir. Tüpraş'ın sivil jet yakıtı satışı ise geçtiğimiz yılın %25,0 üzerinde gerçekleşmiş ve Tüpraş yurt içi talebin tamamına yakını karşılamıştır.

Üretim

Yüksek kapasite kullanımına rağmen Fuel Oil Dönüşüm Tesisi ve dönüşüm ünitelerinin etkin kullanımıyla beyaz ürün verimi %75,4'e yükselmiş, toplam 27,3 milyon ton üretim gerçekleştirilerek katma değer maksimize edilmiştir.

TÜPRAŞ TÜRKİYE

PAZAR PAYI

(ENDÜSTRİYEL ÜRÜNLER HARİÇ)

%60

TÜPRAŞ DEPOLAMA KAPASİTESİ

(OPET DÂHİL)

%67

ÜRETİM (MİLYON TON)

2015 yılında Çin ve enerji üreticisi ülkelerin ekonomilerinde ivme kaybı ve Fed etkisiyle fonlama maliyetlerinin yükselmesi, gelişen ülkelerde büyümenin düşmesine yol açmış, sonuç olarak dünya ekonomisinde büyüme %3,4'ten %3,1'e gerilemiştir. Artan fonlama ihtiyacı ile kur zararları ve düşük petrol fiyatının getirdiği stok zararlarına karşın, düşük petrol fiyatının tüketime katkısıyla, 2015 yılında Akdeniz rafineri marjı olumlu etkilenmiş ve rafinaj sektörü kârlılığında katkıda bulunmuştur.

2015 yılına 55 ABD doları/varil seviyesinden başlayan petrol fiyatı, kuyu sayılarındaki azalışlar, jeopolitik etkenler ve beklenenin üzerinde gerçekleşen talep artışı ile 67 ABD doları düzeyine kadar yükseldikten sonra, İran nükleer anlaşmasının yarattığı arz artış beklentileri, gelişen ülkelerde artan ekonomik riskler, OPEC'in kota üstü üretim miktarını artırması ve ABD ham petrol ihrac yasağının kalkmasıyla 2015 yılını 36 ABD doları düzeyinden kapatmıştır.

PETROL TÜKETİMİ ARTIŞ GÖSTERDİ

2014 yılında 92,80 milyon varil/gün olan dünya petrol tüketimi, 2015 yılında fiyatın talebi desteklemesiyle %1,7 gibi yüksek bir artışla 94,40 milyon varil/gün düzeyine yükselmiştir. Çin imalat sektöründe yavaşlama motorin talebini yeteri kadar desteklememesine karşın, hizmet sektöründe güçlü görünüm ve başta ABD olmak üzere gelişmiş ülkelerde büyüme ile artan ürün talepleri, 2014 yılında 1,95 ABD doları/varil olan Akdeniz rafineri marjını 2015 yılında 4,83 ABD doları düzeyine yükseltmiştir.

Tüpraş, tedarik zincirinde riskin dağıtılması, fiyat ve navlun avantajlarının sağlanması için ham petrol alım operasyonlarında optimizasyona ve kaynak çeşitlendirmesine gitmektedir. Ham petrol alımlarının önemli bir kısmı ülkelerin ulusal petrol şirketleriyle yapılan yıllık anlaşmalar yoluyla gerçekleştirilmektedir. Bunun yanı sıra ürün taleplerinin gerektirdiği özelliklere sahip ham petrol türleri için tedarik esnekliğini ve ilave opsiyonları artırmaya yönelik alımlarda Kuzey Afrika ve Güney Amerika kıtasında değişen dengelerle oluşan artan petrol arzının olumlu etkisi de değerlendirilmiştir.

10 MİLYAR ABD DOLARI İTHALAT

Tüpraş yıl içinde 19 API ile 47 API arasında değişen gravitelerde, 11 ülkeden 21 farklı çeşit ham petrol alımı yapmıştır. 10,0 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşen toplam ithalatın 8,7 milyar ABD dolarını yıl içinde ikmal edilen 24,8 milyon ton ham petrol; 1,3 milyar ABD dolarını ürün ve yarı mamul ithalatı oluşturmuştur.

Tüpraş, iç piyasadaki ürün açıklarını ve dönemsel talep artışlarını karşılayabilmek amacıyla nihai ürün ve şarja verilmek üzere yarı mamul ithal etmiştir. Ürün ithalatının, 637 bin tonunu yüksek kükürtlü motorin, 588 bin tonunu motorin, 61 bin tonunu jet yakıtı, 804 bin tonunu düşük kükürtlü fuel oil, 671 bin tonunu HVGÖ, 93 bin tonunu MTBE, 62 bin tonunu LCGÖ, 49 bin tonunu nafta, 30 bin tonunu YKFO oluşturmıştır.

Tüpraş, ithal edilen yüksek kükürtlü motorinin kükürt düzeyini rafinerilerinde AB standartlarına getirerek, ürün kalitesi ve çevresel etkisi iyileştirilmiş 10 ppm motorin üretebilmektedir. Yüksek kapasite kullanımı ve fuel oil dönüşüm ünitesinin devreye girmesinin etkisiyle artan motorin üretiminden dolayı geçtiğimiz yıllara göre daha düşük oranda 637 bin ton yüksek kükürtlü motorin ithal edilmiş ve rafinerilerde kükürt seviyesi 10 ppm'e indirgenerek ilave FAVÖK elde edilmiştir.

KAPASİTE KULLANIM ORANINDA REKOR

2015 yılı başında test üretimlerine başlanan Fuel Oil Dönüşüm Projesi'nin Mayıs ayında üretime geçmesinin katkısı ve yüksek marj ortamının da etkisiyle Tüpraş, 27,6 milyon tonu ham petrol ve 1,2 milyon tonu yarı mamul olmak üzere toplam 28,8 milyon ton şarjı ünitelerine vermiş ve tam kapasite kullanımı ile rekor gerçekleştirmiştir. Yüksek kapasite kullanımına rağmen, dönüşüm ünitelerinin etkin kullanımı ve Fuel Oil Dönüşüm Ünitesi'nin de etkisiyle %75,4 oranında beyaz ürün üretimi gerçekleştirilmiş ve 27,3 milyon ton ürün üretilmiştir.

Tüpraş'ın yurt içi petrol ürünlerinin fiyatları, Petrol Piyasası Kanunu'nda belirtilen en yakın piyasa olan CIF Cenova Akdeniz Platts fiyatlarıyla doğrudan ilişkilidir. İthalatın tamamen serbest olduğu yurt içi piyasada ürün fiyatları tam rekabet koşulları altında belirlenmektedir. Bu kapsamda rafinerilerin operasyonel kârlılığı tamamen uluslararası piyasalarda belirlenen ham petrol ve ürün fiyatları arasındaki fark olarak tanımlanan brüt rafineri marjı kavramıyla açıklanmaktadır. 2015 yılında Tüpraş'ın işletme giderleri çıkarılmış net rafineri marjı, 6,47 ABD doları/varil seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tüpraş'ın aralarında üretim ve satış optimizasyonuna olanak tanıyan dört rafineriye sahip olması ve rafinerilerin ülke genelinde büyük tüketim bölgelerine yakın konumlanmış olması, kesintisiz ikmal imkânı sağlamaktadır.

Tüpraş rafinerilerinin diğer bölge rafinerine yapısal üstünlükleri:

- Rafinerilerin büyük tüketim merkezlerinde konumlandırılmış olması,
- Rafineri tasarımlarının ağır ve yüksek kükürtlü ham petrol işleyebilecek konumda yapılmış olması,
- Hacimli ham petrol ve ürün alımlarının getirdiği fiyat avantajları,
- Ham petrol tedarik merkezlerine yakınlıkla uygun maliyet ve çeşitlilikle ham petrol tedarik edilebilmesi,
- Türkiye'nin pek çok üründe net ithalatçı konumda olması,
- Ham petrol ve ürün ithalatı ve satışı kanalları için güçlü altyapı ve tesis,
- Yurt içi müşterilere direkt boru hattı bağlantıları,
- Yüksek ihracat kabiliyetidir.

BENZİN TÜKETİMİNDE %9,1 ARTIŞ

Tüpraş, Türkiye genelinde 37 çeşit petrol ürününün tedarikini sağlamaktadır. Doğrudan ürün satışı yapılan müşteriler, T.C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından lisanslandırılmış akaryakıt, LPG, ihrakiye, jet yakıtı ve madeni yağ dağıtım firmaları, sanayide ağırlıklı olarak petrol ürünlerini kullanan petrokimya ve boya şirketleri, Karayolları Genel Müdürlüğü, belediyeler ile bu kurumlar tarafından onaylanmış müteahhit firmalar ve Türk Silahlı Kuvvetleri adına Milli Savunma Bakanlığı'dır.

Türkiye ekonomisinde gerçekleşen %3,8 büyümeye rağmen, yıllar içinde artan milli gelir ve genç nüfus artışının etkisiyle bazı ürünlerdeki tüketim ivme kazanmıştır. Türkiye'de geçtiğimiz yıllarda benzin tüketiminde yaşanan düşüş, benzinli motorlarının verimliliklerinin artışı ve araç parkındaki büyümenin etkisinin yanı sıra fiyatın talebi desteklemesinin de etkisiyle tüketim 2015 yılında %9,1 artış kaydetmiştir.

ÜRETİM VE SATIŞTA REKORLAR YILI

Tam kapasite kullanımı ve uygulanan satış stratejilerinin etkisiyle, 2015 yılında 22,2 milyon ton yurt içi, 6,5 milyon ton ihracat olmak üzere, geçtiğimiz yılın 6,5 milyon ton (%29) üzerinde, 28,7 milyon ton ürün satışı gerçekleştirilmiştir.

Ürün marjları dikkate alınarak optimizasyon kapsamında talep paralelinde benzin, motorin ve jet üretiminde maksimizasyona gidilmiş, yurt içi satışlarda geçtiğimiz yılın 5,4 milyon ton üzerinde satışla jet yakıtı ve motorinde, toplam satışlarda ise benzin, jet, motorin ve satış toplamında rekor satış gerçekleştirilmiştir.

2015 yılında Türkiye motorin tüketimi %15,8 artış göstererek 20,2 milyon tona ulaşmıştır. Fuel Oil Dönüşüm Projesi'nin etkisiyle motorin üretimindeki artışın paralelinde Tüpraş, yurt içi satışlarını geçtiğimiz yılın 2,5 milyon ton üzerinde (%38) artırarak ülke talebinin %45'ini karşılamıştır.

Havayolu taşımacılığı sektöründeki büyüme trendi 2015 yılında da devam etmiş, uçak trafiği bir önceki yıla göre %8,2 artarken, yolcu sayısı %9,4 yükselerek yaklaşık 181 milyon kişiye ulaşmıştır. Bu paralelde sivil jet yakıtı satışı bir önceki yılın 893 bin ton (%25) üzerinde gerçekleşmiştir.

2,9 MİLYAR ABD DOLARI İHRACAT

Ülke talebinin üzerinde ürettiği nitelikli ürünleri, uluslararası pazarlara da sunan Tüpraş, 2015 yılında da konjonktürdeki değişiklikler paralelinde, yurt içi piyasanın pazar koşullarına bağlı olarak daraldığı dönemlerde, ortaya çıkan talep fazlası ürünlerin ihraç edilmesi, üretim ve stok maliyetlerinin aşağı çekilmesini sağlarken, döviz riskine karşı doğal korunma mekanizması da oluşturmaktadır. 2015 yılında toplam 2,9 milyar ABD doları değerinde 6,5 milyon ton ürün dış satımı gerçekleştirilmiştir. İhracatın 3,1 milyon tonunu benzin, 2,6 milyon tonunu fuel oil, 69 bin tonunu motorin, 280 bin tonunu jet yakıtı, 395 bin tonunu reformate, 27 bin tonunu nafta, 30 bin tonunu LPG ve 5 bin tonunu White Spirit oluşturmıştır.

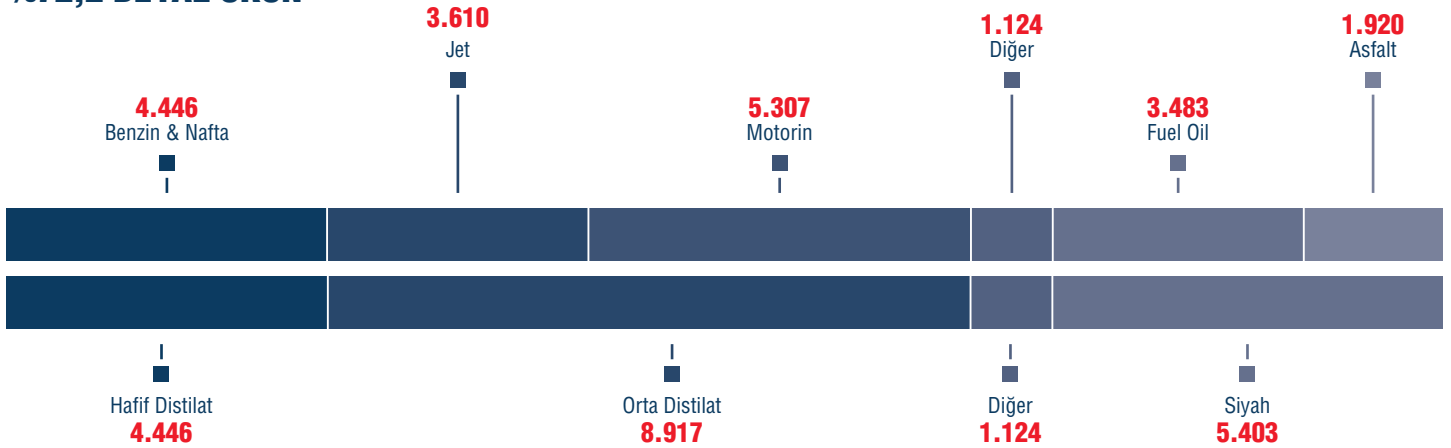
Üretim

Tüpraş, 27,6 milyon tonu ham petrol ve 1,2 milyon tonu yarı mamul olmak üzere toplam 28,8 milyon ton şarjı ünitelerine vererek rekor kapasite kullanımı gerçekleştirmiştir.

ÜRÜN VERİMLERİ (BİN TON)

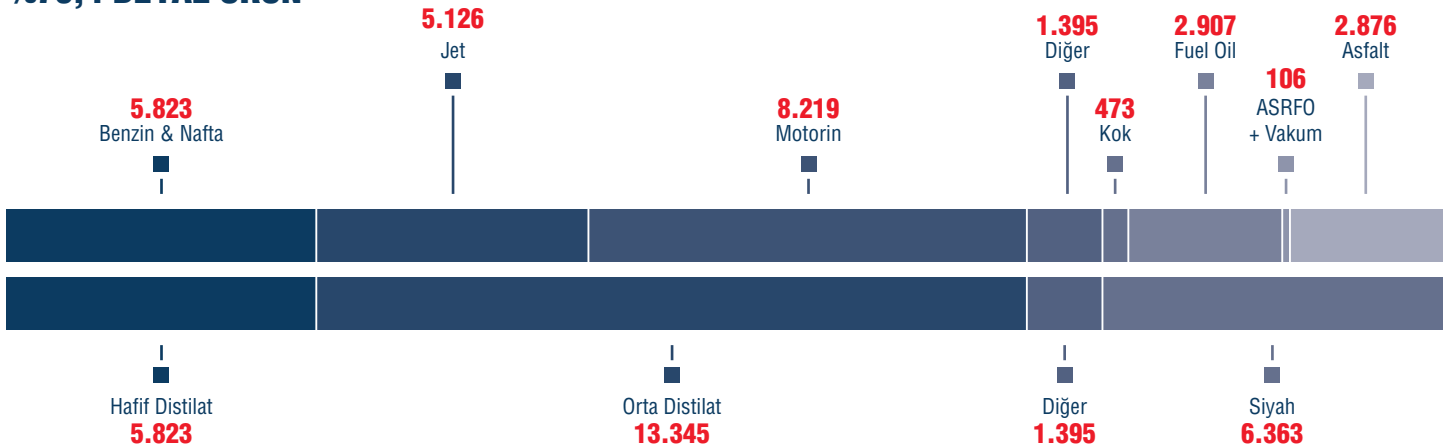
2014 ÜRETİMİ 20.101 BİN TON

%72,2 BEYAZ ÜRÜN

2015 ÜRETİMİ 27.268 BİN TON

%75,4 BEYAZ ÜRÜN

BENZİN & NAFTA ÜRETİMİ

MİLYON TON

5,8

ORTA DİSTİLAT ÜRETİMİ

MİLYON TON

13,3

TÜPRAŞ RAFİNERİLERİ ÜRETİMLERİ (BİN TON)

ÜRÜNLER	2014	2015	DEĞİŞİM (%)
LPG	702	904	28,8
Benzin & Nafta	4.446	5.823	31,0
Jet Yakıtı/Gazyağı	3.610	5.126	42,0
Motorin	5.307	8.219	54,9
ORTA DİSTİLAT	8.917	13.345	49,7
Fuel Oil'ler	3.483	2.907	(16,5)
Bitüm	1.920	2.876	49,8
Makina Yağları	114	133	16,7
ASRFO/Vakum	-	106	-
Kok	-	473	-
Diğer	518	701	35,2
TOPLAM	20.101	27.268	35,7

TÜPRAŞ RAFİNERİLERİ SATIŞLARI (BİN TON)

ÜRÜNLER	2014	2015	DEĞİŞİM (%)
LPG	803	1.031	28,5
Nafta	122	246	102,4
Benzinler	1.830	2.043	11,6
Jet Yakıtı / Gazyağı	3.872	4.804	24,1
Motorin	6.700	9.170	36,9
ORTA DİSTİLAT	10.572	13.974	32,2
Fuel Oil'ler	1.292	1.191	(7,8)
Bitüm	1.945	2.871	47,6
Makina Yağları	120	126	5,6
Kok	-	469	-
Diğer	177	294	65,7
TOPLAM YURT İÇİ SATIŞLAR	16.861	22.245	31,9
İHRACAT	5.333	6.494	21,8
TOPLAM SATIŞ	22.194	28.739	29,5

Üretim

Tam kapasite kullanımı ve uygulanan yerinde satış stratejilerinin etkisiyle, Tüpraş'ın 2015 yılı ürün satışları bir önceki yılı 6,5 milyon ton aşarak 28,7 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

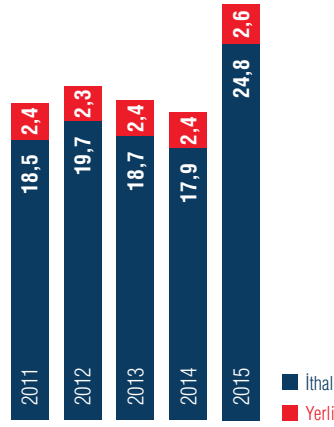
JET YAKITI/GAZ YAĞI SATIŞ MİLYON TON

4,8

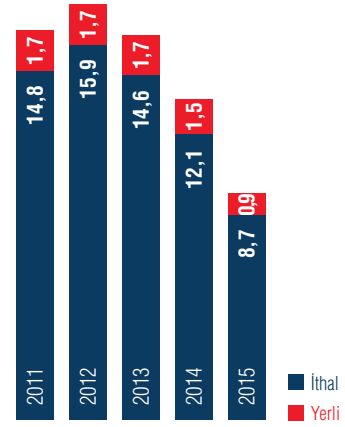
MOTORİN SATIŞ MİLYON TON

9,2

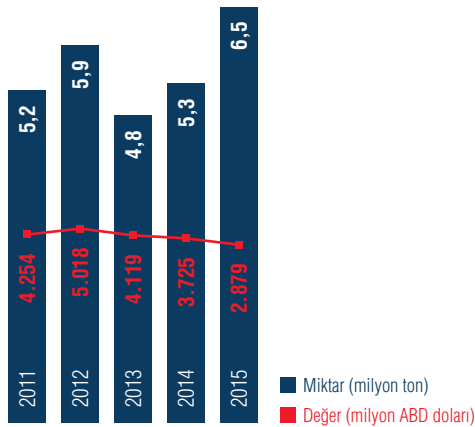
HAM PETROL TEMİNİ (MİLYON TON)

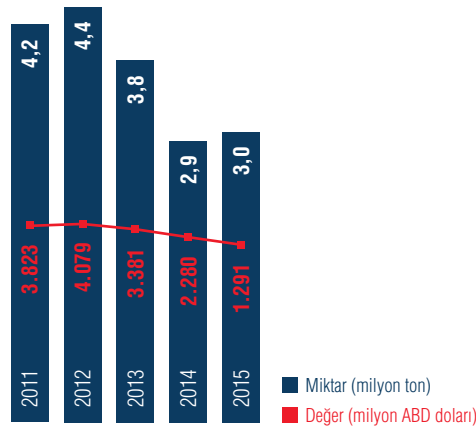
HAM PETROL TEMİNİ (MİLYAR ABD DOLARI)

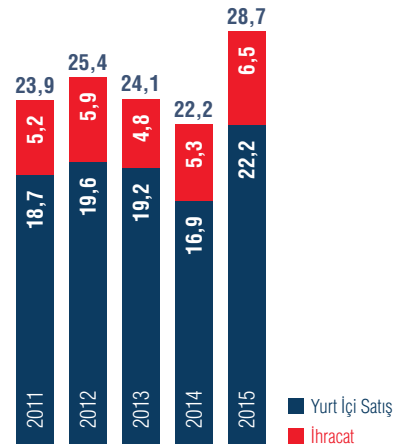
ÜRÜN İHRACATI

ÜRÜN İTHALATI

TOPLAM SATIŞLAR (MİLYON TON)

İzmit Rafinerisi

Türkiye petrol ürünleri tüketiminin yaklaşık %33'ünün gerçekleştiği tüketim merkezinin odağında yer alan İzmit Rafinerisi, Euro V standartlarında üretim yapmaktadır.

KAPASİTE KULLANIM ORANI

%110,3

RAFİNAJ KAPASİTESİ MİLYON TON

11,0

NELSON KOMPLEKSİTE

14,5

DEPOLAMA KAPASİTESİ MİLYON M³

3,02

ÇALIŞAN SAYISI

1.823

İZMİT RAFİNERİSİ SATIŞ (MİLYON TON)

Üretime 1961 yılında 1 milyon ton/yıl ham petrol işleme kapasitesi ile başlamış olan İzmit Rafinerisi, yıllar içinde gerçekleştirilen önemli kapasite artırımları ve yatırımlar sonucunda tasarım kapasitesi 11,5 milyon ton/yıla ulaşmıştır. Beyaz ürün verimliliğini artırıcı modernizasyon çalışmaları sonucunda değişen ham petrol işleme tasarım kapasitesi, 11,0 milyon ton/yıl olarak tescil edilmiştir.

Türkiye petrol ürünleri tüketiminin yaklaşık %33'ünün gerçekleştiği tüketim merkezinin odağında yer alan İzmit Rafinerisi, Euro V standartlarında üretim yapmaktadır.

FUEL OİL DÖNÜŞÜM TESİSİ DEVREYE GİRDİ

İzmit Rafinerisi'nde, 4,2 milyon ton ağır siyah ürünü AB standartlarında çoğunluğu motorin olmak üzere benzin ve LPG gibi daha değerli yaklaşık 3,5 milyon ton çevreci beyaz ürüne dönüştürecek olan Fuel Oil Dönüşüm Tesisi, 2014 yılı sonunda tamamlanmıştır.

Fuel Oil Dönüşüm Tesisi'nin devreye girmesiyle İzmit Rafinerisi Nelson Kompleksite değeri 14,5 ile dünyanın dönüşüm oranı en yüksek rafinerilerinden biri olmuştur.

2014 yılsonunda devreye alınan ve test üretimlerine başlanan Fuel Oil Dönüşüm Projesi'nde, 2015 Mayıs ayında tam kapasite üretime geçilmesiyle 11,2 milyon tonu ham petrol olmak üzere yarı mamul dâhil toplam 12,1 milyon ton şarj verilerek tam kapasite kullanımı gerçekleştirilmiştir.

Rafineri'de ana ürün olarak LPG, nafta, benzin, jet yakıtı, gaz yağı, motorin, kalorifer yakıtı, fuel oil ve bitümden oluşan toplam 11,3 milyon ton petrol ürünü üretilmiştir. 2015 yılında 10,7 milyon tonu yurt içi olmak üzere, toplam 13,6 milyon ton ürün satışı gerçekleştirilmiştir.

İzmir Rafinerisi

7,66 Nelson Kompleksitesi'ne sahip olan İzmir Rafinerisi'nde, 2015 yılında 11,1 milyon tonu ham petrol olmak üzere yarı mamuller dâhil toplam 11,3 milyon ton şarja verilerek tam kapasite kullanım gerçekleştirilmiştir.

KAPASİTE KULLANIM ORANI

%102,8

RAFİNAJ KAPASİTESİ MİLYON TON

11,0

NELSON KOMPLEKSİTE

7,66

DEPOLAMA KAPASİTESİ MİLYON M³

2,51

ÇALIŞAN SAYISI

1.287

İZMİR RAFİNERİSİ SATIŞ (MİLYON TON)

İzmir Rafinerisi, Türkiye'nin artan petrol ürünleri talebini karşılamak amacıyla 1972 yılında, 3 milyon ton/yıl ham petrol işleme kapasitesiyle üretime başlamış ve o tarihten bu yana, önemli kapasite artırımları ve ünite modernizasyonlarıyla geliştirilerek kapasitesi 1987 yılında 10 milyon ton/yıla ulaşmıştır.

2007 yılında destilasyon kapasitesindeki revizyonlar da göz önüne alınarak rafinerinin ham petrol işleme kapasitesi 11 milyon ton/yıl olarak tescil edilmiştir.

7,66 Nelson Kompleksitesi'ne sahip olan Rafineri'de, 2015 yılında 11,1 milyon tonu ham petrol olmak üzere yarı mamuller dâhil toplam 11,3 milyon ton şarja verilerek tam kapasite kullanım gerçekleştirilmiştir.

Ana ürünler olarak LPG, nafta, benzin, jet yakıtı, motorin, baz yağ, kalorifer yakıtı, fuel oil, bitüm, wax, ekstrakt ve diğer ürünlerden oluşan, satılabilir 10,8 milyon ton petrol ürünü üretilmiştir. İzmir Rafinerisi, Türkiye'de 400 bin ton/yıl kapasiteli makine yağları üretim kompleksine sahip tek rafineridir.

İzmir Rafinerisi'nde, 2015 yılında 6,8 milyon tonu yurt içinde olmak üzere toplam 10,4 milyon ton ürün satışı gerçekleştirilmiştir.

Kırıkkale Rafinerisi

Kırıkkale Rafinerisi'nde 2015 yılında 4,2 milyon ton ham petrol olmak üzere, şarja verilen yarı mamul ürünlerle beraber toplam 4,4 milyon ton şarja verilmiş ve %87,1 kapasite kullanımı gerçekleştirilmiştir.

KAPASİTE KULLANIM ORANI

%87,1

RAFİNAJ KAPASİTESİ MİLYON TON

5,0

NELSON KOMPLEKSİTE

6,32

DEPOLAMA KAPASİTESİ MİLYON M³

1,38

ÇALIŞAN SAYISI

844

KIRIKKALE RAFİNERİSİ SATIŞ (MİLYON TON)

1986 yılında başta Ankara olmak üzere İç Anadolu, Doğu Akdeniz ve Doğu Karadeniz bölgelerindeki birçok ilin petrol talebini karşılamak amacıyla kurulan Kırıkkale Rafinerisi, hydrocracker, izomerizasyon, dizel kükürt giderme ve CCR reformer ünitelerinin ilave edilmesiyle genişletilerek Akdeniz standartlarına göre orta düzeyde kompleksiteye sahip bir rafineri haline getirilmiştir.

Nelson Kompleksitesi 6,32 olan Kırıkkale Rafinerisi, Türkiye'nin en büyük kara tankeri dolum kapasitesine de sahiptir.

Yıllık 5 milyon ton ham petrol işleme kapasitesine sahip olan Rafineri'nin ham petrol ikmali, Ceyhan-Kırıkkale boru hattı kullanılarak Botaş'ın Ceyhan Terminali'nden sağlanmaktadır.

İzmit Fuel Oil Dönüşüm Tesisinin üretime başlamasıyla Kırıkkale Rafinerisi, tam kapasitelere çıkmış ve hedeflenen şekilde 2015 yılında 4,2 milyon ton ham petrol olmak üzere, yarı mamullerle toplam 4,4 milyon ton şarja verilmiş ve %87,1 kapasite kullanımı gerçekleştirilmiştir.

Ana ürünler olarak LPG, benzin, jet yakıtı, gaz yağı, motorin, fuel oil ve bitümden oluşan 4,1 milyon ton petrol ürünü üretilmiş ve rafineri transferleriyle beraber 4,0 milyon ton ürün satışı gerçekleştirilmiştir.

Batman Rafinerisi

2015 yılında Kırıkkale ve İzmir Rafinerileri'nden taşınan ürünlerle, AB standartlarında ürün satışı gerçekleştirilen Batman Rafinerisi'nde 745 bin ton ürün satışı gerçekleştirilmiştir.

KAPASİTE KULLANIM ORANI

%91,4

RAFİNAJ KAPASİTESİ MİLYON TON

1,1

NELSON KOMPLEKSİTE

1,83

DEPOLAMA KAPASİTESİ MİLYON M³

253

ÇALIŞAN SAYISI

448

BATMAN RAFİNERİSİ SATIŞ (BİN TON)

1955 yılında işletmeye açılan Batman Rafinerisi, yıllık 330 bin ton ham petrol işleme kapasitesiyle Türkiye'nin ilk rafinerisi olma özelliğini taşımaktadır.

1960 yılında gerçekleştirilen bir darboğaz giderme projesi ve 1972'de yeni ham petrol işleme ünitesinin devreye alınmasıyla Batman Rafinerisi'nin yıllık ham petrol işleme kapasitesi 1,1 milyon ton/yıla ulaşmıştır.

Yerli ham petrol kaynağına yakınlık avantajına sahip olan Batman Rafinerisi, dönüşüm ünitelerinin bulunmaması nedeniyle basit bir konfigürasyona sahiptir ve Nelson Kompleksite Endeksi 1,83'tür.

Batman rafinerisinde 2015 yılında 1,0 milyon ton ham petrol şarjı işlenmiş ve 996 bin ton üretim yapılmıştır.

2015 yılında Kırıkkale ve İzmir Rafinerileri'nden taşınan ürünlerle, AB standartlarında ürün satışı gerçekleştirilen Batman Rafinerisi'nde 745 bin ton ürün satışı gerçekleştirilmiştir.

İzmit Fuel Oil Dönüşüm Tesisinin 2015 yılında devreye girmesiyle ve bitüm taleplerindeki iyileşme paralelinde Batman Rafinerisi kapasite kullanımı ve satışları artış göstermiştir.

Batman Rafinerisi'nde üretilen yarı mamul kapsamındaki ürünler, Kırıkkale ve İzmir Rafinerisi'nden ise motorin ve benzin ürünleri karayolu ile karşılıklı olarak taşınmaktadır.

Dağıtım

1.400'ün üzerinde Opet ve Sunpet bayisiyle tüketiciye hizmet veren Opet, “Kusursuz Hizmet Anlayışı” ile sektöründe tüketicinin ilk tercihi olmayı hedeflemektedir.

VERGİ ÖNCESİ KÂR
MİLYON TL

189

TOPLAM CİRO
MİLYON TL

18.485

NET KÂR
MİLYON TL

175

YURT DIŞI GELİRLERİNİN PAYI

%18

Opet, akaryakıt dağıtım sektöründe, perakende satışlar, ticari ve endüstriyel satışlar, depolama ve uluslararası ürün ticareti alanlarında faaliyet göstermektedir. Ayrıca Alman madeni yağ şirketi Fuchs ile %50-50 ortaklığı Opet-Fuchs kanalıyla madeni yağların üretimi ve pazarlamasını, Türk Hava Yolları ile %50-50 ortaklığı THY-Opet ile de jet yakıtı ikmali ve satışını yapmaktadır.

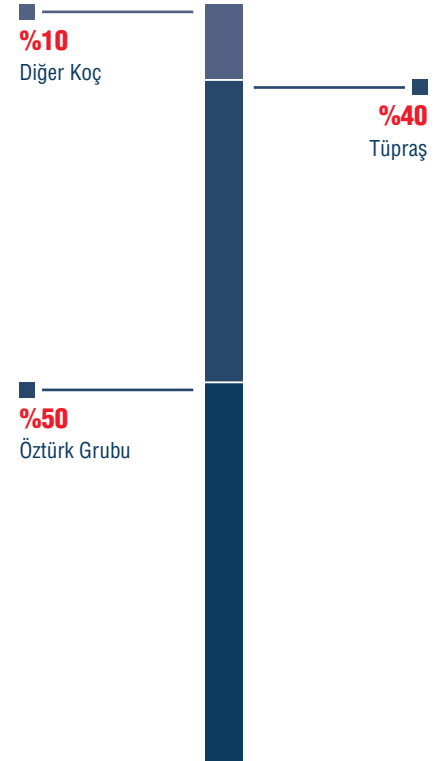
Opet, 2015 yılında yaklaşık %11 büyüyen akaryakıt dağıtım sektöründe pazar payını koruyarak ikincilik konumunu sağlamlaştırmıştır.

2015 yılı Opet için bayi sözleşmelerini yenileme yılı olmuştur. Şirket, bu süreci hem istasyon sayısını hem de satış miktarını artırarak tamamlamıştır. Bununla birlikte yıl içinde yaşanan fiyat ve kur dalgalanmalarına karşı Şirket, risk politikaları çerçevesinde bu hareketlerden en az düzeyde etkilenmek adına gerekli adımları atmıştır.

Şirket, stratejik olarak önemli bir varlığı olan Marmara Ereğlisi Terminali'nin belli bir kapasitesini 2015 yılında çeşitli şirketlere kiralayarak ve terminalden üçüncü taraflara hizmet vererek ilave kaynak yaratmıştır.

İştiraklerden THY-Opet, Türkiye'deki 51 havalimanının tamamında yerli ve yabancı pek çok havayoluna hizmet vermektedir. 2014 yılına göre satış hacmini %15 artırarak, 2015 yılında 4,0 milyon m³ jet yakıtı satışı gerçekleştirmiştir.

ORTAKLIK YAPISI

İÇ PİYASA POZİSYONU

BEYAZ ÜRÜNLERDE

%17,7

PAZAR PAYI İLE 2'NCİ

SİYAH ÜRÜNLERDE

%11,5

PAZAR PAYI İLE 2'NCİ

ÖDÜLLER VE BAŞARILAR

1.400'ün üzerinde Opet ve Sunpet bayisiyle tüketiciye hizmet veren Opet, "Kusursuz Hizmet Anlayışı" ile sektöründe tüketicinin ilk tercihi olmayı hedeflemektedir. Bu hedef doğrultusunda yapılan çalışmalar sonucu 2015 yılında Şirket, başarısını aldığı pek çok ödülle perçinlemiştir.

2015 yılında Şirket'in aldığı ödüller aşağıda sıralanmıştır:

- Capital Dergisi / Akaryakıt Sektörünün "En Beğenilen Şirketi" ödülü
- "Sevince" temalı reklam filmi / Film dalında Felis ödülü
- IPSOS ve Mediacat / Türkiye'nin En Samimi Markası
- Reklamcılar Derneği / "Sevince" temalı reklam filmi Kristal Elma
- Reklamcılar Derneği / Kurumsal İmaj kategorisinde Gümüş Ödül
- Mediacat / "Buzz Yaratan Marka"
- Marketing Türkiye / Sektörün En Beğenilen Markası
- Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) / Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ödülleri kapsamında "OPET Trafik Dedektifleri Projesi" ile En İyi Uygulama ödülü

ÇEVREYE VE TOPLUMA SAYGI

Kararlarını tüm paydaşlarına karşı yüksek sorumluluk anlayışı ve etik davranışı doğrultusunda alan Opet, sosyal sorumluluk projelerini bu bilinçle geliştirmekte ve uygulamaktadır. Sosyal sorumluluğa odaklanmayı kurum kültürünün bir parçası haline getiren Opet, "Tarihe Saygı", "Yeşil Yol", "Örnek Köy", "Temiz Tuvalet" ve "Trafik Dedektifleri" gibi birçok başarılı projeye imza atmıştır.

2016 YILI BEKLENTİ, HEDEF VE STRATEJİLER

2016 yılının, Şirket kârlılığında ödün vermeden sektör büyümesinin üzerinde bir büyüme hedeflenen ve bu hedefler doğrultusunda gerekli yatırımların yapılacağı bir yıl olması beklenmektedir. Tüm bunların yanında, Opet'in önceliği olan müşteri memnuniyeti korunarak, yine tüketicilerin ilk tercihi olmaya devam etmesi hedeflenmektedir.

Deniz Taşımacılığı

Tüpraş'a operasyon ve maliyet avantajı sağlayan Ditaş, 2015 yılında 6,6 milyon ton ham petrol ve 5,2 milyon ton petrol ürünü taşıması yapmıştır.

2015 YILINDA TAŞINAN HAM PETROL MİKTARI MİLYON TON

6,6

2015 YILINDA TAŞINAN PETROL ÜRÜNÜ MİLYON TON

5,2

Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. (Ditaş), Mart 1974'te, çeşitli tonaj ve evsafıta deniz tankerleri satın alarak, inşa ettirerek veya kiralarak bunları yurt içi ve uluslararası ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığında kullanmak üzere TPAO, İpraş ve Türk Donanma Vakfı tarafından kurulmuştur.

Şirket, 16.03.1974 tarihinde İstanbul'da faaliyete geçmiştir. İpraş'ın Ditaş'taki %29 hissesi, 1983 yılında Tüpraş'a devredilmiş, Tüpraş Ekim 2002'de Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait %50,98'lik Ditaş hissesini satın alarak Ditaş hisselerinin toplam %79,98'ine sahip olmuş, böylece Ditaş, Tüpraş'ın bağlı ortaklığı statüsüne kavuşmuştur.

Ditaş, armatörlük, brokerlik/gemi kiralama, kılavuzluk, römorkörcülük, denetim ve acentelik hizmetleri vermekte, Tüpraş'ın ihtiyaçları doğrultusunda ham petrol taşımacılığı, Tüpraş ve diğer tedarikçilerin ihtiyaçları doğrultusunda, petrol ürünü taşımacılığını yapmaktadır.

6,6 MİLYON TON HAM PETROL, 5,2 MİLYON TON PETROL ÜRÜNÜ TAŞIMASI

40 yılı aşkın deneyimiyle Tüpraş'a operasyon ve maliyet avantajı sağlayan Ditaş, 2015 yılında 6,6 milyon ton ham petrol ve 5,2 milyon ton petrol ürünü taşıması yapmıştır. Ham petrol taşımalarının %100'ü, petrol ürünü taşımalarının ise %44,4'ü Tüpraş rafinerileri ihtiyacı doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Ditaş, 2015 yılında toplam ürün taşımalarının %51,9'unu THY Opet, %3,7'sini ise diğer dağıtım kuruluşları adına yapmıştır.

T. AYLIN TANKERİ HİZMETE GİRDİ

Filosunu sürekli olarak yenileyen ve büyüten Ditaş, Fuel Oil Dönüşüm Tesisi'nin tamamlanmasıyla ihtiyaç duyulacak siyah ürünleri taşımak üzere inşa ettirilen T. Aylin tankerini 2015 yılı Şubat ayında teslim alarak hizmete sokmuştur.

2014 yılında inşasına başlanan iki adet römorkör, beş adet palamar motoru ve iki adet servis motorundan, iki adet palamar motoru 2015 yılında filoya dâhil edilmiş ve ekonomik ömrünü tamamlayan iki adet palamar motoru filo dışı bırakılmıştır. İnşasına devam edilen diğer deniz araçları 2016 yılında filoya dâhil olacaktır.

Şirket bu hizmetlerinde sahip olduğu tankerlerin yanı sıra, zaman ve sefer esaslı olarak kiraladığı tankerleri kullanmaktadır. Yerli ve yabancı tankerleri kiralarak gemi sahipleriyle ham petrol ve petrol ürünlerinin ithalat ve ihracatçıları arasında aracılık görevi yapma fonksiyonuna sahip olan Ditaş, kendi gemilerinin ve Tüpraş adına kiraladığı gemilerin liman ve boğaz acentelik hizmetlerini de sağlamaktadır.

Şirket, Tüpraş'ın İzmit ve Aliağa limanlarında ihtiyaç duyulan römorkörcülük ve palamar hizmetlerini Ditaş filosundaki on bir adet römorkör, yedi adet palamar botu ve bir adet pilot motoru ile sürdürmektedir.

DOKUZ BAĞLI ORTAKLIK

2006 yılı öncesinde faaliyetlerini Cumhuriyet tankeri, ekonomik ömrünü tamamlaması nedeniyle 2008 yılında filo dışı kalan Ditaş ürün tankeri ve yurt içi/ yurt dışı piyasalardan kiraladığı tankerler ile yürüten Ditaş, 2006 sonrası yeniden yapılanma ve büyüme sürecine girmiştir.

Bu süreç içerisinde sermayesi %100 Ditaş'a ait Üsküdar Tankercilik A.Ş., Kadıköy Tankercilik A.Ş., Beykoz Tankercilik A.Ş., T Damla Denizcilik A.Ş., Sarıyer Tankercilik A.Ş., Kartal Tankercilik A.Ş., Maltepe Tankercilik A.Ş., Salacak Tankercilik A.Ş. ve Karşıyaka Tankercilik A.Ş. olmak üzere dokuz bağlı ortaklık kurulmuştur.

Üsküdar Tankercilik A.Ş. 10.983 DW tonluk T. Sevgi tankeri ile; Kadıköy Tankercilik A.Ş. 10.873 DW tonluk T. Gönül tankeri ile; Beykoz Tankercilik A.Ş. 164.859 DW tonluk Cumhuriyet tankeri ile; T. Damla Denizcilik A.Ş. 11 adet römorkör, 7 adet palamar botu ve 1 adet pilot botu ile, Sarıyer Tankercilik A.Ş. 51.532 DW tonluk T. Suna tankeri ile; Karşıyaka Tankercilik A.Ş. 6.297 DW tonluk T. Leyla tankeri ile; Salacak Tankercilik A.Ş. ise 13 bin DW tonluk Elif Tuba, 13 bin DW tonluk Kaya Tuna ve 20 bin DW tonluk Kuzey Ekim tankerleri; Kartal Tankercilik A.Ş. 20 bin DW tonluk T. Esra tankeri ile; Maltepe Tankercilik A.Ş. 20 bin DW tonluk T. Aylin tankeri ile faaliyetlerini sürdürmektedirler.

ULUSLARARASI STANDARTLARDA HİZMET

Şirket, merkez ofis ve gemiler için ISO 9001-2008 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001-2004 Çevre Yönetim Sistemi, gemiler için ISM (Uluslararası Emniyetli İşletim) ve ISPS (Uluslararası Gemi ve Liman Güvenlik Kuralları) kod sertifikalarına sahiptir.

İzmit ve İzmir Terminali'nin ISO 9001-2008 Kalite Yönetim Sistemi Belgesi mevcuttur. Ayrıca İzmir Terminal kılavuzluk, römorkaj ve palamar hizmetleri için Uluslararası Pilotaj Standartları Organizasyonu'ndan (ISPO) sertifikası alınmış, böylece Ditaş ISPO Sertifikası'na sahip Türkiye'de ilk, dünyada 11'inci şirket unvanını almıştır.

Tanker işletmeciliğinde önemli bir referans olan ve petrol şirketleri tarafından uygulanması talep edilen TMSA 2 uygulama çalışmaları devam etmektedir. Ditaş işletmesinde bulunan gemilerin, OCIMF Sire sistemine üye kuruluşlarca denetimleri yapılmakta, uygunlukları bulunmaktadır. Faaliyetlerini kurumsal vatandaşlık bilinciyle yürüten Ditaş, aynı zamanda KalDer ve Deniz Temiz Derneği/TURMEPA üyesidir.

111 GEMİYE DENETİM

2009 yılında Tüpraş deniz terminallerine gelen ham petrol, kimyasal ve ürün gemilerin operasyonları sırasında emniyeti artırmak amacıyla yük operasyon kaptanlığı hizmeti verilmeye başlanmış, 2010 yılından itibaren ise gelen gemilerin ulusal, uluslararası kurallara ve Tüpraş standartlarına uygunluğu kontrol edilmeye, sonuçlar Tüpraş'a raporlanmaya başlanmıştır.

Bu kapsamda 2015 yılı içerisinde İzmit ve İzmir terminallerinde toplam 111 adet gemiye denetim, 128 gemiye loading master (yük operasyon kaptanlığı) hizmeti verilmiştir.

Deniz Taşımacılığı

2015 yılında ham petrol taşımalarının %100'ü, petrol ürünü taşımalarının ise %44,4'ü Tüpraş rafinerileri ihtiyacı doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

NET SATIŞLAR MİLYON ABD DOLARI

113,6

NET KÂR MİLYON ABD DOLARI

25,0

FİNANSAL GÖSTERGELER (MİLYON ABD DOLARI)	2011	2012	2013	2014	2015
Net Satışlar	146,4	159,0	103,1	101,7	113,6
İşletme Kârı	17,9	22,8	25,2	27,3	37,1
Net Kâr	7,8	19,7	4,7	24,6	25,0

TAŞINAN HAM PETROL VE ÜRÜN (BİN TON)	2011	2012	2013	2014	2015
Ham Petrol	19.297	14.850	6.435	4.825	6.606
Ürün	2.593	3.106	3.126	3.526	5.209

DİTAŞ'IN SERMAYE YAPISI	HİSSE ADEDİ	ÖDENMİŞ SERMAYE (TL)	(%)
Tüpraş	799.800.000	7.998.000	79,98
TSK Güçlendirme Vakfı	200.000.000	2.000.000	20,00
Aygaz-Akpa-Demir Export	200.000	2.000	0,02
TOPLAM	1.000.000.000	10.000.000	100,00

BAĞLI ORTAKLIKLAR

ŞİRKET

Üsküdar Tankercilik A.Ş.
Kadıköy Tankercilik A.Ş.
Beykoz Tankercilik A.Ş.
T. Damla Denizcilik A.Ş.
Sarıyer Tankercilik A.Ş.
Karşıyaka Tankercilik A.Ş.
Kartal Tankercilik A.Ş.
Maltepe Tankercilik A.Ş.

SAHİP OLDUĞU DENİZ ARACI

T. Sevgi Tankeri
T. Gönül Tankeri
Cumhuriyet Tankeri
Römorkörler ve Palamar Botları
T. Suna Tankeri
T. Leyla Tankeri
T. Esra Tankeri
T. Aylin Tankeri

ŞİRKET

Salacak Tankercilik A.Ş.^(*)

KİRASINDAKİ DENİZ ARACI

Elif Tuba Tankeri
Kaya Tuna Tankeri
Kuzey Ekim Tankeri

(*) THY Opet'in kurduğu Kuzey Tankercilik A.Ş. ve Güney Tankercilik A.Ş. aktiflerinde bulunan tankerlerin işletmecilik hizmeti, bareboat kira anlaşması ile Salacak Tankercilik A.Ş. tarafından yürütülmektedir.

ŞİRKET'İN SAHİP OLDUĞU DENİZ ARAÇLARI

	M/T CUMHURİYET	M/T T. SEVGİ	M/T T. GÖNÜL	M/T T. SUNA	M/T T. LEYLA	M/T T. ESRA	M/T T. AYLİN
Tanker Tipi	Ham Petrol	Petrol/Kimyasal	Petrol/Kimyasal	Petrol/Kimyasal	Petrol/Kimyasal	Asfalt/Kimyasal	Asfalt/Kimyasal
Yapım Yılı	2001	2008	2009	2012	2011	2014	2015
Slop Tank Kapasitesi (m³)	4.443	406,4	413,4	1.019,36	141,4	-	-
Kargo Tank Kapasitesi (m³)	173.759	12.247	12.224	52.925	7.209	17.643	17.643
DWT (ton)	164.859	10.983	10.873	51.532	6.297	19.968	19.968
GRT (ton)	84.476	7.318	7.318	29.754	4.225	15.674	15.674
Net Tonaj (ton)	53.710	3.651	3.651	14.116	2.047	4.702	4.702
Uzunluk (m)	274,18	131,85	131,85	183,31	121,62	156,50	156,50

PERFORMANS

DİTAŞ TANKERLERİNE GENEL BAKIŞ

	M/T ELİF TUBA	M/T KAYA TUNA	M/T KUZEY EKİM
Tanker Tipi	Petrol/Kimyasal	Petrol/Kimyasal	Petrol/Kimyasal
Yapım Yılı	2007	2007	2009
Slop Tank Kapasitesi (m³)	686,5	688,0	765,0
Kargo Tank Kapasitesi (m³)	13.371	13.367	20.850
DWT (ton)	13.011	13.027	19.993
GRT (ton)	8.539	8.539	12.560
Net Tonaj (ton)	4.117	4.117	6.106
Uzunluk (m)	128,6	128,6	149,6

Strateji

Tüpraş, 28,1 milyon tonluk rafinaj kapasitesiyle Avrupa'nın yedinci büyük, dünyanın 26. büyük rafineri Şirketi'dir.

AVRUPA'NIN EN BÜYÜK

7. Rafineri Şirketi

DÜNYANIN EN BÜYÜK

26. Rafineri Şirketi

Gelişen Türkiye'nin enerji ihtiyacı da aynı paralelde artmaktadır. Artan enerji ihtiyacının güvenli bir şekilde sağlanması ve böylelikle sürdürülebilir büyümenin altyapısının oluşturulması yönetimlerin hedefi olmalıdır. Türkiye, kriz dönemleri sonrasında hızlı ekonomik büyüme periyoduna girmekte ve her türlü enerji talebi de aynı paralelde hızlı bir artış göstermektedir. Ülkenin petrol ürünleri ihtiyacını karşılarken, yenilikçi uygulamalarla sektörü yönlendirmek ve müşteri memnuniyetini en üst düzeyde sağlamak Tüpraş'ın stratejisinin odak noktasıdır.

Her alanda verimliliği artırıp maliyetleri minimum düzeye indirmenin yanı sıra operasyonel mükemmelliği en üst düzeye taşıyarak Tüpraş'ın sürdürülebilir kârlılık potansiyelini maksimum düzeyde ortaya çıkarmak hedeflenmektedir. Sektörde rekabetin sürekli yükseldiğinin farkında olan Tüpraş, özellikle düşük ham petrol ve enerji girdi maliyetlerine sahip ABD gibi bölgelerde yer alan rafinerilerin yanı sıra özellikle Orta Doğu Bölgesi'nde devreye giren yeni rafinerilerin sektördeki konsolidasyonu hızlandıracağını da dikkate alarak enerji verimliliği ve rekabetçi yapısını geliştirecek adımları kararlılıkla atmaktadır. Tüpraş maliyet bazını düşürmenin yanı sıra operasyonel gelişmişlikte "Best Available Technology (BAT)"leri uygulayarak sektörden olumlu yönde ayrışmayı hedeflemektedir.

Euro V spektleri 1 Ocak 2011 itibarıyla ülkemizde yürürlüğe girmiştir. Tüpraş, Euro V spektlerinde üretimi Türkiye'de zorunlu olmasından önce 2 milyar ABD dolarlık ana yatırımları kapsamında planlayarak Temmuz 2008 yılında tamamlamıştır. Rafinerilerinde AB ile eş zamanlı olarak ve yüksek çevre standartlarında üretim olanaklı hale getirilmiştir.

Tamamlanan AB spekt yatırımlarıyla gelişmiş Avrupa ve ABD pazarları başta olmak üzere, dünyanın her yerine yüksek standartlı ürün ihraç edebilme olanağına sahip olunmuştur. Bu durum Tüpraş'ın iç ve dış piyasadaki rekabet gücünün olumlu yönde gelişmesine katkı sağlamıştır.

Rafinaj sektöründe ürün spektlerinin en üst seviyelere çıkarılması üretimde her ünitenin emre amadeliğini maksimize etmeyi zorunlu kılmaktadır. Bunun yanı sıra artan küresel rekabet ve zorlaşan çevresel standartlar rafinerilerde enerji kullanımında maksimum verimliliği gerektirmektedir. Bu kapsamda önemli mesafeler kat eden Tüpraş, orta vadede işletme emre amadeliği, enerji endeksi ve işletme maliyet endeksinde rafineriler arasında yapılan benchmark analizinde birinci çeyrekte yer almayı hedeflemektedir.

Öncü kuruluş Dupont'un deneyimlerinden de yararlanılarak Şirket'in Proses Emniyeti Kültürü ve Yönetim Sistemi uluslararası mevzuata uygun hale getirilmiştir. Böylelikle Proses Emniyeti organizasyonu ve süreçlerinin sürekli gözden geçirilmesi sağlanırken uluslararası standartlara uyum ile 15 temel konuda mükemmellik seviyesine çıkılması hedeflenmektedir.

Öncül uyarılar ve artçı göstergeler izlenerek etkin raporlama ve hedeflerde sürekli iyileştirme, kazalarda kök sebep analizi, İşletme Prosedürlerinin gözden geçirilmesi, Proses Emniyet Bilgileri, Proses Tehlike Analizleri, Mühatahit Emniyet Yönetimi, Operasyonel Disiplin, Mekanik Bütünlük, Kalite Güvencesi ve benzer konularının genişletilerek kazaların sistematik olarak azaltılması, Şirket İçi ve Yurt Dışı Denetim Programı ile güvencenin sürekliliğinin korunması amaçlanmaktadır.

Üretimini yurt içi piyasanın talep yapısını en üst seviyede dikkate alarak yapılandıran Tüpraş, iç pazarda rekabetçi gücünü mevcut altyapısı ve müşteri ilişkileri sayesinde artırmanın yanı sıra üretim haricinde, pazara giren ürün ithalatında da payını artırmayı hedeflemektedir. Bunun yanında, uluslararası piyasalardaki fiyat dinamiklerinin mümkün kıldığı dönemlerde, ihracatı maliyet azaltıcı bir unsur olarak kullanmayı amaçlayan Tüpraş, büyüyen uluslararası piyasa olanaklarından yararlanmayı da planlamaktadır.

Tüpraş, Koç Grubu bünyesine geçtiği ilk andan itibaren faaliyetleriyle birçok operasyonel ve finansal atılımlar gerçekleştirmiştir. Opet Petrolcülük A.Ş.'nin %40 hissesinin satın alınması, Ditaş filosunun yenilenerek güçlendirilmesi gibi hem operasyonel altyapıyı geliştirmeye hem de kârlılığı ve üretilen katma değeri artırmaya yönelik önemli adımlar atılmıştır.

Ekonomik krizle beraber denizcilik sektöründe maliyetlerin uygun noktaya gelmesiyle iki adet 11 bin DW Tonluk ürün tankerinin yapımını 2008 ve 2009 yıllarında tamamlayan Ditaş, 2012 yılında 51.532 DW Tonluk ve 6.297 DW Tonluk iki ürün tankerini filosuna katmıştır. Fuel Oil Dönüşüm Tesisi'nin tamamlanmasıyla siyah ürünleri taşımak üzere inşa ettirilen aynı özellikteki asfalt tankerlerinden T. Esra tankeri 2014 yılında, T. Aylin tankeri ise 2015 yılı Şubat ayında teslim alınarak servise girmiştir. Tüpraş'ın %79,98 hissesine sahip olduğu Ditaş'ın 1 ham petrol tankeri 164.859 DWT; 1 ham petrol/ürün tankeri 51.532 DWT; 5 ürün tankeri toplam 68.089 DWT kapasiteye sahiptir.

Tüpraş'ın İzmit ve Aliağa limanlarında ihtiyaç duyulan römorkörcülük ve palamar hizmetlerini Ditaş filosundaki on bir adet römorkör, yedi adet palamar botu ve bir adet pilot motoru ile sürdürmektedir. 2014 yılında inşasına başlanan iki adet römorkör, beş adet palamar motoru ve iki adet servis motorundan, 2 adet palamar motoru 2015 yılında filoya dâhil edilmiş ve ekonomik ömrünü tamamlayan 2 adet palamar motoru filo dışı bırakılmıştır. İnşasına devam edilen diğer deniz araçları 2016 yılında filoya dâhil olacaktır. Son yıllarda gemi alımı ve inşaları ile Ditaş ürün tanker filosunun güçlenmesiyle operasyonel güvenliğin yanı sıra üretilen katma değer in şirket bünyesinde kalması sağlanmaktadır.

Orta dönemde atılan en önemli stratejik adım olan Fuel Oil Dönüşüm Projesi 15 Aralık 2014 tarihinde tamamlanarak açılış yapılmıştır. Mayıs 2015 itibarı ile tüm üniteleri tam kapasite olarak devreye giren Fuel Oil Dönüşüm ünitesi Tüpraş'ın tüm rafinerilerinde yüksek oranda beyaz ürün üretilerek %100 kapasite kullanımını olanaklı hale getirmiştir. Tam kapasite kullanımı Tüpraş'ın birim maliyetlerini aşağıya çekerken üretimden gelen yüksek satış hacmi Tüpraş'ın kârlılığına önemli katkı sağlarken ülke sanayi kapasite kullanım verilerini de pozitif yönde etkilemiştir. Ülke tarihinin tek seferde gerçekleştirilen en büyük sanayi projesi olma özelliğini taşıyan bu proje ile Tüpraş rafinerilerinde üretilen yaklaşık 4,2 milyon ton düşük katma değerli siyah ürün işlenerek, 2,9 milyon tonu motorin olmak üzere 3,5 milyon ton LPG ve benzin gibi beyaz ürünler ve 700 bin ton petrol koku üretebilmektedir. Projenin devreye girmesi ile daha yüksek kapasite kullanımı ve artan üretime bağlı olarak Türkiye motorin ithalatı yıllık 4,4 milyon ton azalmıştır.

Yaklaşık 550 milyon ABD doları faiz ve vergi öncesi kâr artışı sağlama fuel oil yerine daha yüksek katma değerli ürün ihracatı gerçekleşirken, motorin, LPG ve petrokok gibi ürünlerin ithalat gereksinimi düşmektedir ve ülkemizin dış ticaret açığı 1 milyar ABD doları azaltma hedeflerinin gerçekleştiği görülmektedir.

Strateji

Tüpraş'ın hedefi petrol sektöründe performansına özenilen, çevre ve yaşam değerlerine saygılı öncü bir şirket olmaktır.

**2006 – 2015 YATIRIM
HARCAMASI**
MİLYAR ABD DOLARI

5,5

RAFİNAJ KAPASİTESİ
MİLYON TON

28,1

Proje kapsamında, 6 temel ünite başta olmak üzere toplam 17 ünitenin ve iskele, demiryolu gibi ilave alt yapı tesislerinin 3 yıllık inşaat-montaj sürecinde, çözüm ortakları ve alt yükleniciler ile birlikte ortalama 8 bin kişi sahada istihdam edilmiştir.

Talep fazlası Fuel Oil'in yerine üretilen yüksek standartlı ürünler ile bir yandan ülkenin arz güvenliğine katkıda bulunulurken, diğer yandan Tüpraş'ın rekabetçi gücü ve kârlılığı daha üst seviyelere taşınmıştır. Bu yatırım ile rafineri toplam kapasite kullanımı artırılırken, bitüm haricinde, ithal yarı mamul şarjına alternatif olacak şekilde kalan tüm siyah ürünlerin İzmit rafinerisinde işlenebilme imkânları bulunmaktadır. İzmit Rafinerisi ve diğer rafineriler de böylece sıfır fuel oil üretim yolunda önemli bir adım atılmıştır. Öte yandan maksimum kapasiteye ulaşılan rafinerilerde %80'in üzerinde beyaz ürün verimi elde edilmesi hedeflenmektedir. Yatırım ile üretilecek motorin, jet yakıtı ve LPG'nin yurt içi piyasada arz açığı olan ürünlerden oluşması ve bu ürünlerde ülkemizin net ithalatçı konumunun devam edecek olması, yurt içi ürün fiyatlama mekanizmasında oluşabilecek bölgesel rekabetin dışında önemli bir değişim söz konusu olmayacaktır.

Tüpraş'ın hedefi petrol sektöründe performansına özenilen, çevre ve yaşam değerlerine saygılı öncü bir şirket olmaktır. Geçen süre zarfında bu hedef doğrultusunda önemli adımlar atılmıştır. Tüpraş, 2006-2015 yıllarını kapsayan on yıllık dönemde 5,5 milyar ABD doları tutarında yatırım harcaması gerçekleştirmiştir. Gelecek beş yıl içerisinde yaklaşık 1 milyar ABD doları tutarında yatırım programlayan Tüpraş, risklerini en üst düzeyde yöneterek ve üretimin her noktasında yukarıda

tanımlanan stratejiler ve operasyonel mükemmellik doğrultusunda, İleri Proses Kontrolü (APC) uygulayarak yüksek özkaynak kârlılığına ulaşmayı hedeflemektedir. 2014 yılı itibarıyla Tüpraş, 28,1 milyon tonluk rafinaj kapasitesiyle Avrupa'nın yedinci büyük rafineri şirketidir. Platts tarafından 2014 yılı kârlılık, varlıklar ve cirosu esas alınarak yapılan değerlendirmeye göre ise Tüpraş, Avrupa, Orta Doğu ve Afrika "Refining & Marketing" sektör sıralamasında birinci sırada yer almıştır.

Tüpraş, yükselen küresel rekabete uyum sağlayabilmenin ancak değişen piyasa koşullarına hızlı adapte olmak suretiyle sağlanabileceğinin bilincindedir. Bu kapsamda öncelikli hedef olarak, ürün verimini geliştirilmesi maliyet yapısında sürekli iyileştirme sağlanarak rekabet gücünün artırılması hedeflenmektedir. Tüpraş, değişen piyasa koşullarına hızlı adaptasyon yeteneğini geliştirme yönünde kat ettiği mesafeyi daha ileri noktalara taşımayı amaçlamaktadır.

Düşen ham petrol fiyat ortamında, küresel rekabet koşullarının Ortadoğu ve Asya başta olmak üzere daha da yükseleceğinin farkında olan Tüpraş, müşteri memnuniyetini ön planda tutan satış stratejisini 2015 yılında daha da ilerletmiş olup gelecek yıllarda operasyonel mükemmellikle maliyet yapısını geliştirerek müşteri odaklı satış stratejisinin sürdürülebilirliğini sağlayacaktır.

Hedeflerin Üzerinde
Kapasite Kullanımı

%100

Fuel Oil Dönüşüm
Tesis'i'nin de olumlu
katkısıyla 2015 yılında
tam kapasiteye geçen
Tüpraş, %100 kapasite
kullanımıyla rekor kırdı.

Yatırımlar

2015 yılında Türkiye'nin bugüne kadar tek kalemde yapılan en büyük sanayi tesisi yatırımı olma özelliğini taşıyan Fuel Oil Dönüşüm Projesi'ni (RUP) tamamlayan Tüpraş, orta ve küçük ölçekli 55 adet yeni yatırım projesinin yapımına başlamıştır.

YENİ YATIRIM PROJESİ

55 Adet

DEVAM EDEN YATIRIM PROJESİ

79 Adet

Daha aydınlık ve müreffeh bir Türkiye için başladığı yatırımlarına hız kesmeden devam eden Türkiye'nin lider sanayi kuruluşu Tüpraş, 2015 yılında 344 milyon ABD doları yatırım harcaması gerçekleştirmiştir.

2015 yılında Türkiye'nin bugüne kadar tek kalemde yapılan en büyük sanayi tesisi yatırımı olma özelliğini taşıyan Fuel Oil Dönüşüm Projesi'ni (RUP) tamamlayan Tüpraş, yıl içerisinde verimliliğine ve kârlılığine önemli katkılar sağlayacak orta ve küçük ölçekli 55 adet yeni yatırım projesinin yapımına başlamıştır.

2006 yılında Tüpraş'ın Koç Topluluğu'na devri sonrası başlayan ürün kalitesinin iyileştirilmesine yönelik ana yatırımlar ile operasyonel mükemmellik, üretim verimliliği, çevre düzenlemeleri ve iş güvenliği konularında teknolojik gelişim ve değişime başlanmış; dönüşüme uzanan stratejik yatırım kararları sonrası, 10 yılda gerçekleştirilen yatırım harcaması 5,5 milyar ABD dolarına ulaşmıştır.

2016 yılında yatırım kararı alınmış yeni ve devam etmekte olan yatırımlarla birlikte, Tüpraş'ın 2006-2016 dönemindeki yatırım tutarı 5,8 milyar ABD dolarına ulaşması planlanmaktadır.

2015 yılında İzmir Rafineri Modernizasyon Projeleri ve Kırıkkale Rafinerisi Modernizasyon Projeleri başlıkları altında toplam 253 milyon TL tutarında yeni "Bölgesel Teşvik" belgesi alınmıştır.

2015 yılı yatırım programı dâhilinde çalışmaları sürdürülmüş olan 55 adet yeni ve 79 adet devam eden yatırım projelerinden başlıcaları şunlardır:

GENEL MÜDÜRLÜK

Flare Gaz Geri Kazanım Sistemi

Flare sistemine verilen gazların içindeki ürünleri geri kazanmaya yönelik bu sistem üç rafineride kurulmaktadır. Kırıkkale Rafinerisi'ndeki proje tamamlanarak devreye alınmıştır. İzmit ve İzmir Rafinerileri'nde ise çalışmalar devam etmektedir.

Kırıkkale Rafinerisi Vagon Bakım Atölyesi

Türkiye'nin uluslararası Vagon Bakım Onarım Standartları'na göre projelendirilmiş ilk atölyesi olan Kırıkkale Rafinerisi Vagon Bakım Atölyesi, 443 vagondan oluşan Tüpraş filosuna hizmet edecektir. 2015 yılsonu itibarıyla atölyenin inşası büyük ölçüde tamamlanmış, binanın geçici kabulü yapılmıştır. Uluslararası demiryolu kurallarına uygun olarak bakım sorumluluğunun alınmasını sağlayacak ECM (Entity in Charge of Maintenance – Bakımdan Sorumlu Birim) Bakım Fonksiyonu Sertifikası'nın 2016 yılının ikinci yarısında alınması hedeflenmektedir.

İZMİT RAFİNERİSİ

Petrol Hareketleri Ünitesi'ne Otomasyon Sistemi

Petrol Hareketleri Kontrol Odası'ndan tüm ürün akışının yönetilebileceği, sinyalleri DCS'e taşıyarak otomasyon sisteminin kurulması planlanmaktadır.

Tanklarda seviye uyarı kontrol sisteminin otomasyonu amacıyla tank sahalarındaki vanaların motorize hale getirilmesi ve kumanda odasından yönetilebilmesini amaçlayan proje kapsamında motorize vanalar ve Veri Toplama Ünitesi temin edilmiş, vanaların büyük kısmının montajı yapılmıştır. 24 milyon ABD doları tutarındaki projenin 2018 yılı içinde tamamlanması planlanmaktadır.

Yeni Su Hazırlama Ünitesi Tesisi

Sapanca Gölü'nden alınan proses suyunun minimum düzeye indirilmesi amacıyla, Rafineri Atıksu Tesisi'nin ve Kocaeli Büyükşehir Belediyesi İSU Genel Müdürlüğü Körfez Evsel Atıksu Arıtma Tesisi'nin atıksu deşarj sularının arıtılması amacıyla yeni bir Su Arıtma Ünitesi yapılmıştır. 20,6 milyon ABD dolarına mal olan sistem, Mayıs 2015 sonu itibarıyla devreye alınmıştır.

İZMİR RAFİNERİSİ

U-7000 Ham Petrol Ünitesi Revamp Projesi

Mevcut Ham Petrol Ünitesi'nin kapasitesinin %33 artırılmasını ve enerji verimliliği sağlanmasını hedefleyen proje çerçevesinde Ünite'deki fırınlar ve bazı ekipmanlar yenilenecektir.

Detay mühendislik çalışmaları ve ekipman sevkiyatı devam eden projede, fırınların 2016 Nisan ayında teslim edilmesi öngörülmektedir. İnşaat ve altyapı işleri sahada başlayan projede, mekanik montaj / borulama ihalesinin hazırlıkları devam etmektedir. Yapılacak işler, duruş öncesi ve sırasında tamamlanacak şekilde planlanmaktadır. 32,5 milyon ABD doları tutarındaki projenin 2016 yılında tamamlanması öngörülmektedir.

Yeni Siyah Ürün ve Yağ Satış Terminali

Proje kapsamında, yeni Siyah Ürün Terminali tesis edilerek Rafineri'de dört farklı yerde yapılan dolumlar tek bir bölgeye toplanacaktır. Emniyetli ve hızlı dolum yapmak, Rafineri içindeki tanker trafiğini kaldırmak amacıyla gerçekleştirilen projeye, kanopi, dolum kolları, kantar/sayaç ile yeni bir Dolum Terminali tesisi, Rafineri'ye olan boru bağlantıları, kontrol odası ve elektrik binaları yapılacak, yeni pompalar tesis edilecektir.

Projede bugüne kadar terminal sahasında kanopi, saha kaplaması, kablo kanalı, drenaj borulaması tamamlanmıştır. Terminal'den asfalt dolumlarını başlatmak için yapılan Terminal sahasına kontrol ve elektrik binası ile Asfalt Ünitesi'ne elektrik binası yapımı bitirilmiştir. Asfalt dolum kolu ve kantar temini ve montajı, Asfalt Ünitesi ile Terminal arasında borulama işleri devam etmektedir.

18,6 milyon ABD doları tutarındaki projenin 2017 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Yeni Su Arıtma Ünitesi Tesisi

Projenin amacı, mevcut demin su sistemini iyileştirmek, ham su giriş kalitesini artırmak, su tasarrufu sağlamak ve ASA geri kazanım oranını yükseltmektir. Deniz suyunu arıtarak Rafineri'yi orta ve uzun vadede güvenilir bir proses suyu kaynağına kavuşturmak, kule ve demin su operasyonlarını iyileştirmek ve enerji verimliliği sağlamak projenin kazanımları arasında yer alacaktır.

Mühendislik çalışmaları büyük ölçüde tamamlanan projenin sahada temel imalatları bitmek üzeredir. Çelik montajı ve şalter binasının yapımı ise devam etmektedir. 20,2 milyon ABD doları tutarındaki projenin 2016 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

KIRIKKALE RAFİNERİSİ

Yeni Kuvvet Santrali Tesisi

Temel ve detay mühendislik işleri için Tekfen Mühendislik firması ile 17 Kasım 2014 tarihinde anlaşma imzalanan proje kapsamındaki aeroderivative tip LM 6000 PC+ sprint gaz türbini monte edilmiştir. Konvansiyonel kazan ve atık ısı kazanı en uygun teklifi veren Aalborg firmasına sipariş verilmiştir. Buhar türbini için ise Siemens firması ile sözleşme imzalanmıştır. Proje kapsamındaki kontrol ve şalter binalarının yapımı sahada devam etmektedir. 84 milyon ABD doları tutarındaki projenin mekanik montajlarının 2016 yılsonunda tamamlanması planlanmaktadır.

Ar-Ge

Tüpraş Ar-Ge Merkezi, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen Dördüncü Özel Sektör Ar-Ge Merkezleri Zirvesi'nde sektörünün en iyi Ar-Ge Merkezi olarak birincilik ödülüne layık görülmüştür.

TÜRKİYE AR-GE HARCAMASI SIRALAMASINDA

18.

TOPLAM PATENT BAŞVURU SAYISI

52

Tüpraş, rafinericilik alanında küresel bir oyuncu olarak, rekabet yeteneği yüksek, operasyonel mükemmelliğe sahip, teknolojik yenilikleri, faaliyetlerinin her alanında uygulama hedefiyle Ar-Ge çalışmalarını yürütmektedir.

Şirket, gerçekleştirdiği Ar-Ge projeleriyle ülkemize, dünya enerji sektörüne katkı sağlamayı hedeflemektedir. Hayata geçen tüm projelerde temel amaç, rafinericilikte en yetkin teknolojileri geliştirerek, sahaya başarıyla uygulayan bir yetenekle, akaryakıt ürünlerinin niteliğini artırmak, yepyeni ürünler üretmektir.

Bu bağlamda, Ar-Ge çalışmaları üç temel başlıkta sürdürülmektedir.

- İnovasyon yönetimi çalışmaları
- Ürün geliştirme çalışmaları
- Proses geliştirme çalışmaları

TÜRKİYE'DE BİR İLK: KATALİZÖR PILOT TESİSİ

2014 yılında yeni yerleşkesine geçen Tüpraş Ar-Ge Merkezi, tasarım binası, laboratuvar binası ve pilot tesis binası olmak üzere üç binadan oluşan 12.950 m²'lik bir alanda çalışmalarına devam etmektedir.

Tüpraş Ar-Ge Merkezi kampüsünde 2015 yılında laboratuvar ve pilot tesis binalarına ciddi yatırımlar yapılmaya devam edilmiştir. Bu yatırımların en önemlisi, Türkiye'de ilk kez kurulacak Katalizör Pilot Tesisi'dir.

Kurulum süreci devam etmekte olan pilot tesiste, katalizör performansının anlaşılması ve takip edilmesine yönelik testler ile ünitelerde kullanılan katalizörlerin, değişik şarj ve operasyon koşullarında performansları belirlenerek, üniteye yüklü katalizörlerin en uygun sürede kullanımına yönelik araştırmalar yapılabilecektir.

Bu doğrultuda, pilot tesis çalışmaları yeni katalizör geliştirmeye yönelik Ar-Ge araştırmalarının da temelini oluşturacaktır.

AR-GE MERKEZİ DANIŞMA KURULU

Tüpraş, 2015 yılında Ar-Ge çalışmaları kapsamında Ar-Ge Merkezi Danışma Kurulu'nu da yapılandırmıştır. Stratejik hedefler için oluşturulan Danışma Kurulu, makro boyutta Tüpraş Ar-Ge çalışmalarına önderlik etmekte, stratejik hedefleri şekillendirirken Ar-Ge faaliyetleri için yol göstermekte ve yönlendirmekte, uzun vadeli teknolojik ve inovatif çalışmalarının öngörülebilmesini sağlamaktadır. İlgili kurul, sektör temsilcileri, akademisyenler ve danışmanlardan oluşturulmuştur. Kurul, yılda iki kez toplanmaktadır.

EN İYİ AR-GE MERKEZİ

Tüpraş Ar-Ge Merkezi, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen Dördüncü Özel Sektör Ar-Ge Merkezleri Zirvesi'nde sektörünün en iyi Ar-Ge Merkezi olarak birincilik ödülüne layık görülmüştür.

2015 yılında ayrıca Türkiye'nin en prestijli Ar-Ge ödülleri arasında olan TÜBİTAK, TTGV ve TÜSİAD tarafından ortaklaşa düzenlenen Teknoloji Ödülleri'ne, Tüpraş, Enerji Ağı İzleme ve Karar Destek Sistemi çalışması ile başvuru yapmıştır. Değerlendirme süreci devam eden Teknoloji Ödülleri ile yaratıcı, yenilikçi, teknik mükemmeliyete ve rekabet özelliklerine sahip ürünlerin ve özgün farklılıkları olan, ulusal teknolojik birikime katkı sağlayan süreç geliştirme çalışmalarının ödüllendirilmesi ve kamuoyuna tanıtılması amaçlanmaktadır. Tüpraş bu rekabetçi ödül için süreç geliştirme kategorisinde yarışmaktadır.

ENERJİ AĞI İZLEME VE KARAR DESTEK SİSTEMİ

Ar-Ge Merkezi'nin 2010 yılında kurulmasının ardından yaklaşık 160 milyon TL'lik Ar-Ge harcaması yapan Tüpraş, 2014 yılında yaptığı 31,6 milyon TL harcama ile 2015 yılında açıklanan ülke Ar-Ge sıralamasında 18'inci sırada yer almıştır.

Tüpraş Ar-Ge çalışmaları kapsamındaki projelerine 2015 yılında da hız kesmeden devam etmiştir. Enerji verimliliği, rafinaj sektöründe işletme maliyetlerini etkileyen en önemli faktör ve rekabet gücünü oluşturan en temel etkidir. Bu kapsamda geliştirilen "Tüpraş Enerji Ağı İzleme ve Karar Destek Sistemi" projesi ile rafineri enerji üretiminin takibi ve optimizasyonu sağlanarak, enerji verimliliği artırılması amaçlanmıştır.

Projenin ilk ayağı, "Rafineri Buhar ve Güç Sistemleri Optimizasyon Modeli Geliştirilmesi" isimli TEYDEB projesi kapsamında tamamlanmıştır. Projenin bu kısmında, İzmit Rafinerisi'nde güç santralleri enerji üretim süreçlerinde verimliliği artırmak amacıyla enerji üretim ekipmanları modellenmiş ve bir optimizasyon karar destek sistemi geliştirilmiştir. Geliştirilen karışık-tam sayılı doğrusal optimizasyon modeli ve yazılım ile farklı kapasite ve verimlerdeki proses ekipmanlarını, işletme güvenilirliğini riske sokmadan en düşük maliyetli konfigürasyonda çalıştığı sonuçlar elde edilmiştir.

Projenin ikinci ayağında, güç santralleri çerçevesinde gerçekleştirilmiş optimizasyon yazılımının, proseslerde enerji tüketen ve karar sistemini etkileyen tüm ekipmanların da sisteme eklenmesiyle enerji ağı optimizasyon yazılımına dönüşmesi sağlanmıştır. Geliştirilen arayüz ile ekipmanların anlık enerji tüketimleri takip edilebilmekte, bu tüketimlere bağlı olarak online optimizasyon çalışması ve yatırımlar için senaryo analizleri yapılabilmektedir.

Bu projeye karmaşık yapıda bulunan enerji sistemlerinin takibi sağlanmış, oluşturulan optimizasyon programı ile de sistemin en düşük maliyetle çalışması ve gün öncesi elektrik piyasasının etkin kullanımı amaçlanmıştır. Verimli ekipmanların doğru yüklerde çalıştırılması ile rafineri genelinde tüketilen yakıt miktarı azalmış, CO₂ emisyonunda düşüş sağlanarak çevresel katkı elde edilmiştir.

Geliştirilen rafineriye özgü yazılım ile Tüpraş İzmit Rafinerisi güç santrallerinde gerçekleştirilen uygulamanın diğer rafinerilerde yaygınlaştırma çalışmaları yapılmaktadır.

Tüpraş, Ar-Ge faaliyetleri çerçevesinde 2015 yılında toplam 4 TEYDEB ve iki EUREKA projesinin sonuna gelmiştir. Halen ürün geliştirme ve proses optimizasyonu alanında 10 TEYDEB onaylı proje, bir ARDEB 1003 onaylı proje ve üç HORIZON 2020 etiketli proje devam etmektedir. Şirket, TÜBİTAK ve AB Ar-Ge fonlarına onaylanmış projelerinin yanı sıra, sekiz projeyi de özkaynaklarıyla yürütmektedir.

ÜNİVERSİTELERLE İŞ BİRLİĞİ

Tüpraş'ın Ar-Ge stratejisi çerçevesinde üniversiteler, araştırma merkezleri ve sanayi ile gerçekleştirilecek ortak çalışmalar sonrasında ortaya çıkacak bilgi birikimi, Tüpraş'ın sürdürülebilir başarısı ve geleceği için büyük önem taşımaktadır.

Şirket'in hedefi, ülke ve Şirket'in ortak değerlerinin tasarruf altına alınıp iş birliği kültürünü gerek Şirket içinde gerek ise sektör genelinde yaymak ve üniversitelerin ilgili bölümlerini Ar-Ge Merkezi'nin paydaşı olarak değerlendirmektir. Bu hedef doğrultusunda, hayata geçen 21 TÜBİTAK onaylı ve toplamda 24 projede üniversite grupları ile birlikte çalışılmaktadır.

Tüpraş'ın 2015 yılında üniversitelerle yürüttüğü teşvikli ve onaylı projeler şunlardır:

Rafineri Simülasyon Platformunun Oluşturulması ve Pilot Bir Ünitede Uygulanması

İstanbul Teknik Üniversitesi iş birliği ile Tüpraş rafinerileri için, ham petrolün ünitelere girişinden son ürünlerin satışına kadar olan tüm prosesleri tek bir yazılım platformu altında toplayan yazılım geliştirilmiştir.

Geri Beslemeli Reaksiyon / Ayrıştırma Sistemlerinin Dağıtılmış Model Öngörülü Kontrolü

Boğaziçi ve Koç Üniversitesi iş birliği ile rafineri tesislerinde genel olarak yaşanan operasyonel problemlere çözüm getirmek ve bu hedefe başlangıç olacak genel bir geri beslemeli reaksiyon/ayrıştırma sisteminin etkin kontrolü için özgün bir dağıtılmış model öngörülü kontrol mimarisini tasarlamak ve geliştirmek üzere çalışılmaktadır.

Şarj Hazırlama ve Rafineri Süreçlerini Master-Slave Yaklaşımıyla Eşzamanlı Yönetecek Kontrol Sistem Tasarımı ve Uygulanması

Koç Üniversitesi iş birliği ile son yıllarda önemi daha da artan şarj hazırlama sistemini de içeren kademeli bir kontrol sistemi tasarlanmıştır.

Gliserol Eterifikasyonu ile Alternatif Yakıt Katkılarının Geliştirilmesi ve Yakıt Uyumluluklarının Belirlenmesi

Koç Üniversitesi iş birliği ile benzine katkı malzemesi olarak kullanılan MTBE'ye alternatif olarak yüksek oktanlı gliserol eter üretimini ve aynı zamanda üretilen gliserol eterlerinin motorin katkı malzemesi olarak kullanılabilirliğinin belirlenmesini hedeflemektedir.

Ar-Ge

Tüpraş Ar-Ge Merkezi kampüsünde 2015 yılında laboratuvar ve pilot tesis binalarına ciddi yatırımlar yapılmaya devam edilmiştir. Bu yatırımların en önemlisi, Türkiye de ilk kez kurulacak Katalizör Pilot Tesisi'dir.

Tüpraş Veri Yönetim ve Analiz Sistemi Geliştirilmesi

Özyeğin ve Koç Üniversitesi iş birliği ile organizasyon içi ve dışından aldığı verileri derleyip işleyerek anlamlı bilgiye dönüştüren, sunan ve karar almayı kolaylaştıran araçları kapsayan bir yönetim bilişim sisteminin (MIS) tasarlanmış ve devreye alınmıştır.

İzmit Rafinerisi'nin pilot olarak alındığı proje kapsamında, Rafineri'deki ihtiyaçların ve temel performans göstergelerinin belirlenmesi ile başlayan süreç, ham verilerin çekilmesi ve veri yönetimi sağlayacak servislerin oluşturulması ile devam etmiştir. Ham verilerin bilgiye dönüşme sürecinde en önemli konu olan güvenilir veri ile çalışma prensibi kapsamında, veri uzlaştırma çalışmaları yapılarak öncelikle Ünite ve daha sonra Ünitelerin birleşimi ile tüm Rafineri verilerinin ve kütle denkleğinin tutarlı hale gelmesine yönelik çalışmalar yapılarak, verilerin uzlaştırma öncesi aşamalarında hatlardaki ölçüm cihazlarının içerdiği hatalar, ekipman kaçakları gibi sebeplerden dolayı çoğu verinin gürlütu kaynaklı tutarsızlık içermesi gibi sebeplerle kaba hataların "gross error" tespiti ve giderimi, veri filtreleme/ doğrulama işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Oluşturulan yüksek hacimli veriler, veri ambarları ve big data havuzlarında depolanarak, kullanıcı dostu ara yüzlerle basit ya da interaktif grafikler, durum göstergeleri, pivot tablolar, ölçüm göstergeleri ve özelleştirilmiş raporlarla tamamen özelleştirilebilir bir yapıda izlenmesi kurgulanmıştır.

Bor ve Nano-Bor Katkılı Hidroprosesing Katalizörlerinin Geliştirilmesi

Kocaeli Üniversitesi iş birliği ile yerli kaynaklardan olan bor bileşiklerinin katalizör yapısında kullanıma potansiyeli değerlendirilerek, bor kullanımı ile geliştirilen katalizörün kükürt giderme proseslerindeki aktivitesi incelenmektedir.

Projede katalizörün fiziksel ve kimyasal özelliklerini kontrol edebilmek adına deneysel tasarım yöntemi kullanılarak bor katkılı alümina destek malzemesi geliştirilmiştir. Kükürt giderme aktivitesini belirleyen parametreler göz önünde bulundurularak, reaksiyon verimini artırmak amacıyla yüksek yüzey alanına sahip katalizör destek malzemesi sentezlenmiştir. Geliştirilen yöntem istenilen fiziksel yapıda bor-alumina destek malzemesi sentezleme imkânı sağlamaktadır. Sentezlenen CoMo/B-Al₂O₃ katalizör ile %98 oranında dizel kükürt giderme aktivitesi elde edilmiştir.

Atık Polimer Katkıları Kullanarak, DARA Fraksiyonlarına Duyarlı, Yeni Polimer Modifiye Bitüm Geliştirilmesi

İstanbul Üniversitesi iş birliği ile artan çevre sorunlarının başında gelen polimer atıklarına çözüm niteliğinde gelişen ve atık polimerlerden bitüm/asfalt uygulamalarında kullanılabilecek yeni polimerlerin sentezini içeren, aynı zamanda ülkemizde bu amaçla kullanılmak üzere ithal edilen ticari polimerlere de alternatif ürün geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Olefin Oligomerizasyonu ile Hafif ve Orta Distilat Üretimi: Koç Üniversitesi iş birliği ile çalışılmaktadır.

Türkiye dâhil birçok Avrupa ülkesinde özellikle kerosen ve motorin gibi orta distillatlara olan talep her geçen gün artmaktadır. Bu nedenle rafineri proseslerinde orta distilat maksimizasyonu büyük önem taşımaktadır. Bu proje de, Tüpraş içerisinde orta distilatın veriminin artırılması ve LPG kalitesinin iyileştirilmesi açısından önem teşkil etmektedir.

Rafineri Yan Ürünleri Kullanarak Nitelikli Bitüm/Asfalt Geliştirilmesi Faz 2 Projesi:

İstanbul Üniversitesi iş birliği ile farklı rafineri ürünlerinin bitüm içerisinde değerlendirilerek bitüm performansının dolayısı ile de asfalt performansının geliştirilmesi hedeflenmektedir. TEYDEB projesi olan FAZ 1 kısmı başarı ile tamamlanmış, hem bitüm hem de asfalt testlerinde olumlu sonuçlar elde edilmiştir. FAZ 1 kapsamında geliştirilen ve patent başvurusu yapılan farklı modifikasyon reçeteleri ile birçok performans sınıfı sağlanabildiği gibi yüksek sıcaklık performansı olarak polimer modifiye bitümlerde en üst seviye olarak bilinen PG82 sınıfında reçetelerde rafineri yan ürünleri kullanılarak geliştirilmiştir. Ayrıca ilgili modifiye bitümler ile yapılan asfalt durabilite çalışmalarında hem tekerlek izinde oturma hem de soyulma mukavemeti testinde %15 oranında iyileşme sağlandığı belirlenmiştir. Özkaynaklar ile geliştirilen ve patent başvurusu yapılan laboratuvar ölçekli modifiye bitüm üretme pilot tesisinde yaklaşık olarak 200 litre modifiye bitüm üretilmiş ve ürünlerin tekrarlı testleri Tüpraş, KGM ve İsfalt'ta yapılmıştır. Elde edilen bu olumlu sonuçlar neticesinde proje FAZ 2 aşamasına taşınmıştır. Faz 2 kapsamında, geliştirilen ürünlerin farklı katkı maddeleri ile olan uyumlulukları ve ham petrol çeşitliliklerine karşı duyarlılıkları belirlenecektir.

Kendi Kendini İyileştiren, dayanıklılığı yüksek, düşük bakım maliyetli modifiye asfalt geliştirilmesi

İstanbul Üniversitesi iş birliği ve İspanyol ortaklarla yol bakım/onarım masraflarını düşürürken yakın gelecekteki düzenlemelere uyumlu, iyonik sıvılar yardımıyla kendi kendini iyileştirebilen yüksek nitelikli modifiye asfalt ürünlerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Yürütülen proje kapsamında, bitümün kendi kendini iyileştirme özelliğinin

ölçümü amacıyla literatürdeki yöntemlerden farklı, yeni yöntemler geliştirilmiş, böylece bu özelliğin ölçümüne yönelik olarak literatüre yeni yöntemler kazandırılmıştır. Yapılan bu çalışmalara ilave olarak, bitümün modifiye edilmesinde kullanılan iyonik sıvılar için sentez yöntemi geliştirilmiş, geliştirilen sentez yöntemi kullanılarak farklı kimyasal özellikteki iyonik sıvıların sentezlenmesi çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Yapılan sentez çalışmalarının ardından, iyonik sıvıların bitüm içerisinde homojen bir şekilde karıştırılabilmesi için optimum şartların belirlenmesi amacıyla çalışmalar yürütülmüş, bu çalışmalar sonucunda karıştırma süresi, karıştırma hızı, karıştırma sıcaklığı gibi parametrelerin optimum değerleri belirlenmiştir. Elde edilen veriler ışığında, farklı iklim ve trafik yoğunluğuna sahip bölgeler için kullanılması gerekli, farklı tip ve miktarda iyonik sıvı içeren ürün formülasyonları tespit edilmiştir. Geliştirilen bu ürün formülasyonlarının fikri haklarını koruma altına almak amacıyla patent başvuruları gerçekleştirilmiştir.

AB PROJELERİ

Horizon 2020, Avrupa Birliği Çerçeve Programları (AB ÇP) Avrupa'nın bilim, teknoloji politika ve uygulamalarının uyumlaştırılması amacıyla oluşturulan Topluluk Programı'dır. İlki 1984 yılında başlatılan programların 2014-2020 dönemini kapsayacak kısmı Horizon 2020 adıyla yürütülmektedir. Program uluslararası ortaklıklar yolu ile geleceğin teknolojilerine yön verme amacıyla oluşturulmuştur ve mevcut en rekabetçi destek programıdır.

Horizon 2020 programı dâhilinde; pazar odaklı inovatif projelere odaklanılmakta, araştırmadan satış aşamasına kadar tüm aşamalar desteklenmektedir. Özel sektöre sağlanan destek oranı Horizon 2020 ile %70'den %125'e çıkarılmıştır. Horizon 2020'de 7'nci Çerçeve Programına (FP7) oranla başvuru sayısı verilen destek oranı nedeniyle artmış, projelere katılmadaki rekabetçilik de buna paralel olarak yükselmiştir.

Tüpraş Horizon 2020 Programının hazırlanma ve bütçe görüşmeleri yakından takip etmiş, stratejisini belirlemiş ve ortakları ile birlikte üç proje başvurusu gerçekleştirmiştir.

Indus3Es

Tüpraş'ın Ar-Ge çalışmalarıyla çözmeye amaçladığı öncelikli konulardan olan düşük kaliteli atık ısı kazanımı konusunda dâhil olunan Indus3Es (Industrial Energy and Environment Efficiency) projesinin resmî kabulü 2015 yılı içerisinde gelmiştir. Resmi başlangıç tarihi 1 Ekim 2015 olarak belirlenmiş olan projenin amacı; endüstrilerdeki proseslerden çıkan düşük kalitedeki atık ısıların geri kazanımı ve yeniden değerlendirilmesi amacıyla inovatif, yeni koşullara uyarlabilen, kompakt ve ekonomik olarak rekabetçi absorpsiyon ısı dönüştürücüsü geliştirmektir.

SafeAST: Tüpraş'ın ortak olarak katıldığı SafeAST projesinin Horizon 2020, FTIPilot-1-2015- Fast Track to Innovation pilot çağrısı kapsamında müzakere süreci başarıyla tamamlanmış ve Avrupa Komisyonu tarafından hibe anlaşması ortaklarla imzalanmıştır. Projenin resmi başlangıç tarihi 1 Aralık 2015'tir. 24 ay sürecek projenin amacı Guided Wave metoduyla tank tabanlarının, servis esnasında kalınlıklarını ölçümleyebilmek için yeni bir ürün geliştirilmesidir. "Yeniliğe Hızlı Erişim" (Fast Track to Innovation) pilot proje çağrısı Horizon 2020 kapsamında yeni açılmış bir çağrıdır. "Yeniliğe Hızlı Erişim" projesi ile yenilikçi şirketlere, fikirlerini pazara daha kolay taşıyabilmeleri için destek sağlamayı hedeflenmektedir. Proje sonrası ortaya çıkan ürün kullanıma hazır olması beklenmektedir.

INTEGROIL: Horizon 2020 WATER-2015-2-STAGE çağrısına yapılan INTEGROIL proje (Demonstration of a Decision Support System for a Novel Integrated Solution aimed at Water Reuse in the Oil&Gas Industry) başvurusu, Avrupa Komisyonu değerlendirme süreçlerini başarıyla geçerek hibe anlaşması aşamasına davet edilmiştir. Proje ileri atık su arıtım teknolojilerini, petrol endüstrisi atık su geri kazanımı ve petrol endüstrisinde kaynak korunumu alanlarında uygulamayı, sektör ihtiyaçlarına göre günümüz teknolojilerinin geliştirilmesini amaçlamaktadır. Bu kapsamda petrol rafinerisi atık suyu ve petrol sondajıyla gelen suyun geri kazanımı için ileri su arıtım teknolojileri (membran bioreaktör, ultrafiltrasyon, NF- nanofiltrasyon seramik ultrafiltrasyon, ters osmos, ultra DAF (dissolved air flotation) ileri oksidasyon prosesleri) sektör ihtiyaçlarına uygun şekilde geliştirilerek, petrol endüstrisinde uygulanacaktır.

TOPLAM 52 PATENT BAŞVURUSU

Tüpraş fikri haklar çalışmaları çerçevesinde, 2015 yılında toplam 11 patent başvurusu yapmıştır. Böylece Ar-Ge Merkezi'nin faaliyete geçmesinden bu yana yapılan patent başvuru sayısı 39 ulusal, 13 uluslararası olmak üzere toplam 52'ye ulaşmıştır. Tüpraş Ar-Ge Merkezi, Türk Patent Enstitüsü'nün 15 Nisan 2015'te açıkladığı, 2014 Yılında En Çok Yerli Patent Başvurusu Yapan Firmalar sıralamasında 28'inci sırada yer almıştır.

2015 yılında 42 adet uluslararası ve ulusal bilimsel yayına imza atılmış, Ar-Ge Merkezi'nin faaliyete geçmesinden bu yana imza atılan yayın sayısı 131 olmuştur.

Sağlık ve Emniyet Uygulamaları

Yangın, patlama, zehirli madde salınımı gibi büyük endüstriyel kazaları önlemek için proses tehlikelerini belirlenmesini, anlaşılmasını ve kontrol altında tutulmasını sağlayan Proses Emniyeti çalışmaları 2015 yılında da devam etmiştir.

İSG EĞİTİM SAATI
KİŞİ X SAAT

104.091

**DUPONT INTEGRATED
APPROACH EĞİTİMİ**
KİŞİ SAYISI

40

Sürdürülebilir gelişmenin ancak sağlıklı bir iş ortamı ve çevre ile mümkün olabileceğine inanan Tüpraş, tüm operasyonel faaliyetlerinde bütün risk düzeylerini tanımlayarak riskleri ortadan kaldırma veya kabul edilebilir düzeye indirme hedefi doğrultusunda gelişimini sürdürmektedir.

Yaşamı, sağlığı ve çevreyi korumanın ve etkili yönetim çalışmalarını iş alanlarının tümünde uygulayan Tüpraş, çalışanlarının, çözüm ortaklarının sağlığını ve emniyetini sağlama konusunda adımlar atmaya, geçmişten alınan dersle geleceği yapılandırmak yolunda önemli çalışmalar yapmaya, gerekli düzeltici önlemleri alarak yaşanabilecek kazaların önüne geçmeye çalışmaya devam etmektedir.

Bu doğrultuda, 2014 yılında başlatılan, yangın, patlama, zehirli madde salınımı gibi büyük endüstriyel kazaları önlemek için proses tehlikelerini belirlenmesini, anlaşılmasını ve kontrol altında tutulmasını sağlayan Proses Emniyeti çalışmaları 2015 yılında da devam etmiştir.

Proses Emniyeti Sistemi'nin temel amacı işletmelerde bulunan yüksek tehlikeli kimyasalların kontrolsüz açığa çıkmasını engelleyerek çalışanların ve çevre halkın maruziyetini önlemektir.

EĞİTİMLER DEVAM EDİYOR

Dupont Sustainable Solutions (DSS) ile yürütülen program kapsamında, proses emniyeti liderlik programı, proses emniyeti bilgi sistemi, proses tehlike analizi, mekanik bütünlük ve kalite güvence, yüksek riskli iş prosedürleri, iş izin sistemi, müteahhit yönetimi, değişiklik yönetimi ve kaza araştırmaları alanlarında Dupont danışmanları liderliğinde takımlar çalışmalarını sürdürmüştür.

Dupont danışmanları tarafından üç ayrı seansta üst düzey yöneticiler ile birlikte toplamda 40 kişiye DnA (Dupont Integrated Approach) eğitimi verilmiştir.

Eğitim alanlara Dupont uzmanları tarafından aylık minimum birer saat bire bir koçluk yapılarak program devam etmektedir.

Uluslararası standart ve uygulamalar (API754, CCPS vb.) referans alınarak hazırlanan 16 adet Proses Emniyeti öncül ve artçıl Temel Performans Göstergeleri (KPI) aylık olarak izlenmektedir. Öncül ve artçıl göstergeler KPI'lar ile izlenerek özellikle kazalar olmadan önce önlem alınması ve yaşanan kazalardan ders çıkartılarak tekrarlanmaması hedeflenmektedir.

"Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik" (Seveso-II Direktifi) uyarınca hazırlanması gereken güvenlik raporu çalışmaları devam etmektedir. Bu amaçla, Dow Fire&Explosion Index kullanılarak, tüm rafineri ekipmanları detaylı analiz edilmiş, ünite bazlı potansiyel büyük kaza ekipmanları belirlenmiştir.

Mevcut ünitelerde tehlikeleri ve büyük operasyon problemlerini tanımlamak, tehlike önleyici ya da azaltıcı mevcut korumaların etkinliğini değerlendirmek, tehlikeleri ortadan kaldırmak ya da azaltmak için önerilerde bulunmak, normal çalışma koşullarından ve amaçlanan tasarımdan sapmaların nasıl oluştuğunu saptamak üzere, prosesin her parçasını sistematik olarak gözden geçirmek amacıyla Tehlike ve İşletilebilirlik (HAZOP) çalışmaları büyük kaza ekipmanlarında yapılmaktadır.

HAZOP çalışmalarında proses tehlikeleri detaylı şekilde incelenerek muhtemel yangın, patlama, buhar bulutu yayılımı, içerik kaybı vb. senaryolar belirlenmiştir. Eksik görülen noktalar için tavsiye listeleri oluşturularak aksiyona dönüşmesi sağlanmıştır. HAZOP çalışmalarında belirlenen olası büyük riskler için Hata/Olay Ağacı Analizleri yapılarak riskler kantitatif (sayısal) olarak değerlendirilmektedir. Belirlenen potansiyel büyük

kaza ve olaylar için senaryo modellemeleri yapılarak müdahale stratejileri geliştirmektedir.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÇALIŞMALARI

İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Sistemi'nin temel amacı, proaktif yaklaşımlar ile iş kazaları ve meslek hastalıklarının önüne geçilmesidir. 2015 yılında da İSG performansının daha iyi bir seviyeye getirilebilmesi için çalışmalar devam etmiştir.

DuPont Sustainable Solutions ile birlikte iş izin sistemi gözden geçirilmiş, tüm standartlar sistemsel açıklıkları gidermek ve hata ihtimalini en aza indirecek şekilde revize edilmiştir. 12 adet eğitim modülü hazırlanmış ve iş izin sisteminde görevi olan kişilere verilmeye başlanmıştır. Eğitim etkinlikleri ön test ve son test uygulaması ile ölçülmektedir.

30 Nisan 2013 tarih ve 28633 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren "Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmelik" gereğince işveren, patlayıcı ortam oluşabilen yerlerde çalışanlara, patlamadan korunma konusunda yeterli ve uygun eğitimi sağlamak ile yükümlüdür.

GAZ ÖLÇÜM SORUMLULARI SERTİFİKA ALDI

Patlama yönünden güvenliğin sağlandığının kanıtlanması, patlamadan korunma konusunda eğitim almış ve/veya deneyimli ehil kişilerce yapılır hükmü doğrultusunda; Emin Giriş ve Ateşli İşler kapsamındaki ölçüm sıklıklarını artırmak, gaz ölçüm sıklığını belirleyen kişilerin aynı zamanda gaz ölçümü yapması önlemek ve sahalarda parlayıcı ve patlayıcı ortamlarda çalışan kişilerin bilinç ve bilgi seviyelerini artırmak amacıyla Dräger firması ile görüşülerek ortaklaşa detaylı kapsam ve program hazırlanmıştır. Bu amaçla oluşturulan "Gaz Ölçüm Sorumluları" eğitimleri Batman ve Kırıkkale Rafinerilerinde tamamlanmış ve ilgili kişiler sertifikalandırılmıştır.

Tüpraş Genel Müdürlük ve rafinerilerinde, iş ekipmanlarının kullanımı ile ilgili sağlık ve güvenlik yönünden kontrol edilmesi gerekli asgari şartları ve sorumluları belirlemek amacıyla İş Ekipmanlarının Kontrolü Standardı ve bu standarda bağlı 35 adet kontrol formu her rafineriden ilgili Teknik Emniyet ve Çevre, Bakım, Proje Müdürlükleri ve Genel Müdürlük Teknik Emniyet Müdürlüğü ekiplerince hazırlanmıştır.

Rafinerilerden gelen kontrol listeleri "İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği'nde bahsi geçen periyodik kontrol raporu formatına uygun olarak tek şablon olacak şekilde revize edilmiştir. Kontrol formlarının ve standardımızın eksiksiz uygulanmasıyla Tüpraş ve müteahhitlerin kullandığı iş ekipmanlarının kontrolü ve emniyetinin artırılması hedeflenmektedir.

30.06.2012 tarih ve 28339 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 6331 Sayılı "İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu" madde 4 gereğince işveren, mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar. İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar. Risk değerlendirmesi yapar veya yaptırır.

Bu doğrultuda İzmit, İzmir ve Kırıkkale Rafinerilerinde iskele sürecinin sahada incelenmesi, NASC kurumu direktifleri, EN 12810 ve EN 12811 standartları doğrultusunda uygunluklarının belirlenmesi, iskelelerdeki mevcut risklerin tespiti ve bu riskler karşısında alınabilecek önlemler

konusunda tavsiyeler sunulması için danışman firma ile birlikte denetlemeler gerçekleştirilmiştir. Bu denetlemeler sonucunda durum değerlendirilmesi yapılmış, çözüm ortaklarına süre tanınarak eksiklerin giderilmesi sağlanmıştır. Süreç kapsamında İskele Kullanım, Bakım ve Kontrolü Standardı güncellenmiştir. İskele kurum/söküm ve kullanım sürecinde ilerlemeler kaydedilmiştir.

HAFTALIK KAZA PAYLAŞIMLARI UYGULAMASI

DuPont firması ile yürütülen DuPont Proses Safety Management Phase 1 çalışmaları kapsamında İSG ve Proses Emniyeti Olay İletişiminin geliştirilmesi amaçlı Haftalık Kaza Paylaşımları uygulamasına başlanmıştır. Bu çalışma kapsamında dört Rafineri tarafından raporlanmış olan kaza, küçük müdahale, yangın, çevre kirliliği, emniyetsiz durum ve ucuz atlatma dâhil tüm İSG ve Proses Emniyeti olayları taranmakta ve özellikle dikkati çeken konular listelenmektedir.

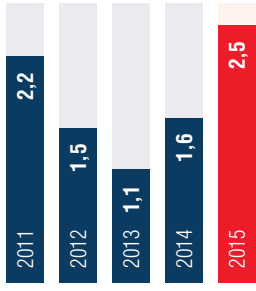
Rafineri genelinde, Rafineri Müdürü liderliğinde Bölüm Müdürleri, Başmühendis/Koordinatörler, Şef/ Mühendis/Uzmanlar, Ünite Amiri/İşletme Emniyet Uzmanı/Teknik Emniyet Uzmanı/Baş Operatör/ Ustabaşı/Bakım ve Üretim Personeli dâhil, diğer rafinerilerdeki olaylar ve haftalık konular hakkında bilgi aktarımında bulunmaktadır. İlgili tüm müdürlükler bilgi aktarımı ve sahalarda alınan aksiyonların gerçekleştirme durumlarını Rafineri Müdürüne raporlamaktadırlar. Rafineri Müdürü tarafından bilgilerin tüm personele aktarıldığı ve aksiyonların gerçekleştirilmesi sahada bizzat takip edilmektedir. Böylelikle tüm çalışanlar diğer rafinerilerdeki olaylar ve haftalık emniyet konuları hakkında bilgi sahibi olmaktadır.

Sağlık ve Emniyet Uygulamaları

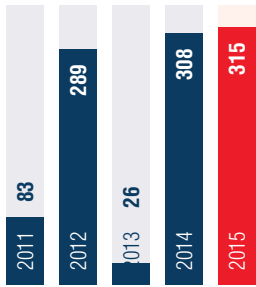
Tüpraş, çalışanlarının, çözüm ortaklarının sağlığını ve emniyetini sağlama konusunda adımlar atmaya, gerekli önlemleri alarak kazaların önüne geçmeye çalışmaya devam etmektedir.

KAZA SIKLIK ORANI

(Kaza adedi x 1.000.000) /
(kişi x saat)

KAZA ŞİDDET ORANI

(Kayıp iş günü x 1.000.000) /
(kişi x saat)

Değişen yasal mevzuatlar doğrultusunda, 2015 yılında da bütün çalışanlara İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri iki tam gün olacak, teorik ve uygulamalı yangın konularını içerecek şekilde verilmeye devam edilmiştir. Ön test ve son test uygulamaları ile birlikte eğitim etkinlikleri ölçülmektedir.

Her ay beyaz-mavi yaka çalışanlar ve müteahhit çalışanların katılımı ile düzenli olarak yapılan “Bu Kazaları Önleyemez miydık?” toplantılarında yaşanan kazalar ve ucuz atlatmalar paylaşılmakta, nelerin daha iyi yapılabileceğini anlatılmaktadır.

EMNİYET KONUŞMALAR

Ayrıca haftalık olarak hazırlanan “Emniyet Konuşması” tüm rafineri birimleri ve müteahhit firmalar tarafından çalışanlara yapılmaktadır. Emniyet konuşmalarında, Tüpraş veya Dünya’da yaşanan kazalar/ucuz atlatmalar paylaşılmakta, sağlık ve emniyet konularında genel bilgilendirmeler yapılmaktadır.

Rafinerilerde olumlu emniyetli davranışları desteklemek, genel emniyet farkındalığını artırmak, emniyet standartlarının saha uygulamalarının takibini yapabilmek, emniyetsiz davranışı düzeltmek ve kaza potansiyelini azaltmak amacıyla, “Görünür Liderlik” uygulaması kapsamında, Tüpraş yöneticilerinin de katıldığı davranış odaklı emniyet turları gerçekleştirilmektedir.

2015 yılında Davranış Odaklı Emniyet Turları için kullanılan yazılım programı geliştirilmiş, bu sayede programlamanın elektronik ortamda yapılması sağlanmıştır. Ayrıca ziyaretler esnasında tespit edilen eksik ve iyi uygulamaların raporlanması da sistematik hale getirilmiştir.

Çalışanların bulunduğu ortamdan kaynaklanabilecek sağlık tehlikelerinin belirlenmesi ve bu tehlikelere bağlı risklerinin değerlendirilmesi amacıyla tüm rafinerilerde sağlık risk değerlendirmesi (SRD) çalışmaları yapılmaktadır. SRD çalışmalarında sahaya özgü (ünite, atölye, laboratuvar, ambar vb.) kimyasal, fiziksel, biyolojik, ergonomik ve psikolojik etmenler detaylı olarak incelenmektedir. 2015 yılında Sağlık Risk Değerlendirmesi ekibine güncelleme eğitimi verilmiştir.

Duruş zamanları yüksek riskli aktivitelerin çok sayıda müteahhit çalışan ile uzun süre sürdürüldüğü ve kaza riskinin göreceli olarak daha yüksek olduğu dönemlerdir. Bu nedenle 2009 yılından itibaren Planlı Duruş SEÇ Yönetim Sistemi devreye girmiştir. Planlı duruşlar başlamadan, çalışacak tüm personele tam gün İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimleri verilmektedir. Eğitimlerde genel kuralların yanı sıra Planlı Duruş SEÇ Planı ve İş Tehlike Analizleri (İTA) anlatılmaktadır. Ayrıca Planlı Duruş SEÇ organizasyonu oluşturularak ve sahada yürütülen İşler Teknik Emniyet ve Çevre Müdürlükleri çalışanları tarafından tam zamanlı takip edilmektedir.

Kalite Yönetim Sistemleri

Tüpraş'ta süreçlerin yönetimi uluslararası kalite, çevre, iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi ve standartları uyarınca gerçekleştirilmektedir.

TOPLAM STANDART SAYISI

229

YENİ STANDART SAYISI

46

Petrol sektöründe performansına özenilen, çevre ve yaşam değerlerine saygılı öncü bir şirket olma hedefiyle hareket eden Tüpraş, İş Sağlığı ve Güvenliği standartlarının gerekliliklerine uymayı, çevre kirliliğini önlemeyi öncelikli hedef olarak belirlemiştir.

Tüpraş'ta süreçlerin yönetimi uluslararası kalite, çevre, iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi ve standartları uyarınca gerçekleştirilmektedir. Şirket, faaliyetlerini ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi ve ISO 50001 Enerji Yönetim Sisteminden oluşan Entegre Yönetim Sistemi çerçevesinde sürdürmektedir.

2015 yılında her Rafineri ve Genel Müdürlük'te farklı birimlerden Tüpraş çalışanlarının denetçi olarak görevlendirildiği Entegre Yönetim Sistemi İç Denetimleri gerçekleştirilmiş ve bulgularla ilgili aksiyonlar alınmıştır.

BSI tarafından 2015 yılında her rafineri ve Genel Müdürlük'te Entegre Yönetim Sistemi Dış Denetimleri gerçekleştirilmiş, Entegre Yönetim Sistemi Belgesi'nin 15 Eylül 2018 tarihine kadar geçerliliği sağlanmıştır.

2015 yılı Ekim ayı içerisinde BSI tarafından ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Dış Denetimi gerçekleştirilmiştir.

Tüpraş'ın İzmit, İzmir, Kırıkkale ve Batman Laboratuvarları, Türk Akreditasyon Kurumu'nun, laboratuvarların uluslararası düzeyde tanınırlığının ve kabul edilebilirliğinin belgesi olan TS EN IEC/ISO 17025 standardı denetimlerinden başarıyla geçerek akreditasyon kapsamlarında bulunan analiz sayılarını artırmıştır.

2015 yılı ISO 17025 iç denetimleri İzmit, İzmir, Kırıkkale ve Batman Rafinerilerinde gerçekleştirilerek tespit edilen bulgular doğrultusunda aksiyonlar alınmıştır.

İzmit ve Kırıkkale Rafinerilerinde EN 12591 (Kaplama Sınıfı) ve EN 15322 (Kat-bek) bitümlerin CE Belgelendirme Dış Denetimleri gerçekleştirilerek belgenin 10.03.2016 tarihine kadar geçerliliği sağlanmıştır.

46 ADET YENİ STANDART

Rafineriler arası iş süreçlerinin ortak hale getirilmesi amacıyla 46 adet yeni standart oluşturulmuş ve toplam standart sayısı 229'a yükselmiştir.

Tüpraş paydaş memnuniyetine verdiği önemle, paydaş şikâyetlerinin yönetimi konusunda tüm bildirimlerin tek havuzda toplandığı Paydaş İletişim Yönetimi uygulamasına, programı geliştirerek devam etmiştir. Paydaş İletişim Yönetim Sistemi ile Şirket faaliyetlerine ilişkin olarak tüm paydaşlardan gelen bildirimler (şikâyet, memnuniyet, istek, dilek, vb.) belirlenen kişilerce incelenmiş ve paydaşlara çözüm sonuçları ulaştırılmıştır. Kalite ve teslimat gecikmesi gibi önemli şikâyetler için düzeltici/önleyici faaliyet başlatılmıştır.

Çevre

Rafinerilerin çevresel yükümlülükleri ICC firması tarafından değerlendirilmiş, rafinerilerimizin çevreye olan etkisinin düşük riskli olduğu ifade edilmiştir.

GERİ KAZANILAN SU MİKTARI MİLYON M³

17,2

ÇEVRE YATIRIMI VE İŞLETME HARCAMALARI (MİLYON TL)

208

Tüpraş, insanı ve çevreyi koruyan ürünlerini ve hizmetlerini sürekli olarak geliştirerek ve hedeflerine ulaşırken insan sağlığını, işletme güvenliğini, çevrenin korunmasını ve toplum yararını ön planda tutmaktadır.

Şirket, bu anlayış çerçevesinde, en ileri teknolojileri kullanarak çevresel etkileri düşürülmüş ürün üretebilme kapasitesini artırmaya devam etmiş, Fuel Oil Dönüşüm Tesisi'nin yanı sıra önemli ünite yatırımlarını tamamlamıştır. Bu üniteler sayesinde bir yandan ham petrolden düşük kükürt oranına sahip ürünler üreten Tüpraş, diğer taraftan yüksek kükürt içerikli son ürünlerin kükürt oranını düşürerek piyasaya çevresel etkileri azaltılmış ürünler sunmaktadır.

Tüpraş'ın amacı tüm faaliyetlerinde çevreye olan olumsuz etkiyi en aza indirmek; çalışanlarına, müteahhitlere, müşterilerine, topluma ve faaliyetlerinden etkilenebilecek kişilere gelebilecek zararı önlemektir. Çevreyi koruma konusunda dünya standartlarını temel alan Tüpraş, doğayı korumak kadar geliştirmenin de önemli olduğunun bilinciyle projeler geliştirmekte ve desteklemektedir.

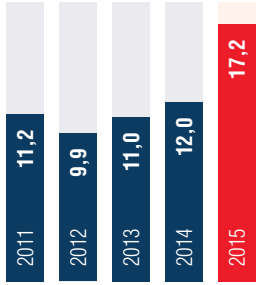
Bu kapsamda 2015 yılında gerçekleştirilen çalışmalardan başlıcaları şunlardır:

- Hava Emisyonu ve Atıksu Deşarj konularını kapsayan Batman Rafinerisi Çevre İzni, İzmit Rafinerisi'nde ise Hava Emisyonu, Atıksu Deşarj ve Atık Kabul Tesisi konularını kapsayan Çevre İzin ve Lisansı Belgesi 5 yıl geçerli olarak yenilenmiştir.
- Tüpraş Çevre Yönetim Biriminde yer alan, çevre görevlilerinin (15 kişiye) mevzuat gereği vize eğitimleri tamamlanarak Çevre Görevlisi belgeleri yenilenmiştir.

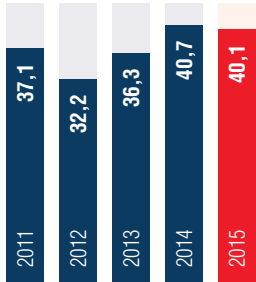
- İzmit Rafinerisi Plt-62 Atıksu Geri Kazanım Ünitesi şarjının, ISU Körfez Atıksu Arıtma Tesisi'nden temin edilmesine dair teknik ve idari unsurları içeren protokol metni imzalanmıştır.
- Haziran ayı içerisinde sırasıyla Kırıkkale, İzmir, Batman ve İzmit Rafinerilerinde Koç Holding Çevre Denetimleri yapılmıştır.
- Rafinerilerin çevresel yükümlülükleri ICC firması tarafından değerlendirilmiştir. Rafinerilerinin çevreye olan etkisinin düşük riskli olduğu ifade edilmiştir.
- Mevzuat gereği rafinerilerin çevre iç denetimleri tamamlanarak önemli bir bulguya rastlanmamıştır.
- Spent FCC kataliz çalışmaları kapsamında Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği (TÇMB) tarafından organize edilen ve Çimento firma temsilcilerinin yer aldığı toplantıya katılım sağlanmıştır. Söz konusu toplantıda TÇMB Ar-Ge enstitüsü ile yapılan çalışmalar firma temsilcilerine aktarılmıştır.
- Plt-62 Su Hazırlama Ünitesi'nde (Kalıcı Sistem) 15.05.2015 tarihinde manuel olarak devreye alınarak filtrelerden su geçirilmiştir. Sistemin tam kapasiteyle devreye alınması 27.05.2015'de gerçekleşmiştir. Ünite performans test-run denemesi 08-15 Temmuz 2015 tarihlerinde yapılmıştır.
- Kırıkkale ve Batman Rafinerileri için Atıksu Geri Kazanım Projesi kapsamında 2016 yılı yatırım programı için fizibilite çalışmaları tamamlanmıştır. Batman ASA Geri Kazanım Projesi rafineri yatırım programında kabul edilmiş durumdadır.
- Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik kapsamında, Faaliyet Ön Bilgi Formları Bakanlık tarafından oluşturulmuş Kirlenmiş Sahalar Bilgi Sistemine tüm rafinerilerin bilgisi yüklenmiştir.

GERİ KAZANILAN SU MİKTARI (MİLYON M³)

GERİ KAZANILAN SU/TÜKETİLEN TOPLAM SU (%)

- Horizon 2020 WATER-2015-2-STAGE çağrısına yapılan INTEGROIL proje (Demonstration of a Decision Support System for a Novel Integrated Solution aimed at Water Reuse in the Oil&Gas Industry) başvurusu, Avrupa Komisyonu değerlendirme süreçlerini başarıyla geçerek hibe anlaşması aşamasına davet edilmiştir. Tüpraş'ın projedeki görevleri, geliştirilecek atık su arıtma demonstrasyon ünitesi için atık su arıtım gerekliliklerinin belirtilmesi, deşarj suyu kalite standartlarına göre uygulama senaryolarının belirlenmesi, demonstrasyon ünitesinin işletilmesi, validasyon testlerine katılarak optimum çalışma koşullarının belirlenmesi ve son olarak yaşam döngüsü analizi için verilerin sağlanması olarak sıralanmaktadır. Bu proje Horizon 2020 2. Aşama başvurusunu 15 üzerinden 14,5 gibi rekor bir puanla geçmiştir.
- Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri Tebliği kapsamında ikinci seviye kalite güvence sistemi ölçümleri sonucuna göre oluşturulan kalibrasyon fonksiyonlarının geçerliliğini kontrol etmek amacıyla yıllık geçerlilik testleri yapılmaya başlanmıştır. Ölçümler gerçekleştirildikçe, raporlar hazırlanarak ilgili İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerine iletilmektedir.

- Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında;
 - İki yılda bir akredite ve Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş firmaya yaptırılması gereken emisyon teyit ve hava kalitesi ölçümleri tamamlanmıştır.
 - 2018 yılına kadar kurulması gereken buhar geri kazanım üniteleri ve tanklardan kapalı numune alma sistemlerine ilişkin fizibilite çalışmaları yürütülmüş, 2016 yılı yatırım programına dâhil edilmiştir.
 - Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri Tebliği kapsamında yayınlanan genelge gereği sürekli emisyon ölçüm sistemleri (SEÖS) bulunan bacalarımız Bakanlık tarafından çevrim-içi izlenmeye başlamıştır. Konu özelinde ilgili birimlerle çeşitli toplantılar düzenlenmiştir.
- Rafinerilerin sera gazı izleme planları hazırlanarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na iletilmiştir.
- REACH kapsamında kaydı yaptırılan maddelerin kullanım alanları ve tonajları güncellenerek Concawe'a iletilmiştir.
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi ve Raporlanması Tebliği'nin uygulanması kapsamında pilot tesis olarak seçilen İzmit Rafinerisi özelinde çalışmalar gerçekleştirilmiş aynı zamanda sera gazı emisyon raporlarının doğrulanmasına ilişkin pilot çalışma tamamlanmıştır.

Enerji Verimliliği

2015 yılında dört rafineride enerji verimliliği faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen 21 adet enerji tasarrufu projesi ve operasyonel iyileşmeler ile 25,38 milyon TL kazanç elde edilmiştir.

**SON 8 YILDA
ENERJİ TASARRUFU
MİLYON ABD DOLARI**

407,2

**SON 8 YILDA
CO₂ EMİSYONUNDA
SAĞLANAN DÜŞÜŞ
MİLYON TON**

2,0

Tüpraş, Türkiye'nin petrol ürünleri ihtiyacını karşılarken, verimliliği artırarak ve maliyetleri minimum düzeye indirerek her alanda operasyonel mükemmelliği en üst düzeye taşımayı hedeflemektedir.

Şirket, enerji verimliliği projeleri ile kalite ve performansını düşürmeden mevcut enerji kayıplarının önlenmesi yoluyla tüketilen enerji miktarını en aza indirmeyi ve Avrupa'da düşük emisyonu sahip rafineriler kategorisine girmeyi amaçlamaktadır.

Tüpraş Enerji Yönetimi Sistemi çerçevesinde belirlediği politikalar uyarınca,

- Petrol sektöründe performansına özenilen, çevre ve yaşam değerlerine saygılı öncü bir şirket olma hedefini tüm işletmelerinde benimseyerek, Avrupa Birliği normlarına uygun, çevre ve insan sağlığı yasalarına uyumlu, düşük maliyetli kaliteli ürün elde etmeyi,
- Enerji yönetiminde karbon ayak izini en aza indirerek çevreyi korumayı,
- Enerji verimliliğini artırmaya yönelik yeni teknolojileri izleyerek sürekli iyileştirme yapmayı,
- Enerji verimliliği artırıcı projelere kaynak ayırmayı,
- Enerji verimliliği konusunda şirketin tabi olduğu yerel ve uluslararası mevzuata uyumlu çalışmayı, enerji verimi ve tasarruf önlemlerini uygulayıp kaynak kaybını en aza indirmeyi,
- Satın alınan ürün ve hizmetlerde, yeni yatırım ve tasarımlarda, üretimde ve tüm süreçlerimizde enerji verimliliğini gözetmeyi,
- Enerji verimliliğini artırmayı, izlemeyi ve düzenli olarak gözden geçirerek paydaşlarını bilgilendirmeyi taahhüt etmektedir.

Bu hedef doğrultusunda, dünyada enerji tasarrufu ile ilgili olarak uygulanan ileri teknoloji ve programlar 2015 yılında da hız kesmeden devam etmiştir. Enerji verimliliği projeleriyle sağlanan gelişmelerle EII (Enerji Yoğunluğu Endeksi) değeri, 2015 yılında ortalama 99,2 gerçekleşmiştir.

ÜÇ RAFİNERİYE ÖDÜL

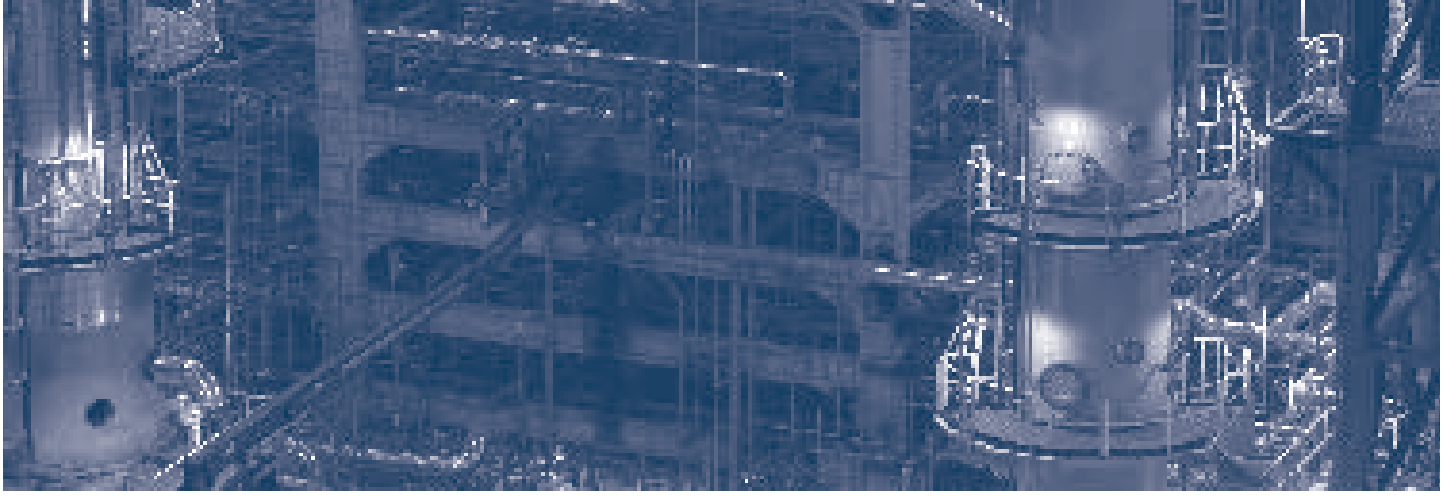
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından düzenlenen Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışması SENVER'de Tüpraş Rafinerileri 2015 Yılında toplamda 37.436 TEP/yıl tasarruf sağlayan 11 proje ile katılmış, İzmit, Kırıkkale ve Batman Rafinerileri ödül almaya hak kazanmıştır. Ödül almaya hak kazanan projeler ödülleri 14-16 Ocak 2016 tarihlerinde düzenlenen 7'nci Enerji Verimliliği Forumu ve Fuarı'nda almıştır.

Enerji Bakanlığı, Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü tarafından Verimlilik Artırıcı Projeler teşviki kapsamında 2015 yılında 5 projeden toplam 398 bin TL destek alınmıştır.

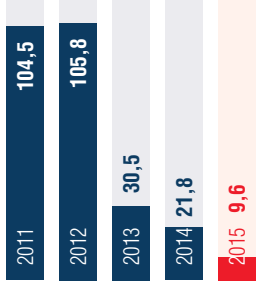
Tüpraş, enerji verimliliği konusunda bugüne kadar gerçekleştirilen proje ve operasyonel iyileştirmelerini, çalışma kültürünün önemli bir parçası haline getirmek, daha sistematik olarak yönetebilmek ve yasal gerekliliklere uygunluğun sağlanması için ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Belgesi'ni almıştır.

25,38 MİLYON TL KAZANÇ

2015 yılında dört rafineride enerji verimliliği faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen 21 adet enerji tasarrufu projesi ve operasyonel iyileşmeler ile 25,38 milyon TL kazanç elde edilmiştir. Uygulamaya konulan enerji verimliliği projelerinden son sekiz yıldaki tasarruf tutarı 407,2 milyon ABD dolarını bulmuştur. Enerji tasarruf projeleri ile dört Rafineride CO₂ emisyonunda 2015 yılında 71,7 bin ton olmak üzere son sekiz yılda 2,0 milyon ton düşüş sağlanmıştır.

ENERJİ TASARRUFU (MİLYON ABD DOLARI)

2015 YILI ENERJİ VERİMLİLİĞİ PROJELERİ ENERJİ VE CO₂ KAZANÇLARI

	PROJE SAYISI	ENERJİ (TON PETROL EŞLENİĞİ)	CO ₂ TON
İzmit	10	119.386	27.506
İzmir	4	85.408	27.672
Kırıkkale	3	28.346	6.531
Batman	4	13.248	10.034
TOPLAM	21	246.388	71.744

2015 yılı içerisinde gerçekleştirilen ve yıllık getirisi 1 milyon TL'nin üzerinde olan enerji verimliliği projeleri şunlardır:

Fırın ve Kazanlarda Online/Offline Temizlik Uygulamaları

Online temizlik uygulamaları ile ünite devrede iken ve ünite marj kaybı olmadan, fırın tüpleri üzerinde zamanla biriken kirliliklerin giderilmesi sağlanmıştır.

2015 yılında İzmit Rafinerisi'nde 8 adet proses fırınında, İzmir Rafinerisi'nde 4 adet proses fırınında online temizlik yapılmıştır. Ayrıca, İzmir Rafinerisi 1 adet kazan ve Kırıkkale Rafinerisi 2 adet kazanda offline temizlik yapılmıştır. 2015 yılı boyunca bu uygulamalar sayesinde fırın ve kazanlarda yakıt tasarrufu ve toplam 3,9 milyon TL kazanç sağlanmıştır.

İzmir Rafinerisi Turbogenerator (TG-4) Kondense Kademesi İptali Projesi

Enerji Yol Haritası çalışmaları kapsamında Rafineri'ye yeni bir gaz türbini ve atık ısı kazanı tesis edilmesiyle beraber, Kuvvet Santrali kazanlarının yükü ve devrede tutulması gereken turbo jeneratör sayısı düşecektir. Bu değişiklikler nedeniyle oluşacak yeni Rafineri elektrik ve buhar dengesini optimize edecek şekilde TG-4 türbininde modernizasyon fırsatı doğmuştur. Düşük verimlilikteki kondense

kademesi iptal edilerek kojenerasyon verimi artırılmış ve 2015 yılı boyunca toplam 2,9 milyon TL tasarruf sağlanmıştır.

İzmit Rafinerisi Platformer Fırınlarında Burner ve FD Fan Modifikasyonu Projesi

Plant-36 Platformer Ünitesi'nde reaktör giriş akımlarını ısıtan 4 adet fırının burnerları low NOx burnerlarla yenilenmiş ve hava emisine FD fan temin edilerek fırınlar doğal çekişliden cebri çekişli hale getirilmiştir. Bu proje ile 2015 yılı boyunca toplam 1,85 milyon TL tasarruf sağlanmıştır.

Kırıkkale Rafinerisi DHP Ünitesi Eşanjör Kimyasal Temizliği Projesi

Plt-1650 DHP Ünitesi reaktör ön ısıtma eşanjörlerinde Mart 2015 planlı duruşunda kimyasal temizlik yapılarak mekanik temizliğe yakın ölçüde bir temizlik yapılmıştır. Yüksek basınçta çalışan bu eşanjörlerde kimyasal temizlik yapılarak mekanik temizliğin oluşturacağı riskler engellenmiştir. Bu uygulama ile 2015 yılında 1,36 milyon TL enerji tasarrufu elde edilmiştir.

Yatırım Yapılmadan Elde Edilen Enerji Tasarrufları (Quickwins)

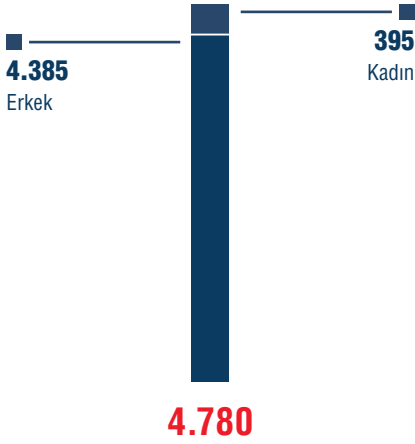
İzmit Rafinerisi'nde 2015 yılında yapılan operasyonel iyileştirmelerle toplam 11,6 milyon TL tasarruf sağlanmıştır.

İnsan Kaynakları

Tüpraş'ın değerleri ve çalışma kültürü prensiplerinin anlaşılması ve özümstenmesi amacıyla tüm çalışanları kapsayan “Tüpraşlı Olmak” eğitim programı başlatılmıştır.

CİNSİYET DAĞILIMI

Petrol rafinaj sektörü gibi, ülke ekonomisi, ülke güvenliği ve toplum hayatı bakımından son derece önem taşıyan bir sektörde yetişmiş insan gücü büyük önem taşımaktadır.

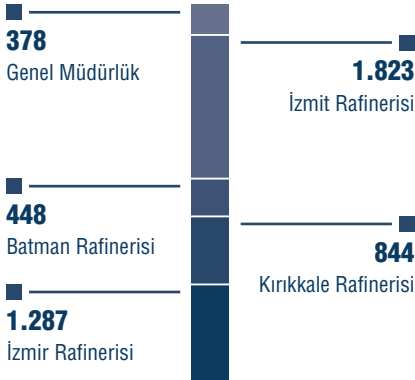
Petrol rafinaj sektöründe yetiştirilmesi beş ile on yıl arasında bir süre gerektiren nitelikli, deneyimli, eğitilmiş personel unsuru son derece önemli tesisler olan rafinerilerin kârlı, verimli ve güvenli şekilde çalıştırılmasında büyük önem taşımaktadır.

Türkiye enerji sektörünün lider kuruluşu olan ve dünya klasında bir rafineri şirketi vizyonunu benimseyen Tüpraş, bu anlayış doğrultusunda en büyük yatırımını insan kaynağına yapmaktadır.

Şirket'in İnsan Kaynakları anlayışı;

- Doğru İşe Doğru İnsan
 - Performansa ve Yetkinliklere Bağlı Ücret
 - Başarıya Bağlı Değerlendirme
 - Herkes İçin Eşit Fırsat
- ilkelerine bağlı kalarak insan gücünü sürekli geliştirmek ve global rekabet ortamında kalıcı üstünlük haline getirmektedir.

ÇALIŞAN DAĞILIMI

Tüpraş'ın uzun vadeli insan kaynağı planlaması Şirket'in hedeflerini en iyi şekilde gerçekleştirecek personelin Şirket'e kazandırılması, yönetsel kabiliyetlerinin artırılması, sürekli eğitimlerle bilimsel ve operasyonel yetkinliklerinin geliştirilmesi ve kariyer planlaması doğrultusunda oluşturulmuştur. Bu kapsamda oluşturulan insan kaynakları süreçleri, Şirket hedefleri doğrultusunda büyük bir titizlikle yönetilmektedir.

TÜPRAŞLI OLMAK

Tüpraş, özelleştirme ile başladığı insan kaynaklarındaki iyileştirme ve yapısal değişim anlayışı çerçevesinde bir yandan nitelikli işgücünü çekerek en etkin ve verimli biçimde değerlendirirken, bir yandan da çalışanlarının gerek mesleki bilgi ve becerilerinin, gerekse kişisel yeteneklerinin geliştirilmesine yönelik eğitimlere önem vermektedir.

Bu anlayış içerisinde, 2015 yılının Kasım ayında, “Mozaik Kültürel Gelişim Projesi” kapsamında çalışanların da katılımı ile belirlenen Tüpraş'ın değerleri ve çalışma kültürü prensiplerinin anlaşılması ve özümstenmesi amacıyla tüm çalışanları kapsayan “Tüpraşlı Olmak” eğitim programı başlatılmıştır. Direktör ve Müdürlerin katılımıyla başlayan eğitimler çerçevesinde halen yarım günlük yayılım eğitimleri devam etmektedir. 2016 yılında orta kademe ve kapsam içi eğitimleri başlayacaktır.

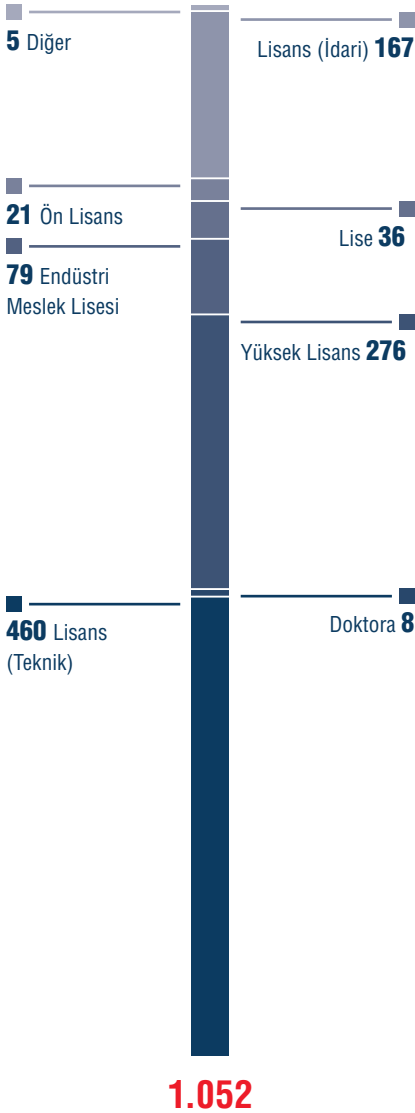
23 KİTAPIN 11'İ BASKI AŞAMASINDA

İzmir Rafinerisi'nde bir dizi yapısal değişiklik gerçekleştirilerek üretim süreçlerinin yönetimi yeniden düzenlenmiştir.

İşgücünün bilgi beceri ve yetkinliklerini artırmak amacıyla ODTÜ Kimya Mühendisliği Fakültesi ile iş birliği içerisinde başlatılan RAYEP-Rafinerici Yetiştirme Programı çerçevesinde hazırlanması öngörülen 23 kitaptan 11'i baskı aşamasına getirilmiştir. Bakım, işletme güvenilirliği alanlarındaki çalışmalar ise iç kaynaklar ile sürdürülmektedir.

KAPSAM DIŞI PERSONELİN EĞİTİM DURUMU

ÇALIŞANLARA VERİLEN EĞİTİM

	ÇALIŞAN SAYISI	TOPLAM EĞİTİM/SAAT	KİŞİ BAŞINA ORTALAMA EĞİTİM/SAAT
Kapsam dışı	1.052	98.314	93
Kapsam içi	3.728	135.997	36
TOPLAM	4.780	234.311	49

ÇALIŞANLARA BİREYSEL KOÇLUK DESTEĞİ

2015 yılı içerisinde yetenek yönetimi konusunda çalışmalar yaygınlaştırılarak sürdürülmüştür. Öğrenme, performans ve yetenek yönetimi konularında gerekli altyapının sağlıklı oluşturulması amacıyla kullanımı giderek artan SAP şirketinin sahip olduğu Success Factors isimli yazılım için kullanım lisansı alınmış ve kurulum çalışmalarına başlanmıştır. Oluşturulan prosedürler çerçevesinde, kritik pozisyonlar belirlenmiş, yedekleme planları oluşturulmuş ve potansiyel çalışanlar tespit edilmiştir. 35 çalışan Değerlendirme Merkezi uygulamasına dâhil edilerek güçlü ve gelişmeye açık alanları belirlenmiş, 35 çalışana bireysel koçluk desteği verilmiştir.

ÇALIŞAN BAĞLILIĞI ÜLKE ORTALAMASININ ÜSTÜNDE

Bağımsız bir kuruluş tarafından yıllardır yapılmakta olan Çalışan Bağlılığı Anketi sonuçları, bir önceki yıla göre küçük bir düşüş göstermesine rağmen, hâlâ ülke ortalamasının ve birçok önemli kuruluşun üzerindedir.

Çalışan bağlılığının önemli bir göstergesi olan personel değişim oranı ise (istenmeyen kayıplar) %2 seviyelerindedir. Bu oran sektör, ülke ve dünya çapında bakıldığında son derece başarılıdır.

Sahip olunan insan kaynağının geliştirilmesi hedefi doğrultusunda, iş barışında ve çalışan motivasyonunda hiçbir olumsuzluk yaşanmadan, 2015 yılında 274 kişi işten ayrılış yerlerine 208 kişi yeni alım yapılmıştır.

ÇALIŞAN DESTEK PROGRAMI YAYGINLAŞTIRILIYOR

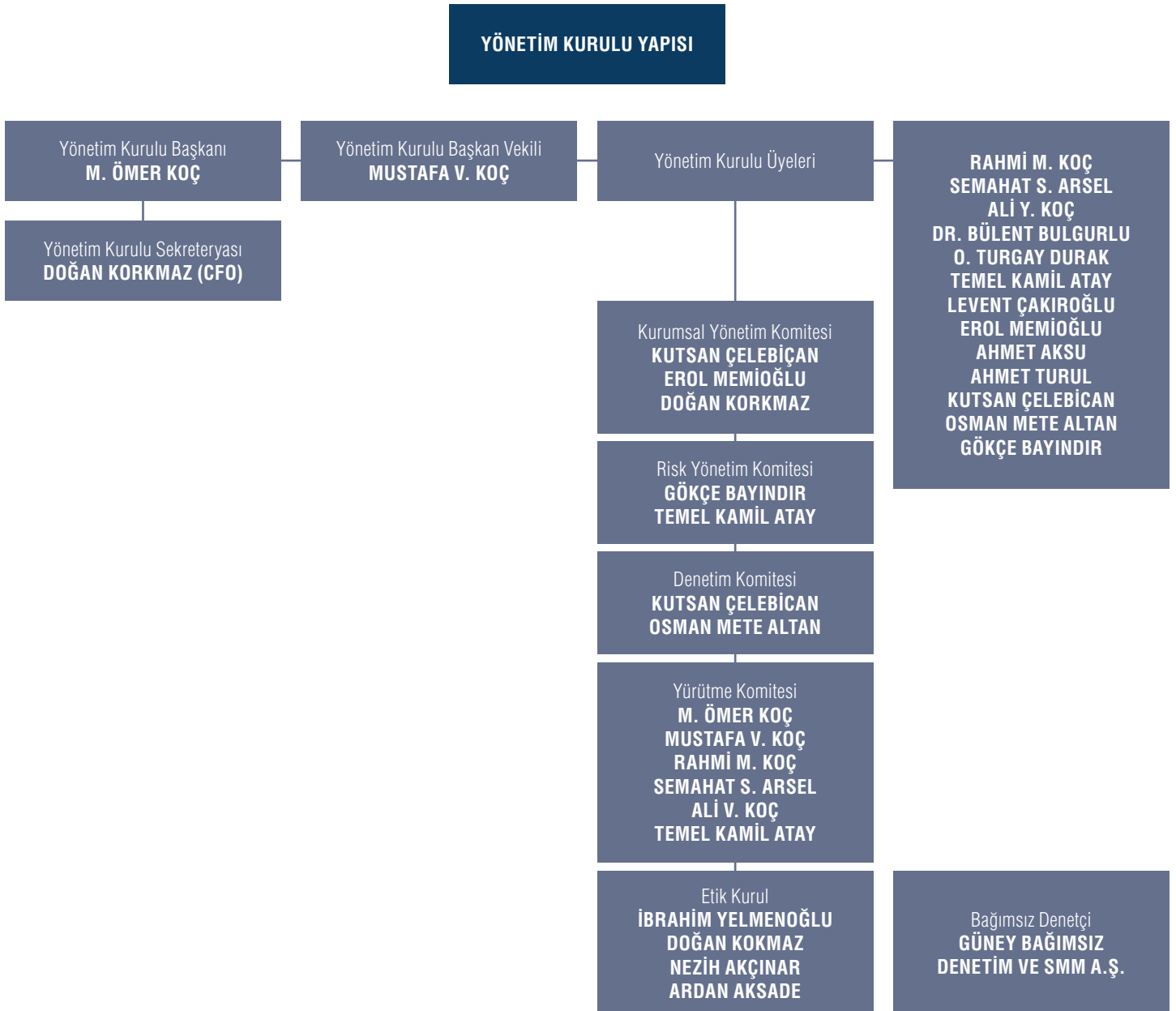
2014 yılında İzmir Rafinerisi'nde, çalışanlarının ve ailelerinin yaşam kalitesini artırmak ve zorlandıkları pek çok konu ile ilgili profesyonel destek almalarını sağlamak amacıyla pilot uygulaması başlatılan LEAP Çalışan Destek Programı kapsamında Tüpraş'a özel tanımlanan bir telefon ile tıbbi danışmanlık, psikolojik danışmanlık, bilgilendirme ve rezervasyon ve benzeri pek çok başlıkta çalışanların ve ailelerinin iş dışındaki yaşamlarını kolaylaştıracak profesyonel destek sağlanmaktadır. 2015 yılında İzmit, Kırıkkale ve Batman rafinerileri ile Genel Müdürlük de Çalışan Destek Programı'na dâhil edilmiştir.

Çalışanların ve ailelerinin sağlık konusundaki ihtiyaçlarını daha hızlı, kaliteli ve daha düşük maliyetle karşılayabilmesini sağlamak amacıyla yakın çevrede bulunan nitelikli sağlık kurumları ile anlaşmalar yapılmıştır.

İnsan Kaynakları

2015 yılında İzmit, Kırıkkale ve Batman rafinerileri ile Genel Müdürlük Çalışan Destek Programı'na dâhil edilmiştir.

Sürdürülebilirlik ve Performans Göstergeleri

2015 yılında gerçekleştirilen iyileştirme çalışmalarıyla sera gazı emisyonu miktarı 71,7 bin ton CO₂'e azaltılarak tasarruf yapılmıştır. Son sekiz yılda gerçekleştirilen toplam azaltım miktarı 2,0 milyon ton CO₂ düzeyine ulaşmıştır.

ENERJİ YOĞUNLUĞU ENDEKS DEĞERİ

99,2

2015 YILINDA CO₂ EMİSYONUNDA SAĞLANAN DÜŞÜŞ BİN TON

71,7

Tüpraş'ın temel hedefi Türkiye'nin petrol ürünleri ihtiyacını eksiksiz ve zamanında karşılamaktır. Türkiye'nin lider sanayi şirketi Tüpraş, sürdürülebilir gelişimini, kârlılık, operasyonel devamlılık ile toplumsal güvenirliliğin korunması ve geliştirilmesi sayesinde mümkün olabileceğinin bilincinde yatırımlarını planlarken, Şirket'in faaliyetleri dolayısıyla ortaya çıkabilecek sosyal, ekonomik ve çevresel olumsuzlukları bertaraf etmeye, faaliyet gösterilen coğrafyanın ekonomik ve sosyokültürel bakımdan gelişimine yönelik çalışmalara ağırlık vermeye de gayret etmektedir.

Tüpraş, iş hedeflerini, yönetim stratejisi ve çalışma kültürüne yerleştirmeyi ve geliştirmeyi amaçlarken, bu alanlardaki performansını uluslararası ölçütlere göre raporlamayı da hedeflemektedir.

Dolayısıyla, faaliyetlerinden etkilenecek ve faaliyetlerini etkileyecek tüm taraflarla etkili, şeffaf ve etik bir iletişim stratejisi oluşturmayı, sosyal, ekonomik ve çevresel sorumluluklarını Şirket stratejisine yerleştirmeyi ve sürdürülebilirliği sağlamayı amaçlamaktadır.

Tüpraş, bu performansı, 2014'ün ardından, 2015'te de Borsa İstanbul'un BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer almıştır.

"BIST Sürdürülebilirlik Endeksi" Borsa İstanbul şirketleri arasında sürdürülebilirlik konusundaki anlayış, bilgi ve uygulamaların artması amacıyla oluşturulmuştur. 2014 yılında değerlendirilmeye tabi tutulan ilk 30 şirketten 15'i, 2015 yılında ise ilk 50 şirketten 29'u Sürdürülebilirlik Endeksi'ne girmeye hak kazanmıştır.

ÇEVRE YÖNETİMİ

Tüpraş'ın belirlenen hedeflere ulaşması için insan sağlığı, işletme güvenliği, çevrenin korunması her zaman ön planda tutulmaktadır. Tüpraş, faaliyetlerinden kaynaklanabilecek çevre üzerindeki olumsuz etkileri, mevcut en iyi teknolojilere dayalı çözümler ile azaltarak çevre konusunda öncü şirket olmayı hedeflemektedir.

Bu çalışmalarda en iyi uygulamaların paylaşılması, ortak uzun vadeli çalışma planları oluşturulması ve ortak projeler geliştirilmesi amacıyla Tüpraş bünyesinde kurulan Çevre Yönetim Birimi, mevzuatlarca belirlenen yükümlülükleri yerine getirmektedir.

Tüpraş'ın tüm rafinerilerinde entegre yönetim sistemleri olan ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi ve OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri, ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi, ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi etkin olarak uygulanmaktadır.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE EMİSYON YÖNETİMİ

Tüpraş içinde bulunduğu tüm operasyonların ve üretim süreçlerinin çevre etkisini ölçerek, sürekli iyileştirme mantığı içinde sera gazı emisyonları ve çevreye zararlı etkileri sektörel karşılaştırmalara paralel analiz ederek, iklim değişikliği ile mücadele konusunda gerçekleştirdiği faaliyet ve yatırımları maliyet artırıcı unsur olarak değerlendirmemekte, bu konuda üzerine düşen görevleri tespit ederek projelendirmekte ve hızla hayata geçirmektedir.

2015 yılında yetkili otoritelerin, sivil toplum örgütlerinin AB uyum çalışmaları kapsamında konu özelinde organize ettiği toplantılara, seminerlere katılım sağlanmış, İklim Değişikliği Stratejisi ve 2020 Sera Gazı Stratejik Planı doğrultusunda sera gazı emisyonu hesaplama ve azaltım çalışmaları sürdürülmüştür.

2015 yılında gerçekleştirilen iyileştirme çalışmalarıyla sera gazı emisyonu miktarı 71,7 bin ton CO₂'e azaltılarak tasarruf yapılmıştır. 2008 yılından bugüne gerçekleştirilen toplam azaltım miktarı 2,0 milyon ton CO₂ düzeyine ulaşmıştır.

VERİMLİLİK VE ENERJİ YÖNETİMİ

Türkiye'de her türlü enerji talebi de aynı paralelde artış göstermektedir. Ülkenin petrol ürünleri ihtiyacını karşılarken, yenilikçi uygulamalarla sektörü yönlendirmek ve müşteri memnuniyetini en üst düzeyde sağlamak Tüpraş'ın stratejisinin odak noktasıdır. Verimliliği artırarak ve maliyetleri minimum düzeye indirerek her alanda operasyonel mükemmelliği en üst düzeye taşıyarak Tüpraş'ın potansiyelini maksimum düzeyde ortaya çıkarmak hedeflenmektedir.

Rafinaj sektöründe ürün spektlerinin en üst seviyelere çıkarılması üretimde her ünitenin emre amadeliğini maksimize etmeyi zorunlu kılmaktadır. Bunun yanı sıra artan küresel rekabet ve zorlaşan çevresel standartlar rafinerilerde enerji kullanımında maksimum verimliliği gerektirmektedir.

Enerji verimliliği projeleriyle sağlanan gelişmelerle EII (Enerji Yoğunluğu Endeksi) değeri 2015 yılında 99,2'ye düşürülmüştür.

Tüpraş, enerji verimliliği projeleri ile kalite ve performansını düşürmeden mevcut enerji kayıplarının önlenmesi yoluyla tüketilen enerji miktarını en aza indirmeyi ve 2017'de Avrupa'da düşük emisyonu sahip rafineriler kategorisine girmeyi hedeflemektedir. Bu hedef doğrultusunda, dünyada enerji tasarrufu ile ilgili olarak uygulanan tüm ileri teknoloji ve programlar takip edilmektedir.

Tüpraş, enerji verimliliği konusunda bugüne kadar gerçekleştirilen proje ve operasyonel iyileştirmelerini, çalışma kültürünün önemli bir parçası haline getirmek, daha sistematik olarak yönetebilmek ve yasal gerekliliklere uygunluğun sağlanması için ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Belgesi'ni almıştır.

RİSK YÖNETİMİ

Tüpraş, kontrol edilebilen ve edilemeyen tüm risklerini önlemek ve azaltmak amacıyla etkin bir risk yönetimi politikası uygulamaktadır.

Tüpraş'ta risk yönetiminin temelinde yatan felsefe, varlıkların değerlerinin korunması, operasyonel güvenlik ve sürdürülebilirlik esaslarına dayanmaktadır. Risk yönetiminde her alandaki potansiyel riskleri öngörebilmek, değerlendirmek, yönetmek, izlemek ve gerekli faaliyet planlarını önceden oluşturmak amacıyla proaktif metotlar benimsenmiştir.

Tüpraş'ın maruz kaldığı başlıca riskler; kaza riskleri, finansal riskler, ticari riskler, operasyonel riskler ve stratejik riskler olmak üzere toplam beş ana başlık altında takip edilmektedir.

Risklerin farkında olunmasında, derecelendirilmesinde, yönetilmesinde, kritik işlere kaynak aktarılmasına öncelik verilmesi amacıyla Risk Değerlendirme Tablosu (RDT) kullanılmaktadır.

Sürdürülebilirlik ve Performans Göstergeleri

Tüpraş, performansıya, 2014'ün ardından, 2015 yılında da Borsa İstanbul'un BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer almaya hak kazanmıştır.

İŞLENEN HAM PETROL (MİLYON TON)

27,6

TOPLAM SATIŞ (MİLYON TON)

28,7

EMNİYET SKORLARI	2011	2012	2013	2014	2015
Kaza Sıklık Oranı	2,2	1,5	1,1	1,6	2,5
Kaza Şiddet Oranı	83	289	26	308	315

ATIK SU GERİ KAZANIMI	2011	2012	2013	2014	2015
Geri Kazanılan Su Miktarı (milyon m ³)	11,2	9,9	11,0	12,0	17,2
Geri Kazanılan Su/Tüketilen Toplam Su (%)	37,1	32,2	36,3	40,7	40,1

SERA GAZI EMİSYON SALIM AZALTIMI (CO ₂ EMİSYONU - BİN TON)	2011	2012	2013	2014	2015
	317,0	348,2	186,0	126,4	71,7

OPERASYONEL PERFORMANS

	2011	2012	2013	2014	2015
İşlenen Ham Petrol (bin ton)	20.896	22.118	21.568	20.044	27.559
Üretim Rafinaj (bin ton)	20.898	21.867	21.175	20.101	27.268
Satış (bin ton)	23.897	25.441	24.083	22.194	28.739
Ürün Dış Satımı (bin ton)	5.152	5.860	4.844	5.333	6.494
Ürün Dış Alımı (bin ton)	4.214	4.387	3.805	2.920	2.999
Üretimde Beyaz Ürün Oranı (%)	69,7	70,3	72,4	72,2	75,4
Ham Petrol Kapasite Kullanım Oranı (%)	74,4	78,7	76,8	71,3	98,1
Yarı Mamul Dâhil Kapasite Kullanım Oranı (%)	78,0	81,6	79,1	74,9	102,5

VERGİ SONRASI KÂR (MİLYON ABD DOLARI)

938

HİSSE BAŞINA KÂR (TL)

10,18

EKONOMİK VE İDARİ PERFORMANS

	2011	2012	2013	2014	2015
Net Satışlar (milyon ABD doları)	24.302	23.677	21.595	18.165	13.571
Faaliyet Kârı (milyon ABD doları)	1.181	631	22	199	1.012
Vergi Öncesi Kâr (milyon ABD doları)	918	753	7	84	819
Vergi Sonrası Kâr (milyon ABD doları)	740	817	629	667	938
FAVÖK (milyon ABD doları)	1.329	715	560	338	1.397
Net Borç (nakit) (milyon ABD doları)	578	551	1.340	1.663	2.370
Özkaynak Kârlılığı (ROE) (%)	30,1	31,8	24,1	25,9	35,0
Net Çalışma Sermayesi (milyon ABD doları)	359	595	(296)	(677)	(53)
Yatırım Harcamaları (milyon ABD doları)	628	974	1.201	959	344
Hisse Başına Kâr (TL)	4,96	5,85	4,78	5,83	10,18
Hisse Başına Temettü Brüt (TL)	3,93	3,85	1,58	-	6,5
Hisse Başına Temettü Net (TL)	3,34	3,27	1,34	-	5,53
Vergi ve Benzer Yükümlülük Ödemeleri (milyon TL)	24.147	26.643	28.607	23.433	30.796
Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu	8,62	9,10	9,34	9,31	9,44
Fitch Ratings Uzun Vadeli Döviz Notu	BBB-	BBB-	BBB-	BBB-	BBB-
Fitch Ratings Uzun Vadeli TL Notu	BBB-	BBB-	BBB-	BBB-	BBB-
Tedarik Operasyonları (milyon TL)	257	348	386	769	1.573
Yurt İçi	113	177	214	305	1.122
Özel İmalat	22	20	14	20	12
Yurt Dışı	122	151	158	444	439
Yerel Alım Oranı (%)	52,48	56,70	59,05	42,21	72,10
Toplam Tedarikçi Sayısı	1.874	1.383	1.595	2.016	2.238

Sürdürülebilirlik ve Performans Göstergeleri

Tüpraş, enerji verimliliği projeleri ile kalite ve performansını düşürmeden tüketilen enerji miktarını en aza indirmeyi ve 2017'de Avrupa'da düşük emisyonu sahip rafineriler kategorisine girmeyi hedeflemektedir.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ SAĞLANAN YILLIK İLAVE TASARRUF (TJ)

1.031

ENERJİ TÜKETİMİNDE DEĞİŞİM (%)

-35,45

ÇEVRESEL PERFORMANS

	2011	2012	2013	2014	2015
Doğrudan Enerji Tüketimi (TJ)	70.356	70.622	68.752	66.529	90.313
Doğalgaz	35.731	34.784	32.863	32.906	36.005
Fuel Oil	13.211	12.650	10.966	8.811	13.184
Fuel Gaz	18.601	20.543	22.285	22.770	38.512
Kok	2.812	2.645	2.638	2.042	2.612
Dolaylı Enerji Tüketimi - Elektrik (TJ)	437	464	395	505	483
Toplam Enerji Tüketimi (TJ)	70.792	71.086	69.147	67.034	90.796
Enerji Tüketimindeki Değişim (%)	(5,64)	(0,41)	2,73	3,06	(35,45)
İşlenen Ham Petrol Başına Enerji Tüketimi (GJ/ton)	3,39	3,21	3,21	3,34	3,29
Solomon Enerji Yoğunluk Değeri, EI	105,4	105,3	102,1	101,6	99,2
Enerji Verimliliği Sağlayan Proje Sayısı	92	97	40	22	21
Enerji Verimliliği Sağlanan Yıllık İlave Tasarruf (TJ)	3.053	5.255	2.841	1.772	1.031
Enerji Verimliliği Sağlanan Tasarruf (milyon ABD Doları)	104,5	105,8	30,5	21,8	9,6
Enerji Verimliliği Projeleriyle Sera Gazı Emisyonunda Sağlanan Düşüş (Ton CO ₂ e)	316.955	348.173	186.019	126.442	71.744
Toplam Ham Su Tüketimi (milyon m ³)	19,0	20,8	19,4	17,7	20,1
Toplam Su Tüketimi (milyon m ³)	19,0	20,8	19,4	17,8	25,7
Su Tüketimindeki Değişim (%)	4,6	9,4	(6,7)	(8,4)	13,0
Üretim Başına Su Kullanım Oranı (m ³ /Ton)	0,9	1,0	0,9	0,9	0,7
Toplam Su Gerikazanımı (milyon m ³)	11,2	9,9	11,0	12,0	17,2
Geri Kazanılmış Suyun Toplam Tüketime Oranı (%)	37,1	32,2	36,3	40,7	40,1
Toplam Atık Su Deşarjı (milyon m ³)	10,3	13,1	11,6	10,2	11,3
Toplam Katı Atık Miktarı (ton)	28.992	38.028	27.450	112.664	25.538
Tehlikeli Atık Miktarı (ton)	17.999	22.944	19.411	94.974	14.192
Tehlikesiz Atık Miktarı (ton)	10.993	15.084	8.039	17.690	11.346
Bertaraf Metoduna Göre Katı Atıklar					
Geri Dönüşüm (ton)	23.367	27.471	21.045	39.724	17.812
Bertaraf (ton)	5.625	10.577	6.405	72.940	7.726
Katı Atık Geri Kazanım Oranı (%)	81,0	72,0	76,7	35,3	69,7
Ağaçlandırma Çalışmalarında Dikilen Fidan (adet)	14.158	8.836	6.635	1.460	223
Ağaçlandırma Çalışmalarıyla Giderilen CO ₂ Emisyonu Miktarı (ton CO ₂ e)	4.672	2.916	2.191	482	75
Çevre Yatırım ve İşletme Harcamaları (milyon TL)	181	212	197	179	208
Çevre Eğitimi (kişi x saat)	56.813	35.719	46.418	15.512	17.787
Tüpraş Çalışanı	26.668	15.138	23.751	3.302	7.438
Müteahhit Çalışanı	27.622	14.644	19.727	8.385	10.121
Toplum	2.523	5.937	2.940	3.825	228

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ

%88,8

TEDARİKÇİ MEMNUNİYETİ

%80,4

SOSYAL PERFORMANS

	2011	2012	2013	2014	2015
Toplam Eğitim (kişi x saat)	144.227	289.095	167.961	388.696	234.311
Kadın	20.831	32.125	19.562	31.172	31.140
Erkek	123.396	256.970	148.399	357.524	203.171
Beyaz Yaka	62.908	129.599	68.240	92.571	98.314
Mavi Yaka	81.319	159.496	99.721	296.125	135.997
Toplam Eğitim (kişi başı ortalama saat)	34	63	36	82	49
Kadın	63	88	49	80	79
Erkek	32	61	34	83	46
Beyaz Yaka	71	131	65	89	93
Mavi Yaka	25	45	27	81	36
Toplam İSG Eğitim Saati (kişi x saat)	49.857	75.190	82.533	94.036	104.091
Tüpraş Çalışanları	23.888	28.550	44.775	74.556	63.596
İş Ortağı Çalışanları	25.969	46.640	37.758	19.480	40.495
Kaza Sıklık Oranı (kaza adedi x 1.000.000/kişi x saat)	2,2	1,5	1,1	1,6	2,5
Kaza Şiddet Oranı (kayıp iş günü x 1.000.000/kişi x saat)	83	289	26	308	315
Ölümlü Kaza Sayısı	0	1	0	2	1
Çalışan Memnuniyeti (%)	59,0	57,0	60,0	57,3	50,0
Müşteri Memnuniyeti (%)	98,5	98,0	98,0	98,0	88,8
Tedarikçi Memnuniyeti (%)	97,7	98,9	98,0	93,4	80,4
Emeklilik Fonu Yükümlülükleri (milyon TL)	37,8	42,7	48,2	54,9	63,9
Bağış ve Sponsorluklar (milyon TL)	12,6	16,1	25,6	8,9	17,3
Toplam Stajyer Sayısı	1.744	1.704	1.625	798	1.009
Minimum Başlangıç Ücretinin Asgari Ücrete Oranı					
Mavi Yaka	2,7	2,5	2,6	2,6	2,6
Beyaz Yaka	4,6	4,4	4,4	4,2	4,1

Kurumsal Sorumluluk Projeleri

Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu Tüpraş, Koç Holding'in kurucusu Vehbi Koç'un “Ülkem Varsa Ben de Varım” sözünden hareketle oluşturduğu kurumsal sosyal sorumluluk anlayışıyla Türkiye'ye değer katmaya devam etmektedir.

TEGV ARACILIĞIYLA EĞİTİME DESTEK VERİLEN ÇOCUK SAYISI

5.714

BATMAN ÇOCUK ŞENLİĞİ ULAŞILAN TOPLAM ÇOCUK SAYISI

18.250

Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu Tüpraş, Türkiye'nin petrol ürünleri ihtiyacını eksiksiz karşılamak dışında görev ve sorumluluklarının bilinci ve kurumsal vatandaş olma ilkesi ile bulunduğu coğrafyalarda paydaşlarının eğitim, çevre, kültür-sanat ve spor alanlarında gelişimini desteklemeyi de çalışma hedeflerinin odağına yerleştirmiştir.

Tüpraş, gerek Koç Holding önderliğinde gerçekleştirilen sosyal sorumluluk projelerine katkıda bulunarak gerekse toplumun refah düzeyini oluşturan eğitim, kültür-sanat, çevre, sağlık ve spor konulu projeleri hayata geçirerek ya da destekleyerek toplumsal sorumluluklarını yerine getirmektedir.

Şirket, kurumsal sorumluluk çalışmalarını Topluluğun genel yaklaşımı çerçevesinde oluştururken, faaliyetlerinde yüksek performans gösteren çevreye, insana, yaşam değerlerine duyarlı ve tüm paydaşları için değer oluşturan bir “kurumsal vatandaş” olma ilkesini benimsemektedir.

Bu anlayış çerçevesinde 2015 yılı içinde gerçekleştirilen kurumsal sorumluluk projeleri şunlardır.

EĞİTİM

Tüpraş Sekizinci Batman Çocuk Şenliği

Gelenekselleşen “Tüpraş 23 Nisan Batman Çocuk Şenliği”nin sekizincisi 9 Mayıs'ta 1.750 çocuğun katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Batman Valiliği, İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile iş birliği geliştirerek düzenlenen Şenliğe, Batman merkez okulları ile Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı 50. Yıl Öğrenim Birimi'nden çocuklar katılmıştır. Şenlikte bu yıl Şırnak'ın İdil İlçesi Kaşıkçı köyünden bir grup öğrenci de öğretmenleriyle birlikte ağırlanmıştır.

Tüpraş 23 Nisan Batman Çocuk Şenliği'nin düzenlenmesinde en önemli sorumluluğu yine Şirket'in gönüllü çalışanları üstlenmiştir. 50 çalışan ve Toplum Gönüllüleri Vakfı'nın (TOG) Diyarbakır Birimi'nden 14, Batman Birimi'nden 16 gönüllü, TEGV 50. Yıl Öğrenim Birimi'nden 20 gönüllü ve 75 öğretmen olmak üzere toplam 125 gönüllü katılımcı, çocuklara gruplar halinde rehberlik yaparak, etkinlik alanına gelişlerinden ailelerine teslim edilmelerine kadar tüm ayrıntılar ile ilgilenmiştir.

İlk kez 2008 yılında düzenlenmeye başlayan şenlikle, bugüne dek 18.250 çocuğa erişilmiştir.

TEGV Zeyrek Öğrenim Birimi yenilendi

Koç Topluluğu çalışanlarının yetkinliğini artırmak üzere faaliyet gösteren Koç Akademi Lider Geliştirme Eğitimleri, alanında uzman akademisyenler, özel eğitim kurumları ve iş hayatındaki profesyonellerin katkısı ile her geçen yıl artan bir hızla toplumumuza fayda sağlamaya devam etmektedir. Programda yer alan 4 Tüpraş çalışanı, düzenledikleri kampanya ile Zeyrek Öğrenim Birimi'nin yenilenmesini sağlamıştır.

Tüpraş çalışanlarının “Zeyrek Öğrenim Birimi İyileştirme Projesi” kampanyasına desteği sayesinde bilişim ve teknoloji odası, kütüphane, iki etkinlik odası ve ofis bölümü bulunan binanın tadilat, boya, tefriş işleri tespit edilerek gerekli uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Öğrenim Birimi daha önce de 2006 Yılında Koç Sosyal Sorumluluk Projesi kapsamında iyileştirilmiştir.

"Koç Akademi Lider Geliştirme Programları Lider ve İnsan" programın en önemli aşamasını TEGV iş birliği ile yürütülen sosyal sorumluluk projeleri oluşturmaktadır. TEGV'nin ihtiyaçlarına göre öncelikli projelerin belirlenmesinin ardından katılımcı grup TEGV rehberliğinde ekip olarak projenin tüm organizasyonunda görev yapmaktadır. Liderlerde sosyal sorumluluk kültürünün geliştirilmesi ve ekip olarak organizasyon becerisinin artırılması hedeflenen çalışmaların sonunda en büyük fayda da çocuklar için sağlanmaktadır.

Ateşböcekleri ile Öğrenmeye ve Eğlenmeye Devam

Tüpraş, 2008 yılından beri Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı'nın 5 Ateşböceği Gezici Öğrenim Birimi'nin işletme sponsorluğunu üstlenmektedir.

Ateşböceği gezici öğrenim birimleri 2015 yılında Sivas, Afyonkarahisar, Bilecik, Hatay, Muş, Ağrı, Rize ve Şanlıurfa'da 10.689 çocuğa ulaşmıştır. Böylece Tüpraş'ın projeye dâhil olduğu 2008 yılından beri ulaşılan çocuk sayısı 107.026 olmuştur.

- Aygaz 1 Ateşböceği Gezici Öğrenim Birimi'nin bulunduğu Afyonkarahisar Cumhuriyet İlkokulu'nda 23 Haziran 2015 tarihinde okuma kültürünün yaygınlaştırılması amaçlı etkinliğe 12 çocuk katılmıştır.
- Aygaz 3 Ateşböceği Gezici Öğrenim Birimi 15 Nisan-15 Temmuz tarihleri arasında "Her Yer Kitap, Her Yer Bilgi" projesi ile beş aktif gönüllü desteğiyle okuma etkinlikleri gerçekleştirmiştir.
- Aygaz 5 Ateşböceği Gezici Öğrenim Birimi: Şanlıurfa'da "Kitaplarla Barışıyoruz" temasıyla 1 Nisan 2015 tarihinde kutlanan 51'inci Kütüphane Haftası'nda TEGV kitap okumanın önemine dikkat çekmek için meydanlarda, park ve sokaklarda eşzamanlı kitap okuma eylemi gerçekleştirilmiştir.

TEGV Ateşböceği Eğitim Programı yerel ihtiyaçları karşılayabilmek, çocuklar üzerinde kısa sürede etki yaratabilmek amacıyla oluşturulan bir eğitim programıdır. Çocuklarda özgüven, değerlilik, kendini ifade edebilme, yaratıcılık ve empati gibi duygu ve becerilerin gelişimi; çevre, çocuk hakları, hijyen ve yurttaşlık bilinci konularında duyarlılık kazanmaları için uygun ortam yaratmayı amaçlanmaktadır. Çocuklar Ateşböceklerinde 12 ve 18 saatten oluşan eğitim programı almaktadır. 12 saatlik program; Ateşböceklerinde bulunan Bilişim ve Teknoloji Alanı ve Serbest Etkinlik Alanı'nda sürerken, 18 saatlik programın 6 saati okullarda uygulama şeklinde kurgulanmaktadır.

Bilgi Benim İşim, Eğlen Öğren Hijyen, İyi Yaşam, Yurttaşız Katılımcıyız, Genç Çevreciler, Eğitici Kutu Oyunları, Sinema/Belgesel, Yaratıcı Okuma etkinlikleri Ateşböceklerinde çocukların eğlenirken öğrenmesine olanak sağlayan eğitim programlarıdır.

5.714 Çocuğun Bir Yıllık Eğitimine Destek

Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı'nın 20'nci kuruluş yıldönümünde Kanal D'nin katkısıyla düzenlenen özel gecede sevilen sanatçılar çocuklar için sahne almıştır. Canlı yayınlanan ve yaklaşık 3,5 saat süren programda çocukların geleceği için Türkiye'nin ve dünyanın dört bir yanından bağış yapılmıştır. 80 bin çocuğun eğitimine destekleyecek tutarda bağışın yapıldığı gecede, Tüpraş, yaptığı bağış ile 5.714 çocuğun bir yıllık eğitimine destek sağlamıştır.

Durma Lüksümüz Yok, İyilik Peşinde Gençler İçin Koş

Tüpraş, Adım Adım Oluşumu ve Toplum Gönüllüleri Vakfı ile bir kez daha hedefinde gençlerin yer aldığı bir proje gerçekleştirmiştir. Proje kapsamında, "Durma Lüksümüz Yok, İyilik Peşinde Gençler İçin Koş" diyen 31 Tüpraşlı, Runatolia Maratonu'nda koşmuştur. Her bir Tüpraşlı, çarpan etkisi yaratarak,

toplum gönüllüsü gençler yetiştirilmesine destek amacıyla kampanya düzenlemiş, kampanyadan sağlanan gelir gençlerin gönüllü olarak sosyal sorumluluk çalışmalarını katılımını sağlayan ve destekleyen TOG'a bağışlanmıştır.

30-31 Mayıs 2015 tarihlerinde ise Toplum Gönüllüleri Vakfı eğitimcilerince verilen "Gönüllülük ve Sivil Toplum", "Proje Yönetimi" ve "Ekip Çalışması ve İletişim" başlıklarından oluşan TOG Anahtar Eğitimleri alınmıştır. Kurumsal sorumluluk projelerinin oluşturulması, yönetimi, proje geliştirme ve STK'lar ile iletişimi odağına alan eğitime 17 Tüpraş çalışanı katılmıştır.

İzmit SEK Tiyatro Kulübü Toplum Gönüllüleri Vakfı Yarasına Sahnedeydi

SEK İzmit Tiyatro Kulübü, Friedrich Dürrenmatt'ın yazdığı, Sevil Onaran'ın uyarladığı ve Aydın Sigalı'nın yönettiği "Ziyaret" oyununun ilk gösterimini 27 Ekim 2015 tarihinde geliri Toplum Gönüllüleri Vakfı'na aktarılmak üzere sahnelemiştir. SEK İzmit Tiyatro Kulübü ile "Durma Lüksümüz Yok İyilik Peşinde Gençler İçin Koş" kurumsal sorumluluk proje ekibinin iş birliği kapsamında sahnelenen oyunu 550 kişi izlemiştir.

Çocuklar için Kitap Topluyoruz

Çocuklara okuma alışkanlığının kazandırılması için, Batman'da kitap ihtiyacı olan ilköğretim okullarına verilmek üzere Genel Müdürlük ve diğer tüm rafinerilerden yaklaşık 5 bin kitap toplanarak Batman Rafinerisi gönüllülerince dağıtımı yapılmıştır. Yine Tüpraşlı gönüllülerce düzenlenen okuma günleri ile çocuklar kitap okumaya özendirilerek bunun alışkanlığa dönüşmesi desteklenmiştir. 2013 yılında başlayan proje ile 2014 yılında 1.000 kitap üç ilköğretim okuluna, 2015 yılında ise 600 kitap bir lise ve bir ilköğretim okuluna teslim edilmiştir. Böylece bağışlanan kitap sayısı 6.600 olmuştur.

Kurumsal Sorumluluk Projeleri

Tüpraş, bulunduğu coğrafyalarda paydaşlarının eğitim, çevre, kültür-sanat ve spor alanlarında gelişimini desteklemeyi de çalışma hedeflerinin odağına yerleştirmiştir.

İSTANBUL BİENALİ SERGİLENEN ESER SAYISI

1.500

İSTANBUL BİENALİ İZLEYİCİ SAYISI

545 Bin

Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP)

Milli Eğitim Bakanlığı ile 29 Mayıs 2007 tarihinde imzalanan, Kimya Teknolojisi Alanı altında bulunan Rafineri ve Proses dallarında eleman yetiştirilmesine yönelik iş birliğini içeren protokol kapsamında 2015 yılında şu çalışmalar gerçekleştirilmiştir:

İzmit Rafinerisi

Bakım Onarım Dalı: Körfez Teknik Endüstri Meslek Lisesi Makine Bakım Onarım dalı 12'nci sınıftan 13 öğrenci İzmit Rafinerisi'nde stajını sürdürmektedir. 11'inci sınıftan 18 öğrenci okullarında işledikleri modül gereği zaman zaman saha uygulaması için rafineriye gelerek "Makine Bakım ve Rafineri İşleyişi" konularında eğitim almaktadır.

Rafineri ve Petrokimya Dalı: İzmit Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Rafineri ve Petrokimya dalı 11'inci sınıftan 8 öğrenci okullarında işledikleri modül gereği zaman zaman saha uygulaması için rafineriye gelerek alanları ile ilgili konularda eğitim almaktadır.

İzmir Rafinerisi

Proje kapsamında Kırıkkale Hacı Hidayet Doğruer Çok Programlı Anadolu Lisesi'nin 9 öğrencisi ve 1 öğretmen İzmir Rafinerisi'nde bir hafta süreyle teknik eğitim almıştır. İlk üç gün Visbreaker Ünitesi ve Baz Yağları Kompleksi'nde eğitim alan öğrenciler daha sonra 8100 Vakum Distilasyon ve 8700 Kükürt Geri Kazanım Ünitesi'nde eğitimlerini tamamlamıştır.

Kırıkkale Rafinerisi

Proje kapsamındaki Bahşılı Hacı Hidayet Doğruer Lisesi'nin petrokimya bölümü 11'inci sınıftan 8 öğrenci haftanın iki günü Kırıkkale Rafinerisi'nde eğitim almış, çalışanlar tarafından müfredata uygun şekilde derslerine destek verilen öğrenciler, sahada gözlem yapabilme olanağı bulmuştur.

MEGEP Mesleki Eğitim ve Öğretim Öğrencileri için "Özel Sektör Gönülleri Derneği" İşbirliği ile Yürütülen Meslek Lisesi Koçları Projesi

ÖSGD Meslek Lisesi Koçları Programı, Koç Holding'in 2007'den bu yana uyguladığı Meslek Lisesi Memleket Meselesi Projesi'nin meslek liselerinde koçluk ayağının Haziran 2012'de düzenlenen basın toplantısı ile ÖSGD'ye devrolması ve Mart 2013'te Milli Eğitim Bakanlığı ile imzalanan protokol ile hayata geçmiştir.

2012'den bu yana yaklaşık 900 gönüllü, iki günlük Koçluk Becerileri ve Uygulama Modülleri eğitimini tamamlayarak, programı uygulamaya başlamıştır. Program çerçevesinde şirketler lokasyon ve alanlarına göre meslek liseleri ile eşleştirilmekte, öğrenci başvurularının ardından 10-12'şer kişilik gruplar oluşturularak gönüllü koçlar ile belirli modülleri uygulamak üzere 2 yıl boyunca bir araya gelmeleri sağlanmaktadır.

İzmit Rafinerisi

Bakım Onarım Dalı: Körfez Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi 11'inci sınıf olan 13 MEGEP öğrencisi için gönüllü koçlar tarafından 4 kişisel gelişim sunumu ve 2 müze gezisi gerçekleştirilmiştir.

Rafineri ve Petrokimya Dalı: İzmit Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Rafineri ve Petrokimya dalından 11'inci sınıf olan 8 MEGEP öğrencisi için gönüllü koçlar tarafından 4 kişisel gelişim sunumu ve 2 müze gezisi gerçekleştirilmiştir.

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi 23 Nisan Uluslararası Çocuk Festivali Super Children Circus" Sponsorluğu

23-26 Nisan 2015 tarihleri arasında Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nce 4'üncüsü düzenlenen "23 Nisan Uluslararası Çocuk Şenliği Eğitim ve Eğlence Fuarı"nın "Super Children Circus" gösterisinin

sponsorluğunu Tüpraş üstlenmiştir. Tüpraş'ın dört yıldır sponsorluk desteğini sürdürdüğü festivale bu yıl 44 ülkeden 1.100 çocuk katılmıştır.

Koç Üniversitesi Sosyal Bilimler Üstün Başarı Burs Programı

Türkiye'de sosyal bilimlerin gelişimine hizmet etmeyi ve bu alanda yapılan çalışmaları desteklemeyi dolayısıyla Türkiye'nin düşünce yaşamına katkıda bulunmayı hedefleyen Tüpraş, 2011-2012 akademik yılında başlattığı Koç Üniversitesi Sosyal Bilimler Üstün Başarı Burs Programı'na desteğini sürdürmektedir. Programda Arkeoloji ve Sanat Tarihi, Uluslararası İlişkiler, Psikoloji ve Tasarım Toplum Teknoloji bölümlerinde 8 öğrenci Tüpraş burs desteği ile doktorasını yapmaktadır.

Koç Üniversitesi Anadolu Bursiyerleri Programı

2011-2012 akademik yılında 14 öğrenciye destekle başlayan ve 2015 yılında 175 öğrenciye ulaşan; ülke genelinde başarılı ve ihtiyaç sahibi öğrencilere burs desteği sağlayarak gençlere eğitimde fırsat eşitliği tanımayı hedefleyen Koç Üniversitesi'nin Anadolu Bursiyerleri Programı'na 2015-2016 akademik yılıyla beraber Kocaeli ve Karabük'ten İşletme ve Makine Mühendisliği bölümlerinde eğitim alacak iki genç daha dâhil edilmiştir.

Kazalara Karşı Önleminizi Alın!

İzmir Rafinerisi; Emniyet ve Çevre Haftası etkinlikleri kapsamında Teknik Emniyet ve Çevre Müdürlüğü iş birliği ile Tüpraş çalışanları ve ailelerini ev kazalarına karşı bilgilendirmek amacıyla "Kazalara Karşı Önleminizi Alın!" başlıklı ev ve mutfak kazaları konusunda bilgi veren broşürleri çalışanlar ve çalışan eşleri ile paylaşmıştır.

İzmir Rafineri Teknik Gezileri

2015 yılında İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Kimya Mühendisliği, Hava Kuvvetleri Komutanlığı, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya Mühendisliği

Bölümü, Kara Kuvvetleri Komutanlığı Maltepe Askeri Lisesi ve Ege Üniversitesi Mühendislik Kulübü (EGENSO)'dan 270 öğrencinin mesleki anlamda gelişimlerini sağlamak, rafineri ve rafinaj sektörü hakkında bilgilendirmek üzere İzmir Rafineri'de teknik geziler düzenlenmiştir.

KÜLTÜR/SANAT

İKSV 14'üncü İstanbul Bienali

Tüpraş, İstanbul Kültür Sanat Vakfı tarafından düzenlenen Carolyn Christov-Bakargiev tarafından şekillendirilen Tuzlu Su: Düşünce Biçimleri Üzerine Bir Teori başlıklı 14'üncü İstanbul Bienali'nin sponsorları arasında yer almıştır. 5 Eylül-1 Kasım 2015 tarih aralığında gerçekleşen Bienal'de; 80'in üzerinde katılımcının 1.500'ün üzerinde eseri, 36 farklı mekânda sergilenerek 545 bin izleyici ile buluşmuştur. Gerçekleştirilen 80'in üzerinde Çocuk Eğitim Programı'na 3.000'den fazla çocuk katılmıştır.

Dünya Sahnelerinde Genç Müzisyenler

Uluslararası duayen piyanistlerimiz Güher-Süher Pekinel ile gerçekleştirilen "Dünya Sahnelerinde Genç Müzisyenler" projesi 2015'te de devam etmiştir.

Pekinel kardeşlerin 40 yıllık deneyim ve birikimlerini gençlere aktarma hedefiyle 15-23 yaş arasındaki üstün yetenekli gençlerin burs desteği ile müzik alanında dünyanın en prestijli okullarında, uzman eğitimler eşliğinde gelişim ve eğitimlerini sürdürmelerini sağlayan proje, gençlerin başarılarıyla taçlanmaktadır.

Proje çerçevesinde Veriko Cumburidze (Keman), Dorukhan Doruk (Viyolonsel), Yunus Tuncalı (Piyano), Doğa Altınok (Keman), Can Çakmur (Piyano), Duygu Eliz Erkut (Balerin) ve 2015'te dâhil olan Görkem Çiçek (Çello) burs almaktadır.

Projeye 2015'de dâhil olan Görkem Çiçek; müziğe 15 yaşında başlamış olmasına rağmen altı yıl içerisinde kendini başarı ile geliştirmiştir. Çiçek, hocası Yuri Semenov ile önümüzdeki dönem için sağlam temelli planlamalar yaparak yarışmalara hazırlanmayı sürdürmektedir.

2015 yılında proje kapsamında;

- Veriko Tchumbridze, Dorukhan Doruk ve Yunus Tuncalı, 25 Şubat 2015'te Vehbi Koç Ödül Töreni'nde Mendelssohn Triosu ile
- Veriko Tchumbridze, Dorukhan Doruk, Yunus Tuncalı, Doğa Altınok ve Can Çakmur 8 Nisan 2015'de Boğaziçi Albert Long Hall Oda Müziği ve 9 Nisan 2015'de Notre Dame De Sion Oda Müziği konseri vermiştir.
- Veriko Tchumbridze, Yunus Tuncalı ve Dorukhan Doruk 2 Ekim 2015'te İzmir Devlet Senfoni Orkestrası ile; yine aynı üçlü 20 Kasım 2015'te bu kez İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası ile L.V. Beethoven Triple konçertosunu çalmıştır.

Kariyerlerinde başarı ile ilerleyen müzisyenler proje harici konserlerini de sürdürmektedir.

Balerin Duygu Eliz Erkut ise 2015 yılı boyunca yer aldığı tüm eserlerde en önemli rollerin sorumluluğunu üstlenmiş ve başarı ile tamamlayarak bale dünyasının dikkatlerini üzerine çekmeyi başarmıştır.

Aktüel Arkeoloji Dergisi Yayın Sponsorluğu

2007 yılından beri Anadolu tarihini Anadolu insanına anlatmak için yayın yapan Aktüel Arkeoloji Dergisi, 2010 yılından beri Tüpraş'ın desteği ile yayını sürdürmektedir. 2010 sonrasında 100 bine yakın baskı yapan, web sitesi ve sosyal medya aracılığıyla milyonlarca insana ulaşan Aktüel Arkeoloji Dergisi, korunan ve gelecek kuşaklara bırakılabilen bir Anadolu için Tüpraş desteğiyle çalışmalarını sürdürecektir.

Kurumsal Sorumluluk Projeleri

Tüpraş, çevre ve eğitim alanlarının yanı sıra kültür sanat ve sağlık alanına yaptığı yatırımlarla da Türkiye'nin gelişimine katkıda bulunmaktadır.

ÇEVRE

İzmir Rafinerisi “Mutlu Atıklar Aliğa'da Ambalaj Atıklarını Ayrıştırma Hareketi”

2010 yılında İzmir Rafinerisi'nde ambalaj atıklarının ayrıştırılarak geri kazanılmasının sağlanması fikriyle ortaya çıkan proje, 2015 yılında da çeşitli etkinliklerle devam etmiştir. Proje ekibi Aliğa'daki 5 ilkokulun Proje Tasarım Dersleri'ne konuk olmuş ve öğrencileri hem atıkları ayrıştırma konusunda bilgilendirmiş hem de da çocuklara uçurtma yapımını öğretmiştir.

Artık gelenekselleşen ve bu yıl altıncısı düzenlenen “Mutlu Atıklar Uçurtma Şenliği” 19 Mayıs 2015'te Aliğa Cumhuriyet Meydanı'nda düzenlenmiştir. Rengârenk uçurtmaların gökyüzünü şenlendirdiği etkinlikte, LÖSEV alanda stant kurarak, Kızılay ise kan verme aracı ile gelerek hem destek vermiş hem de farkındalık sağlamıştır.

Yine “Mutlu Atıklar Aliğa'da Ambalaj Atıklarını Ayrıştırma Hareketi” kapsamında Emniyet Çevre Haftasında proje gönüllüsü çalışanlar LPG platformu kıyı şeridini ve marina sahil şeridini temizlemiştir.

Kırıkkale Rafinerisi'nde “Tükettiğimiz Oksijeni Üretiyoruz”

Tükettiğimiz oksijeni geri kazandırmanın en etkili yolunun ağaç yetiştirmek olduğu fikri ile 2008 yılından beri Kırıkkale Rafinerisi Sosyal Tesislerinde konaklayan misafirler için fidan dikilmektedir. Sürdürülebilir nitelikli bu projede 2015 yılında 185 fidan dikilmiştir. Böylece, 2008'den beri dikilen toplam fidan sayısı 5.262'ye ulaşmıştır.

Batman Rafinerisi Gönüllüleri “Atıkların Geri Dönüşümü, Çevre ve Sağlık Bilincinin Artırılması Eğitimleri

Tüpraş çalışanları “Atıkların Geri Dönüşümü, Çevre ve Sağlık Bilincinin Artırılması Eğitimleri”ni Siirt, Bitlis, Batman'ın köyleri ve Tatvan'daki 4 okulda sürdürmüştür. 2015 yılında 385 öğrenciye 770 kişi/saat eğitimin verildiği projede, bugüne dek 2.605 öğrenciye ulaşılmıştır.

Ayrıca aynı kapsamda Batman Merkez'den gelen talepler üzerine site ve apartman sakinleri için de aynı eğitimler düzenlenmiş ve 233 kişi/saat eğitim verilmiştir.

Engelleri Kaldırmak için “Plastik Kapak Topluyoruz”

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca başlatılan, 2013 yılında Batman Rafinerisi gönüllülerince de yürütülmeye başlayan “Plastik Kapak Toplama Kampanyası”; mavi kapak toplama kampanyalarından farklı olarak tüm plastik kapakların toplanmasını hedeflemiştir. 2015 yılında toplanan 450 kg kapak ile temin edilen 2 akülü sandalye 2006 doğumlu bir erkek ve 13 yaşında bir kız çocuğunun kullanımına verilmiştir.

Böylece bugüne dek toplanan 1.430 kg plastik kapak ile 6 akülü ve 2 manuel sandalye engelli vatandaşlarımızın hayatını kolaylaştırmak üzere verilmiştir.

Engelleri Kaldırmak için “Atık Bitkisel Yağ Topluyoruz”

Batman Rafinerisi'nde birden fazla departmandan gönüllü çalışanların başlattığı kampanya kapsamında, atık bitkisel yağların geri dönüşümünden elde edilen gelir lisanslı geri dönüşüm firması tarafından engellilere destek kapsamında işitme cihazı, tekerlekli sandalye ve muhtelif aparat temininde kullanılacaktır.

Proje çerçevesinde 2014 yılında evlerden ve okullardan toplanan 150 litre atık yağın ardından, 2015 yılında da 50 litre atık bitkisel yağ lisanslı geri dönüşüm firmasına teslim edilmiştir. Kampanya kapsamında iş birliği geliştirilen firma ile görüşmeler yapılarak atık bitkisel yağların toplanması için variller, görünürlük için stickerler, afiş ve broşürler temin edilmiş, proje kapsamında bir de Çevre Bülteni yayınlanmıştır.

SPOR

Engel Tanımayanlar

2006 yılında kurulan Batman Engelliler Spor Kulübü Derneği 2007-2008 sezonundan bu yana Türkiye Bedensel Engelliler Tekerlekli Sandalye Basketbol 2'nci Ligi'nde mücadele etmektedir. Halen 20'si lisanslı 35 sporcusu bulunan, kurulduğu günden bu yana yüzlerce engelli vatandaşa spor yapma imkânı sağlayan kulüp, elde ettiği başarılarla Batman kamuoyunda adından söz ettirmektedir.

Kulüp, önceki sezonlarda olduğu gibi Tekerlekli Sandalye Basketbol 1'inci Ligi'ne yükselme hedefiyle çalışmalarını sürdürmektedir. Tüpraş, 2015 yılında 2'nci Lig'de Bölge Şampiyonu olan ve performanslarıyla engel tanımadıklarını gösteren takıma, logosunu göğüslerine yerleştirerek destek sağlamaktadır.

Batman Tüpraşspor Futbol Kulübü Gençleri Spora Kazandırıyor

1995 yılında Batman Rafinerisi çalışanlarımızın bir kısmının bağımsız inisiyatifi ile sporun bedensel, zihinsel gelişimi destekleyeceği bilinci ve gençleri kötü alışkanlıklardan uzak tutmak amacı ile kurulan Tüpraşspor Futbol Kulübü, Batman Rafinerisi çevresinde bulunan yetenekli gençlere sağlıklı bir ortamda bilinçli spor yaparak bu alanda yükselme imkânı oluşturacak bir platform sunmaktadır. Tüpraş gönüllülerince Gençlik İl Spor Müdürlüğü, Batman Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu, Türkiye Futbol Federasyonu ve diğer kulüplerle iş birliği başarılı bir şekilde yönetilmektedir.

Tüpraşspor Futbol Kulübü, 2015 yılı itibarıyla 10-18 yaş arası 41 lisanslı, 35 lisanssız olmak üzere 76 sporcuyu bünyesinde bulundurmaktadır. Kulüp, 8-13 ve 19 yaş gruplarında çeşitli bölgesel ve ulusal yarışmalarda önemli dereceler elde etmektedir. Yaklaşık 100 öğrencinin faydalandığı kulüp bünyesindeki bir futbolcu Milli Takım'a seçilmiş, kulüpte yetişen futbolcular Profesyonel ve Amatör Kulüplere transfer olmuşlardır. 2001 yılından bugüne kadar U-19 Gençler Kategorisi'nde 9 kez şampiyonluk, U-17 Gençler Kategorisi'nde 1 kez şampiyonluk, U-14 Gençler Kategorisi'nde 2 kez şampiyonluk ve Amatör Kategorisi'nde 4 kez şampiyonluk olmak üzere, 4 dalda /kategoride toplamda 16 kez şampiyonluk elde edilmiştir.

Gönüllü Eğitimcilerimizle Judo ve Basketbol Öğreniyoruz

Tüpraş İzmir Rafinerisi çalışanlarının ve çocuklarının farklı spor branşları ile tanışmasını sağlayan, özellikle genç yaş gruplarında sorumluluk duygusunun gelişiminde, takım ruhuna sahip olmada, öfke kontrolünde ve dikkat dağınıklığının önüne geçilmesinde büyük rol oynayan judo ve basketbol dallarında hobi amaçlı sportif öğrenme

faaliyetleri düzenlenmiştir. Gönüllü eğitimcilerin özveri ile çalışmaları ile 15 Nisan-24 Haziran tarih aralığında 9-13 yaş grubundan çocuklar "Basketbol Öğreniyorum" derslerini tamamlamıştır. 8-16 yaş grubu ise judo eğitimlerine devam etmektedir.

SAĞLIK

"Sağlığımız Değerli" Seminerleri

İzmir Rafinerisi, Özel Ata Sağlık Hastanesi ve İzmir Üniversitesi Hastanesi ile geliştirilen iş birliği ile yıl boyunca her ay farklı konularda tüm çalışanlara yönelik sağlık seminerleri düzenlenmiştir. Sağlık seminerlerinde her ay ele alınan farklı konularla çalışanlar çeşitli hastalık ve rahatsızlıkların tanı ve tedavilerine yönelik bilgilendirilmişlerdir.

"Çocuk ve yetişkinlerde sağlıklı beslenme", "Alerji ve İmmünoloji Branşı ve Astım, Alerjik Rinit", "Hipertansiyon", "Reflü", "Uyku Apnesi ve Uyku Bozukluğu", "Bel ve Boyun Sağlığı", "Depresyon ve Stres Yönetimi" olmak üzere 7 farklı konuda düzenlenen sağlık seminerlerine toplamda 258 kişi katılmıştır.

Koç Holding "Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum" Projesi

Koç Topluluğu'nun kurucusu Vehbi Koç'un "Ülkem Varsa Ben de Varım" sözünden ilham alan "Ülkem İçin" Projesi, "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum" temasıyla devam etmektedir.

"Ülkem İçin" Projesi, Koç Topluluğu şirketleri, çalışanları, bayileri ve tedarikçileri arasında sosyal sorumluluk olgusunu yaygınlaştırmayı hedefleyen bir çatı projedir. Teması iki yılda bir değişen proje kapsamında, toplumsal sorunlara karşı daha katılımcı bir tutum geliştirmek ve yerel gelişimi destekleyerek yaşam standartını yükseltecek projeleri hayata geçirmek amaçlanmaktadır.

Teması "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" olarak belirlenen Ülkem İçin Projesi'nin 2015-2017 yılı uygulamasının hedefi, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin nedenleri ve sonuçlarına dair kamuoyunda farkındalık yaratmak ve bütüncül bir yaklaşımla iş kültüründe ve sosyal hayatta daha eşitlikçi bir yaklaşım geliştirerek rol model olmaktır.

Tüpraş da toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik projeye katkı sağlamaktadır. Bu çerçevede proje paydaşlarından Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV) tarafından Kırıkkale ve İzmir Rafinerilerinde eğitimler gerçekleştirilmiş, üç proje yöneticisi, Rafineriler ve Genel Müdürlük'te görevli toplam 10 proje sorumlusu, 30 gönüllü eğitimci görev yapmaya başlamıştır.

Proje kapsamında SEK İzmir Fotoğraf Kulübü'nün fikir ve organizasyonu, SEK İzmit Fotoğraf Kulübü'nün desteği ile "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum" temalı fotoğraf yarışması düzenlenmiştir. Fotoğraf yarışmasına dört Rafineriden toplam 44 fotoğraf katılmış, yapılan değerlendirme sonucunda "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği"ne vurgu yapan 11 fotoğrafın bir yıl süre ile kurumsal masa takviminde yer almasına karar verilmiştir.

Yine proje kapsamında, Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı, Körfez Belediye Başkanı, Kocaeli Sanayi Odası Başkanı, TOBB Kocaeli Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı ve Başkan Danışmanı 1 Aralık 2015 tarihinde ağırlanmış, projenin genel tanıtımı ve Tüpraş kadın çalışan profili hakkında bilgi paylaşımı yapılmıştır. Toplantı, "Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum"un Kocaeli'nde ilk yerel yönetim tanıtımı özelliğini de taşımaktadır.

Hedeflerin Üzerinde
Satış

%29

Yenilikçi uygulamalarla
Türkiye'nin petrol
ürünleri ihtiyacını
karşılayan Tüpraş, tam
kapasite üretimle toplam
satışlarını geçen yıla
göre %29 artırdı.

Yatırımcı İlişkileri

Tüpraş hisseleri, Şirket'e olan güven ve istikrarın yansımasıyla 2015 yılında %26 artışla 69,6 TL'ye yükselmiştir. Hisseler BIST 100 Endeksi'nin %40,6, BIST 30 Endeksi'nin ise %41,9 üzerinde performans göstermiştir.

SERMAYE YAPISI

Tüpraş'ın kayıtlı sermayesi 500 milyon TL ve çıkarılmış sermayesi 250,4 milyon TL'dir.

GRUP	HİSSEDAR ADI	SERMAYE TUTARI (TL)	TÜRÜ	HİSSE ADEDİ
A	Enerji Yatırımları A.Ş.	127.713.792,22	Nama	12.771.379.222
A	Diğer Ortaklar (Halka Açık)	122.705.407,77	Nama	12.270.540.777
C	Özelleştirme İ. Bşk.	0,01	Nama	1
TOPLAM		250.419.200,00		25.041.920.000

Tüpraş, SPK'nın Kurumsal Yönetim İlkeleri doğrultusunda, ticari sır niteliğinde olmayan bilgilerin, pay sahiplerine, kamuya ve menfaat sahiplerine, zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir ve kolay erişilebilir şekilde sunulmasını amaçlar. Bu bilgilerin sağlanmasında, eşitlik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk ilkeleri gözetilir. Değerli yatırımcılarımızın ihtiyaçları olan kurumsal bilgileri, raporları, tarihsel ve ilgili dönem mali tablo ve faaliyetleri, özel durum açıklamalarımızı Şirketimizin resmi web sitesi olan www.tupras.com.tr /Yatırımcı İlişkileri tanımlı adresinde bulabilirsiniz.

GENEL KURUL

Şirketimizin 2015 yılına ilişkin Ortaklar Olağan Genel Kurul Toplantısı 4 Nisan 2016 Pazartesi günü saat 10.00'da Güney Mahallesi Petrol Caddesi No. 25 Körfez/Kocaeli adresinde gerçekleştirilecektir.

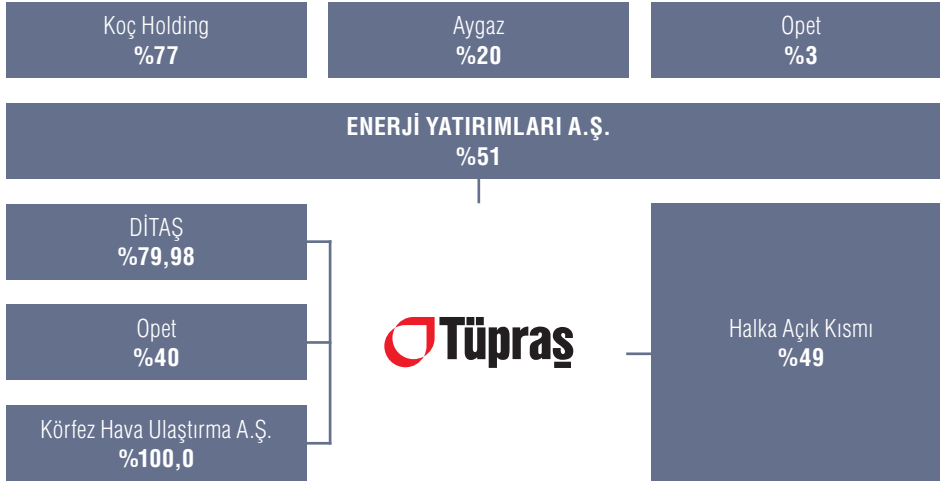
Olağan Genel Kurul Gündem Maddeleri, 2015 Faaliyet Yılına ait Finansal Tablolar, Bağımsız Denetim Raporu, Kâr Dağıtımına ilişkin teklif ile Faaliyet Raporu ve ekinde Kurumsal Yönetim

ilkeleri Uyum Raporu, Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine uyum için gerekli açıklamaları içeren ayrıntılı Bilgilendirme Notu, Toplantı'dan üç hafta önce kanuni süresi içinde Şirket Merkezi'nde, www.tupras.com.tr adresindeki Şirket kurumsal internet sitesinde, KAP'ta, Merkezi Kayıt Kuruluşu'nun, e-yönet, e-şirket ve EGK Sistemi'nde pay sahiplerinin incelemelerine hazır bulundurulacaktır.

2015 yılında yatırım kuruluşları ile toplamda 453 fon yöneticisi ve analist ile bire bir görüşmeler yapılmıştır. Toplantıların yanı sıra, yazılı ve sözlü olarak hissedarlardan ve analistlerden gelen sorular cevaplandırılmıştır. Bu faaliyetler sayesinde yatırımcıların Tüpraş hakkında bilgilenmeleri ve gelişmelerden haberdar olmaları sağlanmıştır. 2015 yılında pay sahiplerinden yazılı olarak ya da telefonla yaklaşık 850 adet talep gelmiş, bu çerçevede gerekli bilgilendirme çalışmaları sürdürülmüştür.

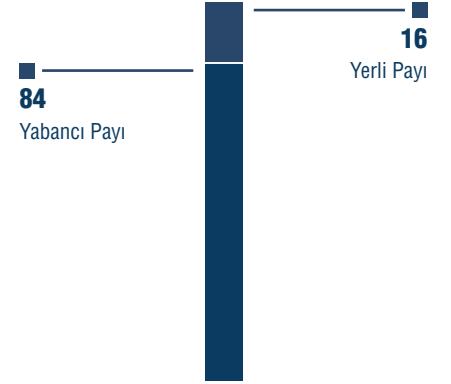

TÜPRAŞ'IN ORTAKLIK YAPISI

TÜPRAŞ HİSSESİNDEKİ YERLİ/YABANCI DAĞILIMI

Tüpraş'ın hisselerinin %49'u BIST ve Londra Borsası'nda işlem görmektedir. Yılsonu itibarıyla halka açık hisselerde yabancı payı %84'tür.

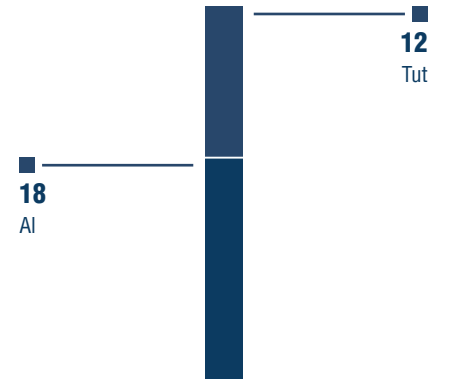
TÜPRAŞ HİSSESİNİ EN YÜKSEK VE EN DÜŞÜK FİYATI (2006-2015)

Aşağıdaki tabloda Tüpraş hissesinin en yüksek ve en düşük fiyatı TL ve ABD doları bazında (2006-2015) verilmektedir.

TARİH	TL		ABD DOLARI	
	EN YÜKSEK	EN DÜŞÜK	EN YÜKSEK	EN DÜŞÜK
2006	14,87	11,20	10,94	7,33
2007	19,08	12,26	16,30	8,48
2008	21,24	7,10	17,73	4,27
2009	21,89	8,94	14,63	5,37
2010	32,19	19,87	21,97	13,10
2011	44,50	25,51	29,09	14,39
2012	47,85	31,49	26,87	17,05
2013	53,50	37,40	29,68	18,46
2014	55,65	35,08	23,97	15,75
2015	78,45	50,35	26,21	19,23

ANALİST TAVSİYELERİ

Tüpraş'ı aktif olarak raporlayan 30 yatırım kuruluşu tarafından, 2015 yılında yayınlanan en son raporlar baz alındığında, 18 "Al", 12 "Tut" yönünde yatırım tavsiyesi verildiği görülmektedir.

Yatırımcı İlişkileri

Tüpraş'ın piyasa değeri, 10 yıllık süreçte %173 artarak 2,2 milyar ABD doları seviyesinden 6,0 milyar ABD dolarına yükselmiştir.

TÜPRAŞ'I RAPORLAYAN YATIRIM KURULUŞU VE ANALİST LİSTESİ

Aşağıdaki listede 2015 yılı içerisinde Tüpraş'ı raporlayan şirket adı ve analist isimleri yer almaktadır.

ARACI KURUM ADI

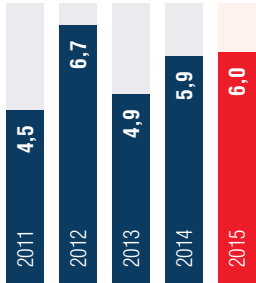
Akyatırım
Ata Yatırım
Barclays Emerging Markets Research
Bizim Menkul Kıymetler
BNP Paribas
Burgan Yatırım
Credit Suisse
Deniz Yatırım
Deutsche Invest
Erste Group Research
Finansinvest
Garanti Securities
Gedik Investment
Global Menkul Değerler
Goldman Sachs Group, Inc.
HSBC
İş Yatırım
JPMorgan Chase Bank
Merrill Lynch
Oyak Yatırım Research
Şeker Yatırım
Tekstil Yatırım
Tera Stock Brokers
UBS
Ünlü Menkul Değerler
Yapı Kredi Yatırım
Yatırım Finansman
Ziraat Yatırım

ANALİST ADI

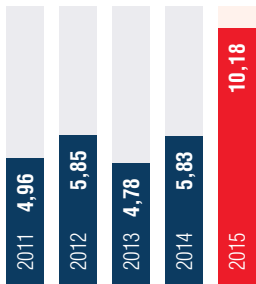
Hakan Deprem
Burak Salman
Bayina Bashtaeva
Eren Gül Karaca
Alper Paksoy
Murat İğnebekçili
Onur Müminoğlu
Selim Kunter
Koray Pamir
Tamas Pletser
Can Alagöz
Onur Marşan
Erdem Kaylı
Emir Bolen
Peter Hackworth
Bülent Yurdağül
Aslı Özata Kumbaracı
Neeraj Kumar
Anton Fedotov
Hasan Şener
Kıvanç Uysal
Timuçin Alp
Oğuzhan Albulut
Henri Patricot
Vedat Mizrahi
Elvin Akbulut Dağlıer
Gülçe Deniz
Harun Dereli

BRÜT TEMETTÜ HARIÇ ŞİRKET DEĞER DEĞİŞİMİ (MİLYAR ABD DOLARI)

HİSSE BAŞI KÂR (TL)

TÜPRAŞ HİSSESİNE SAHİP İLK 10 BÜYÜK ŞİRKET

Tüpraş hissesini elinde tutan yabancı kuruluşlar, dünyanın en büyük fon ve uluslararası kurumsal yatırım banka ve kuruluşlarından oluşmaktadır. Yatırımcı portföyünün çeşitliliği ve zenginliği hisseye olan güven ve istikrarın önemli bir göstergesi olarak yatırımcılarımıza, ülkemize ve kamuya yansımaktadır. Aşağıdaki tabloda Tüpraş hissesine sahip ilk 10 önemli şirket (31 Aralık 2015) verilmektedir.

TÜPRAŞ HİSSESİNE SAHİP İLK 10 ÖNEMLİ ŞİRKET

ŞİRKET ADI	HİSSE ADEDİ (MİLYON)
Pictet Asset Management	1,5
Robeco Institutional Asset Management B.V.	1,5
Invesco Advisers	1,9
M&G Investment Management	1,9
Schroder Investment Management	2,1
BlackRock Fund Advisors	2,1
Fidelity Management & Research Company	3,2
The Vanguard Group	3,6
Norges Bank Investment Management	4,2
Mondrian Investment Partners	12,1

PIYASA DEĞER GELİŞİMİ

- Şirket piyasa değeri, özelleştirme sonrası olan 2006 yılına göre 2,2 milyar ABD doları seviyesinden %173 artarak, 10 yıllık süreçte 2015 yılsonu itibarıyla 6,0 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.
- Yıl içinde, hisse senedi piyasalarında yaşanan yükseliş ve Tüpraş'ın da bu yükselişten daha iyi performans göstermesine rağmen, TL'nin ABD doları karşısında değer kaybetmesiyle yükselen

döviz kurunun baskılaması nedeniyle, 2015 yılını 6,0 milyar ABD doları piyasa değeriyle kapatmıştır. Sol üstteki grafikte 2006-2015 Tüpraş ABD doları bazında şirket piyasa değeri gelişimi verilmektedir.

HİSSE BAŞI KÂR

Tüpraş hisse başı kârlılığını 2015 yılında, bir önceki yıla göre %72 artırarak 5,83 TL/Hisseden, 10,18 TL/Hisse seviyesinden kapatmıştır. Sol alttaki grafikte 2011-2015 hisse başı kâr verilmektedir.

Yatırımcı İlişkileri

Tüpraş'ın İlk olarak 8 Ekim 2007 tarihinde 7,91 olarak belirlenen Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu, sağlanan gelişmelere paralel olarak sekizinci kez artırılarak 9,44'e yükselmiştir.

TÜPRAŞ'IN KURUMSAL YÖNETİM NOTU DAĞILIMI (%)

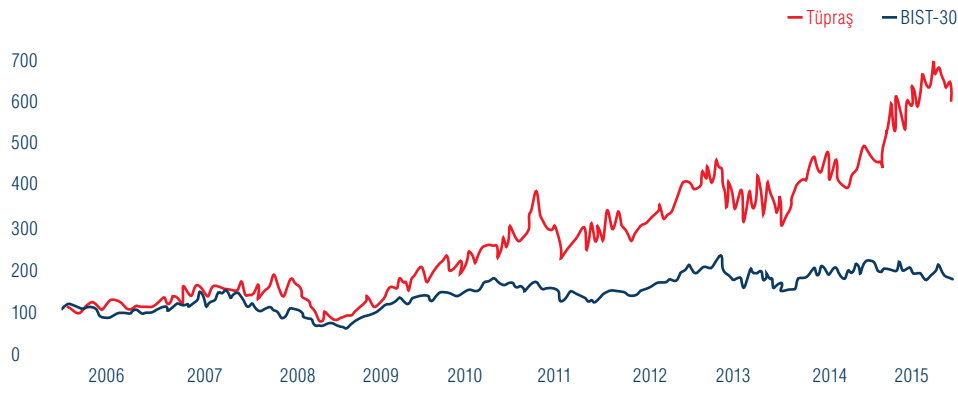
TÜPRAŞ'IN KURUMSAL YÖNETİM NOTU

Tüpraş, Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyum performanslarını her geçen gün daha da önemli hale getirmektedir. İlk olarak 8 Ekim 2007 tarihinde 7,91 olarak belirlenen Şirket'in Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu, sağlanan gelişmelere paralel olarak sekizinci kez artırılarak 9,44'e yükselmiştir.

Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu'nun 9,44'e olması, Tüpraş için; SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne büyük ölçüde uyum sağlamış, tüm politika ve önlemleri uygulamaya sokmuş olmasını, yönetim ve iç kontrol mekanizmaları etkin bir şekilde oluşturduğunu ve işletmekte olduğunu, tüm kurumsal yönetim riskleri tespit edilmiş ve aktif bir şekilde yönetilmekte olduğunu, pay ve menfaat sahiplerinin hakları en adil şekilde gözetildiğini, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık faaliyetleri en üst düzeyde, Yönetim Kurulu'nun yapı ve işleyişinin en iyi uygulama kategorilerden biri olduğunu ve bu alanlarda hemen hemen hiçbir zaaf bulunmadığını, BIST Kurumsal Yönetim Endeksi'ne en üst düzeyde dâhil edilmeyi hak ettiğini göstermektedir.

HİSSE PERFORMANSI

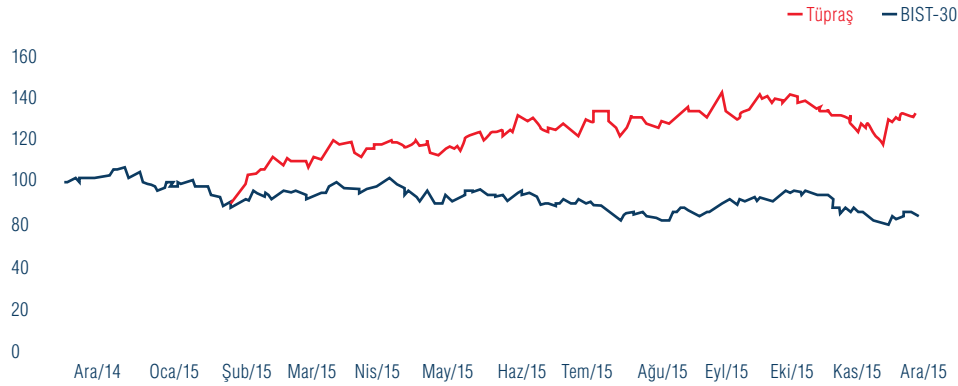
- Hisse fiyatı, Tüpraş'a olan güven ve istikrarın yansımasıyla 2015 yılsonunda, 2014 yılsonuna göre %26 artarak 55,3TL/Hisseden 69,6 TL/ Hisse'ye yükselmiştir.
- Tüpraş hissesi 2015 yılsonunda, yılbaşına göre Borsa İstanbul 100 endeksinin %40,6, Borsa İstanbul 30 endeksinin ise %41,9 üzerinde performans göstermiştir. Yandaki grafikte 2015 Tüpraş-BIST 30 Endeksi relatif performansı verilmektedir.
- 2015 yılsonunda Tüpraş hissesinin performansı, Özelleştirme sonrası 2006 yılbaşına göre karşılaştırıldığında, %605 artmış, aynı dönemde BIST 30 Endeksi %173 artmış ve bu dönemde Tüpraş, BIST-30 Endeksi'ne göre %432 daha yüksek performans gerçekleştirmiştir. Yandaki grafikte 2006-2015 Tüpraş-BIST 30 Endeksi relatif performansı verilmektedir.

TÜPRAŞ HİSSE FİYATI

69,6 TL/HİSSE

HİSSE FİYATINDAKİ ARTIŞ

%26

Yönetim Kurulu Komitelerinin Çalışma Esasları ve Etkinliğine İlişkin Yönetim Kurulu Değerlendirmesi

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 3 Ocak 2014 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe giren II-17.1 nolu Kurumsal Yönetim Tebliği'nde yer alan hükümler çerçevesinde oluşturulan komitelere, Yönetim Kurulu'nun 2 Nisan 2015 tarih ve 2015/6 nolu kararı ile;

- Denetimden Sorumlu Komite Başkanlığı'na Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi Sn. Kutsan Çelebican, Üyeliği'ne ise Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi Sn. Osman Mete Altan'ın seçilmelerine,
- Kurumsal Yönetim Komite Başkanlığı'na Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi Sn. Kutsan Çelebican, Üyeliği'ne ise Yönetim Kurulu Üyesi Sn. Erol Memioğlu ve Sn. İbrahim Yelmenoğlu'nun seçilmelerine,
- Riskin Erken Saptanması Komite Başkanlığına Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi Sn. Gökçe Bayındır, Üyeliği'ne ise Yönetim Kurulu Üyesi Sn. Temel K. Atay'ın seçilmelerine,
- Yürütme Komitesi Başkanlığı'na Yönetim Kurulu Üyesi Sn. Rahmi M. Koç, Üyeliklerine ise Yönetim Kurulu Üyelerimiz Sn. Semahat S. Arsel, Sn. Mustafa V. Koç, Sn. M. Ömer Koç, Sn. Y. Ali Koç ve Sn. Temel Kamil Atay'ın seçilmelerine,
- Etik Davranış Kurulu'na ise Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdür Sn. İbrahim Yelmenoğlu, İnsan Kaynakları Direktörü Sn. Neziha Akçınar, Hukuk Başmüaviri Sn. Seyran Arslan ve Risk Yönetimi ve Denetim Müdürü Sn. Ardan Aksade'nin seçilmelerine karar verilmiştir.

Yayımlanan Kurumsal Yönetim İlkeleri gereği, Yatırımcı İlişkileri Bölümü'nün Genel Müdür veya Genel Müdür Yardımcısı'na doğrudan bağlı olarak çalışması ve bahsi geçen yöneticinin Kurumsal Yönetim Komitesi üyesi olması zorunluluğu getirilmiştir. Bu doğrultuda, 26 Haziran 2014 tarihli Yönetim Kurulu Toplantımızda Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1. sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 11'inci maddesinde öngörülen görevlerin, Mali İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı İbrahim Yelmenoğlu yönetiminde yerine getirilmesine ve Sn. İbrahim Yelmenoğlu'nun Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi olarak belirlenmesine karar verilmiştir.

Ocak 2016 tarihi itibarıyla Genel Müdürlük görevine atanan Şirketin Mali İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Sayın İbrahim Yelmenoğlu'nun yerine, Sayın Doğan Korkmaz atanmış ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1. sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 11'nci maddesinde öngörülen görevlerin Sn. Doğan Korkmaz yönetiminde yerine getirilmesine, Kurumsal Yönetim Komitesi'nde de Sayın İbrahim Yelmenoğlu'nun yerine Sayın Doğan Korkmaz'ın görevlendirilmesine, Yönetim Kurulu'nun 30 Aralık 2015 tarihli kararı ile karar verilmiştir. Ayrıca, Ocak 2016 itibarıyla Sayın Yavuz Erkut ve Seyran Arslan emeklilik nedeniyle görevlerinden ayrılmıştır.

Yukarıda bahsedilen komitelerin görev alanları ve çalışma esaslarını düzenleyen Yönetmelikler de 4 Mayıs 2012 tarihinde Yönetim Kurulu tarafından gözden geçirilerek tadil edilmiş ve Şirketimizin www.tupras.com.tr internet adresindeki web sitesinde kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

2015 yılında tüm Yönetim Kurulu Komiteleri Kurumsal Yönetim İlkeleri ve kendi yönetmelikleri uyarınca yerine getirmeleri gereken görev ve sorumlulukları yerine getirmiş ve oluşturulan yıllık toplantı planlarına uygun şekilde;

- Denetim Komitesi 24 Şubat 2015, 27 Şubat 2015, 4 Mart 2015, 8 Mayıs 2015, 7 Ağustos 2015, 5 Kasım 2015 tarihlerinde olmak üzere altı kez,
- Kurumsal Yönetim Komitesi 16 Ocak 2015, 2 Mart 2015, 31 Temmuz 2015, 6 Kasım 2015, 31 Aralık 2015 tarihlerinde olmak üzere beş kez,
- Riskin Erken Saptanması Komitesi 2 Mart 2015, 6 Mayıs 2015, 24 Temmuz 2015, 9 Eylül 2015, 5 Kasım 2015 ve 22 Aralık 2015 tarihlerinde olmak üzere altı kez,

- Yürütme Komitesi 13 Ocak 2015, 10 Şubat 2015, 10 Mart 2015, 14 Nisan 2015, 12 Mayıs 2015, 9 Haziran 2015, 14 Temmuz 2015, 11 Ağustos 2015, 15 Eylül 2015, 6 Ekim 2015, 10 Kasım 2015 ve 8 Aralık 2015 tarihlerinde olmak üzere on iki kez, toplanmış ve çalışmaları hakkında bilgiler ile yıl içinde yapılan toplantıların sonuçlarını içeren raporlarını Yönetim Kurulu'na sunmuşlardır.

Buna göre;

- Muhasebe ve raporlama sistemlerinin ilgili kanun ve düzenlemeler çerçevesinde işleyişi, finansal bilgilerin kamuya açıklanması, bağımsız denetim ve iç kontrol sisteminin etkin olarak uygulanmasından da sorumlu olan "Denetim Komitesi", sorumlu olduğu konulardaki tüm önerilerini Yönetim Kurulu'na iletmıştır.
- Şirket'in Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyumunu izlemek, bu konuda iyileştirme çalışmalarında bulunmak ve Yönetim Kurulu'na kurumsal yönetim uygulamalarını iyileştirici tavsiyelerde bulunmak üzere kurulan "Kurumsal Yönetim Komitesi" Şirket'te Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin uygulanıp uygulanmadığını, uygulanmıyor ise gerekçesini ve bu prensiplere tam olarak uymama dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışmalarını tespit etmiş, Yönetim Kurulu'na Kurumsal Yönetim uygulamalarını iyileştirici tavsiyelerde bulunmuş, kamuya açıklanacak "Kurumsal Yönetim Uyum Raporu"nu gözden geçirerek, burada yer alan bilgilerin Komitenin sahip olduğu bilgilere göre doğru ve tutarlı olup olmadığını kontrol etmiş ve Yatırımcı İlişkileri Bölümü'nün çalışmalarını gözetmiştir.
- Şirket'in varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek stratejik, operasyonel, finansal, hukuki ve sair her türlü riskin erken tespiti, değerlendirilmesi, etki ve olasılıklarının hesaplanması, bu risklerin Şirket'in kurumsal risk alma profiline uygun olarak yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapan "Riskin Erken Saptanması Komitesi", Şirket'in Risk Yönetim Sistemleri'ni gözden geçirmiştir.

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

Kurumsal Yönetim Komitesi

Toplantı Tarihi: 19.02.2015

Konu: 2015 Yılı Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne Uyum Raporu'nun Değerlendirilmesi

BÖLÜM I: KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI

Tüpraş ("Şirket"), Sermaye Piyasası Kurulu tarafından dört ana bölümde yayımlanan kurumsal yönetim ilkelerine uyum sağlama yönünde azami özen göstermektedir. Paydaşlarına, özellikle yatırımcılarına karşı güven ve istikrarın önemini bilincinde olan Tüpraş, İMKB (BIST) Kurumsal Yönetim Endeksi'ne 08.10.2007 tarihi itibarıyla dâhil olan ilk şirketlerden olup, SPK tarafından yayınlanan Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin eşitlik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk kavramlarını benimsemiştir.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun Ocak 2014 tarihinde yayınladığı Kurumsal Yönetim İlkeleri'ni baz alan yeni metodoloji kullanılarak SAHA Kurumsal Yönetim ve Derecelendirme Hizmetleri A.Ş. (SAHA) tarafından yapılan değerlendirme sonucunda Tüpraş'ın notu Ekim 2015'te 9,44 olarak yukarı yönlü revize edilmiştir. SPK'nın konuya ilişkin ilke kararı çerçevesinde, farklı şekilde ağırlıklandırılmış olan Pay Sahipleri, Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık, Menfaat Sahipleri ve Yönetim Kurulu ana başlıkları altında yapılan değerlendirme sonuçlarının güncel dağılımı aşağıda yer almaktadır:

Tüpraş elde ettiği bu not ile SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne önemli ölçüde uyum sağladığını ve gerekli politika ve önlemlerinin çoğunu uygulamaya soktuğunu, kamuya ve hissedarlarına verdiği değeri tescil ettirmiştir. Kurumsal Yönetim Derecelendirme Raporu'na www.tupras.com.tr adresindeki Şirket internet sitesinden ulaşılması mümkündür.

Uygulanmayan Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin Gerekçeleri

Şirket'in Kurumsal Yönetim Komitesi, kurumsal yönetim uygulamalarını geliştirmeye yönelik çalışmalarına devam etmektedir.

- 1.4.2 numaralı ilkede bahsi geçen oy hakkındaki imtiyaza ilişkin olarak, Esas Sözleşme'de yer alan düzenlemeler aşağıda 2.4 numaralı bölümde yer almaktadır.
- 3.2.1 numaralı ilkede bahsi geçen menfaat sahiplerinin Şirket yönetimine katılımına dair Esas Sözleşme'de hüküm yer almasına dair karşın, menfaat sahiplerinin Şirket yönetimine katılımını destekleyici model ve mekanizmalar oluşturulmuştur.
- Şirket, çalışanlar, tedarikçiler ve müşteri memnuniyeti anketlerinin yanı sıra çeşitli toplum kuruluşlarının ve diğer bütün menfaat sahiplerinin görüş ve önerilerini dikkate almaktadır.

- 1.5.2 numaralı ilkeye ilişkin olarak, azlık hakları, Esas Sözleşme ile sermayenin yirmide birinden daha düşük bir orana sahip olanlara tanınmamış olup, mevzuattaki genel düzenlemeler çerçevesinde haklar sağlanmıştır.
- 4.3.9 numaralı ilkeye ilişkin olarak, Şirketimiz Yönetim Kurulu'nda kadın üye oranı için henüz bir hedef oran ve hedef zaman belirlenmemiş olup, bu konuya ilişkin değerlendirme çalışmaları devam etmektedir. Konuya ilişkin detaylı bilgi aşağıda 5.1 numaralı bölümde yer almaktadır.
- 4.4.7 numaralı ilkeye ilişkin olarak, aşağıda 5.1 numaralı bölümde açıklandığı üzere, Yönetim Kurulu Üyelerinin Şirket dışında başka görevler alması sınırlandırılmamıştır.
- Şirket'in ortaklık yapısı nedeniyle bazı üyeler birkaç komitede görev almak zorunda kalmıştır.
- 4.6.5 numaralı ilkeye ilişkin olarak Yönetim Kurulu Üyelerine ve üst düzey yöneticilere verilen ücretler ile sağlanan diğer tüm menfaatler yıllık Faaliyet Raporu vasıtasıyla kamuya açıklanmaktadır. Ancak yapılan açıklama kişi bazında değil Yönetim Kurulu ve üst düzey yönetici bazındadır.

ANA BAŞLIKLAR	AĞIRLIK	2014 NİSAN NOTU	2014 EKİM NOTU	2015 EKİM NOTU
Pay Sahipleri	0,25	9,55	9,55	9,55
Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık	0,25	9,39	9,39	9,79
Menfaat Sahipleri	0,15	8,68	8,68	9,05
Yönetim Kurulu	0,35	9,27	9,35	9,28
TOPLAM	1,00	9,28	9,31	9,44

Dönem İçinde İlkelerle Uyum İçin Yapılan Çalışmalar

2015 yılında yürürlükte bulunan II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği kapsamında zorunlu olan ilkelerle tam olarak uyulurken, zorunlu olmayan ilkelerin de büyük çoğunluğuna uyum sağlanmıştır. Zorunlu olmayan Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne de tam uyum amaçlanmakla birlikte, ilkelerin bir kısmında uygulamada yaşanan zorluklar, bazı ilkelerle uyum konusunda gerek ülkemizde gerekse uluslararası platformda devam eden tartışmalar, bazı ilkelerin ise piyasanın ve Şirket'in mevcut yapısı ile tam örtüşmemesi gibi nedenlerle tam uyum henüz sağlanamamıştır. Hâlihazırda uygulanmakta olan ilkeler dışında kalan ve henüz uygulanmayan prensipler, bugüne kadar menfaat sahipleri arasında herhangi bir çıkar çatışmasına yol açmamıştır.

2015 yılı içinde Kurumsal Yönetim alanındaki çalışmaların başında SPK'nın Kurumsal Yönetim İlkeleri ile ilgili yeni düzenlemelerini içeren Sermaye Piyasası Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan tebliğlere uyum çalışmaları gelmektedir. 2015 yılında yapılan Olağan Genel Kurul'da Bağımsız Üye adaylarının belirlenmesi ve kamuya duyurulmasına ilişkin süreç gerçekleştirilmiş, düzenlemelere uygun şekilde seçim tamamlanmıştır. Kurulan Yönetim Kurulu Komiteleri etkin olarak

faaliyetlerini sürdürmektedir. Hazırlanan Genel Kurul bilgilendirme dokümanı ile ilkelerde açıklanması zorunlu olan imtiyazlı paylar, oy hakları, Yönetim Kurulu üye adayları özgeçmişleri, Yönetim Kurulu ve üst düzey yönetici ücret politikası, ilişkili taraf işlemleri ile ilgili olarak hazırlanması gereken raporlar ve açıklanması gereken diğer bilgiler Genel Kurul'dan üç hafta önce yatırımcıların bilgisine sunulmuştur. Ayrıca kurumsal internet sitesi ve Faaliyet Raporu formatı gözden geçirilerek, ilkelerle tam uyum açısından gerekli revizyonlar yapılmıştır.

2015 yılsonu itibarıyla Yönetim Kurulu'ndaki 15 üyenin dördü ilkelerde belirtilen bağımsızlık kriterlerini taşımaktadır. Ek olarak, ÖİB temsilcisi üye "Şirketin Yönetim Kurulu'nda son 10 yıl içerisinde altı yıldan fazla Yönetim Kurulu Üyeliği yapmış bir kişi, Yönetim Kurulu'na bağımsız olarak atanamaz " ve "Kamu kurum ve kuruluşlarında üye olarak seçildikten sonra tam zamanlı çalışmıyor olması," kriterlerini taşımamakla birlikte, Sermaye Piyasası Kurulu'nun onayı ile bağımsız üye olarak atfedilmiştir. İlgili komite kararı ve adayların özgeçmişlerine Şirket internet sitesinde yer alan komite raporlarından ulaşılabilir.

2015 yılı faaliyet dönemini kapsayan ve "Pay Sahipleri", "Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık", "Menfaat Sahipleri" ve "Yönetim Kurulu" olmak üzere dört ana başlık altında toplanan Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporumuz, söz konusu ilkelerin, uygulanabilen ve uygulanamayan hususlarını içerecek şekilde, aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

KUTSAN ÇELEBİCAN

EROL MEMİOĞLU

DOĞAN KORKMAZ

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

BÖLÜM II: PAY SAHİPLERİ

2.1. Yatırımcı İlişkileri Bölümü

Yatırımcı İlişkileri ve Raporlama Direktörlüğü, mevcut ve potansiyel yatırımcılara Şirket hakkında doğru, zamanında ve tutarlı bilgiyi sunmak, Şirket'in bilinirliğini ve kredibilitesini artırmak, Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin uygulanmasını sağlamak ve Yönetim Kurulu ile Sermaye Piyasası Katılımcıları arasındaki iletişimi sağlamak amacıyla faaliyet göstermektedir.

Yatırımcı İlişkileri ve Raporlama Direktörlüğü, pay sahipleri ile yatırımcılar arasındaki ilişkileri yönetilmesinden sorumludur.

Bu çerçevede Yatırımcı İlişkileri Birimi;

- Yurt içi ve yurt dışı mevcut ve potansiyel yatırımcılara tanıtımının yapılması,
- Aracı kurumlardaki analistlerden gelen bilgi taleplerinin karşılanması,
- Finansal raporların açıklanmasına yönelik basın bültenleri hazırlanması, sonuçların değerlendirmesini yapmak üzere telekonferans ve/veya basın toplantısı düzenlenmesi,
- Pay sahiplerinden gelen soruların ve taleplerin yanıtlanması,
- Konferans ve yatırımcı toplantılarına katılım vasıtasıyla proaktif ve düzenli olarak pay sahiplerinin ve potansiyel yatırımcıların Şirket ile ilgili gelişmelerden haberdar edilmesi,
- Derecelendirme kuruluşları ile ilişkileri koordine etmek,

- Şirket hisse performansı, emsal grup performanslarının analizlerinin yapılması ve iletişim stratejilerinin belirlenmesi,
- Şirket ile ilgili kamuya açıklanmamış, gizli ve ticari sır niteliğindeki bilgiler hariç olmak üzere, yerli ve yabancı kurumsal yatırımcılardan gelen Şirket ile ilgili bilgi taleplerinin yanıtlanması,
- Genel Kurul toplantılarının yürürlükteki mevzuata, Esas Sözleşme'ye ve diğer Şirket içi düzenlemelere uygun olarak yapılması,
- Genel Kurul toplantılarında pay sahiplerinin yararlanabileceği dokümanların hazırlanması ve söz konusu dokümanların Genel Kurul'dan üç hafta önce Şirket internet sitesi aracılığıyla yatırımcıların bilgisine sunulması,
- Genel Kurul toplantı tutanağı aracılığıyla, oylama sonuçlarının kaydının tutulması ve oylama sonuçlarının yer aldığı raporları pay sahiplerinin bilgisine sunulması,
- Şirket ile ilgili olarak mevzuatın gerektirdiği Finansal raporlama ve kamuoyu açıklamalarını Özel Durum Açıklama formatında hazırlayarak Kamuyu Aydınlatma Platformu (www.kap.com.tr) aracılığıyla yerine getirilmesi,
- Pay sahipleri ile Şirket üst yönetimi ve Yönetim Kurulu arasında çift yönlü bilgi akışının temin edilmesi,
- Şirket'le ilgili tüm güncel bilgilere yer verilmesine özen gösterilen Tüpraş internet sitesi yoluyla da kamuoyunun ve hissedarların bilgilendirilmesi çalışmalarından sorumludur.

2015 yılı içerisinde yatırımcılara Şirket faaliyetleri hakkında detaylı bilgi aktarmak amacıyla yapılan çalışmalar aşağıda tabloda özetlenmektedir:

Yurt içinde ve dışında katılım sağlanan yatırımcı konferans sayısı	10
Görüşülen yatırımcı sayısı	453
2014 yılsonu ve 2015 yılı içinde üçer aylık dönemlerdeki açıklanan finansallarla ilgili telekonferans sayısı	4

Ayrıca pay sahiplerinin haklarının kullanımını etkileyebilecek nitelikteki bilgi ve açıklamalar güncel olarak Şirket'in internet sitesinde pay sahiplerinin kullanımına sunulmaktadır.

Yatırımcı İlişkileri ve Raporlama Direktörlüğü CFO Doğan Korkmaz'a bağlı olarak çalışmaktadır. Yatırımcı İlişkileri Bölümü yürüttüğü çalışmalarla ilgili olarak Yönetim Kurulu'na sunulmak üzere Kurumsal Yönetim Komitesi'ne yılda bir kez rapor sunmaktadır. Ayrıca Yönetim Kurulu yıl içerisinde yapılan toplantılarda relatif hisse performansı, eş grup şirketlerle ilgili karşılaştırmalar, rasyo analizleri ve analist yorumları ile ilgili olarak bilgilendirilmiştir. CFO ve Yatırımcı İlişkileri ve Raporlama Direktörü Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey ve Kurumsal Yönetim Derecelendirme Uzmanlığı Lisanslarına sahiptir.

Pay sahipleri ile ilişkiler konusundan sorumlu çalışanlar:

ADI SOYADI	UNVANI	E-POSTA ADRESİ	TELEFON NUMARASI
Doğan Korkmaz*	Mali İşler Genel Müdür Yardımcısı	Dogan.Korkmaz@tupras.com.tr	(262) 316 31 09
Tuncay Önbilgin	Direktör	Tuncay.Onbilgin@tupras.com.tr	(262) 316 30 85
Deniz Degirmenci*	Müdür	Deniz.Degirmenci@tupras.com.tr	(262) 316 32 75
Harun Bulgan	Koordinatör	Harun.Bulgan@tupras.com.tr	(262) 316 32 70
Fettane Sayın	Koordinatör	Fettane.Sayin@tupras.com.tr	(262) 316 32 72
Mehmet Eder	Koordinatör	Mehmet.Eder@tupras.com.tr	(262) 316 32 73
Didem Güner	Koordinatör	Didem.Guner@tupras.com.tr	(262) 316 32 50
Çetin Karaca	Şef	Cetin.Karaca@tupras.com.tr	(262) 316 32 74
Filiz Derman	Şef	Filiz.Derman@tupras.com.tr	(262) 316 32 69

* 1 Ocak 2016 itibarıyla

Faks (262) 316 30 10

2.2. Pay Sahiplerinin Bilgi Edinme Haklarının Kullanımı

Bilgilendirme Politikası uyarınca tüm pay sahipleri, potansiyel yatırımcılar ve analistler arasında bilgi alma ve inceleme hakkının kullanımında eşit davranılarak ticari sır niteliğindeki dışarda tüm bilgiler pay sahipleri ile paylaşılmaktadır. Tüm bilgi paylaşımı daha önce kamuya açıklanmış olan içerik kapsamında gelişmektedir.

Bilgi paylaşımı çerçevesinde pay sahiplerini ilgilendirecek her türlü bilgi, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tebliği uyarınca Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP) yapılan Özel Durum Açıklamaları, mali tablolar ve Şirket hakkındaki diğer bilgiler elektronik ortamda elektronik imza ile gönderilmektedir. Ayrıca Şirket'in mevcut GDR hisseleri kapsamında Londra Borsası'na da bilgi paylaşımı yapılmaktadır.

Yatırımcı ilişkileri'ne yöneltilen sorular, gizli ve ticari sır niteliğindeki bilgiler hariç olmak üzere, ilgili olduğu konunun en yetkili kişisi ile görüşülerek gerek sözlü gerekse yazılı olarak yanıtlanmıştır.

Özel denetçi atanması bireysel bir hak olarak Tüpraş Esas Sözleşmesi'nde düzenlenmemiş olup, bu döneme kadar Şirket'e pay sahiplerinden bu yönde bir talep gelmemiştir. Şirket içi yapılan iç denetimlerin yanı sıra, Şirket faaliyetleri, Genel Kurul'da kabul edilen bağımsız dış denetim şirketi Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi (A member of Ernst & Young Global Limited) tarafından denetlenmektedir.

2.3. Genel Kurul Toplantıları

Genel Kurul toplantıları, Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası mevzuatı ve Kurumsal Yönetim ilkeleri dikkate alınarak pay sahibinin yeterli bilgilendirilmesine ve geniş katılımına imkân sağlayacak şekilde gerçekleştirilmektedir.

Olağan Genel Kurul toplantısı, her hesap dönemi sonundan itibaren üç ayı geçmemek üzere mümkün olan en kısa sürede gerçekleştirilir. Şirket'in 2014 yılına ait 55'inci Olağan Genel Kurul toplantısı 30 Mart 2015'de gerçekleştirilmiştir. Elektronik Genel Kurul olarak gerçekleştirilen toplantıya fiziki katılımın yanı sıra elektronik ortamda katılanlar dâhil %79,89 oranında hisseyi temsil eden pay sahibi katılmıştır. Genel Kurul esnasında pay sahipleri soru sorma haklarını kullanmışlardır. Gündem maddeleri haricinde bir öneri verilmemiştir.

Genel Kurul toplantıları, kamuya açık olarak yapılmaktadır. Toplantılar menfaat sahipleri ve medya tarafından izlenebilmektedir. Genel Kurul toplantıları T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından görevlendirilen Hükümet Komiseri gözetiminde yapılmaktadır.

Genel Kurul toplantılarına davet, Türk Ticaret Kanunu Hükümleri, Sermaye Piyasası Kanunu ve Şirket Esas Sözleşmesi hükümlerine göre Yönetim Kurulu'nca yapılmaktadır. Genel Kurul'un yapılması için Yönetim Kurulu tarafından alınan karar doğrultusunda toplantı tarihi, yeri ve gündem maddeleri hakkındaki bilgiler pay sahiplerine genel hükümler çerçevesinde usulüne uygun olarak Kamuyu Aydınlatma Platformu aracılığıyla yapılan Özel Durum Açıklaması ve Elektronik Genel Kurul Sistemi (EGKS) aracılığı ile duyurulur.

Genel Kurul toplantı ilanı, mevzuat ile öngörülen usullerin yanı sıra, mümkün olan en fazla sayıda pay sahibine ulaşmayı sağlayacak şekilde internet sitesi www.tupras.com.tr vasıtası ile asgari 21 gün önce yapılmakta, ayrıca Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ve günlük yayımlanan yüksek tirajlı gazetelerden birinin tüm Türkiye baskısında yayımlanmaktadır.

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

Genel Kurul toplantı öncesinde gündem maddeleri ile ilgili olarak bilgilendirme dokümanı hazırlanmakta ve kamuya duyurulmakta tüm bildirimlerde yasal süreçlere ve mevzuata uyulmaktadır. Genel Kurul gündem maddeleri çerçevesinde, denetlenmiş yıllık Faaliyet Raporu dâhil, finansal tablo ve raporlar, Kurumsal Yönetim Uyum Raporu, kâr dağıtım önerisi, bağımsız dış denetim raporları ve yasal denetçi raporu, Esas Sözleşme'de değişiklik yapılacak ise tadil metni ve gerekçesi, Bilgilendirme Politikası, Ücretlendirme Politikası, Kâr Dağıtım Politikası, bağımsız olanlarla birlikte tüm Yönetim Kurulu üye adaylarının özgeçmişleri ve gündem maddelerine dayanak teşkil eden diğer belgeler Genel Kurul toplantısından üç hafta önce, Şirket merkezi ve internet sitesinde pay sahiplerinin en kolay yolla ulaşabileceği şekilde incelemeye açık tutulmaktadır.

Toplantılara katılımı kolaylaştırmak için, Genel Kurul toplantıları Şirket merkezinde ve Elektronik Genel Kurul Sistemi'nde yapılmaktadır. Genel Kurul toplantılarının yapıldığı mekân tüm pay sahiplerinin katılımına imkân verecek şekilde planlanmaktadır. Genel Kurul gündeminde yer alan gündem başlıkları açık ve farklı yorumlara yol açmayacak, her bir teklifin ayrı başlık altında değerlendirilmesine imkân verecek şekilde belirlenmektedir. Genel Kurul toplantısı süresince gündemde yer alan konular tarafsız ve ayrıntılı bir şekilde, açık ve anlaşılabilir bir yöntemle pay sahiplerine aktarılmakta, pay sahiplerine eşit şartlar altında düşüncelerini açıklama ve soru sorma imkânı verilmektedir. Genel Kurul toplantı esnasında ortaklar, dinleyiciler ve toplantıya katılan basın mensupları tarafından sorulan sorulara Yönetim Kurulu Üyeleri ve üst kademe yöneticilerimiz tarafından Türk Ticaret Kanunu'nda belirlenmiş usul ve ilkeler çerçevesinde değerlendirilerek gerekli açıklamalarda bulunmaktadır. 2014 yılına ait Genel Kurul'da toplantıda bulunanlarca sorulan sorular yanıtlanmıştır.

En az bir Yönetim Kurulu üyesi, bir denetçi, mali tabloların hazırlanmasında sorumluluğu bulunan yetkililerden en az biri ve gündemde özellik arz eden konularda açıklamalarda bulunmak üzere konuya vakıf en az bir yetkili Genel Kurul toplantısında hazır bulunmakta, bu kişilerden toplantıda hazır bulunmayanların, toplantıya katılmama gerekçeleri toplantı başkanı tarafından Genel Kurul'un bilgisine sunulmaktadır.

Genel Kurul toplantısı öncesinde kendisini vekil vasıtasıyla temsil ettirecekler için vekâletname örnekleri gazete ilanı ve internet sitesi vasıtasıyla pay sahiplerinin kullanımına sunulmaktadır. Toplantıda uygulanacak oy kullanma prosedürü internet sitesi ve gazete ilanlarıyla pay sahiplerinin bilgisine sunulmaktadır. Genel Kurul toplantılarımızda gündem maddelerinin oylanmasında el kaldırma usulü ile açık oylama yöntemi kullanılmaktadır.

Genel Kurul toplantısından sonra toplantı tutanakları Şirket'in tutanak defterinde saklanmakta ve tutanak İngilizceye tercüme edilip, Türkçe ve İngilizce olarak Şirket internet sitesinde bulundurulmaktadır. Toplantı tutanakları Kamuyu Aydınlatma Platformu aracılığıyla kamuya açıklanmakta ve Ticaret Sicil Gazetesinde ilan edilmektedir. Tutanaklara ve hazırlan cetvellerine KAP'tan, EGKS'den ve Tüpraş internet sitesinden ulaşılabilir. Genel Kurul tutanakları, hazırlan cetveli, gündemler ve ilanlar eşzamanlı olarak elektronik posta ile tüm yerli ve yabancı yatırımcıların değerlendirmelerine de sunulmaktadır.

2015 yılında yapılan Olağan Genel Kurul toplantısında, 2014 yılı içinde yapılan bağış ve yardımlar hakkında Genel Kurul'da ayrı bir gündem maddesi ile bilgi verilmiş ve bağış politikası paralelinde harcama yapılmak üzere 2015 yılı için bağış sınırı 20 milyon TL olarak belirlenmiştir.

Şirket'in 2015 yılına ilişkin 56'ncı Olağan Genel Kurulu 4 Nisan 2016 tarihinde Şirket Genel Merkezi'nde yapılacaktır.

2.4. Oy Hakları ve Azlık Hakları

Genel Kurul toplantılarında oy kullanma prosedürü, toplantı başlangıcında pay sahiplerine duyurulmaktadır. Şirket'te oy hakkını kullanmayı zorlaştırıcı uygulamalardan kaçınılmaktadır. Herhangi bir pay sahibinin oy kullanma hakkına üst sınır getirilmemiş olup, her pay sahibine oy hakkını en kolay ve uygun şekilde kullanma fırsatı sağlanmaktadır. Oy hakkına haiz olan pay sahibi Genel Kurul toplantılarında bu hakkını bizzat kullanabileceği gibi, pay sahibi olan ve pay sahibi olmayan üçüncü bir şahıs vasıtasıyla da kullanabilmektedir.

Olağan ve Olağanüstü Genel Kurul toplantılarında hazır bulunan pay sahipleri oy haklarını toplam paylarının nominal değeri ile orantılı olarak kullanırlar. Genel Kurul toplantılarında, oylar açık olarak verilir. Ancak toplantıda temsil edilen payların en az yirmide birine sahip pay sahiplerinin talebi üzerine gizli oylama yoluna başvurulur.

Şirket Esas Sözleşmesi'ne göre; Türk Silahlı Kuvvetleri'nin akaryakıt ihtiyacının karşılanmasını kısıtlayacak ve/veya karşılanmasına engel olacak nitelikte, rafinerilerden herhangi birinin kapatılması, satılması, herhangi bir tazyit ile sınırlandırılması veya kapasitesinin %10'dan fazla azaltılmasına ya da Şirket'in bölünmesi veya başlıca bir Şirket ile birleşmesi ve/veya Şirket'in tasfiyesi gibi konularda karar alınabilmesi için Özelleştirme İdaresi'nin temsil ettiği C grubu hissenin Yönetim Kurulu'nda olumlu oy kullanması gerekmektedir. Yukarıda sayılan hususların dışında kalan konularda karar alınması, ilgili konunun Yönetim Kurulu'nda görüşülmesini takiben Genel Kurul'da görüşülüp karara bağlanması ile mümkün olmaktadır.

C grubu imtiyazlı hissenin yukarıda belirtilen hususlar dışında oy hakkı üzerinde imtiyazı bulunmamaktadır.

Şirket'te azlık haklarının kullanılması, Türk Ticaret Kanunu'na, Sermaye Piyasası Kanunu'na, ilgili mevzuata ve SPK'nın tebliğ ve kararlarına tabi olup, bu konuda azami özen gösterilmektedir. Azlık haklarını temsil eden hissedarlar, Genel Kurul'da sağladıkları katılımlarıyla, yönetimi çoğunluk hissedarla birlikte oluşturmaktadır. 2015 yılında Şirket'e bu konuda ulaşılan eleştiri ya da şikâyet olmamıştır.

Azlık ve yabancı pay sahipleri dâhil, tüm pay sahiplerine eşit muamele edilmektedir. Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticiler ile yönetim kontrolünü elinde bulunduran pay sahipleri ya da imtiyazlı bir şekilde çeşitli bilgilere ulaşma imkânı olan kimseler, kendileri adına Şirket'in faaliyet konusu kapsamında yaptıkları işlemleri kamuya açıklarlar.

2.5. Kâr Payı Hakkı

Kâr Dağıtım Politikası

Şirketimiz Türk Ticaret Kanunu hükümleri, Sermaye Piyasası Düzenlemeleri, Vergi Düzenlemeleri ve diğer ilgili düzenlemeler ile Esas Sözleşmemizin kâr dağıtımı ile ilgili hükümleri çerçevesinde kâr dağıtımını yapmaktadır. Kâr dağıtımında, Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uygun olarak pay sahipleri ve Şirket menfaatleri arasında dengeli ve tutarlı bir politika izlenmektedir.

İlke olarak, ilgili düzenlemeler, yatırım ihtiyaçları ve finansal imkânlar elverdiği sürece, piyasa beklentileri, uzun vadeli Şirket stratejisi, yatırım ve finansman politikaları, kârlılık ve nakit durumu dikkate alınarak Sermaye Piyasası Düzenlemeleri çerçevesinde hesaplanan Şirket'in net dağıtılabilir dönem kârının tamamı, yasal kayıtlarımızda mevcut kaynaklardan karşılanabildiği sürece nakit olarak dağıtılır. Genel Kurul veya yetki verilmesi halinde Yönetim Kurulu, Sermaye Piyasası düzenlemelerine uygun olarak kâr payının taksitli dağıtımına karar verebilir.

Şirket kârına katılım konusunda Esas Sözleşme'de imtiyaz bulunmamaktadır.

Kâr dağıtımının, Genel Kurul toplantısını takiben en geç bir ay içerisinde yapılması amaçlanmakta olup, kâr dağıtım tarihine Genel Kurul karar vermektedir.

Şirket Esas Sözleşmesi'ne göre; Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından yetkilendirilmiş olmak ve Sermaye Piyasası düzenlemelerine uymak kaydı ile kâr payı avansı dağıtılabilir.

Kâr dağıtım politikası ve yıllık kâr dağıtım önerisi Faaliyet Raporu'nda yer almakta, Genel Kurul'da ortakların onayına sunulmaktadır.

2.6. Payların Devri

Esas Sözleşmemizde, borsada işlem gören A grubu pay sahiplerinin paylarını devretmesini zorlaştıracı uygulamalar ve pay devrini kısıtlayan herhangi bir hüküm mevcut değildir.

Nama yazılı C grubu hisse senedi, 4046 Sayılı Kanun'un T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na verdiği yetkilerle esas itibarıyla aynı yetkileri haiz bir başka Türk kamu kuruluşuna devredilebilir ve bu devir Yönetim Kurulu'nun onayına tabi değildir.

BÖLÜM III: KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

3.1. Kurumsal İnternet Sitesi ve İçeriği

Şirket'in kurumsal internet sitesi www.tupras.com.tr adresinde bulunmakta olup, Türkçe ve İngilizce olarak hem güncel hem de geçmişe dönük bilgileri içermektedir. Yatırımcılara ve aracı kurumlara daha kapsamlı bilgi akışının sağlanması için internet sitesinde ayrı bir yatırımcı ilişkileri bölümü yer almakta olup, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde öngörülen bilgilerin tamamı internet sitesinde yatırımcılarımızın bilgisine sunulmaktadır. İnternet sitesinin yönetimine ilişkin esaslar Bilgilendirme Politikamızda yer almaktadır.

Şirket internet sitesinde, mevzuat uyarınca açıklanması zorunlu bilgilerin yanı sıra; Ticaret Sicil Bilgileri, Ortaklık ve Yönetim Yapısı, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicil gazetelerinin tarih ve sayısı ile birlikte Şirket Esas Sözleşmesi'nin son hali, Özel Durum Açıklamaları, Finansal Raporlar, Faaliyet Raporları, Genel Kurul toplantılarının gündemleri, katılanlar cetveli ve toplantı tutanakları, vekâleten oy kullanma formu, Kâr Dağıtım Politikası, Bilgilendirme Politikası, Şirket Etik Kuralları, Kurumsal Sosyal Sorumluluk Raporları yer almaktadır.

3.2. Faaliyet Raporu

Tüpraş Faaliyet Raporu, kamuoyunun Şirket'in faaliyetleri hakkında tam ve doğru bilgiye ulaşmasını sağlayacak şekilde hazırlanmaktadır. SPK mevzuatında ve SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin diğer bölümlerinde belirtilen hususlara ek olarak yıllık Faaliyet Raporlarında;

- Yönetim Kurulu Üyeleri ve yöneticilerin Şirket dışında yürüttükleri görevler hakkında bilgiye,
- Yönetim Kurulu Üyelerinin bağımsızlığına ilişkin beyanlarına,
- Yönetim Kurulu bünyesinde oluşturulan komitelerin üyeleri, toplanma sıklığı, yürütülen faaliyetleri de içerecek şekilde çalışma esaslarına ve komitelerin etkinliğine ilişkin Yönetim Kurulu değerlendirmesine,
- Yönetim Kurulu'nun yıl içerisindeki toplantı sayısına ve söz konusu toplantılara katılım durumuna,
- Şirket faaliyetlerini önemli derecede etkileyecek mevzuat değişiklikleri hakkında bilgiye,
- Çalışanların sosyal hakları, mesleki eğitimi ile diğer toplumsal ve çevresel sonuç doğuran Şirket faaliyetlerine ilişkin Kurumsal Sosyal Sorumluluk faaliyetleri hakkında bilgiye yer verilmektedir.

Faaliyet Raporu hazırlandıktan sonra Yönetim Kurulu'nun onayından geçirilmekte ve internet sitesinde Türkçe ve İngilizce olarak ayrıca MKK e-yönet sayfasında kamuya açıklanmaktadır. Ayrıca basılmış kopyalar Tüpraş Yatırımcı İlişkileri ve Raporlama Direktörlüğü'nden temin edilebilmektedir.

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

BÖLÜM IV: MENFAAT SAHİPLERİ

4.1. Menfaat Sahiplerinin Bilgilendirilmesi

Şirket'in Kurumsal Yönetim Uygulamaları ve etik kuralları, menfaat sahiplerinin mevzuat ve karşılıklı sözleşmelerle düzenlenen haklarını garanti altına almaktadır. Menfaat sahipleri Şirket'in mevcut mevzuat ve etik kurallar gereğince oluşturduğu bilgilendirme politikası çerçevesinde sürekli olarak bilgilendirilmektedir.

Genel Kurul toplantılarının tüm menfaat sahiplerine açık olması, internet sitemizde detaylı olarak verilen bilgiler, kapsamlı Faaliyet Raporları, basın açıklamaları ve şeffaflığı esas alan Bilgilendirme Politikamız kapsamındaki uygulamamız ile sadece pay sahiplerinin değil, tüm menfaat sahiplerinin bilgilendirilmesi amaçlanmaktadır. Pay sahiplerinden gelen tüm toplantı taleplerine mümkün olan en üst düzeyde görüşme olanağı sağlanarak olumlu yanıt verilmektedir.

Şirket çalışanlarına, Şirket içi intranet portalı ile sirküler ve duyurulara erişim imkânı sağlanmakta, bazı önemli duyurular elektronik posta yoluyla tüm çalışanlara iletilmektedir. Farklı coğrafi bölgelerde çalışanlar arasında kurumsal iletişimi güçlendirmek amacıyla "Rafine" dergisi yayınlanmaktadır. Yılda en az bir kez Tüpraş bünyesindeki çalışanlarla Şirket'in üst düzey yöneticileri bir araya gelerek yıl içerisindeki gelişme ve hedefleri değerlendirmekte, fikir alışverişinde bulunmaktadırlar.

Menfaat sahiplerinin, mevzuata aykırı uygulamaları Denetimden Sorumlu Komite'ye iletilmek üzere Denetim Grubu'na, etik açıdan uygun olmayan işlemleri ise Etik Kurul'a sunması mümkündür. Ayrıca Paydaş Yönetim Sistemi oluşturulmuş olup, menfaat sahipleri bu sisteme Şirket internet sitesinden ulaşabilmekte her türlü soru, önerge ve şikâyetlerini bu sisteme girebilmektedirler. Bu sisteme gelen talepleri cevaplamak üzere, yetkililerden oluşan ortak bir çalışma grubu oluşturulmuştur.

Menfaat sahiplerinin mevzuat ve sözleşmelerle korunan haklarının ihlali halinde etkili ve sürekli bir tazmin imkânı sağlanmaktadır. Şirket bünyesinde yayınlanmış "Tazminat Politikası" Şirket'in internet sitesinde yer almaktadır. İşin kapsamına ya da özelliğine istinaden gerekli istisna durumlar çalışanlarla yapılmış olan iş sözleşmesinde çalışanlarla paylaşılmaktadır.

4.2. Menfaat Sahiplerinin Yönetime Katılımı

Menfaat sahiplerinin Şirket yönetimine katılımının desteklenmesi konusunda, çalışanların işletme değer ve hedeflerini destekleyici davranış ve çabalarını ödüllendirmek amacıyla "Tüpraş Takdir Tanıma ve Ödüllendirme" sistemi ile süreç iyileştirme, enerji tasarrufu, kaynak tasarrufu, üretimde verimlilik, çevre koruma ve iş güvenliği gibi konularda bireysel ve özgün fikirleri desteklemek ve özendirmek amacıyla "Rafine Öneriler" sistemi uygulanmaktadır. Ayrıca, dışarıdan profesyonel bir şirkete, çalışanlar için çalışan memnuniyeti anketi yaptırılmakta sonuçlarına göre iyileştirmeye açık alanlar saptanarak aksiyonlar alınmaktadır.

Tüpraş, yıl içerisinde müşterileriyle iletişim sağlamak ve karşılıklı fikir alışverişinde bulunmak üzere toplantılar düzenlemektedir. Şirket, yönetim sistemleri performansı ölçme kriterlerinden biri olan müşteri şartlarını ne dereceye kadar karşılayıp karşılamadığı hakkındaki müşteri algılaması ile ilgili bilgiyi izlemektedir ve bu bilgiyi elde etmek ve gelecekteki hedeflerinde kullanmak için metotlar belirlemiştir. Bu amaçla periyodik olarak müşteri anketleri düzenlenmektedir.

Gerek müşteri memnuniyeti gerekse çalışan memnuniyetine yönelik iyileştirme hedefleri Şirket yönetiminin hedeflerine yansıtılmaktadır.

4.3. İnsan Kaynakları Politikası

Koç Topluluğu'nun diğer şirketlerinde olduğu gibi Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'de de, "en değerli sermayemiz insan kaynağımızdır" felsefesi insan kaynakları politikasının özünü oluşturmaktadır. İnsan Kaynakları ile ilgili ölçütler yazılı olarak belirlenmekte ve Kurumsal Yönetim İlkeleri Tebliği'nin 3.3. maddesinin alt maddelerinde sayılan ölçütlere uymaktadır.

İnsan kaynakları temel uygulamaları aşağıda belirtilmiştir;

- Görev tanımları ve dağılımları ile performans kriterleri Şirket yönetimi tarafından belirlenmiş ve çalışanlara duyurulmuştur.
- İşe alım kriterleri yazılı olarak belirlenmekte, duyurulmakta ve işe alımlarda bu kriterlere uyulmaktadır.
- Eğitim, tayin ve terfi kararlarında, objektif verilerin kullanılmasına ve Şirket menfaatlerinin göz önünde bulundurulmasına özen gösterilmektedir.
- Çalışanlarımızın gerek mesleki bilgi ve becerilerinin, gerekse kişisel yeteneklerinin geliştirilmesine yönelik eğitimlerin gerçekleştirilmesine büyük önem verilmektedir.
- Çalışanlarımız için güvenli çalışma ortamı, koşulları sağlanmakta ve sürekli iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.
- Çalışanlarımız ile ilgili olarak alınan kararlar veya onları ilgilendiren gelişmeler, çalışanlarımıza duyurulmaktadır.
- Şirketimizde beş ve katı hizmet yılını dolduran çalışanlarımız ödüllendirilmekte, nitelikli, eğitilmiş ve deneyimli personelin hizmete devamı teşvik edilmektedir.
- Şirketimiz çalışanları arasında hiçbir konuda ayrımcılık yoktur. Tüpraş çalışanları tarafından üst yönetime ayrımcılık konusunda herhangi bir şikâyet gelmemiştir.
- Çalışanlarımız ile ilişkileri yürütmek için İnsan Kaynakları Birimi dışında dolaylı bir temsilci atanması uygulaması bulunmamaktadır.

4.4. Etik Kurallar ve Sosyal Sorumluluk

Etik Çalışma Kuralları, Şirket'in temel davranış ilkelerini kapsamaktadır. Yasal, toplumsal ve ekonomik koşullarda meydana gelen değişimlerin yanı sıra Koç Holding'in imzaladığı Küresel İlkeler Sözleşmesi (Global Compact) kriterlerine uyum doğrultusunda Tüpraş Etik Davranış Kuralları'nı yenilemiştir.

Şirket personeli, görevlerini yerine getirirken "İş Etiği İlkeleri"ne ve "Koç Topluluğu Ortak Değerleri"ne uymak zorundadır. İş prosedürleri, standartlar, kanun ve düzenlemeler her türlü tutum ve davranışlarımızla ilgili yön gösterici olamadığı durumlarda görev yapmak amacıyla Şirket değerlerimiz üzerine kurulmuş olan Etik Davranış Kurallarımız ve Etik Kurul bulunmaktadır.

Yönetim Kurulu tarafından benimsenmiş Etik Davranış Kuralları, Nisan 2011'de Genel Kurul'un onayından geçirilmiş ve tüm çalışanların taahhütleri alınmıştır.

Rafinaj sektöründe sahip olduğu bilgi birikimiyle bireysel çıkarlardan çok toplumsal çıkarlara yönelen Tüpraş, kurumsallaşmış yapısı ve toplumsal duyarlılığı yüksek çalışanları ile birlikte, rafinerilerinin faaliyette bulunduğu şehirlerde ülkemizin kültürel ve sosyal gelişimine katkıda bulunacak projeler üretmekte ve/veya üretilen projelere önemli destek olmaktadır.

Tüpraş, Kurumsal Sosyal Sorumluluk alanına giren taleplerin karşılanmasında, 30 Mart 2006 tarihinde New York'ta Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç ile Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan'ın imzaladığı Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni (Global Compact) referans almaktadır.

Şirketimiz kurumsal ve etik yönetim anlayışını ve standartlarını daha ileriye taşıyarak 2008 yılında ilk Kurumsal Sosyal Sorumluluk Raporu'nu yayınlamış, beşinci Rapor da 2015 yılında yayımlanmıştır. Tüpraş, yayınladığı KSS Raporu'nda Global Reporting Initiative'in (GRI) G3 Raporlama İlkeleri'ni benimsemiştir.

Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu olan Tüpraş, hedeflerine ulaşırken insan sağlığını, işletme güvenliğini, çevrenin korunmasını ve toplum yararını ön planda tutmaktadır. Tüpraş insanı ve çevreyi koruyan ürünlerini ve hizmetlerini sürekli olarak geliştirmesinin yanı sıra üretim faaliyetlerini gerçekleştirirken rafinerilerde kullanılan yakıtlarda bölge farkı gözetilmeksizin çevre standartlarına uymayı ilke edinmiştir. Çevreyi koruma konusunda dünya standartlarını baz alan Tüpraş, doğayı korumak kadar geliştirmenin de önemli olduğunu bilinciyle yeni doğal alanların oluşturulması için çaba göstermektedir.

Tüpraş'ın Kurumsal Sosyal Sorumluluk çalışmaları kapsamında 2015 yılında eğitim, kültür sanat, sağlık, spor, çevre dostu uygulamalar ve çalışan hakları ile ilgili çalışmalarının detayını Kurumsal Sorumluluk başlığı altında bulabilirsiniz.

BÖLÜM V: YÖNETİM KURULU

5.1. Yönetim Kurulu'nun Yapısı ve Oluşumu

Şirket'in Yönetim Kurulu Üyesi seçiminde aradığı temel nitelikler, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde yer alan niteliklere uygundur. Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdür görevleri ayrı kişiler tarafından yerine getirilmektedir. Yönetim Kurulu Üyelerinin Şirket işleri için gereken zamanı ayırmalarına özen gösterilmekte olup, Şirket dışında başka görev veya görevler almasına ilişkin bir sınırlandırma bulunmamaktadır. Özellikle bağımsız üyelerin iş deneyimleri ve sektörel tecrübelerinin Yönetim Kurulu'na önemli katkısı dolayısıyla böyle bir sınırlandırmaya ihtiyaç duyulmamaktadır. Genel Kurul öncesinde üyenin özgeçmişi ile birlikte, Şirket dışında yürüttüğü görevler de pay sahiplerinin bilgisine sunulmaktadır.

Şirketimizde Aday Gösterme Komitesi'nin görevleri, Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından yerine getirilmektedir.

Kurumsal Yönetim Komitesi'ne 2015 yılı için sunulan bağımsız üye aday sayısı beş olup, bu kişilerin adaylık beyanları ve özgeçmişleri Kurumsal Yönetim Komitesi'nin 16.01.2015 tarihli, Yönetim Kurulu'nun 20.01.2015 tarihli toplantısında değerlendirilerek beş adayın bağımsız üye aday olarak belirlenmelerine karar verilmiştir. Bağımsız Yönetim Kurulu üyelerinin tamamı bağımsızlık beyanlarını Kurumsal Yönetim Komitesi'ne sunmuş olup, bağımsızlık kriterlerini "Şirket'in Yönetim Kurulu'nda son 10 yıl içerisinde altı yıldan fazla Yönetim Kurulu Üyeliği yapmış bir kişi, Yönetim Kurulu'na Bağımsız Üye olarak atanamaz" ve "Bağlı oldukları mevzuata uygun olması şartıyla üniversite öğretim üyeleri hariç, kamu kurum ve kuruluşlarında üye olarak seçildikten sonra tam zamanlı çalışmıyor olması," nedeni ile tam olarak taşımayan Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nı temsilen Sn. Ahmet Aksu için Sermaye Piyasası Kurulu'ndan bir yıl süre ile sınırlı olmak üzere Bağımsız Üye olabilmesi hususunda onay alınmıştır. 2015 yılı faaliyet döneminde bağımsızlığı ortadan kaldıran bir durum ortaya çıkmamıştır.

Mevcut durumda, Yönetim Kurulu'ndaki 15 üyenin 4'ü ilkelerde belirtilen bağımsızlık kriterlerini taşımaktadır. Ek olarak, ÖİB temsilcisi Kurul Üyesi Sermaye Piyasası Kurulu'nun onayı ile Bağımsız Üye olarak atfedilmiştir. İlgili komite kararı ve adayların özgeçmişlerine Şirket internet sitesinde yer alan komite raporlarından ulaşılabilir.

Yönetim Kurulu nezdinde bilgi birikimi, tecrübe ve görüş açısı bakımından çeşitliliğin sağlanmasının Şirket'in faaliyetlerine ve Yönetim Kurulu'nun etkin çalışmasına olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Yönetim Kurulu'nda farklı görüşlerin temsil edilmesinin sağlanmasının da bir aracı olan kadın Yönetim Kurulu üyeleri için bir hedef oran belirlenmesi yönünde ise değerlendirme çalışmalarımız devam etmekte olup, hâlihazırda Yönetim Kurulumuzda bir kadın üye bulunmaktadır. 30 Mart 2015 tarihli Şirket Genel Kurulu'nda, 2015 faaliyetlerinin görüşüleceği Genel Kurul toplantısına kadar görev yapmak üzere seçilen, Yönetim Kurulu Üyeleri ve nitelikleri aşağıda tabloda olup, özgeçmişleri internet sitesinde ve Faaliyet Raporu'nda yer almaktadır.

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

ADI SOYADI	İCRACI OLUP OLMADIĞI	BAĞIMSIZ YÖNETİM KURULU ÜYESİ OLUP OLMADIĞI	ATANMA TARİHİ	YER ALDIĞI KOMİTELER VE GÖREVİ	ŞİRKET DIŞINDA ALDIĞI GÖREVLER
Ömer M. Koç	İcrada görevli değil	Bağımsız Üye Değil	30.03.2015	Yönetim Kurulu Başkanı Yürütme Komitesi	Koç Holding Şirketleri Yönetim Kurulu Üyelikleri
Mustafa V. Koç	İcrada görevli değil	Bağımsız Üye Değil	30.03.2015	Yönetim Kurulu Başkan Vekili Yürütme Komitesi	Koç Holding Şirketleri Yönetim Kurulu Üyelikleri
Rahmi M. Koç	İcrada görevli değil	Bağımsız Üye Değil	30.03.2015	Yönetim Kurulu Üyesi Yürütme Komitesi	Koç Holding Şirketleri Yönetim Kurulu Üyelikleri
Semahat S. Arsel	İcrada görevli değil	Bağımsız Üye Değil	30.03.2015	Yönetim Kurulu Üyesi Yürütme Komitesi	Koç Holding Şirketleri Yönetim Kurulu Üyelikleri
Ali Y. Koç	İcrada görevli değil	Bağımsız Üye Değil	30.03.2015	Yönetim Kurulu Üyesi Yürütme Komitesi	Koç Holding Şirketleri Yönetim Kurulu Üyelikleri
Levent Çakıroğlu	İcrada görevli değil	Bağımsız Üye Değil	30.03.2015	Yönetim Kurulu Üyesi	Koç Holding Şirketleri Yönetim Kurulu Üyelikleri Koç Holding CEO
O. Turgay Durak	İcrada görevli değil	Bağımsız Üye Değil	30.03.2015	Yönetim Kurulu Üyesi	Koç Holding Şirketleri Yönetim Kurulu Üyelikleri
Temel Kamil Atay	İcrada görevli değil	Bağımsız Üye Değil	30.03.2015	Yönetim Kurulu Üyesi Yürütme Komitesi Risk Yönetim Komitesi	Koç Holding Şirketleri Yönetim Kurulu Üyelikleri
Dr. Bülent Bulgurlu	İcrada görevli değil	Bağımsız Üye Değil	30.03.2015	Yönetim Kurulu Üyesi	Koç Holding Şirketleri Yönetim Kurulu Üyelikleri
Erol Memioğlu	İcrada görevli değil	Bağımsız Üye Değil	30.03.2015	Yönetim Kurulu Üyesi Kurumsal Yönetim Komitesi	Koç Holding Şirketleri Yönetim Kurulu Üyelikleri Enerji Grubu Başkanı
Ahmet Aksu	İcrada görevli değil	Bağımsız	30.03.2015	Bağımsız Üye (ÖİB Temsilcisi)	T.C. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Başkan Vekili
Gökçe Bayındır	İcrada görevli değil	Bağımsız	30.03.2015	Bağımsız Üye Risk Yönetim Komitesi	Koç Holding Şirketleri Bağımsız Yönetim Kurulu Üyelikleri
Kutsan Çelebican	İcrada görevli değil	Bağımsız	30.03.2015	Bağımsız Üye Kurumsal Yönetim Komitesi Denetim Komitesi	Koç Holding Şirketleri Bağımsız Yönetim Kurulu Üyelikleri
Osman Mete Altan	İcrada görevli değil	Bağımsız	30.03.2015	Bağımsız Üye Denetim Komitesi	Koç Holding Şirketleri Bağımsız Yönetim Kurulu Üyelikleri
Ahmet Turul	İcrada görevli değil	Bağımsız	30.03.2015	Bağımsız Üye	Allianz Şirketleri Yönetim Kurulu Üyeliği

Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından seçilen en az beş üyeden oluşur. Yönetim Kurulu Üyelerinin seçiminde bir üyenin C grubu pay sahibinin gösterdiği adaydan seçilmesi zorunludur. Diğer üyeler A grubu pay sahiplerinin belirleyeceği adaylar arasından, Genel Kurul'da en çok oy alan adaylar arasından seçilir. Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerinde tanımlanan sayıdaki adayın bağımsızlık niteliklerini haiz olmaları sağlanır.

Yönetim Kurulu Üyelerinin sayısının tespiti ve üyelerin seçimi bakımından Genel Kurul yetkilidir. Bağımsız Üyeler için Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri ile getirilen zorunluluklar saklı kalmak kaydıyla, Genel Kurul Türk Ticaret Kanunu'nun 364'üncü maddesi uyarınca gerekli görürse Esas Sözleşme hükümlerini dikkate alarak Yönetim Kurulu Üyelerini her zaman değiştirebilir.

Yönetim Kurulu Üyeliğinin herhangi bir sebeple boşaldığı veya Bağımsız Üye'nin bağımsızlığını kaybetmesi, istifa etmesi veya görevini yerine getiremeyecek duruma gelmesi halinde, Yönetim Kurulu, görevi sona eren Yönetim Kurulu Üyesi'ni aday gösteren ilgili grup pay sahiplerinin göstereceği adayı Türk Ticaret Kanunu hükümleri ve Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerinde belirlenen prosedürlere uygun olarak geçici olarak seçip ilk toplanacak Genel Kurul'un onayına sunar.

5.2. Yönetim Kurulu'nun Faaliyet Esasları

Tüpraş Yönetim Kurulu faaliyetlerini şeffaf, hesap verebilir, adil ve sorumlu bir şekilde yürütmektedir. Yönetim Kurulu üyelerinin yetki ve sorumlulukları Esas Sözleşme'de belirlenmiştir. Yönetim Kurulu Üyeleri arasında görev dağılımı ve Yönetim Kurulu Üyelerinin görev ve yetkileri Faaliyet Raporu'nda açıklanmaktadır.

Yönetim Kurulu, Şirket'in işleri gerektirdikçe toplanır. Başkan'ın veya üyelerden ikisinin talebi halinde Yönetim Kurulu'nun toplanması zorunludur. Yönetim Kurulu toplantıları Şirket'in idare merkezinde veya Yönetim Kurulu üyelerinin çoğunluğunun belirleyeceği yerde yapılabilir. Düzenli toplantılara ilave olarak, gerekli görülen hallerde özel konulara ilişkin karar almak üzere,

Yönetim Kurulu salt çoğunluğu sağlayacak üye sayısı ile toplanmakta veya Türk Ticaret Kanunu'nun 390/4 maddesi uyarınca fiilen toplantı yapmadan karar alabilmektedir.

Yönetim Kurulu, Türk Ticaret Kanunu'nun 367'nci maddesi uyarınca hazırlayacağı bir iç yönerge ile yönetimi kısmen veya tamamen Yönetim Kurulu Üyesi olan veya olmayan bir veya birkaç kişiye devretmeye yetkilidir. Ancak, Esas Sözleşme'nin 10'uncu maddesinde sayılan imtiyazlı hisseye ilişkin konularda yetki devri söz konusu olmayıp, bu kararların Yönetim Kurulu'nda görüşülmesi zorunludur.

Yönetim Kurulu'nun toplantı şekli, toplantı ve karar nisapları, oy kullanımı, görev ve yetkileri konusunda Türk Ticaret Kanunu hükümleri ve Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine uyulur.

Yönetim Kurulu toplantılarında konulara ilişkin tüm olumlu/olumsuz görüşler ve oylar, toplantı tutanakları şeklinde karar zaptına geçirilmektedir. Düzenli toplantıların gündemi Yönetim Kurulu sekreteryası tarafından daha önce alınan kararlar ve karar alınmasını gerektiren konular göz önünde tutularak ve üyelere danışılarak hazırlanmaktadır. Diğer toplantıların gündemini ise yasal zorunluluklar nedeniyle karar alınmasını gerektiren hususlar belirlemektedir. Yönetim Kurulu'nun sekreteryası görevi Mali İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı (CFO) tarafından yürütülmektedir. Yıl içerisinde Bağımsız Yönetim Kurulu üyelerinin onayına sunulan ilişkili taraf işlemi ile önemli nitelikte işlemlerden kabul görmeyen ve Genel Kurul'un onayına götürülen bulunmamaktadır.

Esas Sözleşme'de, Yönetim Kurulu Üyelerine ağırlıklı oy veya veto (Oy hakkında belirtilen konularda Yönetim Kurulu kararı alınabilmesi için C grubu imtiyazlı hissenin olumlu oy kullanması dışında) hakkı tanınmamıştır.

Yönetim Kurulu üyelerine, Türk Ticaret Kanunu'nun 395'inci ve 396'nci maddelerinde öngörülen durumlar için Genel Kurul izin verebilir.

Toplantı yeri Şirket merkezidir. Yönetim Kurulu kararı ile başka bir yerde de toplanılabilir. Toplantılarda görüşülecek işlerin bir gündem ile tespit edilmiş olması ve bu gündemin toplantı gününden önce üyelere tebliğ edilmesi gerekir. Yönetim Kurulu toplantılarına davet, toplantı gününden en az üç gün önce yapılır.

Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin görevleri çerçevesinde kişisel olarak sorumlu tutulabilecekleri yükümlülüklerine karşı, zararların tazmini ile ilgili toplam 50 milyon Euro teminat tavanlı yönetici sorumluluk sigortası yaptırılmıştır.

Yönetim Kurulu Şirket'in faaliyetlerini gözetirken çıkar çatışması doğma olasılığının olup olmadığını ve varsa söz konusu çıkar çatışmasının Şirket açısından sonuçlarını değerlendirmekte ve Şirket'in çıkarlarına en uygun şekilde hareket edilmesi için gereken kararları almaktadır. Ayrıca, ilişkili taraf işlemlerinde de düzenlemelere uyumun yanı sıra, Yönetim Kurulu tarafından olası suiistimal riskleri değerlendirilmekte ve ilişkili taraf işlemleri titizlikle ele alınmaktadır.

5.3. Yönetim Kurulu Bünyesinde Oluşturulan Komitelerin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı

Şirket'te, Yönetim Kurulu'nun görev ve sorumluluklarını sağlıklı olarak yerine getirmek amacıyla oluşturulmuş komiteler mevcut olup, komiteler faaliyetlerini belli prosedürler çerçevesinde yürütmektedir. Komitelerin çalışma esasları ve toplanma sıklığı ve ilgili dönemdeki faaliyetlerine ilişkin komite raporları Şirket'in internet sitesinde yer almaktadır. Kurulan Kurumsal Yönetim Komitesi, Risk Yönetim Komitesi, Denetim Komitesi, Yürütme Komitesi ve Etik Kurul aşağıdaki prensipler doğrultusunda çalışmaktadır.

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

Yönetim Kurulu, mali kontrol ve denetime ilişkin faaliyetleri, esas itibarıyla Denetimden Sorumlu Komite vasıtasıyla gözetir. Denetim Komitesi, bu fonksiyonu yerine getirirken, süreçlerin verimliliğini mali açıdan gözden geçirmek, denetlemek ve raporlamak üzere kurulmuş olan Risk Yönetimi ve Denetim Müdürlüğü'nden gelen raporları ayrıntılarıyla inceler, değerlendirir, Şirket yönetimine gereken talimatları verir ve gerektiği durumlarda Yönetim Kurulu'nun bilgi ve onayına sunar.

Risk Yönetimi ve Denetim Müdürlüğü, Şirket'in bütün iş süreçlerinin verimliliğini mali açıdan gözden geçirir, bunlara ilişkin denetim mekanizmalarının yerindeliği, etkinliği ve uygulama düzeylerini test eder, varsa eksiklerin giderilmesi için alınacak önlemleri operasyonel birimlerle birlikte belirler ve çalışma sonuçlarını Denetim Komitesi'ne raporlar.

Kurumsal Yönetim Komitesi

Şirket'in Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyumunu izlemek ve henüz uygulamaya konulmamış ilkelerin uygulanamama gerekçelerini incelemek ve Yönetim Kurulu'na uygulamaları iyileştirici önerilerde bulunmak üzere Yönetim Kurulu'nun 20.11.2007 tarihli kararı ile oluşturulmuştur. Mevcut durumda birisi Başkan olmak üzere üç üye bulunmaktadır. 2015 yılı içerisinde Komite beş kez toplanmıştır.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde Aday Gösterme Komitesi ve Ücret Komitesi'ne verilen görevler hâlihazırda Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından yerine getirilmektedir.

Risk Yönetimi Komitesi

Komite'nin amacı; Şirket'in varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek stratejik, operasyonel, finansal, hukuki ve sair her türlü riskin erken tespiti, değerlendirilmesi, etki ve olasılıklarının hesaplanması, bu risklerin Şirket'in kurumsal risk alma profiline uygun olarak yönetilmesi, raporlanması, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması, karar mekanizmalarında dikkate alınması ve bu doğrultuda etkin iç kontrol sistemlerinin oluşturulması ve entegrasyonu konularında Yönetim Kurulu'na tavsiye ve önerilerde bulunmak üzere Yönetim Kurulu'nun 28.07.2010

KURUMSAL YÖNETİM KOMİTESİ

ADI SOYADI	ŞİRKET İLE İLİŞKİSİ	BAĞIMSIZLIK DURUMU	DİĞER KOMİTELERDE ALDIĞI GÖREVLER
Kutsan Çelebicin	Yönetim Kurulu Üyesi (İcrada Görevli Değil)	Bağımsız	Var
Erol Memioğlu	Yönetim Kurulu Üyesi (İcrada Görevli Değil)	Bağımlı	Yok
Doğan Korkmaz*	Mali İşler Genel Müdür Yardımcısı (İcrada Görevli)	Bağımlı	Var

*1 Ocak 2016 itibarıyla

RİSK YÖNETİMİ KOMİTESİ

ADI SOYADI	ŞİRKET İLE İLİŞKİSİ	BAĞIMSIZLIK DURUMU	DİĞER KOMİTELERDE ALDIĞI GÖREVLER
Gökçe Bayındır	Yönetim Kurulu Üyesi (İcrada Görevli Değil)	Bağımsız	Yok
Temel Kamil Atay	Yönetim Kurulu Üyesi (İcrada Görevli Değil)	Bağımlı	Var

DENETİM KOMİTESİ

ADI SOYADI	ŞİRKET İLE İLİŞKİSİ	BAĞIMSIZLIK DURUMU	DİĞER KOMİTELERDE ALDIĞI GÖREVLER
Kutsan Çelebicin	Yönetim Kurulu Üyesi (İcrada Görevli Değil)	Bağımsız	Var
Osman Mete Altan	Yönetim Kurulu Üyesi (İcrada Görevli Değil)	Bağımsız	Yok

tarihli kararı ile oluşturulmuştur. Komite 2015 yılı içerisinde altı kez toplanmıştır. Yönetim Kurulu üyesinin tecrübesi birden fazla komitede görev almasını gerektirmiştir.

Denetim Komitesi

Şirketimizde muhasebe ve raporlama sistemlerinin ilgili kanun ve düzenlemeler çerçevesinde işleyişinin, finansal bilgilerin kamuya açıklanması, bağımsız denetim ve iç kontrol sisteminin işleyişinin ve etkinliğinin gözetimini yapmak üzere Denetimden Sorumlu Komite 26.12.2003 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile oluşturulmuştur. Yıl içerisinde altı toplantı gerçekleştirilmiştir.

Denetim Komitesi, kamuya açıklanacak yıllık ve ara dönem finansal tabloların, Şirket'in izlediği muhasebe ilkelerine, gerçeğe uygunluğuna ve doğruluğuna ilişkin olarak Ortaklığın sorumlu yöneticileri ve bağımsız denetçilerinin görüşlerini alarak, kendi değerlendirmeleriyle birlikte Yönetim Kurulu'na yazılı olarak bildirir. Denetim Komitesi yılda en az dört defa ve gerektiğinde daha sık toplanır. Komite başkanı ve üyeleri Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeleri arasından seçilir. Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi'nin finansal tecrübesi birden fazla komitede görev almasını gerektirmiştir.

Yürütme Komitesi

Yürütme Komitesi, Yönetim Kurulu ile idari yapı arasında etkin koordinasyonun sağlanması suretiyle Yönetim Kurulu'nun etkinliğinin artırılması, stratejik hedeflerine uygun alanlarda yatırım ve iş geliştirme konularında iyileştirme sağlanması amaçlarıyla Yönetim Kurulu'na tavsiye ve önerilerde bulunmak üzere 04.05.2012 tarihinde oluşturulmuştur.

Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanacak önemli hususlar tüm üyelerin onayına sunulmadan önce faaliyetlere etki, finansal boyut, hukuki durum, stratejik önceliklere uyum gibi konularda gerekli hazırlık, analiz ve değerlendirmelerin tamamlanmış olmasını sağlamaktadır. Yürütme Komitesi, Şirket'in faaliyet gösterdiği sektördeki, ekonomik, sosyal ve siyasal çevredeki gelişmeleri takip ederek etkilerini değerlendirmek, rekabet gücünü artırıcı stratejileri belirlemektedir. Belirlenen stratejiler doğrultusunda, sektör dinamiklerinin izlenerek oluşabilecek fırsatların ortaya çıkarılmasını amaç edinmiştir. Bu amaçla yürütme komitesi başlıca aşağıdaki görevleri ifa ederek şirket yönetimi ve Yönetim Kurulu'na tavsiye ve önerilerde bulunur.

- Şirket için uygun stratejilerin geliştirilmesi ve faaliyetlerin etkinliği için sektördeki gelişmeleri takip eder ve öneriler sunar,
- Yapılacak iç analizlerle Şirket'in güçlü ve zayıf yönlerini, dış analizlerle de fırsat ve tehditleri belirlediği aynı sektördeki uluslararası şirketlerle karşılaştırmalı olarak izler ve gerekli aksiyonların alınmasını sağlar,
- Her yıl en az beş yıllık dönemi kapsayacak şekilde Şirket yönetimi tarafından hazırlanan Stratejik Çalışma Planı'nın yapılan analiz neticelerine, beklentilere uygunluğunu denetler ve gerekli revizyonların yapılmasını sağlar,
- Şirket yönetimi tarafından hazırlanan yıllık iş planlarının, Stratejik Çalışma Planı'na uygunluğunu denetler ve varsa önemli farklılıkların analizlerini yaparak bunların iş planlarına tam olarak yansıtılmasını sağlar,

YÜRÜTME KOMİTESİ

ADI SOYADI	ŞİRKET İLE İLİŞKİSİ	BAĞIMSIZLIK DURUMU	DİĞER KOMİTELERDE ALDIĞI GÖREVLER
M. Ömer Koç	Yönetim Kurulu Başkanı (İcrada Görevli Değil)	Bağımlı	Yok
Mustafa V. Koç	Yönetim Kurulu Başkan Vekili (İcrada Görevli Değil)	Bağımlı	Yok
Rahmi M. Koç	Yönetim Kurulu Üyesi (İcrada Görevli Değil)	Bağımlı	Yok
Semahat S. Arsel	Yönetim Kurulu Üyesi (İcrada Görevli Değil)	Bağımlı	Yok
Ali Y. Koç	Yönetim Kurulu Üyesi (İcrada Görevli Değil)	Bağımlı	Yok
Temel Kamil Atay	Yönetim Kurulu Üyesi (İcrada Görevli Değil)	Bağımlı	Var

ETİK KURUL

ADI SOYADI	ŞİRKET İLE İLİŞKİSİ	BAĞIMSIZLIK DURUMU	DİĞER KOMİTELERDE ALDIĞI GÖREVLER
İbrahim Yelmenoğlu	Genel Müdür (İcrada Görevli)	Bağımlı	Yok
Doğan Korkmaz*	Mali İşler Genel Müdür Yardımcısı (İcrada Görevli)	Bağımlı	Var
Nezih Akçınar	İnsan Kaynakları Direktörü (İcrada Görevli)	Bağımlı	Yok
Ardan Aksade	Risk Yönetimi ve Denetim Müdürü (İcrada Görevli)	Bağımlı	Yok

* 1 Ocak 2016 itibarıyla

- Faaliyetlerin yıllık iş planlarına ve Yönetim Kurulu kararlarına uygun şekilde yürütülmesi için gerekli çalışmaları yaptırır, farklılıkların aylık, çeyrek ve altı aylık analizleri sonrasında gerekli olan yönlendirmeleri yapar,
- Şirket iş planlarının oluşturulması, dış ortamdaki gelişmelere göre gerekli revizyonların yapılması ve yıllık performans ölçütü olarak kullanılmasını sağlayacak sistemin işlerliğini gözetir,
- Yönetim Kurulu'nda karar verilecek önemli hususlarla ilgili, finansal boyut, hukuki durum, stratejik önceliklere uyum gibi konularda gerekli hazırlık, analiz ve değerlendirmelerin tamamlanmış olmasını sağlar, Şirket'in kısa ve uzun dönemli iş planlarının oluşturulması ve kontrolü aşamasında kendi üyeleri arasından ve gerektiğinde Şirket dışından yeterli tecrübe ve bilgi sahibi kişilerden oluşan alt çalışma/danışma grupları oluşturulmasını sağlar.

Yürütme Komitesi bir başkan ve Yönetim Kurulu'nun üçte birinden az olmayacak sayıda üyeden oluşur. Yürütme Komitesi yıl içerisinde 12 toplantı gerçekleştirmiştir.

Etik Kurul

Etik Çalışma Kuralları, Şirket'in temel davranış ilkelerini kapsamaktadır. Yasal, toplumsal ve ekonomik koşullarda meydana gelen değişimlerin yanı sıra Koç Holding'in imzaladığı Küresel İlkeler Sözleşmesi (Global Compact) kriterlerine uyum doğrultusunda Tüpraş Etik Davranış Kuralları'nı yenilemiş ve Nisan 2011'de Genel Kurul'un onayından geçirmiştir.

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

Şirket personeli, görevlerini yerine getirirken “İş Etiği İlkeleri”ne ve “Koç Topluluğu Ortak Değerleri”ne uymak zorundadır. İş prosedürleri, standartlar, kanun ve düzenlemeler her türlü tutum ve davranışlarımızla ilgili yön gösterici olamayabileceği bilinciyle, Şirket değerlerimiz üzerine kurulmuş olan Etik Davranış Kurallarımız bulunmaktadır.

5.4. Risk Yönetimi ve İç Kontrol Mekanizması

Tüpraş'ta, Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim İlkeleri Tebliği doğrultusunda 28 Temmuz 2010 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında Risk Yönetimi Komitesi kurulmuştur. Tüpraş Risk Yönetim Komitesi, 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 378'inci maddesine uyum ve Yönetim Kurulu bünyesindeki komitelerin etkin çalışmasını sağlamak amacıyla, Şirket'in varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmaktadır. Komite, 2015 yılında altı toplantı gerçekleştirmiş, Tüpraş Risk Yönetim Sistemi'ni değerlendirerek, risk raporlaması esaslarını belirlemiştir. Belirlenen esaslara uygun olarak raporlama çalışmaları ve komite değerlendirmeleri periyodik olarak Yönetim Kurulu'nun bilgisine sunulmaktadır.

Tüpraş'ta denetim faaliyetleri, temelini Uluslararası İç Denetim Standartları ve Tüpraş Etik İlkeleri'nin oluşturduğu proaktif bir metodoloji takip edilerek Tüpraş Risk Yönetimi ve Denetim Birimi'nin uzman ekibi tarafından mali, operasyonel, risk, süreç, yasal uyum, iş etiği ve suiistimal ana başlıklarında, yıllar itibarıyla belirlenmiş süreç ve konular üzerinden yürütülür.

Tüpraş'ın faaliyet merkezlerinin tamamında temel mali ve süreç denetimleri yılda iki kez, çalışma dönemi için belirlenmiş tematik denetimler en az bir kez gerçekleştirilir.

Tüpraş'ın faaliyet ve hizmetlerinin etkin, güvenilir ve kesintisiz bir şekilde yürütülmesini, muhasebe ve mali raporlama sisteminden sağlanan bilgilerin bütünlüğünü, tutarlılığını, güvenilirliğini, zamanında elde edilebilirliğini ve güvenliğini sağlamak amacıyla devamlı olarak gerçekleştirilen iç kontroller sırasında oluşan tespitler Şirket yönetimi ile paylaşılır ve süreçlerin iyileştirilmesine yönelik çalışmalara eşlik edilir.

2015 yılında rafineriler Risk Yönetimi ve Denetim Müdürlüğü tarafından toplamda 81 adam gününden oluşmak üzere 29 defa ziyaret edilmiş ve denetim gerçekleştirilmiştir.

Belirlenen denetim konuları Şirket'in ilgili birimleriyle her yılın başında paylaşılarak yıllık risk temelli denetim planları oluşturulur. Denetim tespitleri Şirket içinde zaman kaybetmeksizin yayınlanarak gerekli düzeltici tedbirlerin alınması sağlanır. Tespitler düzenli olarak gözden geçirilerek faaliyetlerde sağlanan iyileştirmeler takip edilir.

5.5. Şirket'in Stratejik Hedefleri

Yönetim Kurulu, belirlediği stratejik hedeflerle, Tüpraş'ın risk, büyüme ve getiri dengesini Şirket'in sürdürülebilir kârlılık ve uzun vadeli çıkarlarını gözeterek, idare ve temsil etmektedir. Yönetim Kurulu, Yürütme Komitesi ve diğer alt çalışma gruplarından alınan destek ile Şirket'in stratejik hedeflerinin oluşturulmasını sağlar.

5.6. Mali Haklar

Yönetim Kurulu üyelerinin ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirme esasları yazılı hale getirilmiş olup, Genel Kurul toplantısında ayrı bir madde olarak ortakların bilgisine sunularak pay sahiplerine bu konuda görüş bildirme imkânı tanınmıştır. Bu amaçla hazırlanan ücret politikası, 30 Mart 2015 tarihli Olağan Genel Kurul'dan üç hafta önce yayınlanan “Bilgilendirme Dokümanı” aracılığı ile kurumsal internet sitemizde ortaklarımızın incelemesine sunulmuş ve Genel Kurul'u takiben uygulamaya alınmıştır. Ayrıca finansal tablo dipnotlarımızda da üst düzey yöneticilere yapılan ödemeler kamuya açıklanmaktadır. Yönetim Kurulu Komiteleri içerisinde Ücret Komitesi ayrıca kurulmamış olup, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri kapsamında belirlenmiş olan Ücret Komitesi görevleri, SPK İlkeleri'ne uygun olarak Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından sürdürülmektedir.

Şirket'te Yönetim Kurulu tarafından kurulacak komitelerde görev alacak Yönetim Kurulu Üyelerine, sağladıkları katkıları, toplantılara katılımları, fonksiyonları esas alınarak yılsonlarında Kurumsal Yönetim Komitesi görüşü çerçevesinde Yönetim Kurulu tarafından belirlenen tutarda prim ödenebilir. Bağımsız Yönetim Kurulu üyelerinin ücretlendirmesinde hisse senedi opsiyonları veya Şirket'in performansına dayalı ödeme planları kullanılmamaktadır.

Yönetim Kurulu Üyesi'ne veya yöneticisine Şirket tarafından doğrudan ve dolaylı olarak borç verilmesi, kredi kullanılması, lehlerine teminat verilmesi gibi çıkar çatışmasına yol açacak işlemler söz konusu değildir.

Yönetim Kurulu Üyelerinin tamamı için geçerli olmak üzere her yıl olağan Genel Kurul toplantısında sabit ücret belirlenir. 2014 yılına ait Olağan Genel Kurul toplantısında; Yönetim Kurulu Üyelerinin her birine yıllık 300.000 TL ücret ödenmesi ve bu ödemelerin Genel Kurul toplantısını takip eden aydan başlamak üzere bir sonraki Genel Kurul'a kadar aylık eşit taksitler halinde yapılmasına oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Risk Yönetimi ve Risk Yönetim Komitesi Çalışmaları

A. RISK YÖNETİMİ

Tüpraş, kontrol edilebilen ve edilemeyen tüm risklerini önlemek ve azaltmak amacıyla etkin bir risk yönetimi politikası uygulamaktadır.

Tüpraş'ta risk yönetiminin temelinde yatan felsefe, varlıkların değerlerinin korunması, operasyonel güvenlik ve sürdürülebilirlik esaslarına dayanmaktadır. Risk yönetiminde her alandaki potansiyel riskleri öngörebilmek, değerlendirmek, yönetmek, izlemek ve gerekli faaliyet planlarını önceden oluşturmak amacıyla proaktif metotlar benimsenmiştir.

Tüpraş'ın maruz kaldığı başlıca riskler; kaza riskleri, finansal riskler, ticari riskler, operasyonel riskler ve stratejik riskler olmak üzere toplam beş ana başlık altında takip edilmektedir.

Kaza Riskleri

Tüpraş'ta yangın, enerji/su kesintisi, iş kazası, deprem, sel, terör ve sabotaj gibi kaza risklerinin neden olabileceği etkileri en az seviyeye indirebilmek için teknik emniyet her zaman ön planda tutulmaktadır. Bu kapsamda oluşturulan Sağlık, Emniyet, Çevre (SEÇ) standartlarına tüm çalışanlar ile birlikte müteahhit çalışanlarının da kararlı, titiz ve ödünsüz bir şekilde uymaları beklenmektedir. Amaç, Tüpraş'ın faaliyetlerinden kaynaklanan nedenlerle çalışanlara, çevreye, müşterilere, topluma ve tüm paydaşlara gelebilecek her türlü zararı en aza indirmektir.

Teknik emniyet ve yangınla mücadele sistemleri, en son teknoloji ürünü yangın arazözleri, yangın suyu pompaları, yangın ve çevre kirliliği ile mücadele eden römorkörler ve diğer ekipmanlar ile teçhiz edilmiş, böylelikle yangın ve doğal afetlerin doğurabileceği riskler en aza indirilmiştir. Çalışanların acil durumlarda emniyetli bir şekilde hareket etmelerini farkındalık yaratarak sağlamak amacıyla, rafineriler yılda bir kez Teknik Emniyet Müdürü başkanlığında oluşturulan komisyon tarafından SEÇ konularında denetlenmektedir. Yangın ve Tahliye Tatbikatları, Felaket Planı Tatbikatları ve denize kıyısı olan rafinerilerde ISPS KOD Tatbikatları yapılmaktadır.

Rafineri ünitelerinde kurulu olan Distributed Control System (DCS) kontrol sistemleri sayesinde, işletme proses şartlarında insan hataları en aza indirilmekte, böylece daha emniyetli koşullarda çalışma sağlanmaktadır.

Rafinerilerdeki SEÇ performansının izlenmesi, değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi amacıyla yayımlanan Olay Sınıflandırma, Araştırma ve Raporlama (OSAR) Rehberi uygulamaya konulmuştur. Ayrıca riskleri ortadan kaldırma veya kabul edilebilir seviyeye düşürmeyi hedefleyen Risk Değerlendirme Tablosu (RDT) metodolojisi de etkin bir biçimde kullanılmaktadır.

Bunların yanında "Tehlike ve Etkilerin Yönetimi" (TEYS) sürecinde, risklerin farkına varılması, yönetilmesi, kritik işlere kaynak aktarılmasına öncelik verilmesi sağlanmaktadır. Bu amaçla tehlikelerin kayıtları tutulmakta ve risk değerlendirmeleri yapılmaktadır.

Tamamında özel güvenlik bölgesi oluşturulan Tüpraş rafinerilerinin güvenliği, silahlı özel güvenlik birimlerince sağlanmaktadır. Rafineriler ayrıca hidrolik bariyerler, plaka tanıma, tel üstü algılama, bölgesel ve merkezi izlemeleri sağlayan CCTV ve kriz merkezleri gibi modern ve birbirleri ile entegre bileşenlerden oluşan çevre güvenlik sistemleri ile korunmaktadır.

Tüm bu uygulamaların yanı sıra, rafineri ekipman ve stoklarından oluşan varlıklar, çok geniş kapsamlı sigorta poliçeleri ile kaza risklerine karşı teminat altına alınmaktadır.

Finansal Riskler

Mali piyasalardaki değişkenlik ve belirsizliklere bağlı oluşabilecek finansal risklerin etkileri en az seviyeye getirilmeye çalışılmaktadır. Bu konudaki uygulamalar, kur, likidite ve faiz risklerini kapsamaktadır.

Kur Riski

Tüpraş, faaliyet gösterdiği sektörün yapısı gereği, özellikle alımlarında çok yüksek tutarda yabancı para cinsinden işlem yapmaktadır. Bu işlemlerden kaynaklanabilecek döviz pozisyonları, Finansman Müdürlüğü'nce sürekli takip edilmektedir. Mevcut stokların döviz bazlı fiyatlandırılmış olması da dikkate alınarak gerekli tutarda döviz varlığı bulundurulmakta, bu şekilde doğal-hedge sağlanarak açık döviz pozisyonu kabul edilebilir seviyede tutulmaktadır.

Kur riski, ticari faaliyetler dışında, yatırımların karşılanması ve likidite amaçlı temin edilen dövizde endeksli borçlanma araçlarından da kaynaklanabilmektedir. Riskten korunmaya yönelik faaliyetler kapsamında sıklıkla türev finansal enstrümanlar kullanılmaktadır.

Kur riskine ilişkin duyarlılık analizleri raporlama dönemlerinde tekrarlanmakta olup, analiz sonuçları ilgili birimlerle paylaşılmaktadır.

Likidite Riski

Özel sektör müşterilerine yapılan satışlardan kaynaklanan alacakların önemli bir bölümü, tahsilat riskini bertaraf etmek amacıyla teminat altına alınmaktadır. Satışların ve alacakların önemli bir kısmı kamu kuruluşlarından kaynaklanmakta ve tahsilat riski taşımamaktadır. Bunun yanında, Tüpraş politikaları ve ekonomik konjonktür gereği ortalama alacak ve stok gün sayıları mümkün olduğunca kısa tutulmaktadır. Düşük gün sayıları nedeni ile uzun vadeli nakit değerlendirme yapılmamaktadır. Bu uygulamalar sayesinde likidite riski taşınmamaktadır.

Risk Yönetimi ve Risk Yönetim Komitesi Çalışmaları

Faiz Riski

Faize duyarlı olan varlık ve yükümlülüklerin faiz oranlarının ve vadelerinin dengelenmesi suretiyle uygulanan doğal tedbirler ile beraber kullanılan finansal enstrümanlar aracılığıyla faiz riskinin olumsuz etkileri azaltılmaktadır.

Bu kapsamda yatırımlarımızın finansmanı için temin edilen kredilerin bir kısmı değişken faiz rejiminden sabit faize çevrilmiş ve bu finansman araçlarından kaynaklı faiz riski azaltılmıştır.

Ticari Riskler

Ham petrol ve buna bağlı olarak ürün fiyatlarının uluslararası piyasalarda belirlendiği petrol sektöründe, en önemli ticari risk, fiyat değişimindeki dalgalanma olarak öne çıkmaktadır. Tüpraş, ürünlerinin fiyatlandırmasında, Petrol Piyasası Kanunu ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu kriterleri gereği, “en yakın erişilebilir uluslararası piyasa” olan CIF Akdeniz (Cenova/ Lavera) piyasasında oluşan fiyatları ve döviz kurlarını esas almaktadır.

Ham petrol fiyatlarındaki hızlı değişimlerin etkisinin azaltılması amacıyla; ham petrol fiyatlamalarında birkaç günlük dönemler yerine mümkün olduğunca daha uzun dönemlerin fiyat ortalamaları kullanılmakta, ayrıca aylık fiyat stok devir hızı ve kapasite kullanımları da dikkate alınarak ham petrol fiyatlama günleri ürünlerin muhtemel satış günlerine yakın belirlenmeye çalışılmaktadır. Böylelikle alım ve satım fiyatları arasındaki zaman uyumsuzluğundan kaynaklanabilecek riskler olabildiğince bertaraf edilmektedir.

Ek olarak; fiyat değişimlerinin yaratabileceği risklerin bertaraf edilebilmesi için, ham petrol ve ürün stokları optimum seviyede tutulmaktadır.

Bu tür operasyonel önlemlerin yanında 2015 yılında devreye giren “Tüpraş Stok Değer Düşüklüğü Riskinden Korunma Politikası” kapsamında fiyat riskine maruz olan stokların değerleri kademe kademe finansal enstrümanlarla sabitlenmiştir. Bu

kapsamda uluslararası piyasalarda faaliyet gösteren finansal kurumlarla tezgâh üstü piyasada işlem gören vadeli alım/satım anlaşmaları yapılmıştır. Başarıyla uygulanan “Tüpraş Stok Değer Düşüklüğü Riskinden Korunma Politikası” sayesinde 2015 yılında düşen ham petrol fiyatlarından kaynaklı stok değer düşüklüğünün etkisi önemli bir seviyede azaltılmıştır.

Akaryakıt ürünlerinde ticari alacaklar, satışların peşin veya çok kısa vadeli yapılması suretiyle kontrol altında tutulmakta, müşterilere belirli kredi limitleri çerçevesinde ürün teslimatı yapılmaktadır. Öte yandan ticari alacaklara yönelik etkin risk analizleri hazırlanmakta olup, müşteriler için oluşturulan derecelendirme raporları sonucu önlemler uygulamaya konulmaktadır.

Operasyonel Riskler

İş Sağlığı-Güvenliği/Çevre

Tüpraş, faaliyet alanlarının insan ve çevreye etkilerini olabildiğince azaltmayı, en önemli hedef ve sorumlulukları arasında görmektedir. Bu amaçla, yenilikler takip edilerek süreçler iyileştirilmekte, ulusal ve uluslararası standartlar çerçevesinde emisyon, gürültü, atıklar, toprak ve su kirliliği, döküntü ve deniz kirliliği gibi her türlü çevre riskleri başarıyla yönetilmektedir.

İş Sağlığı-Güvenliği/Çevre uygulamalarında amaç, riskleri önceden belirlemek ve kontrol altına almaktır. Bu amaçla rafinerilerde riskler tespit edilerek sonuç odaklı ve sürekliliği olan koruyucu önlemler uygulamaya konmaktadır. Risk Değerlendirme Tablosu (RDT) Rehberi yayımlanarak uygulamaya başlanmıştır. Risk Değerlendirme Tablosu'nda, Tüpraş faaliyetlerinin insan, varlık, çevre ve itibara olan etkileri değerlendirilerek olası riskler tespit edilmekte, orta ve yüksek dereceli riskler için yapılan kök neden analizleri sonucunda öngörülen önlemler alınmaktadır.

Tüm rafinerilerin çevre performansı düzenli olarak;

- Genel Müdürlük SEÇ Denetimi,
- Koç Holding Çevre Komisyonu,
- British Standards Institute,
- Sigorta şirketleri,
- İl Çevre ve Orman Müdürlükleri,
- Belediye Çevre Koruma ve Kontrol Daireleri tarafından denetlenmektedir.

Tedarik/Taşıma

Tüpraş'ta tedarik süreci, ham petrol, yarı mamul, son ürün ve malzeme ikmal işlemlerinden oluşmaktadır. Ham petrol, ürünlerin ana hammaddesi olması nedeniyle, temel tedarik kalemini oluşturmaktadır. İhtiyaç duyulan ham petrolün az bir kısmı yerli üretimden, büyük bir kısmı ise ithal ham petrolden temin edilerek üretimin devamlılığı sağlanmaktadır. Ham petrol tedarik kaynaklarının çeşitlendirilmesi, tedarik zincirinde riskin dağıtılması, fiyat ve navlun avantajı sağlanması ve Şirket'in operasyonel kabiliyetinin artırılmasına yönelik olarak ham petrol alım operasyonlarında optimizasyona gidilmektedir.

Operasyonların en kritik etaplarından biri de ham petrol ve ürünlerin fiziki ikmalidir. Tedarik edilen ürünler arasında, taşınması esnasında ortaya çıkabilecek sorunlardan dolayı doğaya ve insan sağlığına zarar verebilecek birçok ürün kalemi vardır. Bu ürünlerin taşınmasının oluşturduğu risklerin bertaraf edilmesi amacıyla, ilgili ürüne yönelik olarak belirlenen tedbir ve çalışma şartlarının tedarikçiler tarafından eksiksiz yerine getirilmesi beklenmektedir. İzmit ve İzmir Rafinerilerine sadece deniz yoluyla ham petrol ikmalı yapılmaktadır. Bu nedenle tedarikçilerden, ikmal güvenliğini sağlamak adına, taşımayı yapacak tankerlerde bazı standartları sağlamaları talep edilmektedir. Özellikle ham petrol ithalinde, ISO 9001 ve sınıf sertifikalarına sahip “ISPS” kod (International Ship and Port Facility

Security Code) koşullarına uygun ve limanlar tarafından kabul gören deniz tankerleri kullanılmak zorundadır. Böylelikle taşıma sırasında doğabilecek riskler büyük ölçüde azaltılmış olmaktadır. Tüm bu tedbirlere rağmen oluşabilecek herhangi bir kaza veya sızıntıya karşı mücadele edebilmek için, her rafineride gerekli donanım bulunmakta ve düzenli olarak tatbikatlar yapılmaktadır. Böylelikle emniyet, çevre ve insan sağlığına yönelik riskler en aza indirilmektedir.

Rafineriler arasında ve müşterilere yönelik ürün ikmalini güvence altına alabilmek için, deniz, karayolu, demiryolu ve boru hatları ile taşıma çeşitliliğine gidilmiştir. Bu şekilde taşıma operasyonlarında riskin dağıtılması, aynı zamanda da operasyonel kabiliyetin artırılması sağlanmaktadır.

Ham petrol ve ürün ikmalleri ile rafineriler arasındaki taşımalarda ortaya çıkabilecek riskler gerek ticaret anlaşmalarıyla gerekse de sigorta poliçeleriyle üçüncü taraflara transfer edilmektedir.

Ham petrol ve akaryakıtların yanı sıra, Tüpraş'ta her yıl yüzlerce kalem malzemede tedarik operasyonu gerçekleştirilmektedir. Bu operasyonların tamamı uzman personelin hazırladığı şartnamelere göre hayata geçmektedir. Tedarikçilerin talep edilen ürüne ve bu ürünü üretip teslim etme koşulları açısından karşılımları gereken minimum standartlar ile ürün özelliklerine göre satın alma şartnamesinde açıkça belirtilen koşullara uygun performans göstermeleri önemle beklenmektedir. Bu özellikler arasında, satın alınacak ürünün çevresel etkileri de özellikle yer almaktadır. Satın alınan her parti ürün için numuneler kurum içinde ve dışındaki laboratuvarlarda çeşitli testlerden geçirilmekte, bu testlerden herhangi birisinde yetersiz bulunan ürünün alımı durdurulmaktadır.

Ürün Özellikleri

Tüpraş rafinerilerinde uluslararası enstitüler tarafından verilen mükemmellik sertifikalarına ve Türkiye Akreditasyon Kurumu tarafından verilen akreditasyon sertifikalarına sahip laboratuvarlar faaliyet göstermektedir. Laboratuvarlar, üretim ve satışın her aşamasında gerekli ölçümleri yapmakta, ürün özelliklerinden kaynaklanabilecek riskleri bertaraf etmektedir.

Bilgi Teknolojileri Riskleri

Bilgi Teknolojileri alanında ortaya çıkabilecek risklerin yönetimi hakkında uygulamalar Elektronik Bilgi Ortamının Yönetimi Standartları'nda tanımlanmaktadır. Kullanıcı kaynaklı riskler, donanım ve yazılım yönetimi, bilgi güvenliği ve veri güvenliği hakkında ayrıntılı uygulamalar bulunan bu standardın yanı sıra, Koç Holding Bilgi Teknolojileri denetim ekibi ve konusunda uzman şirketlerin gerçekleştirdiği periyodik test ve incelemeler akabinde ortaya çıkan öneriler doğrultusunda sürekli iyileştirmeler yapılmaktadır.

Stratejik Riskler

Tüpraş'ın maruz kalabileceği en önemli stratejik riskler, politik, hukuki ve müşteri tercihlerini etkileyen uluslararası trendlerden oluşmaktadır.

Hukuki risklerin takip edilebilmesi amacıyla oluşturulan erken uyarı sistemleri ve online veri tabanlarından faydalanılmaktadır.

Müşteri tercihlerinin olumsuz etkilerini engellemek amacıyla, uluslararası standartlar takip edilmektedir. Euro V gibi son derece çevreci ürün kriterlerinin karşılanması için gerekli yatırımlar yapılmıştır. Bununla beraber, tüm dünyada hızla terk edilmekte olan fuel oil cinsi yakıtlar yerine, tüketimi hızla artan motorin üretimi amacıyla, İzmit Rafinerisi Residuom Upgrading Projesi devreye alınmış olup faaliyetleri devam etmektedir.

B. RİSK YÖNETİM KOMİTESİ ÇALIŞMALARI

Tüpraş'ta, Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri Tebliği doğrultusunda 28 Temmuz 2010 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında Risk Yönetimi Komitesi kurulmuştur. Tüpraş Risk Yönetim Komitesi, 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 378'inci maddesine uyum ve Yönetim Kurulu bünyesindeki komitelerin etkin çalışmasını sağlamak amacıyla, Şirket'in varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmaktadır. Komitenin başkanlığını bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Gökçe Bayındır, Üyeliği'ni Yönetim Kurulu Üyesi Temel Kamil Atay sürdürmektedir.

Risk Yönetimi Komitesi;

- Hedeflere ulaşmayı etkileyebilecek risk unsurlarının etki ve olasılığa göre tanımlanması, değerlendirilmesi, izlenmesi ve yönetilmesi amacıyla etkin iç kontrol sistemlerinin oluşturulması,
- Risk yönetimi ve iç kontrol sistemlerinin kurumsal yapıya entegre edilmesi ve etkinliğinin takip edilmesi,
- Risk yönetimi ve iç kontrol sistemlerince risk unsurlarının uygun kontroller gözetilerek ölçülmesi, raporlanması ve karar mekanizmalarında kullanılması konularında çalışmak üzere oluşturulmuştur.

Komite, 2015 yılında altı toplantı gerçekleştirmiş, Tüpraş Risk Yönetim Sistemi'ni değerlendirerek, risk raporlaması esaslarını belirlemiştir. Belirlenen esaslara uygun olarak raporlama çalışmaları ve komite değerlendirmeleri periyodik olarak Yönetim Kurulu'nun bilgisine sunulmaktadır.

Risk Yönetimi ve Risk Yönetim Komitesi Çalışmaları

KAZA RİSKLERİ	FİNANSAL RİSKLER	TİCARİ RİSKLER	OPERASYONEL RİSKLER	STRATEJİK RİSKLER
▪ YANGIN ▪ ENERJİ/SU KESİNTİSİ ▪ İŞ KAZASI ▪ DEPREM ▪ SEL ▪ TERÖR VE SABOTAJ	▪ DÖVİZ KURU ▪ LİKİDİTE ▪ FAİZ	▪ HAMMADDE FİYATLARI ▪ ÜRÜN FİYATLARI ▪ MÜŞTERİ KREDİLERİ	▪ İŞ SAĞLIĞI GÜVENLİĞİ/ ÇEVRE ▪ TEDARİK/TAŞIMA ▪ ÜRÜN ÖZELLİKLERİ ▪ BİLGİ TEKNOLOJİLERİ	▪ MÜŞTERİ TERCİHLERİ/ TÜKETİM TRENDLERİ ▪ HUKUK ▪ POLİTİK

C. İÇ KONTROL SİSTEMİ VE İÇ DENETİM

Tüpraş'ta denetim faaliyetleri, temelini Uluslararası İç Denetim Standartları ve Tüpraş Etik İlkeleri'nin oluşturduğu proaktif bir metodoloji takip edilerek Tüpraş Denetim Birimi'nin uzman ekibi tarafından mali, operasyonel, risk, süreç, yasal uyum, iş etiği ve suiistimal ana başlıklarında, yıllar itibarıyla belirlenmiş süreç ve konular üzerinden yürütülür.

Tüpraş'ın faaliyet merkezlerinin tamamında temel mali ve süreç denetimleri yılda iki kez, çalışma dönemi için belirlenmiş tematik denetimler en az bir kez gerçekleştirilir.

Tüpraş'ın faaliyet ve hizmetlerinin etkin, güvenilir ve kesintisiz bir şekilde yürütülmesini, muhasebe ve mali raporlama sisteminden sağlanan ve konsolide finansal tablolarda kullanılan bilgilerin bütünlüğünü, tutarlılığını, güvenilirliğini, zamanında elde edilebilirliğini ve güvenliğini sağlamak amacıyla devamlı olarak gerçekleştirilen iç kontroller sırasında oluşan tespitler Şirket Yönetimi ile paylaşılar ve süreçlerin iyileştirilmesine yönelik çalışmalara eşlik edilir.

2015 yılında rafineriler Risk Yönetimi ve Denetim Müdürlüğü tarafından toplamda 81 adam gününden oluşmak üzere 29 defa ziyaret edilmiş ve denetim gerçekleştirilmiştir.

Belirlenen denetim konuları Şirket'in ilgili birimleri ile her yılın başında paylaşarak yıllık risk temelli denetim planları oluşturulur. Denetim tespitleri Şirket içinde zaman kaybetmeksizin yayınlanarak gerekli düzeltici tedbirlerin alınması sağlanır. Tespitler düzenli olarak gözden geçirilerek faaliyetlerde sağlanan iyileştirmeler takip edilir.

Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında

DENETÇİ RAPORU

Türkiye Petrol Rafinerileri Anonim Şirketi Yönetim Kurulu'na

Giriş

Türkiye Petrol Rafinerileri Anonim Şirketi tarafından kurulan riskin erken saptanması sistemi ve komitesini denetlemiş bulunuyoruz.

Yönetim Kurulunun Sorumluluğu

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 378 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlem ve çarelerin uygulanması ile riskin yönetilmesi amacıyla uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür.

Bağımsız Denetim Kuruluşunun Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız denetime dayanarak, riskin erken saptanması sistemi ve komitesine ilişkin bir sonuca varmaktır. Yaptığımız denetim, TTK'ya Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan "Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporuna ilişkin Esaslara" ve etik kurallara uygun olarak yürütülmüştür. Bu Esaslar tarafımızca; şirketin riskin erken saptanması sistemi ve komitesini kurup kurmadığının belirlenmesini, kurulmuşsa sistem ve komitenin TTK'nın 378 inci maddesi çerçevesinde işleyip işlenmediğinin değerlendirilmesini gerektirmektedir. Riskin erken saptanması komitesi tarafından risklere karşı gösterilen çarelerin yerindeliği ve riskler karşısında yönetim tarafından yapılan uygulamalar, denetimimizin kapsamında değildir.

Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Bilgi

Şirket, riskin erken saptanması sistemi ve komitesini kurmuş olup, komite 2 üyeden oluşmaktadır. Komite, 1 Ocak-31 Aralık 2015 döneminde Şirket'in varlığını, gelişmesini tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla yönelik olarak hazırladığı raporları Yönetim Kurulu'na sunmuştur.

Sonuç

Yürüttüğümüz denetim sonucunda Türkiye Petrol Rafinerileri Anonim Şirketi'nin riskin erken saptanması sistemi ve komitesinin, tüm önemli yönleriyle, TTK'nın 378 inci maddesi çerçevesinde yeterli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited.

SEDA AKKUŞ TECER
Sorumlu Denetçi, SMMM

İstanbul, 12 Şubat 2016

DAHA FAZLA BİLGİ İÇİN TUPRAS.COM.TR

Olağan Genel Kurulu Toplantısı Gündemi

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ ANONİM ŞİRKETİ'NİN 04.04.2016 TARİHLİ OLAĞAN GENEL KURULU TOPLANTISININ GÜNDEMİ

1. Açılış ve Toplantı Başkanlığı'nın seçilmesi,
2. Şirket Yönetim Kurulu'nca hazırlanan 2015 Yılı Faaliyet Raporu'nun okunması, müzakeresi ve onaylanması,
3. 2015 Yılı hesap dönemine ilişkin Bağımsız Denetim Rapor Özeti'nin okunması,
4. 2015 Yılı hesap dönemine ilişkin Finansal Tabloların okunması, müzakeresi ve onaylanması,
5. Yönetim Kurulu üyelerinin Şirketin 2015 yılı faaliyetlerinden dolayı ayrı ayrı ibra edilmesi,
6. Şirket'in kar dağıtım politikası çerçevesinde hazırlanan, 2015 yılı kârının dağıtılması ve kâr dağıtım tarihi konusundaki Yönetim Kurulu'nun önerisinin kabulü, değiştirilerek kabulü veya reddi,
7. Sermaye Piyasası Kurulu ve T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'ndan gerekli onayın alınmış olması şartıyla; Yönetim Kurulu'nun Şirket Esas Sözleşmesi'nin "Amaç ve Faaliyet Konusu" başlıklı 3. maddesi, "Sermaye" başlıklı 6. Maddesi ve "Payların Devri ve Paylar Üzerinde İntifa Hakkı Tesisi" başlıklı 7 maddesinin değişikliği hakkındaki önerisinin kabulü, değiştirilerek kabulü veya reddedilmesi,
8. Yönetim Kurulu Üye sayısının ve görev sürelerinin belirlenmesi, belirlenen üye sayısına göre seçim yapılması, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinin seçilmesi,
9. Kurumsal Yönetim İlkeleri gereğince Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Düzey Yöneticiler için "Ücret Politikası" ve politika kapsamında yapılan ödemeler hakkında Pay Sahiplerine bilgi verilmesi ve onaylanması.
10. Yönetim Kurulu üyelerinin yıllık brüt ücretlerinin belirlenmesi,
11. Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri gereğince Yönetim Kurulu tarafından yapılan Bağımsız Denetim Kuruluşu seçiminin onaylanması,
12. Şirket'in revize edilen bağış ve yardım politikası ile 2015 yılı içerisinde yaptığı bağışları hakkında pay sahiplerine bilgi verilmesi ve 2016 yılında yapılacak bağışlar için üst sınır belirlenmesi,
13. Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri gereğince Şirketin ve bağlı ortaklıklarının 2015 yılında 3. kişiler lehine verdiği teminat, rehin, ipotek ve kefaletler ile elde edilen gelir veya menfaatler hakkında Pay Sahiplerine bilgi verilmesi,
14. Yönetim kontrolünü elinde bulunduran pay sahiplerine, Yönetim Kurulu Üyelerine, üst düzey yöneticilere ve bunların eş ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrı yakınlarına; Türk Ticaret Kanunu'nun 395. ve 396. maddeleri çerçevesinde izin verilmesi ve Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim Tebliği doğrultusunda 2015 yılı içerisinde bu kapsamda gerçekleştirilen işlemler hakkında pay sahiplerine bilgi verilmesi,
15. Dilek ve görüşler.

Kâr Dağıtım Önerisi

01.01.2015 - 31.12.2015 HESAP DÖNEMİ KÂR DAĞITIM ÖNERİSİ

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş. 2015 YILI KÂR PAYI DAĞITIM TABLOSU (TL)

1.	Ödenmiş / Çıkarılmış Sermaye		250.419.200,00
2.	Genel Kanuni Yedek Akçe (Yasal Kayıtlara Göre)		163.401.852,42
Esas sözleşme uyarınca kâr dağıtımında imtiyaz var ise söz konusu imtiyaza ilişkin bilgi			
		SPK'YA GÖRE	YASAL KAYITLARA (YK) GÖRE
3.	Dönem Kârı	2.225.372.000,00	1.914.266.213,27
4.	Vergiler (-)	-338.555.000,00	39.993.810,33
5.	Net Dönem Kârı (=)	2.550.168.000,00	1.874.272.402,94
6.	Geçmiş Yıllar Zararları (-)		85.238.303,88
7.	Genel Kanuni Yedek Akçe (-)		
8.	NET DAĞITILABİLİR DÖNEM KÂRI (=)	2.550.168.000,00	1.789.034.099,06
9.	Yıl içinde yapılan bağışlar (+)	15.764.170,22	
10.	Bağışlar Eklenmiş Net Dağıtılabilir Dönem Kârı	2.565.932.170,22	
11.	Ortaklara Birinci Kâr Payı		
	- Nakit	1.627.724.800,00	12.520.960,00
	- Bedelsiz		
	- Toplam	1.627.724.800,00	12.520.960,00
12.	İmtiyazlı Pay Sahiplerine Dağıtılan Kâr Payı		
13.	Dağıtılan Diğer Kâr Payı	0,00	0,00
	- Yönetim Kurulu Üyelerine		
	- Çalışanlara		
	- Pay Sahibi Dışındaki Kişilere		
14.	İntifa Senedi Sahiplerine Dağıtılan Kâr Payı		
15.	Ortaklara İkinci Kâr Payı		1.609.060.084,29
16.	Genel Kanuni Yedek Akçe	161.520.384,00	160.906.008,43
17.	Statü Yedekleri		
18.	Özel Yedekler		
19.	OLAĞANÜSTÜ YEDEK	760.922.816,00	6.547.046,34
20.	Dağıtılması Öngörülen Diğer Kaynaklar	0,00	6.143.755,71
	- Geçmiş Yıl Kârı		
	- Olağanüstü Yedekler		
	- Kanun ve Esas Sözleşme Uyarınca Dağıtılabilir	0,00	6.143.755,71
	Diğer Yedekler		
21.	Dağıtılması Öngörülen Diğer Kaynaklardan Ayrılacak Yedek Akçe		614.375,57

(*) İştirak kavramı, ana ortalığın iştirak, bağlı ortaklık ve müşterek yönetime tabi ortaklıklarını da içerecek şekilde kullanılmıştır.

KÂR PAYI ORANLARI TABLOSU

GRUBU	TOPLAM DAĞITILAN KÂR PAYI TUTARI		TOPLAM DAĞITILAN KÂR PAYI / NET DAĞITILABİLİR DÖNEM KÂRI	1 TL NOMİNAL DEĞERLİ HİSSEYE İSABET EDEN KÂR PAYI *	
	TUTARI (TL)	BEDELSİZ (TL)	ORAN (%)	TUTARI (TL)	ORAN (%)
NET * A	1.508.087.027,37		59,14	5,5250	552,50
C	0,07		0,00	5,5250	552,50
TOPLAM	1.508.087.027,43	0,00	59,14		

(*) Dağıtılan net kâr payı hesaplaması, halka kapalı %51 oranındaki payların tam mükellef kurumlara ait olması dolayısıyla herhangi bir stopaj hesaplanmayarak, %49 oranındaki halka açık payların tamamının tam mükellef gerçek kişilerden oluştuğu varsayılarak %15 stopaj oranı uygulanarak yapılmıştır. Pay başına bilgiler stopaj uygulanarak hesaplanmıştır.

2015 Yılı Kâr Payı Dağıtımına İlişkin Açıklama

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. yönetimi tarafından hazırlanan ve Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi (A member firm of Ernst & Young Global Limited) tarafından denetlenen, 1 Ocak – 31 Aralık 2015 hesap dönemine ilişkin, UFRS esasına göre hazırlanan finansal tablolar ile yasal kayıtlara göre oluşan finansal tabloların incelenmesi sonucunda ekte yer alan kar dağıtım tablosunda görüldüğü üzere;

Sermaye Piyasası Kanunu ve Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine uygun olarak 2.550.168.000,00 TL ana ortaklığa ait net dağıtılabilir kar elde edildiği, bu tutara yıl içinde vakıf ve derneklere yapılan 15.764.170,22 TL bağışın eklenmesi ile oluşan 2.565.932.170,22 TL'nin birinci kar payı matrahı bulunduğu; yasal kayıtlarda ise 1.874.272.402,94 TL'si cari yıl net dönem karından 85.238.303,88 TL Geçmiş Dönem Zararı mahsup edildikten sonra 1.789.034.099,06 TL tutarında cari yıl net dağıtılabilir dönem karı olmak üzere diğer dağıtılabilir kaynaklarla birlikte toplam 1.834.156.451,78 TL dağıtılabilir kar olduğu anlaşılmaktadır.

Türk Ticaret Kanunu'nun 519. maddesi uyarınca ayrılması gereken %5 oranındaki genel kanuni yedek akçenin, 31.12.2015 itibarıyla kayıtlarda mevcut kanuni yedek akçe tutarı sermayenin %20'lik sınırına ulaştığı için 2015 yılı için ayrılmaması,

Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri ile Şirket Esas Sözleşmesine ve Şirketimiz Kar Dağıtım Politikası'na uygun olarak ekte yer alan kar dağıtım tablosunda gösterildiği üzere kar payı dağıtımının;

1.627.724.800,00 - TL

161.520.384,00 - TL

şeklinde gerçekleştirilmesinin;

Ortaklara Birinci Kar Payı,
II. Tertip Yasal Yedek Akçe ayrılması,

Yukarıdaki kar dağıtım teklifinin Genel Kurulca kabulü halinde yasal kayıtlarımız esas alınarak ortaklara ödenecek toplam 1.627.724.800,00 TL temettünün, 1.621.581.044,29 TL cari yıl istisna olmayan kazançlardan, 6.143.755,71 TL diğer yedeklerden karşılanarak nakden ödenmesi ve II. Tertip Yasal Yedek Akçe tutarı olan 161.520.384,00 TL' sının, 160.906.008,43'lık kısmının cari yıl diğer kazançlardan ve 614.375,57 TL'lik kısmının diğer yedeklerden karşılanması, cari yıl karından 6.547.046,34 TL'nin Olağanüstü yedeklere aktarılması;

Bu kapsamda, tam mükellef kurumlar ile Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığı ile kar payı elde eden dar mükellef kurum ortaklarımıza, %650 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 6,50 TL brüt=net; diğer hissedarlarımıza brüt %650 net %552,50 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 6,50 TL brüt, 5,5250 TL net nakit temettü ödenmesi;

Temettü dağıtım başlangıç tarihinin 6 Nisan 2016 Çarşamba günü olarak belirlenmesi;

teklifinin 4 Nisan 2016'da 2015 yılı faaliyet neticelerini görüşmek üzere toplanacak Olağan Genel Kurul'a sunulmasına karar verilmiştir.

2015 Yılı Bağlı Şirket Raporu

TÜRK TİCARET KANUNU'NUN 199'UNCU MADDESİ KAPSAMINDA HAZIRLANAN BAĞLI ŞİRKET RAPORU

1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 199'uncu maddesi uyarınca, geçmiş faaliyet yılında Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'nin, hâkim ortağı, nihai hâkim ortağı ile bunların bağlı şirketleri ile ilişkileri hakkında bir rapor düzenlemek ve bu raporun sonuç kısmına faaliyet raporunda yer vermekle yükümlüdür. Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'nin ilişkili taraflarla yapmış olduğu işlemler hakkında gerekli açıklamalar 31 nolu finansal rapor dipnotunda yer almaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan 1 Mart 2016 tarihli Rapor'da "Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'nin hâkim ortağı, nihai hâkim ortağı ve bunların bağlı şirketleri ile 2015 yılı içinde yapmış olduğu tüm işlemlerde, işlemin yapıldığı veya önlemin alındığı veya alınmasından kaçınıldığı anda tarafımızca bilinen hal ve şartlara göre, her bir işlemde uygun bir karşı edim sağlandığı ve şirketi zarara uğratabilecek alınan veya alınmasından kaçınılan herhangi bir önlem bulunmadığı ve bu çerçevede denkleştirmeyi gerektirecek herhangi bir işlem veya önlemin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır." denilmektedir.

Esas Sözleşme Tadil Metni

ESKİ METİN

Madde 3: AMAÇ ve FAALİYET KONUSU

Şirket; tabi olduğu mevzuat uyarınca ilgili kurum ve kuruluşlardan gerekli izin, lisans vb.'nin alınması kaydıyla, her çeşit ham petrol, petrol ürünleri ve kimyasal ürünleri temin ve rafine etmek, üretilen ve ithal edilen ham petrol, petrol ve kimyasal ürünlerin ihracat dahil her türlü ticari faaliyeti ile beraber üretim ve satış aşamasında depolama ve taşıma faaliyetlerinde ve enerji üretimiyle ilgili her türlü faaliyette bulunmak amacıyla kurulmuştur. Şirket bu amaçla özellikle aşağıdaki faaliyetlerde bulunabilir;

- a)Yurt içinde ve yurt dışında petrol rafinerileri ve ek tesisleri ile her türlü yardımcı ve tamamlayıcı tesisleri kurabilir, satın alabilir, bu tesislere iştirak edebilir, işletebilir ve gerektiğinde tevsii edebilir,
- b)Her çeşit ham petrol, petrol ve kimyasal ürünleri temin edebilir, ihraç, ithal edebilir ve depolayabilir,
- c)Sahibi bulunduğu rafinerilerde ham petrol veya yarı mamul petrol işleyebilir, bunlardan her çeşit petrol ürünü, ara ürün ve yan ürünleri elde edebilir,
- d)Ham petrolün işlenmesiyle elde edilen ürünleri depolayabilir, paçallayabilir, ihraç edebilir, bunun için ve yukarıdaki fıkralarda belirtilen faaliyetlerin yürütülmesi amacı ile gerekli her türlü araç, gereç, malzeme, madde ve tesisleri yapabilir, kurabilir, temin veya tedarik edebilir,
- e)Yurt içindeki ve/veya yurt dışındaki rafinerilerde, ham petrol işler ve/veya işletilmesini sağlayabilir,
- f)Türk Silahlı Kuvvetlerinin akaryakıt ihtiyacını öncelikli olarak istenilen kalitede, zamanda ve miktarda emsallerine uygun piyasa fiyatları üzerinden karşılar, bu tür akaryakıtların üretim kabiliyetini ve rafineriler dahilindeki veya şirketin mülkiyetindeki nakil ile ilgili sistemlerini sağlar ve korur,
- g)Yasalar ve yönetmeliklerle sınırları belirlenmiş bölge/bölgeler içinde her türlü kılavuzluk, römorkör hizmetleri yapabilir, bu hizmetleri vermek için gerekli deniz araçlarını (Çevre kirliliği ve deniz temizliği tankeri dahil) satın alabilir, inşa ettirebilir, kiralayabilir ve satabilir, gerekli hallerde bu konuda yerli ve yabancı ortaklıklar kurabilir,
- h)Petrokimya sanayi ve ilgili diğer sanayi alanında fabrikalar, tesisler kurabilir ve işletebilir,
- i)Petrokimyasal maddeler ve ilgili diğer maddelerin elde edilmesi için gerekli hammaddeler ve yardımcı maddeler, malzeme ve kimyasal maddeleri gerek yurt içinden, gerekse yurt dışından tedarik ederek işleyebilir veya bu maddeleri üretebilir, bu maddelerin yurtiçi ve yurtdışı ticaretini yapabilir,
- j)Üretim faaliyetlerinin her aşamasında elde edilecek ürünleri ambalajlayabilir ve bunun için ambalaj endüstrisi kurabilir, atık, yan ve standart dışı maddeleri değerlendirmek ve/veya satmak, değerlendirme olanağı bulunmayan maddelerin yok edilmesi için gerekli tesisleri kurabilir ve işletebilir, değerlendirilmeyen her türlü hurdanın satışını yapabilir,
- k)Yürürlükte bulunan ve/veya çıkacak yasa ve yönetmelikler çerçevesinde, her türlü enerji ve enerji ile ilgili sanayi alanında santraller, tesisler kurabilir ve işletebilir, enerji üretim, satın alma ve satış faaliyetlerinin her aşamasında gerekli endüstriyi kurabilir, bu işlemleri yapmak için gerekli izinleri ilgili kuruluşlardan alabilir,

YENİ METİN**Madde 3: AMAÇ ve FAALİYET KONUSU**

Şirket; tabi olduğu mevzuat uyarınca ilgili kurum ve kuruluşlardan gerekli izin, lisans vb.'nin alınması kaydıyla, her çeşit ham petrol, petrol ürünleri ve kimyasal ürünleri temin ve rafine etmek, üretilen ve ithal edilen ham petrol, petrol ve kimyasal ürünlerin ihracat dahil her türlü ticari faaliyeti ile beraber üretim ve satış aşamasında depolama ve taşıma faaliyetlerinde ve enerji üretimiyle ilgili her türlü faaliyette bulunmak amacıyla kurulmuştur. Şirket bu amaçla özellikle aşağıdaki faaliyetlerde bulunabilir;

- a)Yurt içinde ve yurt dışında petrol rafinerileri ve ek tesisleri ile her türlü yardımcı ve tamamlayıcı tesisleri kurabilir, satın alabilir, bu tesislere iştirak edebilir, işletebilir ve gerektiğinde tevsi edebilir,
- b)Her çeşit ham petrol, petrol ve kimyasal ürünleri temin edebilir, ihraç, ithal edebilir ve depolayabilir,
- c)Sahibi bulunduğu rafinerilerde ham petrol veya yarı mamul petrol işleyebilir, bunlardan her çeşit petrol ürünü, ara ürün ve yan ürünleri elde edebilir,
- d)Ham petrolün işlenmesiyle elde edilen ürünleri depolayabilir, paçallayabilir, ihraç edebilir, bunun için ve yukarıdaki fıkralarda belirtilen faaliyetlerin yürütülmesi amacı ile gerekli her türlü araç, gereç, malzeme, madde ve tesisleri yapabilir, kurabilir, temin veya tedarik edebilir,
- e)Yurt içindeki ve/ veya yurt dışındaki rafinerilerde, ham petrol işler ve/ veya işletilmesini sağlayabilir,
- f)Türk Silahlı Kuvvetlerinin akaryakıt ihtiyacını öncelikli olarak istenilen kalitede, zamanda ve miktarda emsallerine uygun piyasa fiyatları üzerinden karşılar, bu tür akaryakıtların üretim kabiliyetini ve rafineriler dahilindeki veya şirketin mülkiyetindeki nakil ile ilgili sistemlerini sağlar ve korur,
- g)Yasalar ve yönetmeliklerle sınırları belirlenmiş bölge/bölgeler içinde her türlü kılavuzluk, römorkör hizmetleri yapabilir, bu hizmetleri vermek için gerekli deniz araçlarını (Çevre kirliliği ve deniz temizliği tankerleri dahil) satın alabilir, inşa ettirebilir, kiralayabilir ve satabilir, gerekli hallerde bu konuda yerli ve yabancı ortaklıklar kurabilir,
- h)Petrokimya sanayi ve ilgili diğer sanayi alanında fabrikalar, tesisler kurabilir ve işletebilir,
- i)Petrokimyasal maddeler ve ilgili diğer maddelerin elde edilmesi için gerekli hammaddeler ve yardımcı maddeler, malzeme ve kimyasal maddeleri gerek yurt içinden, gerekse yurt dışından tedarik ederek işleyebilir veya bu maddeleri üretebilir, bu maddelerin yurtiçi ve yurtdışı ticaretini yapabilir,
- j)Üretim faaliyetlerinin her aşamasında elde edilecek ürünleri ambalajlayabilir ve bunun için ambalaj endüstrisi kurabilir, atık, yan ve standart dışı maddeleri değerlendirmek ve/veya satmak, değerlendirme olanağı bulunmayan maddelerin yok edilmesi için gerekli tesisleri kurabilir ve işletebilir, değerlendirilmeyen her türlü hurdanın satışını yapabilir,
- k)Yürürlükte bulunan ve/veya çıkacak yasa ve yönetmelikler çerçevesinde, her türlü enerji ve enerji ile ilgili sanayi alanında santraller, tesisler kurabilir ve işletebilir, enerji üretim, satın alma ve satış faaliyetlerinin her aşamasında gerekli endüstriyi kurabilir, bu işlemleri yapmak için gerekli izinleri ilgili kuruluşlardan alabilir,

Esas Sözleşme Tadil Metni

l) Enerji üretimine ilişkin tesislerin kurulması, enerjinin üretimi, temini ve satışı için gerekli her türlü ekipman, malzeme ve kimyevi maddeleri yurt içinden ve yurt dışından tedarik ederek kullanabilir ve bu maddelerin yurtiçi ve dışı ticaretini yapabilir,

m) Her türlü petrol ürünleri, LPG (Likit Petrol Gaz) ve doğalgazın yurt içi, yurt dışı, toptan ve perakende alımı, satımı, ithali, ihracı, depolanması, pazarlanması ve sahip olacağı dağıtım şirketi ile dağıtımını yapabilir, yaptırabilir, bu ürünlerin perakende satışını teminen akaryakıt istasyonları ve bakım tesislerini kurabilir, işletebilir, işlettirebilir, devralabilir, devredebilir veya kiralayabilir, bayilik verebilir, kendisine ait veya kiralayacağı deniz, demiryolu ve karayolu taşıma araçları ile nakliye hizmetini yapabilir, bu amaç ve konularda kısmen veya tamamen faaliyet göstermek üzere Sermaye Piyasası mevzuatının örtülü kazanç aktarımına ilişkin mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla diğer gerçek ve tüzel kişilerle dağıtım ve pazarlama şirketi veya benzeri diğer ortaklıklar kurabilir veya aracılık faaliyeti ve menkul kıymet portföy yöneticiliği faaliyeti niteliğinde olmamak kaydıyla mevcut ortaklıkların paylarını ve payları temsil eden evraklarını temellük edebilir, gerektiğinde satabilir, iştirak paylarını alabilir veya devredebilir,

n) Şirket amacını gerçekleştirmek için yurt içinde ve yurt dışında her türlü menkul ve gayrimenkul satın alabilir, inşa ve imal ettirebilir veya bunlar üzerinde sair başkaca aynı ya da şahsi her türlü hak iktisap edebilir, kiralayabilir, iktisap ettikleri veya kiraladıklarını işletebilir, kiraya verebilir, satabilir, Sermaye Piyasası Kurulu'nun belirlediği esaslara uymak kaydıyla üzerinde üçüncü kişiler lehine aynı haklar tesis edebilir, bunları fek ettirebilir,

o) Şirketin amacını gerçekleştirmek için yerli ve yabancı şahıs, şirket ve bankalardan kredi alabilir, üçüncü kişilere karşı sair her türlü mali, ticari, iktisadi taahhütlere girişebilir, Sermaye Piyasası Kurulu'nun belirlediği esaslara uymak kaydıyla tahvil ve sair her türlü sermaye piyasası aracı çıkartabilir; menkul kıymetlere, türev ürünlere ve sair her türlü sermaye piyasası aracına yatırım yapabilir. Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenen esaslara uymak kaydıyla, üçüncü kişiler lehine kefalet ve garanti verebilir. Gerekli takdirde, başkalarına ait gayrimenkuller ve menkuller üzerinde kendi lehine rehin ve/veya ipotek hakkı kurulmasını kabul edebilir; lehine tesis edilen ipotekleri fek edebilir, rehin haklarından vazgeçebilir ve kendi lehine üçüncü kişiler tarafından kefalet ve garanti tesis edilmesini kabul edebilir,

p) Yukarıda yazılı faaliyetleri işbu Esas Sözleşme'nin diğer hükümleri saklı kalmak şartı ile bizzat veya yerli ya da yabancı gerçek ve tüzel kişiler vasıtasıyla yapabilir. Şirket bu amaçla faydalı gördüğü takdirde, yurt içinde veya yurt dışında adi ortaklıklar, ticaret şirketleri ya da sair tüzel kişilikler kurabilir veya aynı amaçla kurulmuş adi ortaklıkları ya da sair tüzel kişileri tamamen veya kısmen devir alabilir ve bu amaçla kurulmuş şirketlerin paylarını aracılık ve menkul kıymet portföyü işletmek amacı gütmeksizin satın alabilir, devredebilir ve adi ortaklıklara katılabilir. Sermaye Piyasası Mevzuatının örtülü kazanç aktarımına ilişkin düzenlemeleri saklıdır.

r) Sermaye Piyasası Kurulu'nun örtülü kazanç aktarımı düzenlemelerine aykırılık teşkil etmemesi, gerekli özel durum açıklamalarının yapılması ve yıl içinde yapılan bağışların Genel Kurulda ortakların bilgisine sunulması şartıyla, kendi amaç ve konusunu aksatmayacak şekilde, sosyal amaçlı kurulmuş olan vakıflara, derneklere, üniversitelere ve benzeri kuruluşlara belirlenen esaslar dahilinde yardım ve bağışta bulunabilir,

s) Sermaye Piyasası Mevzuatının örtülü kazanç aktarımına ilişkin düzenlemelerine uymak kaydıyla, her türlü gayrimenkulle ilgili olarak tapu daireleri nezdinde tescil, şerh, cins tahsisi ifraz, tevhid, taksim, parselasyon ile ilgili terk ve hibe dahil her nevi işlem ve tasarrufları gerçekleştirebilir; yeşil alana, yola terk işlemleri yapabilir, ayrıca ferağlarını verebilir ve söz konusu gayrimenkulleri bila bedelle terk ve hibe edebilir,

l) Enerji üretimine ilişkin tesislerin kurulması, enerjinin üretimi, temini ve satışı için gerekli her türlü ekipman, malzeme ve kimyevi maddeleri yurt içinden ve yurt dışından tedarik ederek kullanabilir ve bu maddelerin yurtiçi ve dışı ticaretini yapabilir,

m) Her türlü petrol ürünleri, LPG (Likit Petrol Gaz) ve doğal gazın yurt içi, yurt dışı, toptan ve perakende alımı, satımı, ithali, ihracı, depolanması, pazarlanması ve sahip olacağı dağıtım şirketi ile dağıtımını yapabilir, yaptırabilir, bu ürünlerin perakende satışını teminen akaryakıt istasyonları ve bakım tesislerini kurabilir, işletebilir, işlettirebilir, devralabilir, devredebilir veya kiralayabilir, bayilik verebilir, kendisine ait veya kiralayacağı deniz, demiryolu ve karayolu taşıma araçları ile nakliye hizmetini yapabilir, bu amaç ve konularda kısmen veya tamamen faaliyet göstermek üzere Sermaye Piyasası mevzuatının örtülü kazanç aktarımına ilişkin mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla diğer gerçek ve tüzel kişilerle dağıtım ve pazarlama şirketi veya benzeri diğer ortaklıklar kurabilir veya aracılık faaliyeti ve menkul kıymet portföy yöneticiliği faaliyeti niteliğinde olmamak kaydıyla mevcut ortaklıkların paylarını ve payları temsil eden evraklarını temellük edebilir, gerektiğinde satabilir, iştirak paylarını alabilir veya devredebilir,

n) Şirket amacını gerçekleştirmek için yurt içinde ve yurt dışında her türlü menkul ve gayrimenkulü satın alabilir, inşa ve imal ettirebilir veya bunlar üzerinde sair başkaca aynı ya da şahsi her türlü hak iktisap edebilir, kiralayabilir, iktisap ettikleri veya kiraladıklarını işletebilir, kiraya verebilir, satabilir, Sermaye Piyasası Kurulu'nun belirlediği esaslara uymak kaydıyla üzerinde üçüncü kişiler lehine aynı haklar tesis edebilir, bunları fek ettirebilir,

o) Şirketin amacını gerçekleştirmek için yerli ve yabancı şahıs, şirket ve bankalardan kredi alabilir, üçüncü kişilere karşı sair her türlü mali, ticari, iktisadi taahhütlere girişebilir, Sermaye Piyasası Kurulu'nun belirlediği esaslara uymak kaydıyla tahvil ve sair her türlü sermaye piyasası aracı çıkartabilir; menkul kıymetlere, türev ürünlere ve sair her türlü sermaye piyasası aracına yatırım yapabilir. Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenen esaslara uymak kaydıyla, üçüncü kişiler lehine kefalet ve garanti verebilir. Gerekliği takdirde, başkalarına ait gayrimenkuller ve menkuller üzerinde kendi lehine rehin ve/veya ipotek hakkı kurulmasını kabul edebilir; lehine tesis edilen ipotekleri fek edebilir, rehin haklarından vazgeçebilir ve kendi lehine üçüncü kişiler tarafından kefalet ve garanti tesis edilmesini kabul edebilir,

p) Yukarıda yazılı faaliyetleri işbu Esas Sözleşme'nin diğer hükümleri saklı kalmak şartı ile bizzat veya yerli ya da yabancı gerçek ve tüzel kişiler vasıtasıyla yapabilir. Şirket bu amaçla faydalı gördüğü takdirde, yurt içinde veya yurt dışında adi ortaklıklar, ticaret şirketleri ya da sair tüzel kişilikler kurabilir veya aynı amaçla kurulmuş adi ortaklıkları ya da sair tüzel kişileri tamamen veya kısmen devir alabilir ve bu amaçla kurulmuş şirketlerin paylarını aracılık ve menkul kıymet portföyü işletmek amacı gütmeksizin satın alabilir, devredebilir ve adi ortaklıklara katılabilir. Sermaye Piyasası Mevzuatının örtülü kazanç aktarımına ilişkin düzenlemeleri saklıdır.

r) Sermaye Piyasası Kurulu'nun örtülü kazanç aktarımı düzenlemelerine aykırılık teşkil etmemesi, gerekli özel durum açıklamalarının yapılması ve yıl içinde yapılan bağışların Genel Kurulda ortakların bilgisine sunulması şartıyla, kendi amaç ve konusunu aksatmayacak şekilde, sosyal amaçlı kurulmuş olan vakıflara, derneklere, üniversitelere ve benzeri kuruluşlara belirlenen esaslar dahilinde yardım ve bağışta bulunabilir,

s) Sermaye Piyasası Mevzuatının örtülü kazanç aktarımına ilişkin düzenlemelerine uymak kaydıyla, her türlü gayrimenkulle ilgili olarak tapu daireleri nezdinde tescil, şerh, cins tahsisi ifraz, tevhid, taksim, parselasyon ile ilgili terk ve hibe dahil her nevi işlem ve tasarrufları gerçekleştirebilir; yeşil alana, yola terk işlemleri yapabilir, ayrıca ferağlarını verebilir ve söz konusu gayrimenkulleri bila bedelle terk ve hibe edebilir,

Esas Sözleşme Tadil Metni

t)Şirket, kara, deniz ve hava ulaşım araçları satın alabilir, kiralayabilir, sahip olduklarını satabilir, kiraya verebilir. Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine uymak kaydıyla bunlar üzerinde kendisi ve/veya 3. şahıslar lehine ipotek ve rehin dahil her türlü ayni ve şahsi hak tesis edebilir ve bunları fekkedebilir,

u)Amacı ile ilgili olarak her türlü lisans, ihtira beratı, patent, know how, marka, ticaret unvanlarını, işletme adlarını ve diğer sair tüm fikri mülkiyet haklarını kendi adına tescil ettirebilir, iktisap edebilir, devredebilir, Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine uymak kaydıyla teminat olarak gösterebilir ve bunlara ilişkin olarak lisans anlaşmaları yapabilir,

v)Şirket amacını gerçekleştirmek üzere yurt içinde ve yurt dışında uygun gördüğü her türlü sınai ve ticari yatırımları gerçekleştirebilir; bu doğrultuda yurt içinde ve dışında mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi, veri saklama hizmetleri verebilir.

y)Sermaye Piyasası Mevzuatının örtülü kazanç aktarımına ilişkin düzenlemelerine uymak kaydıyla tek başına veya üçüncü kişiler ile ortaklık kurmak suretiyle yurt içinde ve yurt dışında ihalelere katılabilir.

t)Şirket, kara, deniz ve hava ulaşım araçları satın alabilir, kiralayabilir, sahip olduklarını satabilir, kiraya verebilir. Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine uymak kaydıyla bunlar üzerinde kendisi ve/veya 3. şahıslar lehine ipotek ve rehin dahil her türlü ayni ve şahsi hak tesis edebilir ve bunları farkedebilir,

u)Amacı ile ilgili olarak her türlü lisans, ihtira beratı, patent, know how, marka, ticaret unvanlarını, işletme adlarını ve diğer sair tüm fikri mülkiyet haklarını kendi adına tescil ettirebilir, iktisap edebilir, devredebilir, Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine uymak kaydıyla teminat olarak gösterebilir ve bunlara ilişkin olarak lisans anlaşmaları yapabilir,

v)Şirket amacını gerçekleştirmek üzere yurt içinde ve yurt dışında uygun gördüğü her türlü sınai ve ticari yatırımları gerçekleştirebilir; bu doğrultuda yurt içinde ve dışında mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi, veri saklama hizmetleri verebilir.

y)Sermaye Piyasası Mevzuatının örtülü kazanç aktarımına ilişkin düzenlemelerine uymak kaydıyla tek başına veya üçüncü kişiler ile ortaklık kurmak suretiyle yurt içinde ve yurt dışında ihalelere katılabilir.

z)Her nevi enerji ve yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretimi için; ilgili mevzuat çerçevesinde, her nevi madenleri ve gazları, doğalgaz ve türevlerini, jeotermal, su kaynakları, doğal kaynakları ve sair her türlü enerji kaynağını ve elektrik üretimi için gerekli her türlü hammadde ve yardımcı maddeleri satabilir, satın alabilir, işleyebilir, depolayabilir, nakledebilir, ithal edebilir, ihraç edebilir, ticaretini yapabilir ve bu hususlarda gerek resmi gerek özel her türlü ihalelere iştirak edebilir, anlaşmalar akdedebilir, Elektrik üretimi faaliyetleri sırasında oluşan buhar, sıcak su, gaz, atık ve sair yan ürünleri satabilir, depolayabilir, değerlendirebilir,

aa) Şirket faaliyet konusu ile ilgili olarak yerli ve yabancı, kamu veya özel, gerçek veya tüzel kişilerle ortak veya tek başına faaliyet konusu ile ilgili eğitim ve personel belgelendirme sistemi kurabilir, kurdurabilir, işletebilir, devredebilir, devralabilir faaliyet konusu ile ilgili olarak 3.kişi ve kuruluşlarla yapılacak ortak işlemlerde adil, objektif ve tarafsız olarak uygunluk değerlendirme ve mesleki yeterlilik sistemi hizmeti verebilir,

Esas Sözleşme Tadil Metni

Madde 6: SERMAYE

Şirket, 6362 Sayılı Kanun hükümlerine göre kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun 22.11.1990 tarih ve 886 sayılı izni ile kayıtlı sermaye sistemine geçmiştir.

a. Kayıtlı Sermaye :

Şirketin kayıtlı sermaye tavanı 500.000.000 (beşyüzmilyon Türk Lirası) TL olup, her biri 1 (bir) Kuruş itibarı değerinde nama yazılı 50.000.000.000 (elli milyar) adet paya bölünmüştür.

Sermaye Piyasası Kurulunca verilen kayıtlı sermaye tavanı izni, 2013-2017 yılları (beş yıl) için geçerlidir. 2017 yılı sonunda izin verilen kayıtlı sermaye tavanına ulaşamamış olsa dahi, 2017 yılından sonra yönetim kurulunun sermaye artırım kararı alabilmesi için; daha önce izin verilen tavan ya da yeni bir tavan tutarı için Sermaye Piyasası Kurulundan izin almak suretiyle genel kuruldan 5 yılı geçmemek üzere yeni bir süre için yetki alınması zorunludur. Söz konusu yetkinin alınmaması durumunda Şirket kayıtlı sermaye sisteminden çıkmış sayılır.

b. Çıkarılmış Sermaye ve Paylar :

Şirketin çıkarılmış sermayesi 250.419.200 TL (İki yüz elli milyon dört yüz on dokuz bin iki yüz Türk Lirası) olup, söz konusu çıkarılmış sermayesi muvazaadan ari şekilde ödenmiştir.

Aşağıda gösterildiği şekilde paylar (A) ve (C) Grubu olmak üzere iki gruba ayrılmış olup tamamı nama yazılıdır.

GRUP	HİSSEDAR ADI	SERMAYE TUTARI (TL)	TÜRÜ	HİSSE ADEDİ
A	Enerji Yatırımları A.Ş.	127.713.792,22	Nama	12.771.379.222
A	Diğer	122.705.407,77	Nama	12.270.540,777
C	ÖİB	0,01	Nama	1
TOPLAM		250.419.200,00		25.041.920.000

C grubu pay, bu paya tanınan hakların Özelleştirme Yüksek Kurulu kararı (veya o tarihteki yetkili merci kararı) ile sona erdirilinceye kadar varlığını sürdürecektir. C Grubu paya tanınan hakların sona erdirilmesine karar verilmesi halinde, bu pay A Grubu paya dönüşecektir.

Sermayeyi temsil eden paylar kaydileştirme esasları çerçevesinde kayden izlenir.

Şirket'in sermayesi, gerektiğinde Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Mevzuatı hükümleri çerçevesinde artırılabilir veya azaltılabilir.

Yönetim Kurulu, Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine uygun olarak gerekli gördüğü zamanlarda kayıtlı sermaye tavanına kadar yeni pay ihraç ederek çıkarılmış sermayeyi arttırmaya, imtiyazlı pay sahiplerinin haklarının kısıtlanması ve pay sahiplerinin yeni pay alma hakkının sınırlandırılması ile primli veya nominal değerinin altında pay ihracı konularında karar almaya yetkilidir. Yeni pay alma kısıtlama yetkisi pay sahipleri arasında eşitsizliğe yol açacak şekilde kullanılamaz.

Her halükarda Yönetim Kurulu, sermaye artışı esnasında A Grubu pay sahiplerinin Şirket'te sahip oldukları payların oranı nispetinde yeni A Grubu pay çıkartacaktır. Sermaye artırımlarına ortaklar, sahip oldukları paylarla aynı grupta ihraç edilecek payları alarak iştirak ederler. Ancak, C Grubu pay sahipleri bu artışlara katılmayacak ve C Grubu paylar varlığını 1 adet pay olarak sürdürecektir.

Madde 6: SERMAYE

Şirket, 6362 Sayılı Kanun hükümlerine göre kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun 22.11.1990 tarih ve 886 sayılı izni ile kayıtlı sermaye sistemine geçmiştir.

a. Kayıtlı Sermaye:

Şirketin kayıtlı sermaye tavanı 500.000.000 (beşyüzmilyon Türk Lirası) TL olup, her biri 1 (bir) Kuruş itibari değerinde nama yazılı 50.000.000.000 (elli milyar) adet paya bölünmüştür.

Sermaye Piyasası Kurulunca verilen kayıtlı sermaye tavanı izni, 2013-2017 yılları (beş yıl) için geçerlidir. 2017 yılı sonunda izin verilen kayıtlı sermaye tavanına ulaşamamış olsa dahi, 2017 yılından sonra yönetim kurulunun sermaye artırım kararı alabilmesi için; daha önce izin verilen tavan ya da yeni bir tavan tutarı için Sermaye Piyasası Kurulundan izin almak suretiyle genel kuruldan 5 yılı geçmemek üzere yeni bir süre için yetki alınması zorunludur. Söz konusu yetkinin alınmaması durumunda Şirket kayıtlı sermaye sisteminden çıkmış sayılır.

b. Çıkarılmış Sermaye ve Paylar:

Şirketin çıkarılmış sermayesi 250.419.200 TL (İki yüz elli milyon dört yüz on dokuz bin iki yüz Türk Lirası) olup, söz konusu çıkarılmış sermayesi muvazaadan ari şekilde ödenmiştir.

Aşağıda gösterildiği şekilde paylar (A) ve (C) Grubu olmak üzere iki gruba ayrılmış olup tamamı nama yazılıdır.

GRUP	HİSSEDAR ADI	SERMAYE TUTARI (TL)	TÜRÜ	HİSSE ADEDİ
A	Enerji Yatırımları A.Ş.	127.713.792,22	Nama	12.771.379.222
A	Diğer	122.705.407,77	Nama	12.270.540,777
C	ÖİB	0,01	Nama	1
TOPLAM		250.419.200,00		25.041.920.000

C grubu pay, bu paya tanınan hakların Özelleştirme Yüksek Kurulu kararı (veya o tarihteki yetkili merci kararı) ile sona erdirilinceye kadar varlığını sürdürecektir. C Grubu paya tanınan hakların sona erdirilmesine karar verilmesi halinde, bu pay A Grubu paya dönüşecektir.

Sermayeyi temsil eden paylar kaydileştirme esasları çerçevesinde kayden izlenir.

Şirket'in sermayesi, gerektiğinde Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Mevzuatı hükümleri çerçevesinde artırılabilir veya azaltılabilir. Sermaye miktarının düşürülmesine ilişkin esas sözleşme değişikliklerinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu onayı alınması zorunludur.

Yönetim Kurulu, Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine uygun olarak gerekli gördüğü zamanlarda kayıtlı sermaye tavanına kadar yeni pay ihraç ederek çıkarılmış sermayeyi arttırmaya, imtiyazlı pay sahiplerinin haklarının kısıtlanması ve pay sahiplerinin yeni pay alma hakkının sınırlandırılması ile primli veya nominal değerinin altında pay ihracı konularında karar almaya yetkilidir. Yeni pay alma kısıtlama yetkisi pay sahipleri arasında eşitsizliğe yol açacak şekilde kullanılamaz.

Her halükarda Yönetim Kurulu, sermaye artışı esnasında A Grubu pay sahiplerinin Şirket'te sahip oldukları payların oranı nispetinde yeni A Grubu pay çıkartacaktır. Sermaye artırımlarına ortaklar, sahip oldukları paylarla aynı grupta ihraç edilecek payları alarak iştirak ederler. Ancak, C Grubu pay sahipleri bu artışlara katılmayacak ve C Grubu paylar varlığını 1 adet pay olarak sürdürecektir.

Esas Sözleşme Tadil Metni

Kullanılan ve kullanılmayan rüçhan hakları için Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine ve işbu Esas Sözleşmedeki hükümlere uyulur.

Madde 7: PAYLARIN DEVRİ VE PAYLAR ÜZERİNDE İNTİFA HAKKI TESSİSİ

Şirketle ilişkilerde sadece pay defterinde Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde tutulan kayıtlar dikkate alınarak kayıtlı bulunan kişiler pay sahibi veya pay üzerinde intifa hakkı sahibi kabul edilirler.

C grubu pay, 4046 sayılı Kanunun T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na verdiği yetkilerle esas itibarıyla aynı yetkileri haiz bir başka Türk kamu kuruluşuna devredilebilir. Bu durumda devir, Yönetim Kurulu kararını gerektirmeksizin derhal pay defterine işlenir.

Şirket'in borsada işlem gören nama yazılı paylarının devirleri bakımından Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri uygulanır.

Kullanılan ve kullanılmayan rüçhan hakları için Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine ve işbu Esas Sözleşmedeki hükümlere uyulur.

Madde 7: PAYLARIN DEVRİ VE PAYLAR ÜZERİNDE İNTİFA HAKKI TESSİSİ

Şirketle ilişkilerde sadece pay defterinde Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde tutulan kayıtlar dikkate alınarak kayıtlı bulunan kişiler pay sahibi veya pay üzerinde intifa hakkı sahibi kabul edilirler.

C grubu pay, 4046 sayılı Kanunun T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na verdiği yetkilerle esas itibarıyla aynı yetkileri haiz bir başka Türk kamu kuruluşuna devredilebilir. Bu durumda devir, Yönetim Kurulu kararını gerektirmeksizin derhal pay defterine işlenir.

Şirket'in borsada işlem gören nama yazılı paylarının devirleri bakımından Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri uygulanır.

Elektrik üretim ve doğal gaz piyasasında faaliyet gösterme lisansları kapsamında; Ön lisans süresi içerisinde ve üretim lisansı alınıncaya kadar, Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde belirtilen istisnai haller hariç olmak üzere, Şirket ortaklık yapısının doğrudan ve dolaylı olarak değişmesi, payların veya pay senetlerinin devri veya devir sonucunu doğuracak iş ve işlemler yapılamaz. Söz konusu hüküm Şirket'in ve Şirket'in tüzel kişi ortaklarının borsada işlem gören halka açık olan paylarında gerçekleştirilecek pay devir işlemleri için uygulanmaz.

Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde belirtilen istisnai haller hariç olmak üzere, üretim lisansı alındıktan sonra Şirket sermayesinin yüzde beş veya daha fazlasını temsil eden payların, doğrudan veya dolaylı olarak bir gerçek veya tüzel kişi tarafından edinilmesi ile yukarıdaki belirtilen sermaye payı değişikliklerinden bağımsız olarak Şirket'in ortaklık yapısında kontrolün değişmesi sonucunu veren pay veya senetlerinin devri için –işlem gerçekleştirilmeden önce- her defasında EPDK'ın onayına tabidir. Söz konusu hüküm Şirket'in ve Şirket'in tüzel kişi ortaklarının borsada işlem gören halka açık olan paylarında gerçekleştirilecek pay devir işlemleri için uygulanmaz.

Herhangi bir hisse devri söz konusu olmasa dahi, mevcut hisseler üzerinde imtiyaz tesisi, imtiyazın kaldırılması veya intifa senedi çıkarılması; pay senetlerinin nevinde değişiklik, sermaye miktarının düşürülmesi de, önceki paragrafta öngörülen oransal sınırlara bakılmaksızın EPDK'ın onayına tabidir. Sermaye piyasası mevzuatı hükümleri saklıdır.

Şirket diğer şirketlerle tüm aktif ve pasifiyle birlikte birleşebilir ve/veya bölünebilir. Birleşme ve/veya bölünme işlemleri Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat uyarınca gerçekleştirilir.

Üretim lisansı alındıktan sonra Şirketin;

- a) Başka bir lisans sahibi ile,
 - b) Lisans sahibi olmayan bir tüzel kişiyle birlikte, kendi veya lisans sahibi diğer bir tüzel kişi bünyesinde, tüm aktif ve pasifleri ile birlikte birleşmek istemesi
 - c) Tam veya kısmi olarak bölünmek istemesi,
- halinde –birleşme veya bölünme işlemi gerçekleştirilmeden önce Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu onayı alınması zorunludur.

Söz konusu izin verildiği tarihten itibaren altı ay içerisinde, birleşme ve bölünme işlemi tamamlanmadığı takdirde, verilen izin geçersiz olur. Bu durumda, Kurul Kararı ile yeniden izin almaksızın birleşme işlemlerine devam olunamaz. Birleşme ve bölünme işlemlerine ilişkin olarak Sermaye Piyasası Mevzuatı hükümleri saklıdır.

2015 Yılı İlişkili Taraf İşlemleri Raporu

2015 YILINDA GERÇEKLEŞEN VE 2016 YILINDA AYNI KOŞULLARDA GERÇEKLEŞECEK İLİŞKİLİ TARAF İŞLEMLERİ RAPORU

İlişkili Taraf İşlemleri Raporu, Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) Seri II.17.1 sayılı Tebliği'nin (Tebliğ) 10. maddesi kapsamında hazırlanmıştır. Anılan madde uyarınca, payları BİST'te işlem gören şirketler ile ilişkili tarafları arasındaki yaygın ve süreklilik arz eden işlemlerin bir hesap dönemi içerisindeki tutarının, alış işlemlerinde kamuya açıklanan son yıllık finansal tablolara göre oluşan satışların maliyetine olan oranının, satış işlemlerinde kamuya açıklanan son yıllık finansal tablolara göre oluşan hasılat tutarına olan oranının %10'una veya daha fazlasına ulaşacağına öngörülmesi durumunda, Şirket Yönetim Kurulu tarafından işlemlerin şartlarına ve piyasa koşulları ile karşılaştırılmasına ilişkin olarak bir rapor hazırlanır ve bu raporun KAP'tan açıklanması zorunlu kılınmıştır.

Bu Rapor'un amacı Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'nin (Şirketimiz) SPK mevzuatı çerçevesinde 24 numaralı Uluslararası Muhasebe Standardı'nda (UMS 24) tanımlanan ilişkili kişiler ile gerçekleştirdiği işlemlerin, ticari sır kapsamına girmemek kaydıyla şartlarının açıklanması ve piyasa koşulları ile karşılaştırıldığında Şirketimiz aleyhine bir sonuç doğmadığının gösterilmesidir.

2015 yılı içerisinde Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ilişkili taraflarla gerçekleştirmiş olduğu işlemler hakkında detaylı bilgiler, 2015 yılı faaliyetlerimize ilişkin kamuya açıklanan finansal tablolarımızın 31 numaralı dipnotunda açıklanmış olup, bu Rapor'da sadece %10 sınırını aşan THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.'ye yapılan satışların piyasa koşullarına uygunluğu değerlendirilmiştir.

2016 yılında da aynı nitelikteki işlemlerin Tebliğ'de belirlenen %10 limitini aşması beklenmekte olup, işbu raporda açıklanan esaslara uygun olarak işlemler gerçekleştirilecektir. İlgili rapora www.tupras.com.tr adresinden ulaşılabilir.

Ücret Politikası

ÜST DÜZEY YÖNETİCİLER VE YÖNETİM KURULU ÜYELERİ İÇİN ÜCRET POLİTİKASI

Bu politika dokümanı, SPK düzenlemeleri kapsamında idari sorumluluğu bulunanlar kapsamındaki yönetim kurulu üyelerimiz ve üst düzey yöneticilerimizin ücretlendirme sistem ve uygulamalarını tanımlamaktadır.

Yönetim Kurulu üyelerinin tamamı için geçerli olmak üzere her yıl Olağan Genel Kurul toplantısında sabit ücret belirlenir.

İcrada bulunan Yönetim Kurulu üyelerine, aşağıda detayları açıklanan üst düzey yöneticiler için belirlenen politika kapsamında ödeme yapılır.

Şirket Yönetim Kurulu'na Şirket'in işleyişi ile ilgili her türlü konuda etkin destek verecek olan yürütme komitesinin başkan ve üyelerine, sağladıkları katkıları, toplantılara katılımları, fonksiyonları esas alınarak yılsonlarında Kurumsal Yönetim Komitesi görüşü çerçevesinde yönetim kurulu tarafından belirlenen tutarda menfaat sağlanabilir. Yürütme Komitesi üyelerine yıl içinde bu kapsamda ödeme yapılmış ise yılsonunda belirlenen tutardan mahsup edilir.

Bağımsız Yönetim Kurulu üyelerinin ücretlendirmesinde şirketin performansına dayalı ödeme planları kullanılamaz.

Yönetim Kurulu üyelerine, atanma ve ayrılma tarihleri itibarıyla görevde bulundukları süre dikkate alınarak kıst esasına göre ödeme yapılır. Yönetim Kurulu üyelerinin Şirket'e sağladığı katkılar dolayısıyla katlandığı giderler (ulaşım, telefon, sigorta vb. giderleri) Şirket tarafından karşılanabilir.

Üst Düzey Yönetici ücretleri ise sabit ve performansa dayalı olmak üzere iki bileşenden oluşmaktadır.

Üst Düzey Yönetici sabit ücretleri; piyasadaki makroekonomik veriler, piyasada geçerli olan ücret politikaları, şirketin büyüklüğü ve uzun vadeli hedefleri ve kişilerin pozisyonları da dikkate alınarak uluslararası standartlar ve yasal yükümlülüklerle uygun olarak belirlenir.

Üst Düzey Yönetici primleri ise; prim bazı, şirket performansı ve bireysel performansa göre hesaplanmaktadır. Kriterler ile ilgili bilgiler aşağı özetlenmiştir:

- **Prim Bazı:** Prim Bazları, her yılbaşında güncellenmekte olup, yöneticilerin pozisyonlarının iş büyüklüğüne göre değişiklik göstermektedir. Prim bazları güncellenirken piyasadaki üst yönetim prim politikaları göz önünde bulundurulur.
- **Şirket Performansı:** Şirket performansı, her yılbaşında şirkete verilen finansal ve operasyonel (pazar payı, ihracat, yurt dışı faaliyetler, verimlilik vb.) hedeflerin, dönem sonunda ölçülmesi ile elde edilmektedir. Şirket hedefleri belirlenirken, başarının sürdürülebilir olması, önceki yıllara göre iyileştirmeler içermesi önemle dikkate alınan prensiplerdir.
- **Bireysel Performans:** Bireysel performansın belirlenmesinde, Şirket hedefleri ile birlikte, çalışan, müşteri, süreç, teknoloji ve uzun vadeli strateji ile ilgili hedefler dikkate alınmaktadır. Bireysel performansın ölçülmesinde, şirket performansı ile paralel şekilde, finansal alanların dışında da uzun vadeli sürdürülebilir iyileştirme prensibi gözetilmektedir.

Şirketimiz üst düzey yöneticilerinin işten ayrılımları halinde, çalıştıkları süre, üst düzey yönetici olarak görev yaptıkları süre, sağladığı katkı, ayrılma tarihinden önceki son hedef primi, son yılda ödenen maaş ve prim bilgileri dikkate alınarak işten ayrılma ikramiyesi ödenebilir.

Yukarıdaki esaslara göre belirlenen ve yıl içinde Üst Düzey Yönetici ve Yönetim Kurulu Üyelerine ödenen toplam miktarlar, izleyen genel kurul toplantısında mevzuata uygun olarak ortakların bilgisine ve/veya onayına sunulur.

Bağımsızlık Beyanı

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. (Şirket) Yönetim Kurulu'nda, mevzuat, esas sözleşme ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim Tebliği'nde belirlenen kriterler kapsamında "Bağımsız Üye" olarak görev yapmaya aday olduğumu, bu kapsamda;

- Şirket, Şirket'in ilişkili taraflarından biri veya Şirket sermayesinde doğrudan ve dolaylı olarak %5 veya daha fazla paya sahip hissedarların yönetim ve sermaye bakımından ilişkili olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrı hısımlarım arasında; son beş yıl içinde doğrudan veya dolaylı önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam, sermaye veya önemli nitelikte ticari ilişki kurulmadığını,
- Son beş yıl içerisinde, başta Şirket'in denetimi, (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetimde dâhil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde Şirket'in önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışmadığımı veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,
- Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,
- Mevzuata uygun olarak üniversite öğretim üyeliği hariç, kamu kurum ve kuruluşlarında üye olarak seçildikten sonra tam zamanlı çalışmayacağımı,
- 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)'na göre Türkiye'de yerleşik sayıldığımı,
- Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabilecek, Şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabilecek, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,
- Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde Şirket işlerine zaman ayırabileceğimi,
- Şirket'in Yönetim Kurulu'nda son 10 yıl içerisinde altı yıldan fazla Yönetim Kurulu Üyeliği yapmadığımı,
- Şirket'in veya Şirket'in yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almıyor olduğumu,
- Yönetim Kurulu Üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu,

beyan ederim.

KUTSAN ÇELEBİCAN

Bağımsızlık Beyanı

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. (Şirket) Yönetim Kurulu'nda, mevzuat, esas sözleşme ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim Tebliği'nde belirlenen kriterler kapsamında "Bağımsız Üye" olarak görev yapmaya aday olduğumu, bu kapsamda;

- Şirket, Şirket'in ilişkili taraflarından biri veya Şirket sermayesinde doğrudan ve dolaylı olarak %5 veya daha fazla paya sahip hissedarların yönetim ve sermaye bakımından ilişkili olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrı hısımlarım arasında; son beş yıl içinde doğrudan veya dolaylı önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam, sermaye veya önemli nitelikte ticari ilişki kurulmadığını,
- Son beş yıl içerisinde, başta Şirket'in denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetimde dâhil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde Şirket'in önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışmadığımı veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,
- Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,
- Mevzuata uygun olarak üniversite öğretim üyeliği hariç, kamu kurum ve kuruluşlarında üye olarak seçildikten sonra tam zamanlı çalışmayacağımı,
- 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)'na göre Türkiye'de yerleşik sayıldığımı,
- Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabilecek, Şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabilecek, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,
- Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde Şirket işlerine zaman ayırabileceğimi,
- Şirket'in Yönetim Kurulu'nda son 10 yıl içerisinde altı yıldan fazla yönetim kurulu üyeliği yapmadığımı,
- Şirket'in veya Şirket'in yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almıyor olduğumu,
- Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu,

beyan ederim.

OSMAN METE ALTAN

Bağımsızlık Beyanı

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. (Şirket) Yönetim Kurulu'nda, mevzuat, esas sözleşme ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim Tebliği'nde belirlenen kriterler kapsamında "Bağımsız Üye" olarak görev yapmaya aday olduğumu, bu kapsamda;

- Şirket, Şirket'in ilişkili taraflarından biri veya Şirket sermayesinde doğrudan ve dolaylı olarak %5 veya daha fazla paya sahip hissedarların yönetim ve sermaye bakımından ilişkili olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrı hısımlarım arasında; son beş yıl içinde doğrudan veya dolaylı önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam, sermaye veya önemli nitelikte ticari ilişki kurulmadığını,
- Son beş yıl içerisinde, başta Şirket'in denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetimde dâhil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde Şirket'in önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışmadığımı veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,
- Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,
- Mevzuata uygun olarak üniversite öğretim üyeliği hariç, kamu kurum ve kuruluşlarında üye olarak seçildikten sonra tam zamanlı çalışmayacağımı,
- 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)'na göre Türkiye'de yerleşik sayıldığımı,
- Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabilecek, Şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabilecek, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,
- Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde Şirket işlerine zaman ayırabileceğimi,
- Şirket'in Yönetim Kurulu'nda son 10 yıl içerisinde altı yıldan fazla Yönetim Kurulu Üyeliği yapmadığımı,
- Şirket'in veya Şirket'in yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almıyor olduğumu,
- Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu,

beyan ederim.

GÖKÇE BAYINDIR

Bağımsızlık Beyanı

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. (Şirket) Yönetim Kurulu'nda, mevzuat, esas sözleşme ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim Tebliği'nde belirlenen kriterler kapsamında "Bağımsız Üye" olarak görev yapmaya aday olduğumu, bu kapsamda;

- Şirket, Şirket'in ilişkili taraflarından biri veya Şirket sermayesinde doğrudan ve dolaylı olarak %5 veya daha fazla paya sahip hissedarların yönetim ve sermaye bakımından ilişkili olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrı hısımlarım arasında; son beş yıl içinde doğrudan veya dolaylı önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam, sermaye veya önemli nitelikte ticari ilişki kurulmadığını,
- Son beş yıl içerisinde, başta Şirket'in denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetimde dâhil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde Şirket'in önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışmadığımı veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,
- Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,
- Mevzuata uygun olarak üniversite öğretim üyeliği hariç, kamu kurum ve kuruluşlarında üye olarak seçildikten sonra tam zamanlı çalışmayacağımı,
- 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)'na göre Türkiye'de yerleşik sayıldığımı,
- Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabilecek, Şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabilecek, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,
- Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde Şirket işlerine zaman ayırabileceğimi,
- Şirket'in Yönetim Kurulu'nda son 10 yıl içerisinde altı yıldan fazla Yönetim Kurulu Üyeliği yapmadığımı,
- Şirket'in veya Şirket'in yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almıyor olduğumu,
- Yönetim Kurulu Üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu,

beyan ederim.

AHMET TURUL

Bağımsızlık Beyanı

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. (Şirket) Yönetim Kurulu'nda, mevzuat, esas sözleşme ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim Tebliği'nde belirlenen kriterler kapsamında "Bağımsız Üye" olarak görev yapmaya aday olduğumu, bu kapsamda;

- a) Şirket, Şirket'in ilişkili taraflarından biri veya Şirket sermayesinde doğrudan ve dolaylı olarak %5 veya daha fazla paya sahip hissedarların yönetim ve sermaye bakımından ilişkili olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarım arasında; son beş yıl içinde doğrudan veya dolaylı önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam, sermaye veya önemli nitelikte ticari ilişki kurulmadığını,
- b) Son beş yıl içerisinde, başta Şirket'in denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetimde dâhil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde Şirket'in önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışmadığımı veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,
- c) Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,
- ç) 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)'na göre Türkiye'de yerleşik sayıldığımı,
- d) Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabilecek, Şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabilecek, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,
- e) Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde Şirket işlerine zaman ayırabileceğimi,
- f) Şirket'in veya Şirket'in yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almıyor olduğumu,
- g) Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu,

beyan ederim.

CENGİZ YAVİLİOĞLU

Denetim Komitesi Raporu

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş. DENETİMDEN SORUMLU KOMİTE RAPORU

Karar Tarihi: 11.02.2016
Karar No: 2016/ 1
Konu: 31.12.2015 Tarihli Konsolide Finansal Tablolar

TÜPRAŞ Yönetim Kurulu Başkanlığı'na

Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) II.14.1. sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") uyarınca Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TMS/ TFRS") ve SPK tarafından belirlenen formatlarla uyumlu, TÜPRAŞ yönetiminin hazırladığı 1 Ocak – 31 Aralık 2015 dönemine ilişkin konsolide finansal tablolar ile söz konusu finansal tablolar için Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi (A member firm of Ernst & Young Global Limited) tarafından hazırlanan bağımsız denetim raporunu incelemek ve görüş bildirmek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Yaptığımız bu incelemede kamuya açıklanacak söz konusu konsolide finansal tabloların, ortaklığın izlediği muhasebe ilkelerine, gerçeğe uygunluğuna ve doğruluğuna ilişkin olarak değerlendirmeler yapılmıştır. Gerekli görülen hallerde bağımsız denetim şirketinin denetçisinden ve şirketin sorumlu yöneticilerinden de görüşler alınmıştır.

Tarafımıza sunulan bilgiler kapsamında yaptığımız inceleme ve değerlendirmeler sonucunda; 1 Ocak – 31 Aralık 2015 dönemine ilişkin konsolide finansal tabloların ortaklığın izlediği muhasebe ilkelerine, gerçeğe uygunluğuna ve doğruluğuna kanaat getirilmiş olup, söz konusu finansal tabloları Yönetim Kurulu'nun onayına arz ederiz.

Saygılarımızla,

KUTSAN ÇELEBİCAN
Denetim Komitesi Başkanı

OSMAN METE ALTAN
Denetim Komitesi Üyesi

Sorumluluk Beyanı

SERMAYE PİYASASI KURULUNUN II-14.1. SAYILI SERMAYE PİYASASINDA FİNANSAL RAPORLAMAYA İLİŞKİN ESASLAR TEBLİĞİ'NİN 9. MADDESİ GEREĞİNCE HAZIRLANAN SORUMLULUK BEYANI

FİNANSAL TABLO VE FAALİYET RAPORLARININ KABULÜNE İLİŞKİN YÖNETİM KURULU'NUN

KARAR TARİHİ: 12/02/2016

KARAR SAYISI: 2016/3

Şirketimizce hazırlanan ve Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi (A member firm of Ernst & Young Global Limited) tarafından bağımsız denetime tabi tutulan 01.01.2015-31.12.2015 hesap dönemine ait, Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) II-14.1. sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" (Tebliğ) uyarınca Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TMS/TFRS) ve SPK tarafından belirlenen formatlarla uyumlu olarak hazırlanan dipnotları ile birlikte konsolide finansal durum tablosu, kapsamlı gelir tablosu, nakit akış tablosu ve özkaynak değişim tablosunun ("Finansal Tablolar"), SPK düzenlemeleri doğrultusunda;

- Tarafımızca incelendiğini,
- Şirketimizdeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, önemli konularda gerçeğe aykırı bir açıklama veya açıklamanın yapıldığı tarih itibarıyla yanıltıcı olması sonucunu doğurabilecek herhangi bir eksiklik içermediğini,
- Şirketimizdeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, Tebliğ uyarınca hazırlanmış finansal tabloların konsolidasyon kapsamındakilerle birlikte işletmenin aktifleri, pasifleri, finansal durumu ve kar ve zararı ile ilgili gerçeği dürüst bir biçimde yansıttığını

bilgilerinize sunar, yapılan açıklamadan dolayı sorumlu olduğumuzu beyan ederiz.

Saygılarımızla,

KUTSAN ÇELEBİCAN
Denetim Komitesi Başkanı

OSMAN METE ALTAN
Denetim Komitesi Üyesi

DOĞAN KORKMAZ
Genel Müdür Yardımcısı

Denetim Komitesi Raporu

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş. DENETİMDEN SORUMLU KOMİTE RAPORU

Karar Tarihi: 08.03.2016
Karar No: 2016/3
Konu: 31.12.2015 Tarihli Yıllık Faaliyet Raporu

TÜPRAŞ Yönetim Kurulu Başkanlığı'na

Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) II.14.1. sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") uyarınca Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TMS/TFRS") ve SPK tarafından belirlenen formatlarla uyumlu, TÜPRAŞ yönetiminin hazırladığı 1 Ocak – 31 Aralık 2015 dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporu için Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi (A member firm of Ernst & Young Global Limited) tarafından hazırlanan bağımsız denetim raporunu incelemek ve görüş bildirmek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Yaptığımız bu incelemede kamuya açıklanacak söz konusu 1 Ocak-31 Aralık 2015 dönemine ait yıllık Faaliyet Raporu'nun, ortaklığın izlediği muhasebe ilkelerine, gerçeğe uygunluğuna ve doğruluğuna ilişkin olarak değerlendirmeler yapılmıştır. Gerekli görülen hallerde bağımsız denetim şirketinin denetçisinden ve şirketin sorumlu yöneticilerinden de görüşler alınmıştır.

Tarafımıza sunulan bilgiler kapsamında yaptığımız inceleme ve değerlendirmeler sonucunda; 1 Ocak – 31 Aralık 2015 dönemine ilişkin yıllık Faaliyet Raporu'nun ortaklığın izlediği muhasebe ilkelerine, gerçeğe uygunluğuna ve doğruluğuna kanaat getirilmiş olup, söz konusu finansal tabloları Yönetim Kurulu'nun onayına arz ederiz.

Saygılarımızla,

07/03/2016

KUTSAN ÇELEBİCAN
Denetim Komitesi Başkanı

OSMAN METE ALTAN
Denetim Komitesi Üyesi

Sorumluluk Beyanı (Faaliyet Raporunun Kabulüne İlişkin)

SERMAVE PİYASASI KURULUNUN II-14.1. SAYILI SERMAVE PİYASASINDA FİNANSAL RAPORLAMAYA İLİŞKİN ESASLAR TEBLİĞİ'NİN 9. MADDESİ GEREĞİNCE HAZIRLANAN SORUMLULUK BEYANI

FAALİYET RAPORUNUN KABULÜNE İLİŞKİN YÖNETİM KURULU'NUN

KARAR TARİHİ: 09/03/2016

KARAR SAYISI: 2016/09

Yönetim Kurulumuzun 09/03/2016 tarih ve 2016/09 sayılı Kararı ile onaylanan 2015 yılına ait, Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) Seri II.14.1. sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne ("Tebliğ") uyumlu olarak hazırlanan, faaliyet raporumuz ekte sunulmuştur.

Şirketimizce hazırlanan yıllık Faaliyet Raporu'nun, SPK düzenlemeleri doğrultusunda;

- Tarafımızca incelendiğini,
- Şirketimizdeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, önemli konularda gerçeğe aykırı bir açıklama veya açıklamanın yapıldığı tarih itibarıyla yanıltıcı olması sonucunu doğurabilecek herhangi bir eksiklik içermediğini,
- Şirketimizdeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, Tebliğ uyarınca hazırlanmış Faaliyet Raporu'nun işin gelişimi ve performansını ve konsolidasyon kapsamındakiyle birlikte işletmenin finansal durumunu, karşı karşıya olunan önemli risk ve belirsizliklerle birlikte, dürüstçe yansıttığını

bilgilerinize sunar, yapılan açıklamadan dolayı sorumlu olduğumuzu beyan ederiz.

Saygılarımızla,

KUTSAN ÇELEBİCAN
Denetim Komitesi Başkanı

OSMAN METE ALTAN
Denetim Komitesi Üyesi

DOĞAN KORKMAZ
Genel Müdür Yardımcısı

Yıllık Faaliyet Raporu'na İlişkin Bağımsız Denetçi Raporu

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited
Tic. Sic. No: 270900
Mersis No: 34010000000000000000
KURUMSAL

YÖNETİM KURULUNUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Türkiye Petrol Rafinerileri Anonim Şirketi
Yönetim Kurulu'na,

Yönetim Kurulunun Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetim Standartları Çerçevesinde Denetimine İlişkin Rapor

Türkiye Petrol Rafinerileri Anonim Şirketi'nin ("Tüpraş") ve bağlı ortaklıklarının (birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren hesap dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporunu, denetlemiş bulunuyoruz.

Yönetim Kurulunun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 514'üncü maddesi ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümleri uyarınca yıllık faaliyet raporunun konsolide finansal tablolarla tutarlı olacak ve gerçeği yansıtacak şekilde hazırlanmasından ve bu nitelikteki bir faaliyet raporunun hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, Grup'un faaliyet raporuna yönelik olarak TTK'nın 397'nci maddesi ve Tebliğ çerçevesinde yaptığımız bağımsız denetime dayanarak, bu faaliyet raporunda yer alan finansal bilgilerin Grup'un 12 Şubat 2016 tarihli bağımsız denetçi raporuna konu olan konsolide finansal tablolarıyla tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığı hakkında görüş vermektir.

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanmasını ve bağımsız denetimin, faaliyet raporunda yer alan finansal bilgilerin konsolide finansal tablolarla tutarlı olup olmadığına ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığına dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir. Bağımsız denetim, tarihi finansal bilgiler hakkında denetim kanıtı elde etmek amacıyla denetim prosedürlerinin uygulanmasını içerir. Bu prosedürlerin seçimi, bağımsız denetçinin mesleki muhakemesine dayanır. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgiler, tüm önemli yönleriyle, denetlenen konsolide finansal tablolarla tutarlıdır ve gerçeği yansıtmaktadır.

Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402'nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; BDS 570 "İşletmenin Sürekliliği" çerçevesinde, Grup'un öngörülebilir gelecekte faaliyetlerini sürdüremeyeceğine ilişkin önemli bir belirsizliğe rastlanılmamıştır.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

SEDA AKKUŞ TECER
Sorumlu Denetçi, SMMM

9 Mart 2016
İstanbul, Türkiye

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**1 Ocak – 31 Aralık 2015 Hesap Dönemine ait
Konsolide Finansal Tablolar ve
Bağımsız Denetim Raporu**

Güney Bağımsız Denetim ve
SMMM AŞ
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak No:27
Maslak, Sarıyer 34398
İstanbul - Turkey

Tel : +90 212 315 30 00
Fax: +90 212 230 82 91
ey.com
Ticaret Sicil No: 479920-427502

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR HAKKINDA BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Türkiye Petrol Rafinerileri Anonim Şirketi
Yönetim Kurulu'na:

Finansal Tablolara İlişkin Rapor

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.("Tüpraş" ya da "Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla hazırlanan ve ekte yer alan konsolide finansal durum tablosu, aynı tarihte sona eren yıla ait konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu, konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarını özetleyen dipnotlar ve diğer açıklayıcı notlardan oluşan ilişikteki finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Grup Yönetiminin Finansal Tablolara İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi bu konsolide finansal tabloların Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun olarak sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrollerden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermektir. Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve KGK tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanmasını ve bağımsız denetimin, finansal tabloların önemli yanlışlık içerip içermediğine dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetim, finansal tablolardaki tutar ve açıklamalar hakkında denetim kanıtı elde etmek amacıyla denetim prosedürlerinin uygulanmasını içerir. Bu prosedürlerin seçimi, finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" risklerinin değerlendirilmesi de dâhil, bağımsız denetçinin mesleki muhakemesine dayanır. Bağımsız denetçi risk değerlendirmelerini yaparken, şartlara uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla, işletmenin finansal tablolarının hazırlanması ve gerçeğe uygun sunumuyla ilgili iç kontrolü değerlendirir, ancak bu değerlendirme, işletmenin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş verme amacı taşımaz. Bağımsız denetim, bir bütün olarak finansal tabloların sunumunun değerlendirilmesinin yanı sıra, işletme yönetimi tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğunun ve yapılan muhasebe tahminlerinin makul olup olmadığının değerlendirilmesini de içerir.

Bağımsız denetim sırasında temin ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar Grup'un 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını, Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülüklerle İlişkin Rapor

- 1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 12 Şubat 2016 tarihinde Grup'un Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.
- 2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Şirket'in 1 Ocak – 31 Aralık 2015 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tabloların, kanun ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 3) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Seda Akkuş Tecer, SMMM
Sorumlu Denetçi

12 Şubat 2016
İstanbul, Türkiye

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

1 Ocak-31 Aralık 2015 Hesap Dönemine ait Konsolide Finansal Tablolar

İçindekiler

Sayfa

Konsolide finansal durum tablosu	154
Konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu	155
Konsolide özkaynak değişim tablosu	156
Konsolide nakit akış tablosu	157
Konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar	158
Not 1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu	158
Not 2 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar	160
Not 3 İşletme birleşmeleri	179
Not 4 Nakit ve nakit benzerleri	180
Not 5 Borçlanmalar	181
Not 6 Ticari alacaklar ve borçlar	184
Not 7 Diğer alacaklar ve borçlar	186
Not 8 Stoklar	186
Not 9 Finansal yatırımlar	187
Not 10 Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	187
Not 11 Yatırım amaçlı gayrimenkuller	189
Not 12 Maddi duran varlıklar	190
Not 13 Maddi olmayan duran varlıklar	191
Not 14 Peşin ödenmiş giderler	192
Not 15 Diğer varlıklar ve yükümlülükler	192
Not 16 Ertelenmiş gelirler	194
Not 17 Karşılıklar	194
Not 18 Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	197
Not 19 Diğer borçlar	198
Not 20 Türev araçlar	198
Not 21 Devlet teşvik ve yardımları	199
Not 22 Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler	200
Not 23 Özkaynaklar	202
Not 24 Hasılat ve satışların maliyeti	204
Not 25 Genel yönetim giderleri, pazarlama giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri	205
Not 26 Esas faaliyetlerden diğer gelirler/(giderler)	206
Not 27 Yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler)	206
Not 28 Finansman gelirleri/(giderleri)	207
Not 29 Vergi varlık ve yükümlülükleri	207
Not 30 Pay başına kazanç	210
Not 31 İlişkili taraf açıklamaları	210
Not 32 Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi	213
Not 33 Bilanço tarihinden sonraki olaylar	224

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihi İtibariyle Konsolide Finansal Durum Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

Varlıklar	Notlar	Bağımsız denetimden geçmiş	
		31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Dönen varlıklar		8.674.981	6.991.378
Nakit ve nakit benzerleri	4	3.027.546	3.898.396
Ticari alacaklar	6	2.539.832	169.835
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	6, 31	658.673	7.383
İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar		1.881.159	162.452
Diğer alacaklar	7	25.815	30.866
İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar		25.815	30.866
Türev araçlar	20	18.845	64.606
Stoklar	8	2.102.161	2.370.534
Peşin ödenmiş giderler	14	132.093	124.031
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	29	4.317	1.235
Diğer dönen varlıklar	15	824.372	331.875
Duran varlıklar		16.795.135	14.941.182
Finansal yatırımlar	9	4.000	4.000
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	10	762.217	726.494
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	4.621	4.621
Maddi duran varlıklar	12	11.479.744	10.663.393
Maddi olmayan duran varlıklar	13	59.409	60.569
Diğer maddi olmayan duran varlıklar		59.409	60.569
Türev araçlar	20	250.027	-
Peşin ödenmiş giderler	14	179.695	260.314
Ertelenmiş vergi varlığı	29	3.202.503	2.623.134
Diğer duran varlıklar	15	852.919	598.657
Toplam varlıklar		25.470.116	21.932.560
Kaynaklar			
Kısa vadeli yükümlülükler		8.828.240	8.561.001
Kısa vadeli borçlanmalar	5	94.023	40.248
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	5	1.777.358	737.056
Ticari borçlar	6	3.878.036	5.610.001
İlişkili taraflara ticari borçlar	6, 31	80.273	67.849
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		3.797.763	5.542.152
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	18	70.129	93.297
Diğer borçlar	19	14.288	10.282
İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar		14.288	10.282
Türev araçlar	20	40.379	68
Ertelenmiş gelirler	16	23.111	18.701
Dönem karı vergi yükümlülüğü	29	133.346	5.147
Kısa vadeli karşılıklar	17	70.604	108.824
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar		7.952	6.870
Diğer kısa vadeli karşılıklar		62.652	101.954
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	15	2.726.966	1.937.377
Uzun vadeli yükümlülükler		8.273.427	7.158.929
Uzun vadeli borçlanmalar	5	8.048.039	6.977.706
Uzun vadeli karşılıklar	17	193.973	176.023
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar		193.973	176.023
Ertelenmiş gelirler	16	2.560	2.648
Türev araçlar	20	27.244	491
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	15	1.611	2.061
Özkaynaklar		8.368.449	6.212.630
Ödenmiş sermaye	23	250.419	250.419
Sermaye düzeltme farkları	23	1.344.243	1.344.243
Paylara ilişkin primler/iskontolar		172	172
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		(3.622)	(11.186)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç/(kayıpları)		(3.622)	(11.186)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		(410.631)	65.867
Riskten korunma kazanç/(kayıpları)		(510.448)	(447)
Yabancı para çevrim farkları		17.556	12.058
Yeniden değerlendirme ve sınıflandırma kazanç/(kayıpları)		82.261	54.256
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	23	163.401	163.401
Geçmiş yıllar karları		4.410.959	2.884.837
Net dönem karı		2.550.168	1.458.963
Ana ortaklığa ait özkaynaklar		8.305.109	6.156.716
Kontrol gücü olmayan paylar		63.340	55.914
Toplam kaynaklar		25.470.116	21.932.560

31 Aralık 2015 tarihi ve bu tarihte sona eren hesap dönemi itibariyle hazırlanan konsolide finansal tablolar, yayınlanmak üzere 12 Şubat 2016 tarihli yönetim kurulu toplantısında onaylanmıştır.

İlişikteki notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmiş	
	Notlar	1 Ocak-31 Aralık 2015	1 Ocak-31 Aralık 2014
Hasılat	24	36.893.328	39.722.712
Satışların maliyeti (-)	24	(32.718.264)	(38.459.914)
Brüt kar		4.175.064	1.262.798
Genel yönetim giderleri (-)	25	(661.458)	(545.943)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	25	(192.855)	(169.639)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	25	(22.764)	(16.220)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	26	142.681	173.845
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	26	(688.900)	(269.098)
Esas faaliyet karı		2.751.768	435.743
Yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler)	27	2.560	(319)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından/(zararlarından) paylar	10	70.080	(16.380)
Finansman gelirleri/(giderleri) öncesi faaliyet karı		2.824.408	419.044
Finansman gelirleri	28	862.715	498.917
Finansman giderleri (-)	28	(1.461.751)	(734.300)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı		2.225.372	183.661
Sürdürülen faaliyetler vergi geliri	29	338.555	1.286.460
Dönem vergi gideri (-)		(133.346)	(5.147)
Ertelenmiş vergi geliri		471.901	1.291.607
Sürdürülen faaliyetler dönem karı		2.563.927	1.470.121
Diğer kapsamlı gelirler:			
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar		7.632	(8.670)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç/(kayıpları)		9.414	(10.390)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler		(1.782)	1.720
-Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)		(1.782)	1.720
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar		(476.853)	8.828
Satılmaya hazır finansal varlıkların yeniden değerlendirme kazançları		29.479	7.094
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim		5.498	2.683
Riskten korunma kazanç/(kayıpları)		(637.390)	(559)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler		125.560	(390)
-Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)		125.560	(390)
Diğer kapsamlı gelir (vergi sonrası)		(469.221)	158
Toplam kapsamlı gelir		2.094.706	1.470.279
Dönem karının dağılımı:			
Kontrol gücü olmayan paylar		13.759	11.158
Ana ortaklık payları		2.550.168	1.458.963
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı			
Kontrol gücü olmayan paylar		13.472	11.002
Ana ortaklık payları		2.081.234	1.459.277
Nominal değeri 1 Kr olan pay başına kazanç (Kr)	30	10,18	5,83

İlişikteki notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait
Konsolide Özkaynak Değişim Tablosu
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

	Kar veya zarar ya da diğer kapsamlı gelirler ve giderler												
	Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler			Birikmiş karlar									
	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltme farkları	Pay ihraç primleri/ iskontoları	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanc/ (kayıpları) kazanç/ (kayıpları)	Riskein korunuma (kayıpları) kazanç/ (kayıpları)	Yabancı para çevrim farkları	Yeniden değerlendirme ve sınıflandırma kazanç/ (kayıpları)	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Gecmiş yıllar karları	Gemmiş dönem karı	Net dönem karı		
1 Ocak 2014	250.419	1.344.243	172	(2.672)	-	9.375	47.664	221.417	2.025.761	1.197.223	5.093.602	44.912	5.138.514
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	(58.016)	1.255.239	(1.197.223)	-	-	-
Temettü ödemesi	-	-	-	-	-	-	-	-	(396.163)	-	(396.163)	-	(396.163)
-Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.458.963	1.458.963	11.158	1.470.121
-Diğer kapsamlı gelir	-	-	-	(8.514)	(447)	2.683	6.592	-	-	-	314	(156)	158
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	(8.514)	(447)	2.683	6.592	-	-	1.458.963	1.459.277	11.002	1.470.279
31 Aralık 2014	250.419	1.344.243	172	(11.186)	(447)	12.058	54.256	163.401	2.884.837	1.458.963	6.156.716	55.914	6.212.630
1 Ocak 2015	250.419	1.344.243	172	(11.186)	(447)	12.058	54.256	163.401	2.884.837	1.458.963	6.156.716	55.914	6.212.630
Geçmiş yıllara ilişkin düzeltmelerin etkileri	-	-	-	-	-	-	-	-	67.159	-	67.159	-	67.159
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-	1.458.963	(1.458.963)	-	-	-
Temettü ödemesi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(6.046)	(6.046)
-Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.550.168	2.550.168	13.759	2.563.927
-Diğer kapsamlı gelir	-	-	-	7.564	(510.001)	5.498	28.005	-	-	-	(468.934)	(287)	(469.221)
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	7.564	(510.001)	5.498	28.005	-	-	2.550.168	2.081.234	13.472	2.094.706
31 Aralık 2015	250.419	1.344.243	172	(3.622)	(510.448)	17.556	82.261	163.401	4.410.959	2.550.168	8.305.109	63.340	8.368.449

İlişikteki notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Nakit Akış Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmiş	
	Notlar	1 Ocak – 31 Aralık 2015	1 Ocak – 31 Aralık 2014
A. İşletme faaliyetlerinden nakit akışları		125.246	2.435.230
Dönem karı/zararı		2.563.927	1.470.121
Dönem net karı/zararı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler		1.520.377	(293.828)
-Amortisman ve itfa giderleri ile ilgili düzeltmeler	12, 13	486.013	258.123
-Stok değer düşüklüğü/iptali ile ilgili düzeltmeler	8	11.910	90.204
-Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	17	83.933	101.242
-Faiz gelirleri ve giderleri ile ilgili düzeltmeler	28	348.864	157.114
-Gerçeğe uygun değer kayıpları/kazançları ile ilgili düzeltmeler		69.121	(64.606)
-Özkaynaktan pay alma yöntemi ile değerlendirilen yatırımların karları ile ilgili düzeltmeler	10	(70.080)	16.380
-Vergi gideri/geliri ile ilgili düzeltmeler		(338.555)	(1.286.460)
-Duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kayıp/kazançlar ile ilgili düzeltmeler	27	(2.560)	319
-Yatırım ya da finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarına neden olan diğer kalemlere ilişkin düzeltmeler	28	924.395	438.328
-Kar/zarar mutabakatı ile ilgili diğer düzeltmeler		7.336	(4.472)
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler		(3.855.384)	1.607.179
-Stoklardaki artış/azalışla ilgili düzeltmeler		256.463	995.562
-Ticari alacaklardaki artış/azalışla ilgili düzeltmeler		(2.377.053)	1.791.340
-Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki artış/azalışla ilgili düzeltmeler		(704.551)	(7.290)
-Ticari borçlardaki artış/azalışla ilgili düzeltmeler		(1.730.771)	(1.183.719)
-Faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki artış/azalışla ilgili düzeltmeler		700.528	11.286
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları		228.920	2.783.472
-Vergi ödemeleri/iadeleri		(8.229)	(6.083)
-Ceza ödemeleri	17	(54.998)	(309.011)
-Diğer nakit girişleri/çıkışları		(40.447)	(33.148)
B. Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları		(888.504)	(2.187.284)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		2.962	343
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(961.466)	(2.257.627)
Alınan temettüler	10	70.000	70.000
C. Finansman faaliyetlerinden nakit akışları		(248.980)	(124.410)
Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri		37.123	421.841
Ödenen temettüler		(6.046)	(396.163)
Alınan faiz		189.509	136.237
Ödenen faiz		(469.566)	(286.325)
Yabancı para çevrim farklarının etkisinden önce nakit ve nakit benzerlerindeki net artış/azalış		(1.012.238)	123.536
D. Yabancı para çevrim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		-	-
Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış/azalış		(1.012.238)	123.536
E. Dönem başı nakit ve nakit benzerleri		3.211.406	3.087.870
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	4	2.199.168	3.211.406

İlişikteki notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

1. Grup’un organizasyonu ve faaliyet konusu

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. (“Tüpraş” veya “Şirket”) 16 Kasım 1983 tarihinde kurulmuştur. Şirket’in ana faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

- Ham petrol tedarik ve rafine etmek, gerektiğinde petrol ürünlerini ithal ve ihraç etmek ve bu maksatla yurt içinde ve dışında petrol rafinerileri kurmak ve işletmek,
- Petrokimya sanayi ve ilgili diğer sanayi alanında fabrikalar, tesisler kurmak ve işletmek,
- Petrokimyasal maddeler ve ilgili diğer maddelerin elde edilmesi için gerekli hammaddeler, yardımcı maddeler, malzeme ve kimyasal maddeleri tedarik ederek işlemek veya bu maddeleri üretmek ve bu maddelerin ticaretini yapmak,
- Üretim faaliyetinin her aşamasında elde edilecek ürünleri ambalajlamak ve bunun için ambalaj endüstrisi kurmak, atık, yan ürün ve standart dışı maddeleri değerlendirmek ve/veya satmak, değerlendirme olanağı bulunmayan maddelerin yok edilmesi için gerekli tesisleri kurmak ve işletmek,
- Yasa ve yönetmelikler çerçevesinde, her türlü enerji ve enerji ile ilgili sanayi alanında santraller, tesisler kurmak ve işletmek. Bunun için gerekli her türlü ekipman, malzeme ve kimyevi maddeyi tedarik ederek kullanmak ve bu maddelerin ticaretini yapmak,
- Her türlü petrol ürünleri, LPG ve doğalgazın yurtiçi, yurtdışı toptan ve perakende alımı, satımı, ithali, ihracı, depolanması, pazarlanması ve dağıtımını yapmak, yaptırmak, bu amaç ve konularda kısmen ya da tamamen faaliyet göstermek üzere diğer gerçek ve tüzel kişilerle dağıtım ve pazarlama şirketi veya benzeri diğer ortaklıklar kurmak veya mevcut ortaklıkların hisse senetlerini ve hisseyi temsil eden evraklarını temellük etmek, gerektiğinde satmak, iştirak paylarını almak veya devretmektir.

Tüpraş ve bağlı ortaklıklarının (topluca “Grup” olarak adlandırılacaktır) temel faaliyetlerinin önemli bölümü Türkiye’de olup, Grup’un faaliyetleri rafinaj sektörü altında toplanmıştır.

Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu’na (“SPK”) kayıtlıdır ve hisseleri 1991 yılından beri Borsa İstanbul A.Ş.’de (“BİST”) (eski adıyla İstanbul Menkul Kıymetler Borsası’nda (İMKB)) işlem görmektedir. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla, Şirket’in BİST’e kayıtlı %49 oranında hissesi mevcuttur. Aynı tarih itibarıyla Şirket’in hisselerini elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir (Not 23):

	%
Enerji Yatırımları A.Ş.	51,00
Halka açık kısım	49,00
	100,00

Şirket ana ortağı; Koç Holding A.Ş. Koç Ailesi ve Koç Ailesi tarafından sahip olunan şirketler tarafından kontrol edilmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ["TL"] olarak gösterilmiştir.)

1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

Tüpraş'ın konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklık ve müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve faaliyet konuları aşağıda belirtilmiştir:

Bağlı Ortaklık	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
Ditaş Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. ("Ditaş")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Üsküdar Tankercilik A.Ş. ("Üsküdar")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
T Damla Denizcilik A.Ş. ("Damla")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kadıköy Tankercilik A.Ş. ("Kadıköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Beykoz Tankercilik A.Ş. ("Beykoz")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Sarıyer Tankercilik A.Ş. ("Sarıyer")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kartal Tankercilik A.Ş. ("Kartal")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Maltepe Tankercilik A.Ş. ("Maltepe")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Salacak Tankercilik A.Ş. ("Salacak")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karşıyaka Tankercilik A.Ş. ("Karşıyaka")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Körfez Hava Ulaştırma A.Ş. ("Körfez") (*)	Türkiye	Hava taşımacılığı ve ulaştırma

(*) Grup'un bağlı ortaklıklarından Körfez, 2009 yılının Haziran ayında kurulmuş olup, Grup'un 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tabloları açısından önemlilik teşkil etmemesi nedeniyle konsolidasyon kapsamına alınmayarak satılmaya hazır finansal varlık olarak muhasebeleştirilmiştir. Körfez'in 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla aktif toplamı 8.171 bin TL ve net dönem zararı 414 bin TL'dir.

Müşterek yönetime tabi ortaklık	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
OPET Petrolcülük A.Ş. ("Opet")	Türkiye	Petrol ürünleri perakende satışı
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.	Türkiye	Jet yakıtı ikmal hizmeti
Opet International Limited	İngiltere	Petrol ürünleri ticareti
Opet Trade B.V.	Hollanda	Petrol ürünleri ticareti
Tasfiye halinde Opet Trade Singapore (*)	Singapur	Petrol ürünleri ticareti
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Madeni yağ ticareti
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Nemrut Liman ve Boru İşl. Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Türkiye	Denizcilik hizmetleri
Opet Aygaz Gayrimenkul A.Ş.	Türkiye	Gayrimenkul

(*) 15 Temmuz 2015 tarihinden itibaren faaliyetlerini durdurmuştur.

Grup'un bünyesinde çalışan ortalama personel sayısı 31 Aralık 2015 tarihinde 5.131'dir (31 Aralık 2014 – 5.067).

Şirket'in tescil edilmiş adresi aşağıdaki gibidir:

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
Güney Mahallesi
Petrol Caddesi No:25 41790
Körfez, Kocaeli

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

2.1. Sunuma ilişkin temel esaslar

2.1.1 Uygulanan muhasebe standartları

Grup'un konsolide finansal tabloları, Sermaye Piyasası Kurulu'nun (“SPK”) 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete' de yayınlanan Seri II, 14.1 nolu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine göre Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartları'nı / Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları (“TMS/TFRS”) esas alınmıştır.

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan halka açık şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Grup'un finansal tabloları, bu karar çerçevesinde hazırlanmıştır.

Grup ile Grup'a bağlı Türkiye'de yerleşik şirketler, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, KGK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu (“TTK”), vergi mevzuatı ve Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı (“Maliye Bakanlığı”) tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na göre hazırlanan bu konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen satılmaya hazır finansal varlıklar ve türev araçlar dışında, tarihi maliyet esaslı baz alınarak Türk Lirası olarak hazırlanmıştır. Konsolide finansal tablolar, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

Fonksiyonel ve sunum para birimi

Grup bünyesinde yer alan şirketlerin finansal tablolarındaki her bir kalem, şirketlerin operasyonlarını sürdürdükleri temel ekonomik ortamda geçerli olan para birimi kullanılarak muhasebeleştirilmiştir ('fonksiyonel para birimi'). Konsolide finansal tablolar, Tüpraş'ın fonksiyonel ve sunum para birimi olan TL para birimi kullanılarak sunulmuştur.

2.1.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki (TFRS) değişiklikler

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2015 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

i) 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

TMS 19 – Tanımlanmış Fayda Planları: Çalışan Katkıları (Değişiklik)

TMS 19'a göre tanımlanmış fayda planları muhasebeleştirilirken çalışan ya da üçüncü taraf katkıları göz önüne alınmalıdır. Değişiklik, katkı tutarı hizmet verilen yıl sayısından bağımsız ise, işletmelerin söz konusu katkıları hizmet dönemlerine yaymak yerine, hizmetin verildiği yılda hizmet maliyetinden düşerek muhasebeleştirileceklerini açıklığa kavuşturmuştur. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmamıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TMS/TFRS’lerde Yıllık iyileştirmeler

KGK, Eylül 2014’de “2010-2012 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler” ve “2011-2013 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler” ile ilgili olarak aşağıdaki standart değişikliklerini yayınlanmıştır.

Yıllık iyileştirmeler-2010–2012 Dönemi

TFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler:

Hakediş koşulları olan performans koşulu ve hizmet koşulu tanımlarına açıklık getirilmiştir. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TFRS 3 İşletme Birleşmeleri

Bir işletme birleşmesinde yükümlülük (veya varlık) olarak sınıflanan koşullu bedelin, TMS 39 Finansal Araçlar (veya TFRS 9, hangisi geçerliyse) kapsamında olsun ya da olmasın, sonraki dönemlerde gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal araç olarak muhasebeleştirileceğine açıklık getirilmiştir. Değişiklik işletme birleşmeleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TFRS 8 Faaliyet Bölümleri

Değişiklikler şu konulara açıklık getirmektedir: i) TFRS 8’e göre toplulaştırma/birleştirme kriterinin uygulanmasına ilişkin yönetimin yaptığı değerlendirme, birleştirilen faaliyet bölümlerinin kısa tanımlarının ve benzerliklerine ilişkin değerlendirme yapılırken kullanılan ekonomik karakteristiklerinin (örneğin satış ve brüt karları) belirtilmesini de içerecek şekilde açıklanmalıdır. ii) Faaliyet varlıklarının toplam varlıklar ile mutabakatı, bu mutabakat işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili yöneticisine raporlanıyorsa açıklanmalıdır. Değişiklikler geriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 16 Maddi Duran Varlıklar ve TMS 38 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

TMS 16.35(a) ve TMS 38.80(a)’daki değişiklik yeniden değerlemenin aşağıdaki şekilde yapılabileceğini açıklığa kavuşturmuştur i) Varlığın brüt defter değeri piyasa değerine getirilecek şekilde düzeltilir veya ii) varlığın net defter değerinin piyasa değeri belirlenir, net defter değeri piyasa değerine gelecek şekilde brüt defter değeri oransal olarak düzeltilir. Değişiklik geriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 24 İlişkili Taraf Açıklamaları

Değişiklik, kilit yönetici personeli hizmeti veren yönetici işletmenin ilişkili taraf açıklamalarına tabi ilişkili bir taraf olduğunu açıklığa kavuşturmuştur. Buna ilave olarak yönetici işletme kullanan bir şirketin yönetim hizmeti için katlandığı masrafları açıklaması gerekmektedir. Değişiklik geriye dönük olarak uygulanacaktır.

Yıllık iyileştirmeler-2011–2013 Dönemi

TFRS 3 İşletme Birleşmeleri

Değişiklik ile i) sadece iş ortaklıklarının değil müşterek anlaşmaların da TFRS 3’ün kapsamında olmadığı ve ii) bu kapsam istisnasının sadece müşterek anlaşmanın finansal tablolarındaki muhasebeleşmeye uygulanabilir olduğu açıklığa kavuşturulmuştur. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü

TFRS 13'deki portföy istisnasının sadece finansal varlık, finansal yükümlülükler değil TMS 39 (veya TFRS 9 hangisi geçerliyse) kapsamındaki diğer sözleşmelere de uygulanabileceği açıklanmıştır. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Değişiklik, işlemin varlık edinimi ya da işletme birleşmesi olarak değerlendirilmesi konusunda TFRS 3 ve TMS 40'un karşılıklı ilişkisini açıklığa kavuşturmuştur. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

ii) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 9 Finansal Araçlar – Sınıflandırma ve Açıklama

Aralık 2012'de ve Şubat 2015'de yapılan değişikliklerle yeni standart, 1 Ocak 2018 tarihi ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır, erken uygulamaya izin verilmektedir. TFRS 9 Finansal Araçlar standardının ilk safhası finansal varlıkların ve yükümlülüklerin ölçülmesi ve sınıflandırılmasına ilişkin yeni hükümler getirmektedir. TFRS 9'a yapılan değişiklikler esas olarak finansal varlıkların sınıflama ve ölçümünü ve gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılan finansal yükümlülüklerin ölçümünü etkileyecektir ve bu tür finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişikliklerinin kredi riskine ilişkin olan kısmının diğer kapsamlı gelir tablosunda sunumunu gerektirmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini standardın diğer safhaları KGK tarafından kabul edildikten sonra değerlendirecektir.

TFRS 11 – Müşterek Faaliyetlerde Hisse Edinimi (Değişiklikler)

TFRS 11, faaliyeti bir işletme teşkil eden müşterek faaliyetlerde ortaklık payı edinimi muhasebesi ile ilgili rehberlik etmesi için değiştirilmiştir. Bu değişiklik, TFRS 3 İşletme Birleşmeleri'nde belirtildiği şekilde faaliyeti bir işletme teşkil eden bir müşterek faaliyette ortaklık payı edinen işletmenin, bu TFRS'de belirtilen rehberlik ile ters düşenler hariç, TFRS 3 ve diğer TFRS'lerde yer alan işletme birleşmeleri muhasebesine ilişkin tüm ilkeleri uygulamasını gerektirmektedir. Buna ek olarak, edinen işletme, TFRS 3 ve işletme birleşmeleri ile ilgili diğer TFRS'lerin gerektirdiği bilgileri açıklamalıdır. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

TMS 16 ve TMS 38 – Kabul edilebilir Amortisman ve İtfa Yöntemlerinin Açıklığa Kavuşturulması (TMS 16 ve TMS 38'deki Değişiklikler)

TMS 16 ve TMS 38'deki Değişiklikler, maddi duran varlıklar için hasıllata dayalı amortisman hesaplaması kullanımını yasaklamış ve maddi olmayan duran varlıklar için hasıllata dayalı amortisman hesaplaması kullanımını önemli ölçüde sınırlandırmıştır. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TMS 16 Maddi Duran Varlıklar ve TMS 41 Tarımsal Faaliyetler: Taşıyıcı Bitkiler (Değişiklikler)

TMS 16'da, “taşıyıcı bitkiler”in muhasebeleştirilmesine ilişkin bir değişiklik yapılmıştır. Yayınlanan değişiklikte üzüm asmaları, kauçuk ağacı ya da hurma ağacı gibi canlı varlık sınıfından olan taşıyıcı bitkilerin, olgunlaşma döneminden sonra bir dönemden fazla ürün verdiği ve işletmeler tarafından ürün verme ömrü süresince tutulduğu belirtilmektedir. Ancak taşıyıcı bitkiler, bir kere olgunlaştıktan sonra önemli biyolojik dönüşümden geçmedikleri için ve işlevleri imalat benzeri olduğu için, değişiklik taşıyıcı bitkilerin TMS 41 yerine TMS 16 kapsamında muhasebeleştirilmesi gerektiğini ortaya koymakta ve “maliyet modeli” ya da “yeniden değerlendirme modeli” ile değerlendirilmesine izin vermektedir. Taşıyıcı bitkilerdeki ürün ise TMS 41'deki satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer modeli ile muhasebeleştirilecektir. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

TMS 27 – Bireysel Mali Tablolarda Özkaynak Yöntemi (TMS 27'de Değişiklik)

Nisan 2015'de Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK), işletmelerin bireysel finansal tablolarında bağlı ortaklıklar ve iştiraklerdeki yatırımların muhasebeleştirilmesinde özkaynak yönteminin kullanılması seçeneğini yeniden sunmak için TMS 27'de değişiklik yapmıştır. Buna göre işletmelerin bu yatırımları:

- maliyet değeriyle
- TFRS 9 uyarınca veya
- TMS 28'de tanımlanan özkaynak yöntemini kullanarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

İşletmelerin aynı muhasebeleştirmeyi her yatırım kategorisine uygulaması gerekmektedir. Bu değişiklik 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerli olup, geçmişe dönük olarak uygulanmalıdır. Erken uygulamaya izin verilmekte olup, erken uygulama açıklanmalıdır. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları-Değişiklikler

Şubat 2015'de, TFRS 10 ve TMS 28'deki bir iştirak veya iş ortaklığına verilen bir bağlı ortaklığın kontrol kaybını ele almadaki gereklilikler arasındaki tutarsızlığı gidermek için TFRS 10 ve TMS 28'de değişiklik yapılmıştır. Bu değişiklik ile bir yatırımcı ile iştirak veya iş ortaklığı arasında, TFRS 3'te tanımlandığı şekli ile bir işletme teşkil eden varlıkların satışı veya katkısından kaynaklanan kazanç veya kayıpların tamamının yatırımcı tarafından muhasebeleştirilmesi gerektiği açıklığa kavuşturulmuştur. Eski bağlı ortaklıkta tutulan yatırımın gerçeğe uygun değerden yeniden ölçülmesinden kaynaklanan kazanç veya kayıplar, sadece ilişkisiz yatırımcıların o eski bağlı ortaklıktaki payları ölçüsünde muhasebeleştirilmelidir. İşletmelerin bu değişikliği, 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için ileriye dönük olarak uygulamaları gerekmektedir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28: Yatırım İşletmeleri: Konsolidasyon istisnasının uygulanması (TFRS 10 ve TMS 28'de Değişiklik)

Şubat 2015'de, TFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar standardındaki yatırım işletmeleri istisnasının uygulanması sırasında ortaya çıkan konuları ele almak için TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28'de değişiklikler yapılmıştır. Değişiklikler 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklikler Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TMS 1: Açıklama İnisyatifi (TMS 1’de Değişiklik)

Şubat 2015’de, TMS 1’de değişiklik yapmıştır. Bu değişiklikler; Önemlilik, Ayrıştırma ve alt toplamlar, Dipnot yapısı, Muhasebe politikaları açıklamaları, Özkaynakta muhasebeleştirilen yatırımlardan kaynaklanan diğer kapsamlı gelir kalemlerinin sunumu alanlarında dar odaklı iyileştirmeler içermektedir. Bu değişiklikler 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişikliklerin Grup’un konsolide finansal tablo dipnotları üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

TFRS Yıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi

KGK, Şubat 2015’de “TFRS Yıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi”ni yayınlamıştır. Doküman, değişikliklerin sonucu olarak değişikliğe uğrayan standartlar ve ilgili Gerekçeler hariç, dört standarda beş değişiklik getirmektedir. Etkilenen standartlar ve değişikliklerin konuları aşağıdaki gibidir:

- TFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler – elden çıkarma yöntemlerindeki değişikliklerin (satış veya ortaklara dağıtım yoluyla) yeni bir plan olarak değil, eski planın devamı olarak kabul edileceğine açıklık getirilmiştir
- TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar – bir finansal varlığın devredilmesinde hizmet sözleşmelerinin değerlendirilmesine ve netleştirmeye ilişkin TFRS 7 açıklamalarının ara dönem özet finansal tablolar için zorunlu olmadığına ilişkin açıklık getirilmiştir
- TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar – yüksek kaliteli kurumsal senetlerin pazar derinliğinin, borcun bulunduğu ülkede değil borcun taşındığı para biriminde değerlendirileceğine açıklık getirilmiştir
- TMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama – gerekli ara dönem açıklamalarının ya ara dönem finansal tablolarda ya da ara dönem finansal tablolardan gönderme yapılarak sunulabileceğine açıklık getirilmiştir.

Bu değişiklikler 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerli olup, erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliklerin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut UFRS standartlarındaki değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir. Fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS’ye uyarlanmamıştır/yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS’nin bir parçasını oluşturmazlar. Grup konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS’de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

Yıllık İyileştirmeler-2010-2012 Dönemi

TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü

Karar Gerekçeleri’nde açıklandığı üzere, üzerlerinde faiz oranı belirtilmeyen kısa vadeli ticari alacak ve borçlar, iskonto etkisinin önemsiz olduğu durumlarda, fatura tutarından gösterilebilmektedir. Değişiklikler derhal uygulanacaktır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Yıllık İyileştirmeler-2011–2013 Dönemi

UFRS 15-Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat

UMSK Mayıs 2014’de UFRS 15 Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat standardını yayınlamıştır. Standarttaki yeni beş aşamalı model, hasılatın muhasebeleştirme ve ölçüm ile ilgili gereklilikleri açıklamaktadır. Standart, müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan hasılatı uygulanacak olup bir işletmenin olağan faaliyetleri ile ilgili olmayan bazı finansal olmayan varlıkların (örneğin maddi duran varlık çıkışları) satışının muhasebeleştirilip ölçülmesi için model oluşturmaktadır. UFRS 15’in uygulama tarihi aslında 1 Ocak 2017’ydi, ancak Eylül 2015’de UMSK geçerlilik tarihini 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacak şekilde ertelemiştir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. UFRS 15’e geçiş için iki alternatif uygulama sunulmuştur; tam geriye dönük uygulama veya modifiye edilmiş geriye dönük uygulama. Modifiye edilmiş geriye dönük uygulama tercih edildiğinde önceki dönemler yeniden düzenlenmeyecek ancak mali tablo dipnotlarında karşılaştırmalı rakamsal bilgi verilecektir. Söz konusu değişikliğin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

UFRS 9 Finansal Araçlar – Nihai Standart (2014)

UMSK, Temmuz 2014’te UMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme standardının yerine geçecek olan ve sınıflandırma ve ölçme, değer düşüklüğü ve finansal riskten korunma muhasebesi aşamalarından oluşan projesi UFRS 9 Finansal Araçlar’ı nihai olarak yayınlamıştır. UFRS 9 finansal varlıkların içinde yönetildikleri iş modelini ve nakit akım özelliklerini yansıtan akılcı, tek bir sınıflama ve ölçüm yaklaşımına dayanmaktadır. Bunun üzerine, kredi kayıplarının daha zamanında muhasebeleştirilebilmesini sağlayacak ileriye yönelik bir beklenen kredi kaybı modeli ile değer düşüklüğü muhasebesine tabi olan tüm finansal araçlara uygulanabilen tek bir model kurulmuştur. Buna ek olarak, UFRS 9, banka ve diğer işletmelerin, finansal borçlarını gerçeğe uygun değeri ile ölçme opsiyonunun seçtikleri durumlarda, kendi kredi değerliliklerindeki düşüşe bağlı olarak finansal borcun gerçeğe uygun değerindeki azalmadan dolayı kar veya zarar tablosunda gelir kaydetmeleri sonucunu doğuran “kendi kredi riski” denilen sorunu ele almaktadır. Standart ayrıca, risk yönetimi ekonomisini muhasebe uygulamaları ile daha iyi ilişkilendirebilmek için geliştirilmiş bir finansal riskten korunma modeli içermektedir. UFRS 9, 1 Ocak 2018 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir; ancak, erken uygulamaya izin verilmektedir. Ayrıca, finansal araçların muhasebesi değiştirilmeden ‘kendi kredi riski’ ile ilgili değişikliklerinin tek başına erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 16 Kiralama İşlemleri

UMSK Ocak 2016’da UFRS 16 “Kiralama İşlemleri” standardını yayınlamıştır. Yeni standart, faaliyet kiralaması ve finansal kiralama ayrımını ortadan kaldırarak kiracı durumundaki şirketler için birçok kiralamanın tek bir model altında bilanço’ya alınmasını gerektirmektedir. Kiralayan durumundaki şirketler için muhasebeleştirme büyük ölçüde değişmemiş olup faaliyet kiralaması ile finansal kiralama arasındaki fark devam etmektedir. UFRS 16, UMS 17 ve UMS 17 ile ilgili Yorumların yerine geçecek olup 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. UFRS 15 “Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat” standardı da uygulandığı sürece UFRS 16 için erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UMS 12 Gelir Vergileri: Gerçekleşmemiş Zararlar için Ertelenmiş Vergi Varlıklarının Muhasebeleştirilmesi (Değişiklikler)

UMSK Ocak 2016'da, UMS 12 Gelir Vergileri standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Yapılan değişiklikler gerçeğe uygun değeri ile ölçülen borçlanma araçlarına ilişkin ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmesi konusunda açıklık getirmektedir. Değişiklikler; gerçekleşmemiş zararlar için ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilmesi hükümleri konusunda, uygulamadaki mevcut farklılıkları gidermeyi amaçlamaktadır. Değişiklikler, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Ancak, değişikliklerin ilk kez uygulandığı dönem, karşılaştırmalı sunulan ilk dönemin açılış özkaynaklarındaki etki, açılış geçmiş yıllar karları/zararları ve diğer özkaynak kalemleri arasında ayrıştırılmadan, açılış geçmiş yıllar karları/zararlarında (ya da uygun olması durumunda bir diğer özkaynak kaleminde) muhasebeleştirilebilecektir. Grup bu muafiyeti uygulaması durumunda, finansal tablo dipnotlarında açıklama yapacaktır. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

UMS 7 Nakit Akış Tabloları (Değişiklikler)

UMSK Ocak 2016'da, UMS 7 Nakit Akış Tabloları standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Değişiklikler, şirketin finansman faaliyetleri konusunda finansal tablo kullanıcılarına sağlanan bilgilerin iyileştirilmesi için UMS 7'ye açıklık getirilmesini amaçlamaktadır. Dipnot açıklamalarındaki iyileştirmeler, şirketlerin finansal borçlarındaki değişiklikler için bilgi sağlamasını gerektirmektedir. Değişiklikler, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup'un bu değişiklikleri ilk kez uygulamasında, önceki dönemlere ilişkin karşılaştırmalı bilgi sunulmasına gerek yoktur. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

2.1.3 Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren müşterek yönetime tabi ortaklıkların finansal tabloları

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkların finansal tabloları, faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan kanun ve yönetmeliklere uygun olarak hazırlanmış olup Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltmeler yansıtılarak düzenlenmiştir. İlgili yabancı ortaklıkların varlık ve yükümlülükleri konsolide bilanço tarihindeki döviz kuru, gelir ve giderler ortalama döviz kuru kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Kapanış ve ortalama kur kullanımı sonucu ortaya çıkan kur farkları diğer kapsamlı gelir tablosu ve özkaynaklar içerisindeki yabancı para çevrim farkları hesabı altında takip edilmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.1.4 Konsolidasyon esasları

a) 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolar, 31 Aralık 2014 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen esaslarla tutarlı olarak hazırlanan ana şirket olan Tüpraş'ın ve Bağlı Ortaklıkları'nın finansal tablolarını kapsamaktadır.

b) 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla konsolidasyona tabi tutulan Bağlı Ortaklıklar ve Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkları'nın oy hakları ve etkin ortaklık payları 31 Aralık 2014 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen oy hakları ve etkin ortaklık paylarından değişiklik göstermemiştir.

	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)
Bağlı Ortaklık				
Ditaş	79,98	79,98	79,98	79,98
Üsküdar	79,98	79,98	79,98	79,98
Damla	79,98	79,98	79,98	79,98
Beykoz	79,98	79,98	79,98	79,98
Kadıköy	79,98	79,98	79,98	79,98
Sarıyer	79,98	79,98	79,98	79,98
Kartal	79,98	79,98	79,98	79,98
Maltepe	79,98	79,98	79,98	79,98
Salacak	79,98	79,98	79,98	79,98
Karşıyaka	79,98	79,98	79,98	79,98

Bağlı Ortaklıklar'a ait finansal durum tabloları ve gelir tabloları tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş olup, Şirket'in sahip olduğu payların kayıtlı iştirak değeri, ilgili özkaynak ile karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Şirket ile Bağlı Ortaklıkları arasındaki işlemler ve bakiyeler konsolidasyon kapsamında karşılıklı olarak silinmektedir. Şirket'in sahip olduğu bağlı ortaklık hisselerinin kayıtlı değerleri ve bu hisselerden kaynaklanan temettüler, ilgili özkaynak ve kapsamlı gelir tablosu hesaplarından netleştirilmiştir.

c) Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar, Grup'un bir veya daha fazla müteşebbis ortak tarafından müştereken yönetilmek üzere, bir ekonomik faaliyetin üstlenilmesi için bir sözleşme dahilinde oluşturulan şirketleri ifade etmektedir. Grup bu müşterek kontrolü, kendisinin doğrudan ya da dolaylı olarak sahip olduğu hisselerden veya ilişkili tarafların sahip olduğu paylara ait oy haklarını onlar adına kullanma yetkisinden yararlanarak sağlamaktadır. Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar özkaynaktan pay alma yöntemi kullanılmak suretiyle konsolidasyon kapsamına alınırlar. Özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen yatırımlar konsolide finansal durum tablosunda, alış maliyetinin üzerine Grup'un iştirakin net varlıklarındaki payına alım sonrası değişikliklerin eklenmesi veya çıkarılması ve varsa değer düşüklüğü karşılığının düşülmesiyle gösterilmektedir. Konsolide kapsamlı gelir tablosu, Grup'un Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklarının faaliyetleri sonucundaki payını yansıtmaktadır. Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkların kar veya zararına henüz yansıtılmamış tutarların Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkların özkaynaklarında ortaya çıkardığı değişiklikler de Grup'un Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıktaki payı oranında Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkların defter değerinde düzeltme yapılmasını gerekli kılabilir. Bu değişikliklerden Grup'a düşen pay doğrudan Grup'un kendi özkaynaklarında muhasebeleştirilir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen müşterek yönetime tabi ortaklıkların oranları gösterilmiştir:

	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)
Özkaynaktan pay alma yöntemi kullanılarak değerlendirilen müşterek yönetime tabi ortaklıklar				
Opet	50,00	40,00	50,00	40,00
Opet International Limited	50,00	40,00	50,00	40,00
Opet Trade B.V.(*)	50,00	40,00	50,00	40,00
Tasfiye halinde Opet Trade Singapore(*)(**)	50,00	40,00	50,00	40,00
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.(*)	25,00	20,00	25,00	20,00
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.(*)	25,00	20,00	25,00	20,00
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.(*)	25,00	20,00	25,00	20,00
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş.(*)	16,65	13,32	16,65	13,32
Nemrut Liman ve Boru İşl. Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.(*)	12,50	10,00	12,50	10,00
Opet Aygaz Gayrimenkul A.Ş.(*)	25,00	20,00	25,00	20,00

(*) İlgili şirketler Opet'in finansal tablolarında konsolidasyon kapsamına alınmaktadır veya özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilmektedir.

(**) 15 Temmuz 2015 tarihinden itibaren faaliyetlerini durdurmuştur.

d) Grup'un toplam oy haklarının %20'nin altında olduğu veya %20'nin üzerinde olmakla birlikte Grup'un önemli bir etkiye sahip olmadığı veya konsolide finansal tablolar açısından önemlilik teşkil etmeyen, teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen satılmaya hazır finansal varlıklar gerçeğe uygun değerleriyle, gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde belirlenemeyen satılmaya hazır finansal varlıklar maliyet bedelleri üzerinden, varsa, değer kaybı ile ilgili karşılık düşüldükten sonra konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır (Not 9).

e) Bağlı Ortaklıklar'ın net varlıklarında ve faaliyet sonuçlarında ana ortaklık dışı paya sahip hissedarların payları, konsolide finansal durum tablosu ve kapsamlı gelir tablosunda ana ortaklık dışı pay olarak gösterilmiştir.

2.2. Muhasebe politikalarında değişiklikler

2.2.1 Karşılaştırmalı bilgiler

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır.

Grup, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla konsolide finansal durum tablosunu 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla hazırlanmış konsolide finansal durum tablosu ile; 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide kapsamlı gelir tablosunu, nakit akım tablosunu ve özkaynak değişim tablosunu ise 31 Aralık 2014 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolar ile karşılaştırmalı olarak düzenlemiştir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.2.2 Netleştirme/Mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hak olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyet olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin eş zamanlı olduğu durumlarda net olarak gösterilirler.

2.3. Önemli muhasebe politikalarının özeti

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında izlenen önemli muhasebe politikaları aşağıda özetlenmiştir:

2.3.1 Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri konsolide bilançoda maliyet değerleri ile yansıtılmaktadırlar. Nakit ve nakit benzerleri, eldeki nakit, banka mevduatları ile tutarı belirli, nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli ve yüksek likiditeye sahip, değerindeki değişim riski önemsiz olan ve vadesi üç ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir (Not 4).

2.3.2 Ticari alacaklar ve değer düşüklüğü karşılığı

Grup'un doğrudan bir borçluya mal veya hizmet tedariki ile oluşan vadeli satışlarından kaynaklanan ticari alacaklar, etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyetleri üzerinden değerlendirilmiştir.

Grup'un ödenmesi gereken meblağları tahsil edemeyecek olduğunu gösteren bir durumun söz konusu olması halinde ticari alacaklar için bir değer düşüklüğü karşılığı oluşturulur. Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar da dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının oluşan ticari alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen değeridir.

Değer düşüklüğü tutarı, kaydedilmesinden sonra oluşacak bir durum dolayısıyla azalırsa, söz konusu tutar cari dönemde diğer gelirlere yansıtılır (Not 6).

2.3.3 İlişkili taraflar

Konsolide finansal tabloların amacı doğrultusunda, ortaklar, üst düzey yönetim personeli ve Yönetim Kurulu üyeleri, aileleri ve onlar tarafından kontrol edilen veya onlara bağlı şirketler, iştirak ve ortaklıklar ile Koç Topluluğu şirketleri, ilişkili taraflar olarak kabul edilmişlerdir (Not 31).

2.3.4 Stoklar

Stoklar, net gerçekleştirilebilir değer ya da elde etme bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katılan diğer maliyetleri içerir. Grup, stoklarını ağırlıklı ortalama maliyet yöntemine göre değerlemektedir. Üretim sürecinde aynı hammadde girdisinden birden fazla ürün elde edildiğinden her bir ürünün üretim maliyeti ayrı olarak belirlenmemektedir. Şirket, üretim maliyetlerini rasyonel ve tutarlı bir şekilde dağıtabilmek için, üretim tamamlanma aşamasında üretim maliyetlerini, ürünler arasında her bir ürünün nispi satış değerlerini esas alarak dağıtmaktadır.

Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır (Not 8).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3.5 Yedek parça ve malzemeler

Yedek parça ve malzemeler net gerçekleşebilir değer ya da elde etme bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Yedek parça ve malzemelerin maliyeti tüm satın alma maliyetlerini ve yedek parçaların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katılan diğer maliyetleri içerir. Grup, yedek parça ve malzemelerini ağırlıklı ortalama maliyet yöntemine göre değerlemektedir. Grup, beklenen kullanım süresi içerisinde kullanılmayan ve yakın bir gelecekte kullanılmasını öngörmediği yedek parça ve malzemeler için değer düşüklüğü karşılığı ayırmaktadır (Not 15).

2.3.6 Finansal yatırımlar

Tüm finansal varlıklar, ilk kaydedilişlerinde işlem maliyetleri dahil olmak üzere maliyet bedelleri üzerinden değerlendirilir. Likidite ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak veya faiz oranlarındaki değişimler nedeniyle satılabilecek olan ve belirli bir süre gözetilmeksizin elde tutulan finansal araçlar, satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Bunlar, kısa vadeli olarak kar amacıyla elde tutulmadıkça veya işletme sermayesinin artırılması amacıyla satışına ihtiyaç duyulmayacaksa duran varlıklar olarak gösterilir, aksi halde dönen varlıklar olarak sınıflandırılır. Şirket yönetimi, bu finansal araçların sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte uygun bir şekilde yapmakta olup düzenli olarak bu sınıflandırmayı gözden geçirmektedir.

Grup her bilanço tarihinde bir ya da bir grup finansal varlığında değer düşüklüğü olduğuna dair objektif bir kanıtın olup olmadığını değerlendirir. Finansal araçların satılmaya hazır olarak sınıflandırılması durumunda, gerçeğe uygun değerinde elde etme maliyetinin altına önemli derecede düşmesi veya gerçeğe uygun değerinde uzun süreli bir düşüş eğiliminde bulunması, menkul kıymetlerin değer düşüklüğüne maruz kalıp kalmadığını değerlendirmede dikkate alınır. Eğer satılmaya hazır finansal varlıklar için bu tür bir kanıt mevcutsa, özkaynaklardan dönemin kapsamlı gelir tablosuna transfer edilerek kümüle net zarar, elde etme maliyeti ile cari gerçeğe uygun değer arasındaki farktan, bu finansal varlığa ilişkin daha önce kar/zararda muhasebeleştirilmiş gerçeğe uygun değer zararları düşülmek suretiyle hesaplanır ve dönemin kapsamlı gelir tablosuna gider olarak yansıtılır.

Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden kaynaklanan gerçekleşmemiş kar ve zararlar bir değer düşüklüğü olmadığı durumda dönem sonuçları ile ilişkilendirilmeden finansal varlığın konsolide finansal tablolardan çıkarıldığı tarihe kadar doğrudan özkaynak içinde “Finansal Varlıklar Değer Artış Fonu” hesabında muhasebeleştirilmiştir. Satılmaya hazır finansal varlıklar konsolide finansal tablolardan çıkarıldıklarında, özkaynak da “Finansal Varlıklar Değer Artış Fonu”nda takip edilen ilgili kazanç ve zararlar konsolide kapsamlı gelir tablosuna transfer edilir.

Satılmaya hazır finansal varlıkların borsaya kayıtlı herhangi bir gerçeğe uygun değerinin olmadığı veya doğru biçimde gerçeğe uygun değeri yansıtmadığı durumlarda finansal varlığın gerçeğe uygun değeri değerlendirme teknikleri kullanılarak belirlenir. Bu değerlendirme teknikleri, piyasa koşullarına uygun güncel işlemleri veya esasen benzer diğer yatırım araçlarını baz almayı ve yatırım yapılan şirkete özgü şartları dikkate alarak iskonto edilmiş nakit akım analizlerini içerir.

Şirket’in %20’nin altında sermaye payına sahip olduğu finansal varlıkların borsaya kayıtlı herhangi bir gerçeğe uygun değerinin olmadığı, gerçeğe uygun değerinin hesaplanmasında kullanılan diğer yöntemlerin uygun olmaması nedeniyle gerçeğe uygun bir değer tahmininin yapılamadığı ve gerçeğe uygun değerinin güvenilir bir şekilde ölçülememesi durumlarda finansal varlığın kayıtlı değeri elde etme maliyeti tutarından, şayet mevcutsa, değer düşüklüğü karşılığının çıkarılması suretiyle belirlenmiştir (Not 9).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3.7 Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar, elde etme maliyetinden birikmiş amortismanın düşülmesi ile bulunan net değerleri ile gösterilmektedir. Tarihi değerler, maddi duran varlığın iktisabı ile direkt olarak ilgili olan maliyetleri içermektedir. İktisap tarihinden sonraki maliyetler, sadece varlıkla ilgili gelecekteki ekonomik faydanın Grup'a akışının muhtemel olduğu ve varlığın maliyetinin güvenilir olarak ölçülebildiği durumlarda varlığın defter değerine ilave edilir veya ayrı bir varlık olarak kaydedilir. Diğer tüm bakım onarım giderleri ilgili döneme ait kapsamlı gelir tablosunda giderleştirilir. Amortisman, maddi duran varlıkların brüt defter değerleri üzerinden faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır (Not 12).

Grup'un sahip olduğu maddi duran varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

	Faydalı ömür
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	3-50 yıl
Binalar	5-50 yıl
Makina tesis ve cihazlar	3-50 yıl
Taşıt araçları	4-25 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	2-50 yıl

Arazi ve arsalar, sınırsız ömürleri olması sebebiyle amortismanına tabi değildir.

Bir varlığın kayıtlı değeri, varlığın geri kazanılabilir değerinden daha yüksekse, kayıtlı değer derhal geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer, ilgili varlığın net satış fiyatı ya da kullanımdaki değerinin yüksek olanıdır. Net satış fiyatı, varlığın gerçeğe uygun değerinden satışı gerçekleştirmek için katlanılacak maliyetlerin düşülmesi suretiyle tespit edilir. Kullanımdaki değer ise ilgili varlığın kullanılmasına devam edilmesi suretiyle gelecekte elde edilecek tahmini nakit akımlarının konsolide bilanço tarihi itibarıyla indirgenmiş tutarlarına artık değerlerinin eklenmesi ile tespit edilir.

Maddi duran varlıkların satışı dolayısıyla oluşan kar ve zararlar diğer faaliyet gelirleri ve giderleri hesaplarına dahil edilirler.

Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP) aktifleştirilmesi kapsamında yapılan teknik incelemeler sonucu makina tesis ve cihazların beklenen faydalı ömrü ortalama 35 yıl olarak, yeraltı ve yerüstü düzenlerinin beklenen faydalı ömrü 25 yıl olarak tahmin edilmiştir.

2.3.8 Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, haklar ve yazılımları ve geliştirme giderlerini içermektedir (Not 13).

a) Haklar ve yazılımlar

Haklar ve yazılımlar, iktisap maliyeti üzerinden kaydedilir ve iktisap edildikleri tarihten sonra 5 yılı geçmeyen bir süre için tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi ile amortismanına tabi tutulur.

b) Geliştirme giderleri

Geliştirme giderlerine ilişkin muhasebe politikası Not 2.3.24'te açıklanmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3.9 Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılmak veya idari maksatlarla veya işlerin normal seyri esnasında satılmak yerine, kira elde etmek veya değer kazanması amacıyla veya her ikisi için elde tutulan arsalar “yatırım amaçlı gayrimenkuller” olarak sınıflandırılır ve maliyet yöntemine göre maliyet değerleri ile gösterilir.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller olası bir değer düşüklüğünün tespiti amacıyla incelenir ve bu inceleme sonunda yatırım amaçlı gayrimenkullerin kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerinden fazla ise karşılık ayrılmak suretiyle geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer, ilgili yatırım amaçlı gayrimenkulün mevcut kullanımından gelecek net nakit akımları ile satış maliyeti düşülmüş gerçeğe uygun değerden yüksek olanı olarak kabul edilir (Not 11).

2.3.10 Varlıklarda değer düşüklüğü

Grup, şerefiye dışındaki tüm maddi ve maddi olmayan duran varlıkları için, her bilanço tarihinde söz konusu varlığa ilişkin değer düşüklüğü olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın taşınmakta olan değeri, kullanım veya satış yoluyla elde edilecek olan tutarlardan yüksek olanı ifade eden net gerçekleştirilebilir değer ile karşılaştırılır. Eğer söz konusu varlığın veya o varlığın ait olduğu nakit üreten herhangi bir birimin kayıtlı değeri, kullanım veya satış yoluyla geri kazanılacak tutardan yüksekse, değer düşüklüğü meydana gelmiştir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü zararları konsolide kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün konsolide finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortismanı tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali konsolide kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir. Şerefiyenin net kayıtlı değeri yıllık olarak gözden geçirilmekte ve gerekli görüldüğü durumlarda daimi değer kaybı göz önüne alınarak düzeltmeye tabi tutulmaktadır.

2.3.11 Borçlanma maliyeti

Banka kredileri alındıkları tarihlerde işlem maliyetleri düşürülmüş gerçeğe uygun değerleri üzerinden kayda alınır. Müteakip dönemlerde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleriyle değerlenir ve işlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, konsolide kapsamlı gelir tablosuna kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak yansıtılır.

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda satın alınması, yapımı veya üretimi ile ilişki kurulabilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir.

Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemlerde konsolide kapsamlı gelir tablosuna kaydedilmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3.12 Faaliyet kiralamaları

Grup-kiracı olarak

Operasyonel kiralama

Mülkiyete ait risk ve getirilerin önemli bir kısmının kiralayana ait olduğu kiralama işlemi, işletme kiralaması olarak sınıflandırılır. İşletme kiralaları olarak yapılan ödemeler, kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile konsolide kapsamlı gelir tablosuna gider olarak kaydedilir.

Grup-kiralayan olarak

Operasyonel kiralama

Operasyonel kiralamada, kiralanın varlıklar, konsolide bilançoda maddi duran varlıklar altında sınıflandırılır ve elde edilen kira gelirleri kiralama dönemi süresince, eşit tutarlarda konsolide kapsamlı gelir tablosuna yansıtılır. Kira geliri kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile konsolide kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

2.3.13 Ertelenmiş vergiler

Ertelenmiş vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin konsolide finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi, varlıkların oluştuğu veya yükümlülüklerin yerine getirildiği dönemde geçerli olması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır ve gelir tablosuna gider veya gelir olarak kaydedilir. Bununla birlikte, ertelenen vergi, aynı veya farklı bir dönemde doğrudan öz sermaye ile ilişkilendirilen varlıklarla ilgili ise doğrudan öz sermaye hesap grubuyla ilişkilendirilir.

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilir.

İndirimli kurumlar vergisi ödemesine imkan sağlayan devlet teşvikleri TMS-12 Gelir Vergileri standardı kapsamında değerlendirilerek; hak kazanılan vergi avantajı tutarı üzerinden, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu avantajdan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla, ertelenen vergi varlığı muhasebeleştirilmektedir.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenmiş vergi varlıkları ve ertelenmiş vergi yükümlülükleri, karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir. Ertelenmiş vergi varlık veya yükümlülükleri konsolide finansal tablolarda uzun vadeli olarak sınıflandırılmıştır (Not 29).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3.14 Kıdem tazminatı karşılığı

Çalışanlara sağlanan faydalar / Kıdem tazminatı karşılığı

a) Tanımlanan fayda planı:

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Grup, finansal tablolardaki kıdem tazminatı karşılığını “Projeksiyon Metodu”nu kullanarak ve Grup’un personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihi itibarıyla iskonto edilmiş değerini kayıtlara almıştır (Not 17). Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmıştır.

b) Tanımlanan katkı planları:

Grup, Sosyal Güvenlik Kurumu’na zorunlu olarak sosyal sigortalar primi ödemektedir. Grup’un bu primleri ödediği sürece başka yükümlülüğü kalmamaktadır. Bu primler tahakkuk ettikleri dönemde personel giderlerine yansıtılmaktadır.

2.3.15 Kıdeme teşvik primi karşılığı

Grup’un belli bir kıdemin üzerindeki çalışanlarına ödenen “Kıdeme Teşvik Primi” adı altında sağladığı bir fayda bulunmaktadır. Konsolide finansal tablolarda tahakkuk etmiş olan kıdeme teşvik primi karşılığı, gelecekteki olası yükümlülüklerin tahmini toplam karşılığının şimdiki zamana indirgenmiş değerini ifade eder (Not 17).

2.3.16 Dövizli işlemler

Yıl içinde gerçekleşen dövizli işlemler, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Döviz dayalı parasal varlık ve yükümlülükler, dönem sonunda geçerli olan döviz kurları üzerinden Türk Lirası’na çevrilmiştir. Döviz dayalı parasal varlık ve yükümlülüklerin çevrimlerinden doğan kur farkı geliri veya zararları aktifleştirilen borçlanma maliyetlerinden kaynaklanan kur farkları (Not 2.3.11) dışında konsolide kapsamlı gelir tablosuna yansıtılır.

2.3.17 Gelirlerin kaydedilmesi

Gelir, mal ve hizmet satışlarının faturalanmış değerlerini içerir. Satışlar, ürünün teslimi veya hizmetin verilmesi, ürünle ilgili risk ve faydaların transferlerinin yapılmış olması, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Grup’a akmasının muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır. Satışlarda önemli riskler ve faydalar, mallar alıcıya teslim edildiğinde ya da yasal sahiplik alıcıya geçtiğinde devredilir. Net satışlar, teslim edilmiş malların fatura edilmiş bedelinin satış iadelerinden ve satış ile ilgili vergilerden arındırılmış halidir. Faiz gelirleri zaman dilimi esasına göre gerçekleşir, geçerli faiz oranı ve vadesine kalan süre içinde etkili olacak faiz oranını dikkate alarak tahakkuk edecek olan gelir belirlenir.

Satışların içerisinde önemli bir vade farkı bulunması durumunda, gerçeğe uygun bedel, gelecekte oluşacak tahsilatların finansman maliyeti içerisinde yer alan gizli faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Gerçek değerleri ile nominal değerleri arasındaki fark, tahakkuk esasına göre faiz geliri olarak değerlendirilir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3.18 Karşılıklar

Grup'un geçmişteki işlemlerinin sonucunda mevcut hukuki veya geçerli bir yükümlülüğünün bulunması ve yükümlülüğün yerine getirilmesi için kaynakların dışı akmasının gerekli olabileceği ve tutar için güvenilir bir tahminin yapılabileceği durumlarda karşılıklar oluşturulur. Karşılıklar, konsolide bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın Grup yönetimi tarafından yapılan en iyi tahmine göre hesaplanır ve etkisinin önemli olduğu durumlarda konsolide bilanço tarihindeki değerine indirgenmesi için iskonto edilir.

2.3.19 Taahhütler, koşullu varlıklar ve yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti işletmenin tam olarak kontrolünde bulunmayan gelecekteki bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilebilecek muhtemel yükümlülükler ve varlıklar konsolide finansal tablolara alınmamakta ve koşullu yükümlülükler ve varlıklar olarak değerlendirilmektedir (Not 22).

2.3.20 Temettü

Grup, temettü gelirlerini ilgili temettüyü alma hakkı olduğu tarihte konsolide finansal tablolara yansıtmaktadır. Temettü borçları, kar dağıtımının bir unsuru olarak beyan edildiği dönemde yükümlülük olarak konsolide finansal tablolara yansıtılır.

2.3.21 Hisse başına kazanç

Konsolide kapsamlı gelir tablosunda belirtilen hisse başına kazanç, net karın, dönem boyunca mevcut bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile tespit edilir.

Türkiye'de şirketler mevcut hissedarlarına birikmiş karlardan ve özkaynak enflasyon düzeltmesi farkları hesabından hisseleri oranında hisse dağıtarak (“Bedelsiz Hisseler”) sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kar hesaplanırken bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kar hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

2.3.22 Bölümlere göre raporlama

TFRS 11 “Müşterek Anlaşmalar” standardı, iş ortaklıklarını konsolide finansal tablolarda özkaynak yönetimine göre muhasebeleştirmeyi zorunlu kılmıştır. Bu değişiklik Grup tarafından geriye dönük olarak uygulanmıştır. Bu kapsamda Opet Petrolcülük A.Ş. özkaynak metodu ile değerlendirilmiş olup, akaryakıt dağıtım bölümü, bölümlere göre raporlama kapsamından çıkarılmıştır. Konsolidasyon kapsamında sadece rafinaj bölümü kalmış olması sebebiyle 1 Ocak 2013 tarihinden başlamak üzere bölümlere göre raporlama yapılmamaktadır.

Şirket'in, 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait toplam satışlarının %10'undan fazla satış yaptığı iki müşterisinden elde ettiği toplam 10.776.744 bin TL tutarındaki ciro akaryakıt satışlarından oluşmaktadır (31 Aralık 2014 – 11.057.743 bin TL).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3.23 Nakit akış tablosu

Nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit akım tabloları işletme, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları Grup'un faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir.

Yatırım faaliyetleri ile ilgili nakit akımları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

2.3.24 Araştırma ve geliştirme giderleri

Araştırma masrafları, olduğu dönem içerisinde kapsamlı gelir tablosuna kaydedilir.

Geliştirme faaliyetleri (ya da Grup içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca aşağıda belirtilen şartların tamamı karşılandığında kayda alınırlar:

- duran varlığın kullanıma hazır ya da satılmaya hazır hale getirilebilmesi için tamamlanmasının teknik anlamda mümkün olması,
- duran varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin olması,
- duran varlığın kullanılabilir veya satılabilir olması,
- varlığın ne şekilde ileriye dönük olası bir ekonomik fayda sağlayacağını belli olması,
- duran varlığın gelişimini tamamlamak, söz konusu varlığı kullanmak ya da satmak için uygun teknik, finansal ve başka kaynakların olması, ve
- varlığın geliştirme maliyetinin, geliştirme sürecinde güvenilir bir şekilde ölçülebilir olması.

Diğer geliştirme giderleri gerçekleştiğinde gider olarak kaydedilmektedir. Önceki dönemde gider kaydedilen geliştirme gideri sonraki dönemde aktifleştirilemez.

2.3.25 Devlet teşvik ve yardımları

Devlet teşvikleri ile birlikte yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri; Grup'un teşvik talepleri ile ilgili olarak yetkililer tarafından onaylandığı zaman tahakkuk esasına göre gerçeğe uygun değer ile muhasebeleştirilir.

Yatırım indirimi istisnası kapsamında indirimli kurumlar vergisi ödemesine imkan sağlayan devlet teşvikleri TMS-12 Gelir Vergileri standardı kapsamında değerlendirilmektedir (Not 2.3.13).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3.26 İşletme birleşmeleri ve şerefiye

İşletme birleşmeleri, TFRS 3 “İşletme Birleşmeleri” kapsamında satın alma yöntemine göre muhasebeleştirilir. 1 Ocak 2011 tarihinden önceki işletme birleşmelerinde bir işletmenin satın alınması ile ilgili katlanılan satın alma maliyeti, iktisap edilen işletmenin satın alma tarihindeki tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve şarta bağlı yükümlülüklerine dağıtılır. Satın alım maliyetinin iktisap edilen işletmenin tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve şarta bağlı yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerindeki iktisap edenin payını aşan kısmı şerefiye olarak konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilir. İşletme birleşmelerinde iktisap edilen işletmenin/ şirketin finansal tablolarında yer almayan ancak şerefiyenin içerisinde ayrılabileceği özelliğine sahip varlıklar, maddi olmayan duran varlıklar (marka değeri gibi) ve/veya şarta bağlı yükümlülükler gerçeğe uygun değerleri ile konsolide finansal tablolara yansıtılır. İşletme birleşmesi sırasında oluşan şerefiye amortismanına tabi tutulmaz, bunun yerine yılda bir kez veya şartların değer düşüklüğünü işaret ettiği durumlarda daha sık aralıklarla değer düşüklüğü tespit çalışmasına tabi tutulur.

İktisap edilen tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve şarta bağlı yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerindeki iktisap edenin payının işletme birleşmesi maliyetini aşması durumunda ise fark gelir olarak kaydedilir.

1 Ocak 2011 tarihinden sonra gerçekleşen işletme birleşmelerinde, 1 Ocak 2011 tarihi itibarıyla geçerli olan yeniden düzenlenmiş TFRS 3 “İşletme Birleşmeleri” standardı uygulanmaktadır. Yeniden düzenlenmiş TFRS 3’ün temel farkı satın alma sırasında katlanılan bütün işlem maliyetlerinin kar/zararda muhasebeleştirilmesidir. 2015 yılı içerisinde gerçekleşen ve yeniden düzenlenmiş TFRS 3’ün uygulanmasını gerektiren bir işletme birleşmesi yoktur.

Şerefiye, değer düşüklüğü tespiti için nakit üreten birimlere dağıtılır. Dağıtım, şerefiyenin oluşmasına neden olan işletme birleşmesinden fayda elde etmesi beklenen nakit üreten bir ya da birden fazla birime yapılır. Grup, 28 Aralık 2006 tarihindeki Opet iktisabı nedeniyle Opet’in yurtiçindeki önemli pazar pozisyonu ve Tüpraş ile birlikteliğinin yaratacağı sinerjiyi, şerefiyenin oluşmasına ana sebep olarak değerlendirmektedir. Buna bağlı olarak Grup yönetimi, Opet, bağlı ortaklıkları ve müşterek yönetime tabi ortaklıklarını tek bir nakit üreten birim olarak değerlendirmektedir.

2.3.27 Türev araçlar ve riskten korunma işlemleri

Türev araçlar ilk olarak sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyeti üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değer ile değerlendirilmektedir. Grup’un türev finansal araçlarını vadeli döviz ve mal alım-satım sözleşmeleri ve vadeli faiz oranı takası ve çapraz döviz takası ile ilgili işlemler oluşturmaktadır. Söz konusu türev araçlar ekonomik olarak Grup için risklere karşı etkin bir koruma sağlamakla birlikte, risk muhasebesi yönünden gerekli koşulları taşımadıkları durumlarda bunlara ilişkin gerçeğe uygun değer değişiklikleri gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen ve gelir tablosuyla ilişkilendirilen vadeli döviz alım satım sözleşmelerinin gerçeğe uygun değeri, orijinal vadeli kurun, ilgili para birimi için sözleşmenin geri kalan kısmında geçerli olan piyasa faiz oranları referans alınarak hesaplanıp, dönem sonları itibarıyla, geçerli olan ileri vadeli kur ile karşılaştırılması yoluyla belirlenmektedir. Türev araçlar gerçeğe uygun değerinin pozitif veya negatif olmasına göre, bilançoda sırasıyla varlık ve yükümlülük olarak kaydedilmektedir (Not 20).

Yapılan değerlendirme sonucu gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen ve gelir tablosuyla ilişkilendirilen finansal varlık/yükümlülük olarak sınıflandırılan türev araçların gerçeğe uygun değerinde meydana gelen farklar gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Grup'un finansal riskten korunma muhasebesi koşullarını yerine getiren finansal riskten korunma işlemleri aşağıda açıklandığı şekilde muhasebeleştirilmektedir:

Nakit akış riskinden korunma işlemleri

Grup, türev sözleşmesi yapıldığı tarihte, kayıtlı bir varlığın veya yükümlülüğün veya belirli bir riskle ilişkisi kurulabilen ve gerçekleşmesi muhtemel olan işlemlerin nakit akışlarında belirli bir riskten kaynaklanan ve kar/zararı etkileyebilecek değişimlere karşı korunmayı sağlayan işlemleri nakit akış riskinden korunma olarak belirlemektedir.

Grup, etkin olarak nitelendirilen nakit akış finansal riskten korunma işlemlerine ilişkin kazanç ve kayıplarını özkaynaklarda “riskten korunma kazanç/(kayıpları)” olarak göstermektedir. Etkin olmayan kısım ise dönem karında kar veya zarar olarak tanımlanır. Finansal riskten korunma taahhüdün veya gelecekteki muhtemel işlemin bir varlık veya yükümlülük haline gelmesi durumunda özkaynak kalemleri arasında izlenen bu işlemlerle ilgili kazanç ya da kayıplar bu kalemlerden alınarak söz konusu varlık veya yükümlülüğün elde etme maliyetine veya defter değerine dahil edilmektedir. Aksi durumda, özkaynak kalemleri altında muhasebeleştirilmiş tutarlar, finansal riskten korunma gelecekteki muhtemel işlemin gelir tablosunu etkilediği dönemde gelir tablosuna transfer edilerek kar veya zarar olarak yansıtılır.

Gerçeğe uygun değeriyle ölçülen ve özkaynakla ilişkilendirilen vadeli faiz oranı takası sözleşmelerinin gerçeğe uygun değeri, orijinal vadeli faiz oranının, ilgili para birimi için sözleşmenin geri kalan kısmında geçerli olan piyasa faiz oranları referans alınarak hesaplanıp, dönem sonları itibarıyla, geçerli olan ileri vadeli faiz oranı ile karşılaştırılması yoluyla belirlenmektedir. Türev araçlar gerçeğe uygun değer pozitif veya negatif olmasına göre, bilançoda sırasıyla varlık ve yükümlülük olarak kaydedilmektedir (Not 20).

Gelecekte gerçekleşmesi muhtemel işlemin, gerçekleşmesi artık beklenmiyorsa, önceden özkaynaklar altında muhasebeleştirilen birikmiş kazanç ve kayıplar gelir tablosuna transfer edilir. Finansal riskten korunma aracının, yerine belgelenmiş finansal riskten korunma stratejisine uygun olarak başka bir araç tanımlanmadan veya uzatılmadan, vadesinin dolması, satılması, sona erdirilmesi veya kullanılması veya finansal riskten korunma tanımının iptal edilmesi durumunda, önceden diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmiş kazanç ve kayıplar, kesin taahhüt veya tahmini işlem gelir tablosunu etkileyene kadar özkaynaklar altında sınıflandırılmaya devam eder.

2.4. Muhasebe politikaları, muhasebe tahminlerinde değişiklikler ve hatalar

Yeni bir TMS/TFRS'nin ilk kez uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişiklikleri, söz konusu TMS/TFRS'nin şayet varsa, geçiş hükümlerine uygun olarak geriye veya ileriye dönük olarak uygulanmaktadır. Herhangi bir geçiş hükmünün yer almadığı değişiklikler, muhasebe politikasında isteğe bağlı yapılan önemli değişiklikler veya tespit edilen muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.5. Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerleri üzerinde önemli etkisi olan muhasebe tahminleri aşağıdaki gibidir:

a) Kıdem tazminatı karşılığı:

Kıdem tazminatı karşılığının hesaplamasında çalışan devir hızı, iskonto oranları ve maaş artışları gibi aktüeryal varsayımlar kullanılmaktadır. Hesaplamaya ilişkin detaylar çalışanlara sağlanan faydalar dipnotunda belirtilmiştir (Not 17).

b) Faydalı ömür:

Maddi varlıklar, yatırım amaçlı gayrimenkuller ve şerefiye haricindeki maddi olmayan varlıklar tahmini faydalı ömürleri boyunca itfaya tabi tutulmuştur. Yönetim tarafından belirlenen faydalı ömürler Not 2.3.7 ve 2.3.8'de açıklanmıştır.

c) Şerefiye değer düşüklüğü tespit çalışmaları:

Grup, Opet alımından kaynaklanan şerefiyeyi Not 2.3.10'da belirtildiği üzere yılda bir kez veya şartların değer düşüklüğünü işaret ettiği durumlarda daha sık aralıklarla değer düşüklüğü tespit çalışmasına tabi tutmaktadır. Söz konusu nakit üreten birimin geri kazanılabilir değeri satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer hesaplamalarına göre tespit edilmiştir. Bu hesaplamalar belirli tahmin ve varsayımlar içermektedir. Grup, 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla yapmış olduğu değer düşüklüğü testleri sonucunda şerefiye tutarında herhangi bir değer düşüklüğü tespit etmemiştir. Grup'un finansal tablolarında şerefiye tutarı Opet iştirak değerinin üzerine sınıflandırılmıştır.

d) Ertelenen vergi aktifi:

Ertelenen vergi aktifi gelecek yıllarda vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğunun tespiti halinde kayıtlara alınmaktadır. Vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğu durumlarda ertelenmiş vergi aktifi her türlü geçici farklar üzerinden hesaplanmaktadır. 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren dönem için Grup'un gelecek dönemlerde vergilendirilebilir karının olacağına dair kullanılan varsayımlar yeterli bulunduğundan ertelenmiş vergi aktifi kaydedilmiştir (Not 29).

3. İşletme birleşmeleri

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren dönem içerisinde gerçekleşen herhangi bir işletme birleşmesi yoktur.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

4. Nakit ve nakit benzerleri

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Bankalar		
Gelir payı (bloke)	823.645	676.881
Vadeli mevduat	2.151.632	3.180.801
Vadesiz mevduat	47.536	30.605
Vadeli mevduat faiz tahakkukları	4.733	10.109
Toplam	3.027.546	3.898.396

Gelir payı (bloke)

Şirket tarafından, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde belirlendiği üzere, müşterilerden alınan gelir payı bankalarda tutulmakta ve Şirket kayıtlarında bloke mevduat olarak değerlendirilmektedir. Gelir payları 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla gecelik faizli mevduat olarak değerlendirilmiştir (Not 15).

Vadeli mevduat ve diğer hazır değerler

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla vadeli mevduatların detayı aşağıdaki gibidir:

	1 aydan kısa	1-3 ay arası	Toplam
TL	600.110	-	600.110
ABD Doları	1.510.950	11.543	1.522.493
Avro	20.730	8.176	28.906
İngiliz Sterlini	123	-	123
Vadeli mevduat	2.131.913	19.719	2.151.632

31 Aralık 2014

	1 aydan kısa	1-3 ay arası	Toplam
TL	1.816.266	-	1.816.266
ABD Doları	1.054.841	274.414	1.329.255
Avro	34.477	564	35.041
İngiliz Sterlini	239	-	239
Vadeli mevduat	2.905.823	274.978	3.180.801

Vadeli TL mevduatların etkin faiz oranı %13,75, vadeli ABD doları mevduatların etkin faiz oranı %2,28, vadeli Avro mevduatların etkin faiz oranı %1,40, vadeli İngiliz Sterlini mevduatların etkin faiz oranı %1,40 (31 Aralık 2014-TL için %11,28, ABD doları için %2,44, Avro için %1,65, İngiliz Sterlini için %1,65)'dir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

4. Nakit ve nakit benzerleri (devamı)

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla konsolide nakit akım tablosunda yer alan nakit ve nakit benzeri değerler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Hazır değerler	3.027.546	3.898.396
Bloke mevduatlar (Gelir payı)	(823.645)	(676.881)
Eksi: Vadeli mevduat faiz tahakkukları	(4.733)	(10.109)
Nakit ve nakit benzeri değerler	2.199.168	3.211.406

5. Borçlanmalar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kısa vadeli borçlanmalar:		
Kısa vadeli banka kredileri	94.017	40.248
Kredi faiz tahakkukları	6	-
Toplam	94.023	40.248
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli taksitleri:		
Uzun vadeli kredilerin kısa vadeli taksitleri	1.684.088	707.211
Kredi faiz tahakkukları	70.783	18.992
Tahvil faiz tahakkukları	22.487	10.853
Toplam	1.777.358	737.056
Uzun vadeli borçlanmalar:		
Uzun vadeli banka kredileri	5.812.719	5.354.476
Çıkarılmış tahviller (*)	2.235.320	1.623.230
Toplam	8.048.039	6.977.706
Toplam borçlanmalar	9.919.420	7.755.010

(*) Tüpraş, 26 Eylül, 17 Ekim, 18 Ekim, 30 Ekim ve 2 Kasım 2012 tarihli özel durum açıklamalarında belirttiği üzere yurtdışında yerleşik yatırımcılara tahvil ihraç etmiş ve tahvil satışı 2 Kasım 2012 tarihinde tamamlanmıştır. Satışı tamamlanan toplam 700 milyon ABD Doları tutarındaki tahvillerin vadesi 2 Mayıs 2018 olup, altı ayda bir faiz ödemeli, kupon faiz oranı %4,125'tir. Ayrıca Tüpraş tarafından 18 Aralık 2014, 31 Aralık 2014, 16 Ocak 2015 ve 19 Ocak 2015 tarihli özel durum açıklamalarında bildirildiği üzere, yurtdışında halka arz edilmeksizin nitelikli yatırımcılara bir milyar Türk Lirası nominal tutara kadar tahvil ihracına yönelik gerekli izinler alınmış ve toplam 200 milyon Türk Lirası nominal tutarındaki, 728 gün vadeli ve altı ayda bir sabit kupon ödemeli tahvil ihracı 19 Ocak 2015 tarihinde tamamlanmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

5. Borçlanmalar (devamı)

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla kısa ve uzun vadeli borçlanmaların para birimi ve etkin faiz oranı bilgileri aşağıdaki gibidir:

			31 Aralık 2015
	Etkin faiz oranı (%)	Orijinal para birimi	Bin TL
Kısa vadeli borçlanmalar:			
ABD doları krediler	2,63	1.150.000	3.344
TL krediler (*)	-	90.672.977	90.673
			94.017
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli taksitleri:			
ABD doları krediler	2,63	314.423.295	914.217
Avro krediler	2,39	13.016.855	41.361
TL krediler	11,26	728.509.803	728.510
			1.684.088
Faiz gider tahakkukları			93.276
Toplam kısa vadeli borçlanmalar			1.871.381
Uzun vadeli borçlanmalar:			
ABD doları krediler	2,50	1.585.919.115	4.611.218
ABD doları tahviller	4,17	700.000.000	2.035.320
Avro krediler	3,13	45.375.909	144.187
TL krediler	11,52	1.057.313.726	1.057.314
TL tahviller	8,97	200.000.000	200.000
			8.048.039
Faiz gider tahakkukları			-
Toplam uzun vadeli borçlanmalar			8.048.039

(*) 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla, ÖTV, Gümrük ve SGK borçlarının ödenmesinde bankalar tarafından Şirket'e 90.673 bin TL tutarında faizsiz kredi sağlanmıştır (31 Aralık 2014 – 40.248 bin TL).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

5. Borçlanmalar (devamı)

			31 Aralık 2014
	Etkin faiz oranı (%)	Orijinal para birimi	Bin TL
Kısa vadeli borçlanmalar:			
TL krediler (*)	-	40.247.808	40.248
			40.248
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli taksitleri:			
ABD doları krediler	2,39	195.450.402	453.230
Avro krediler	1,98	16.593.295	46.805
TL krediler	12,39	207.176.471	207.176
			707.211
Faiz gider tahakkukları			29.845
Toplam kısa vadeli borçlanmalar			777.304
Uzun vadeli borçlanmalar:			
ABD doları krediler	2,32	1.880.608.765	4.360.943
ABD doları tahviller	4,17	700.000.000	1.623.230
Avro krediler	2,84	58.392.764	164.709
TL krediler	11,42	828.823.529	828.824
			6.977.706
Faiz gider tahakkukları			-
Toplam uzun vadeli borçlanmalar			6.977.706

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla uzun vadeli borçlanmaların vade analizi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
2016	-	1.489.233
2017	2.180.509	840.452
2018	2.944.591	2.343.280
2019	602.960	477.335
2020 ve sonrası	2.319.979	1.827.406
	8.048.039	6.977.706

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

5. Borçlanmalar (devamı)

Kredilerin ve tahvillerin yeniden fiyatlandırmaya kalan sürelerine ilişkin faize duyarlılık dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
1-90 gün	301.400	338.682
91-365 gün	5.280.120	4.170.531
1-5 yıl	3.928.189	2.861.834
5 yıl üzeri	409.711	383.963
	9.919.420	7.755.010

(*) Şirket'in 2018 yılında ödenecek olan 700 milyon ABD doları karşılığı 2.035.320 bin TL tutarındaki sabit faizli tahvilleri yukarıdaki tabloda 1-5 yıl arasında gösterilmiştir. (31 Aralık 2014-1.623.230 bin TL, 1-5 yıl arasında)

2011 yılında Tüpraş, Fuel Oil Dönüşüm Projesi Yatırımının finansmanı için 3 ayrı kredi anlaşması imzalamış olup, bu anlaşmalara istinaden kredi kullanımına 2011 yılında başlamış ve 2012-2015 yıllarında devam etmiştir. Finansman paketi kapsamında İspanyol İhracat Kredi Kuruluşu (CESCE) ve İtalyan İhracat Kredi Kuruluşu (SACE) tarafından sigorta edilen krediler ilk 4 yılı anapara ve faiz geri ödemesiz, toplam 12 yıl vadeli, üçüncü kredi anlaşması ise 4 yıl anapara geri ödemesiz, toplam 7 yıl vadeli. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla kredi sigorta ödemeleri ve yatırım harcamaları için toplam 1.998 milyon ABD Doları tutarında kredi kullanılmıştır (31 Aralık 2014 – 1.984,5 milyon ABD Doları). Kredilerin ilk anapara ödeme tarihi olan 15 Ekim 2015 tarihinde 148 milyon ABD Doları ödeme yapılmış olup, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla kredilerin tutarı 1.850 milyon ABD Dolarıdır.

6. Ticari alacaklar ve borçlar

Kısa vadeli ticari alacaklar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Ticari alacaklar	1.888.743	162.968
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 31)	658.673	7.383
Şüpheli ticari alacaklar	2.593	2.593
Diğer ticari alacaklar	16	28
Eksi: Vadeli satışlardan kaynaklanan ertelenen finansman geliri	(7.600)	(544)
Eksi: Şüpheli ticari alacak karşılığı	(2.593)	(2.593)
Toplam kısa vadeli ticari alacaklar (net)	2.539.832	169.835

Tüpraş, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla gayri kabili rücu faktoring kapsamında faktoring şirketlerinden tahsil etmiş olduğu 778.111 bin TL'yi (31 Aralık 2014 – 2.276.683 bin TL) ticari alacaklardan düşmüştür.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

6. Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

Vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların kredi kalitesi

Grup, vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış veya koşulları yeniden görüşülmüş ticari alacakların kredi kalitesine ilişkin detayları dört grupta incelemektedir. 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla söz konusu ticari alacakların kredi kalitesine ilişkin detaylar aşağıda belirtilmiştir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Grup 1	245	1.308
Grup 2	285.691	429
Grup 3	1.273.775	60.869
Grup 4	970.364	34.020
	2.530.075	96.626

Grup 1-Yeni müşteriler (3 aydan kısa süredir müşteri olanlar)

Grup 2-Kamu kurum ve kuruluşları

Grup 3-Önceki dönemlerde tahsil gecikmesi yaşanmamış mevcut müşteriler (3 aydan uzun süredir müşteri olanlar)

Grup 4-Önceki dönemlerde tahsilat sıkıntısı yaşanmış, ancak gecikmeli olsa da tahsilat yapılmış mevcut müşteriler (Grup 1 ve 2 hariç)

Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacaklar için yaşlandırma analizi

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
3 aydan kısa	9.354	56.040
3-12 ay arası	403	17.169
	9.757	73.209

Grup yönetimi, vadesini geçmiş ancak karşılık ayrılmayan alacak tutarının önemli bir kısmının düzenli satış yapılan devlet kuruluşlarından olması sebebiyle herhangi bir tahsilat riski öngörmemektedir.

Şüpheli ticari alacak karşılığının 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	2.593	2.593
Dönem içerisindeki artış	-	-
31 Aralık	2.593	2.593

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

6. Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

Kısa vadeli ticari borçlar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Ticari borçlar	3.799.352	5.542.547
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 31)	80.273	67.849
Eksi: Vadeli alışlardan kaynaklanan ertelenen finansman gideri	(1.589)	(395)
Toplam kısa vadeli ticari borçlar (net)	3.878.036	5.610.001

7. Diğer alacaklar ve borçlar

Kısa vadeli diğer alacaklar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Verilen depozito ve teminatlar	16.267	20.339
Personelden alacaklar	6.941	7.203
Sigorta tazminat alacakları	2.607	3.324
Şüpheli diğer alacaklar	738	645
Eksi: Şüpheli diğer alacaklar karşılığı	(738)	(645)
	25.815	30.866

8. Stoklar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
İlk madde ve malzeme	939.327	567.290
Yarı mamuller	545.730	485.648
Mamuller	526.884	691.302
Ticari mallar	12.074	24.229
Yoldaki mallar	169.266	681.325
Diğer stoklar	10.994	10.944
	2.204.275	2.460.738
Stok değer düşüklüğü karşılığı	(102.114)	(90.204)
	2.102.161	2.370.534

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

8. Stoklar (devamı)

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla, stok değer düşüklüğü karşılığının 36.535 bin TL'si mamullerden (31 Aralık 2014 – 88.949 bin TL), 2.233 bin TL'si ticari mallardan (31 Aralık 2014 – 1.255 bin TL), 63.346 bin TL'si yarı mamullerden (31 Aralık 2014 – Yoktur) kaynaklanmaktadır ve satılan malın maliyeti hesabında muhasebeleştirilmiştir. Stok değer düşüklüğü karşılığının 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	90.204	-
Dönem içerisindeki artışlar	102.114	90.204
Dönem içerisindeki iptaller	(90.204)	-
31 Aralık	102.114	90.204

9. Finansal yatırımlar

Uzun vadeli finansal yatırımlar

	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	İştirak oranı (%)	Tutar	İştirak oranı (%)	Tutar
Körfez Hava Ulaştırma A.Ş.	100,00	4.000	100,00	4.000
		4.000		4.000

10. Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar

	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	İştirak oranı (%)	Tutar	İştirak oranı (%)	Tutar
OPET Petrolcülük A.Ş.	40,00	762.217	40,00	726.494
		762.217		726.494

28 Aralık 2006 tarihinde Opet hisselerinin satın alımından doğan 189.073 bin TL'lik şerefiye tutarı mali tablolarda özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların üzerine sınıflandırılmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

10. Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar (devamı)

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibariyle özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlardaki değişimler aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	726.494	804.168
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımların;		
Mali yıl karlarındaki pay	70.080	(16.380)
Finansal varlık değer artış fonu	28.005	7.094
Dağıttığı temettü	(70.000)	(70.000)
Yabancı para çevrim farkları	5.498	2.683
Aktüeryal kayıp kazançları	221	(1.071)
Geçmiş yıllara ilişkin düzeltmelerin etkisi	1.919	-
31 Aralık	762.217	726.494

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların özet mali tabloları (etkin ortaklık payı öncesi) aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Dönen varlıklar	2.173.587	2.267.632
Duran varlıklar	1.993.748	1.840.536
Toplam varlıklar	4.167.335	4.108.168
Kısa vadeli yükümlülükler	1.729.243	1.810.634
Uzun vadeli yükümlülükler	1.005.232	942.950
Özkaynaklar	1.432.860	1.354.584
Toplam kaynaklar	4.167.335	4.108.168
	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Satış gelirleri (net)	18.485.152	20.831.159
Brüt kar	859.857	656.677
Faaliyet karı	338.843	86.062
Net dönem karı	175.201	(40.949)

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

10. Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar (devamı)

Şerefiye değer düşüklüğü testi

Grup yönetimi Opet'in yurtiçindeki önemli pazar pozisyonu ve Tüpraş ile birlikteliğinin yaratacağı sinerjiyi, şerefiyenin oluşmasındaki ana sebepler olarak değerlendirmektedir. Buna bağlı olarak Grup yönetimi tarafından, Opet, bağlı ortaklıkları ve müşterek yönetime tabi ortaklıkları tek bir nakit üreten birim olarak değerlendirilerek şerefiye Opet üzerine dağıtılmıştır.

Söz konusu nakit üreten birimin geri kazanılabilir değeri iskonto edilmiş nakit akım analizlerine göre yapılan satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer hesaplamalarına göre tespit edilmiştir. Bu gerçeğe uygun değer hesaplamaları vergi sonrası nakit akım projeksiyonlarını içermekte olup ABD doları bazında tespit edilen bu projeksiyonlar Opet yönetimi tarafından onaylanan on yıllık planlara dayanmaktadır. Grup, içinde bulunduğu sektörde operasyonel sonuçların ve ileriye yönelik tahminlerin değerlendirilmesinde beş yıldan daha uzun bir süreye ilişkin analizin daha uygun olduğunu öngörmektedir ve dolayısıyla değer düşüklüğü testini on yıllık projeksiyonlara dayandırmaktadır. On yıllık projeksiyonlarda nakit akımlar %2 uzun vade büyüme oranı kullanılarak tespit edilmiştir. Gerçeğe uygun değer tespiti sırasında ABD doları cinsinden bulunan değer bilanço tarihi kuru ile TL'ye çevrilmek suretiyle hesaplanmıştır. Bu nedenle, söz konusu gerçeğe uygun değer modeli döviz piyasasında yaşanan dalgalanmalardan etkilenmektedir. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Opet'in gerçeğe uygun değeri 4.021 milyon TL'dir (Grup etkin ortaklık payı ile 1.608 milyon TL). 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla diğer tüm etkenler sabit tutulduğunda, ABD doları kurundaki %1'lik değişim söz konusu gerçeğe uygun değerde 16.085 bin TL değişime yol açardı.

Gerçeğe uygun değer hesaplama modelinde yer alan diğer önemli varsayımlar aşağıdaki gibidir:

Brüt kar marjı	%4,6-%5,9
İskonto oranı	%9,9

Opet yönetimi bütçelenen brüt kar marjını şirketin geçmiş performansını ve pazar büyüme beklentilerini esas alarak tespit etmiştir. Kullanılan iskonto oranı vergi sonrası iskonto oranı olup şirkete özgü riskleri de içermektedir. İskonto edilmiş nakit akımlarının hesaplanmasında kullanılan vergi sonrası iskonto oranının %1 daha yüksek/düşük olması (%9,9 yerine %10,9 veya %8,9), söz konusu satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değerde 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 316.737 bin TL tutarında düşüş / 414.661 bin TL tutarında artışa sebep olmaktadır.

Yukarıdaki varsayımlar kullanılarak yapılan değer düşüklüğü testleri sonucunda 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla şerefiye tutarında herhangi bir değer düşüklüğü tespit edilmemiştir. Söz konusu nakit üreten birimin satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değeri, defter değerinden yüksek olduğundan Şirket yönetimi kullanım değeri esasına göre geri kazanılabilir değer hesaplaması yapmamıştır.

11. Yatırım amaçlı gayrimenkuller

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkuller 4.621 bin TL tutarındaki arsalardan oluşmaktadır (31 Aralık 2014 – 4.621 bin TL). Yatırım amaçlı arsaların makul değerleri yapılan değerlendirme çalışmaları kapsamında 38.117 bin TL olarak tespit edilmiştir (31 Aralık 2014 – 38.117 bin TL).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

12. Maddi duran varlıklar

	1 Ocak 2015	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2015
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	48.862	-	-	(18)	48.844
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	1.656.919	-	1.868.381	(2)	3.525.298
Binalar	444.122	-	251.383	(133)	695.372
Makine, tesis ve cihazlar	5.692.599	13	5.458.498	(1.631)	11.149.479
Taşıt araçları	516.853	94.527	8.437	(434)	619.383
Döşeme ve demirbaşlar	80.955	752	26.455	(2.207)	105.955
Yapılmakta olan yatırımlar	6.921.974	1.206.169	(7.628.239)	-	499.904
Diğer maddi duran varlıklar	1.367	121	-	-	1.488
	15.363.651	1.301.582	(15.085)	(4.425)	16.645.723
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(998.696)	(130.425)	-	1	(1.129.120)
Binalar	(160.461)	(13.755)	-	133	(174.083)
Makine, tesis ve cihazlar	(3.381.748)	(284.001)	-	1.372	(3.664.377)
Taşıt araçları	(112.480)	(27.837)	-	434	(139.883)
Döşeme ve demirbaşlar	(45.681)	(13.696)	-	2.147	(57.230)
Diğer maddi duran varlıklar	(1.192)	(94)	-	-	(1.286)
	(4.700.258)	(469.808)	-	4.087	(5.165.979)
Net defter değeri	10.663.393				11.479.744
	1 Ocak 2014	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2014
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	46.147	-	2.715	-	48.862
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	1.531.714	-	127.370	(2.165)	1.656.919
Binalar	377.543	-	66.621	(42)	444.122
Makine, tesis ve cihazlar	5.448.935	44	244.953	(1.333)	5.692.599
Taşıt araçları	365.446	89.094	62.352	(39)	516.853
Döşeme ve demirbaşlar	69.486	206	13.066	(1.803)	80.955
Yapılmakta olan yatırımlar	4.939.958	2.532.403	(550.387)	-	6.921.974
Diğer maddi duran varlıklar	1.367	-	-	-	1.367
	12.780.596	2.621.747	(33.310)	(5.382)	15.363.651
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(935.561)	(64.967)	-	1.832	(998.696)
Binalar	(152.117)	(8.371)	-	27	(160.461)
Makine, tesis ve cihazlar	(3.237.724)	(145.068)	-	1.044	(3.381.748)
Taşıt araçları	(95.330)	(17.189)	-	39	(112.480)
Döşeme ve demirbaşlar	(37.199)	(10.260)	-	1.778	(45.681)
Diğer maddi duran varlıklar	(1.102)	(90)	-	-	(1.192)
	(4.459.033)	(245.945)	-	4.720	(4.700.258)
Net defter değeri	8.321.563				10.663.393

Şirket, Fuel Oil Dönüşüm projesi kapsamında yapılan yatırımın fiili tamamlanmasının büyük ölçüde gerçekleştirilmiş olması sebebiyle 1 Mart 2015 tarihi itibarıyla borçlanma maliyetlerinin aktifleştirmesine son vermiştir. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla yapılan 7.628.239 bin TL'lik aktifleştirmenin 7.229.540 bin TL'si Fuel Oil Dönüşüm Projesi yatırımının aktifleştirmesinden kaynaklanmaktadır. İlgili aktifleştirmeye ilişkin 1 Mart 2015 tarihinden itibaren amortisman hesaplanmaya başlanmış olup, 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda toplam 190.206 bin TL'lik amortisman giderinin 186.333 bin TL'lik kısmı satılan malın maliyetinde, 3.873 bin TL'lik kısmı genel yönetim giderlerinde muhasebeleştirilmiştir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

12. Maddi duran varlıklar (devamı)

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait kapsamlı konsolide gelir tablosunda 469.808 bin TL'lik (31 Aralık 2014 – 245.945 bin TL) amortisman giderinin 395.134 bin TL'lik (31 Aralık 2014 – 216.923 bin TL) kısmı satılan malın maliyetinde, 3 bin TL'lik (31 Aralık 2014 – 3 bin TL) kısmı satış ve pazarlama giderlerinde, 59.969 bin TL'lik (31 Aralık 2014 – 16.906 bin TL) kısmı genel yönetim giderlerinde, 14.702 bin TL'lik (31 Aralık 2014 – 12.113 bin TL) kısmı diğer gider ve zararlarda yer almaktadır.

13. Maddi olmayan duran varlıklar

Diğer maddi olmayan duran varlıklar:

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla diğer maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2015	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2015
Maliyet:					
Haklar ve yazılımlar	49.933	24	7.130	-	57.087
Geliştirme giderleri	54.096	-	7.955	(70)	61.981
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	-	-	-	-	-
	104.029	24	15.085	(70)	119.068
Birikmiş itfa payları:					
Haklar ve yazılımlar	(25.436)	(4.982)	-	-	(30.418)
Geliştirme giderleri	(18.024)	(11.223)	-	6	(29.241)
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	-	-	-	-	-
	(43.460)	(16.205)	-	6	(59.659)
Net defter değeri	60.569				59.409

31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla diğer maddi olmayan varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2014	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2014
Maliyet:					
Haklar ve yazılımlar	34.892	70	14.978	(7)	49.933
Geliştirme giderleri	35.764	-	18.332	-	54.096
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	-	-	-	-	-
	70.656	70	33.310	(7)	104.029
Birikmiş itfa payları:					
Haklar ve yazılımlar	(21.920)	(3.523)	-	7	(25.436)
Geliştirme giderleri	(9.369)	(8.655)	-	-	(18.024)
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	-	-	-	-	-
	(31.289)	(12.178)	-	7	(43.460)
Net defter değeri	39.367				60.569

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait kapsamlı konsolide gelir tablosunda 16.205 bin TL'lik (31 Aralık 2014 – 12.178 bin TL) itfa payı giderinin; 13 bin TL'lik kısmı satılan malın maliyetinde (31 Aralık 2014 – 6 bin TL), 16.192 bin TL'lik kısmı genel yönetim giderlerinde (31 Aralık 2014 – 12.172 bin TL) yer almaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

14. Peşin ödenmiş giderler

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Peşin ödenen sigorta ve diğer giderler	47.484	34.970
Peşin ödenen yatırım kredisi sigorta giderleri (*)	32.158	26.013
Verilen sipariş avansları	28.133	29.391
Mahsup edilecek vergi ve fonlar	24.318	33.657
	132.093	124.031

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Peşin ödenen yatırım kredisi sigorta giderleri (*)	105.400	141.406
İlişkili olmayan taraflara verilen sabit kıymet avansları	54.900	41.530
İlişkili taraflara verilen sabit kıymet avansları (Not 31)	17.957	75.720
Peşin ödenen diğer giderler	1.438	1.658
	179.695	260.314

(*) Şirket, Fuel Oil Dönüşüm Projesi için almış olduğu yatırım kredilerinin sigortalarını ilk kullanım sırasında peşin olarak ödemiştir. Bu giderler kredilerin vadesi süresince itfa olacaktır.

15. Diğer varlık ve yükümlülükler

Diğer dönen varlıklar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Gelir tahakkukları (*)	448.312	4.554
Tecil edilen Katma Değer Vergisi (“KDV”)	289.514	245.986
Tecil edilen Özel Tüketim Vergisi (“ÖTV”)	75.497	73.203
Diğer çeşitli dönen varlıklar	11.049	8.132
	824.372	331.875

(*) 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 448.312 bin TL’lik gelir tahakkukunun 445.148 bin TL’si 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren vadeli mal-alım satım işlemlerinin gelir tahakkukundan oluşmaktadır. Bu işlem, Tüpraş’ın fiyat riskine maruz kalan stoklarının 12 milyon varil için yapılmıştır. 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren mal alım-satım işleminin ağırlıklı ortalama fiyatı 51,67 ABD doları/ varil olup 1.357.721 bin TL alım karşılığında 1.802.869 bin TL satım yükümlülüğü bulunmaktadır. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla yapılan bu gelir tahakkuku satılan malın maliyeti hesabında muhasebeleştirilmiş olup 8 Ocak 2016 tarihi itibarıyla tahsil edilmiştir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

15. Diğer varlık ve yükümlülükler (devamı)

Diğer duran varlıklar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Yedek parça ve malzeme stokları	879.473	625.131
Diğer	952	2.338
Yedek parça ve malzeme stokları değer düşüklüğü karşılığı	(27.506)	(28.812)
	852.919	598.657

Kısa vadeli diğer yükümlülükler:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Ödenecek ÖTV	1.253.987	826.276
Gelir payı	827.793	679.543
Tecil edilen KDV	289.514	245.986
Ödenecek KDV	239.207	66.543
Tecil edilen ÖTV	75.497	73.203
Ödenecek vergi ve yükümlülükler	37.381	36.112
Diğer	3.587	9.714
	2.726.966	1.937.377

Tecil edilen ÖTV ve KDV, ihracat kayıtlı satışların ÖTV ve KDV tutarından oluşmaktadır ve aynı zamanda varlıklarda “Diğer dönen varlıklar” içerisinde ve yükümlülüklerde “Kısa vadeli diğer yükümlülükler” içerisinde yer almaktadır. Söz konusu satışların ihracat işlemlerinin gerçekleştiği belgelendiğinde, tecil edilen bu vergiler vergi dairesi tarafından terkin edilerek “Diğer dönen varlıklar”da yer alan ÖTV ve KDV tutarları, “kısa vadeli diğer yükümlülükler” ile karşılıklı olarak mahsuplaştırılmaktadır.

Petrol Piyasası Kanunu gereğince, rafinericilerin ulusal stok bulundurma yükümlülüğü kapsamındaki sorumluluğu nedeniyle oluşabilecek kaynak ihtiyacı, finansman giderleri ve bu mahiyetteki stokların depolama ve idame maliyeti, tüketici fiyatlarına ilave edilen, T.C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (“EPDK”) tarafından azami 10 ABD dolar/ton'a kadar belirlenecek olan ve değerlendirilmesi EPDK tasarrufunda olan gelir payı ile karşılanır. Rafinericilerin haricinde petrol ürünlerinin ithalatı durumunda ise bu gelir payı rafinericiye ithalatçı tarafından ödenir.

Grup, bu konuyu düzenleyen Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği’nin ilgili maddesinin yürürlüğe girdiği tarih olan 1 Ocak 2005’ten itibaren akaryakıt satışları ve rafinerilerin dışındaki kuruluşların yaptığı akaryakıt ithalatı üzerinden gelir payı toplamaktadır.

Grup, akaryakıt üzerinden toplanan gelir payına ek olarak Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Yönetmeliği gereğince 16 Eylül 2005 tarihinden itibaren LPG için de gelir payı toplamaya başlamıştır.

Petrol Piyasası Kanunu uyarınca oluşturulan Ulusal Petrol Stoku Komisyonu, toplanan gelir paylarının banka hesabında bloke edilerek muhasebesinin Tüpraş Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmesi ve hesapta biriken tutarın gecelik repo ile değerlendirilmesi kararını almıştır.

Bu kararlara istinaden 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla hesaplanan 827.793 bin TL (31 Aralık 2014 – 679.543 bin TL) tutarında gelir payları kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilmeksizin “Kısa Vadeli Diğer Yükümlülükler” içerisinde muhasebeleştirilmektedir. Hesaplanan Gelir Payı’na ilişkin olarak bankalarda bloke gecelik faizli mevduat olarak değerlendirilen 823.645 bin TL’lik tutar, “Nakit ve Nakit Benzerleri” içerisinde “Gelir payı (bloke)” olarak sınıflandırılmaktadır (31 Aralık 2014 – 676.881 bin TL) (Not 4).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

15. Diğer varlık ve yükümlülükler (devamı)

Diğer uzun vadeli yükümlülükler:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Tesise katılım payı	1.611	2.061
	1.611	2.061

16. Ertelenmiş gelirler

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Alınan sipariş avansları	21.430	17.366
Ertelenmiş gelirler	1.681	1.335
Toplam	23.111	18.701

Uzun vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Ertelenmiş gelirler	2.560	2.648
Toplam	2.560	2.648

17. Karşılıklar

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar:

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kıdeme teşvik primi karşılığı	5.325	4.679
Personel prim tahakkukları	2.627	2.191
Toplam	7.952	6.870

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kıdem tazminatı karşılığı	144.547	132.587
Kullanılmamış izin günleri karşılığı	41.904	37.265
Kıdeme teşvik primi karşılığı	7.522	6.171
Toplam	193.973	176.023

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

17. Karşılıklar (devamı)

Kıdeme teşvik primi karşılığı:

Grup'un belli bir kıdemin üzerindeki çalışanlarına “Kıdeme Teşvik Primi” adı altında sağladığı bir fayda bulunmaktadır.

Kıdeme Teşvik Primi, çalışanların işlerine ve işyerlerine bağlılıklarını teşvik etmek amacıyla 5 yıllık kıdeme ulaşan kapsam içi çalışanlara 45 günlük, 10 yıllık kıdemi olanlara 55 günlük, 15 yıllık kıdemi olanlara 70 günlük, 20 yıllık kıdemi olanlara 80 günlük, 25 yıllık kıdemi olanlara 90 günlük ve 30 yıllık kıdemi olanlara 100 günlük çıplak ücretleri tutarında, her kıdem kademesi için bir defaya mahsus olmak üzere kıdemlerini doldurdıkları ayın ücretleriyle birlikte ödenir.

Kıdeme teşvik primi karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	10.850	8.326
Dönem içerisindeki artışlar	7.976	5.736
Dönem içerisindeki ödemeler	(5.979)	(3.212)
31 Aralık	12.847	10.850

Kıdem tazminatı karşılığı:

İş Kanunu'na göre, Grup, bir senesini doldurmuş olan ve Grup ile ilişkisi kesilen veya emekli olan, 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir. 23 Mayıs 2002'deki mevzuat değişikliğinden sonra emeklilikten önceki hizmet süresine ilişkin bazı geçiş süreci maddeleri çıkartılmıştır.

Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 3.828,37 TL (31 Aralık 2014-3.438,22 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

TMS 19, Grup'un kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
İskonto oranı (%)	%4,60	%3,50
Emeklilik olasılığına ilişkin kullanılan oran (%)	%99,52	%99,52

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Grup'un Türkiye'de kayıtlı bağlı ortaklıkları ile müşterek yönetime tabi ortaklığının kıdem tazminatı karşılığı, kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir ayarlandığı için, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla geçerli olan 3.828,37 TL üzerinden hesaplanmaktadır (31 Aralık 2014-3.438,22 TL).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

17. Karşılıklar (devamı)

Kıdem tazminatı karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	132.587	114.551
Faiz giderleri	10.820	10.940
Aktüeryal (karlar)/zararlar	(9.194)	9.319
Dönem içerisindeki artışlar	24.615	7.284
Dönem içerisindeki ödemeler	(14.281)	(9.507)
31 Aralık	144.547	132.587

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibariyle kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasında kullanılan önemli varsayımların duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015 Net İskonto Oranı		31 Aralık 2014 Net İskonto Oranı	
Duyarlılık Analizi	100 Baz Puan Artış	100 Baz Puan Azalış	100 Baz Puan Artış	100 Baz Puan Azalış
Oran	%5,60	%3,60	%4,50	%2,50
Kıdem tazminatı yükümlülüğü değişimi	6.606	(8.448)	7.049	(8.590)

Kullanılmamış izin günleri karşılığı:

Kullanılmamış izin günleri karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	37.265	31.727
Dönem içerisindeki artışlar	8.297	7.658
Dönem içerisindeki ödemeler	(3.658)	(2.120)
31 Aralık	41.904	37.265

Diğer kısa vadeli karşılıklar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kısa vadeli borç karşılıkları:		
Vergi cezası karşılığı	-	54.998
Dava karşılığı	13.405	13.743
EPDK katkı payı	17.883	14.635
Sürastarya karşılığı	11.032	1.870
Diğer	20.332	16.708
Toplam kısa vadeli borç karşılıkları	62.652	101.954

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

17. Karşılıklar (devamı)

Vergi Cezası

24 Temmuz 2013 tarihli Özel Durum Açıklamasında belirtilen Maliye Bakanlığı Vergi Denetim Kurulu tarafından Şirket nezdinde başlatılan vergi incelemesi sonucunda vergi inceleme elemanları tarafından eleştiri konusu yapılan hususlara ilişkin olarak düzenlenen Vergi İnceleme Raporları ile Vergi ve Ceza İhbarnameleri Şirket'e 8 Ocak 2015 tarihinde tebliğ edilmiştir. Toplam 65,6 milyon TL vergi aslı, 94,4 milyon TL vergi ziyai cezası talep edilen Vergi ve Ceza İhbarnameleri ile ilgili olarak 26 Şubat 2015 tarihinde Vergi Usul Kanunu'nun uzlaşma hükümleri kapsamında Merkezi Uzlaşma Komisyonu ile gerçekleştirilen görüşme sonucunda tarh edilen tüm tutarlar için faiz dahil toplam 54.998 bin TL ödenmesi konusunda uzlaşma sağlanmış olup, söz konusu ihtilaf ile ilgili hukuki süreç sona ermiştir. Şirket 31 Aralık 2014 tarihli mali tablolarında söz konusu vergi ve cezalara ilişkin 54.998 bin TL karşılık tutarını kısa vadeli borç karşılıkları hesabında muhasebeleştirmiştir. Söz konusu ceza 18 Mart 2015 tarihinde ödenmiştir.

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren yıllar için kısa vadeli borç karşılıklarının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	Dava karşılığı	EPDK katılma payı	Rekabet Kurulu ceza karşılığı	Vergi cezası karşılığı	Sürastarya karşılığı	Diğer	Toplam
1 Ocak 2015	13.743	14.635	-	54.998	1.870	16.708	101.954
Dönem içerisindeki artışlar/(azalışlar), net	(41)	19.480	-	-	9.162	3.624	32.225
Dönem içerisindeki ödemeler	(297)	(16.232)	-	(54.998)	-	-	(71.527)
31 Aralık 2015	13.405	17.883	-	-	11.032	20.332	62.652
1 Ocak 2014	12.305	13.989	309.011	-	212	24.133	359.650
Dönem içerisindeki artışlar/(azalışlar), net	1.566	18.827	-	54.998	1.658	(7.425)	69.624
Dönem içerisindeki ödemeler	(128)	(18.181)	(309.011)	-	-	-	(327.320)
31 Aralık 2014	13.743	14.635	-	54.998	1.870	16.708	101.954

EPDK katılma payı, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği uyarınca, rafinericilik lisansı sahiplerinin yıllık gelir tablolarında yer alan net satışlar tutarının EPDK tarafından her yıl belirlenen katılma payı oranı ile çarpılmak suretiyle hesaplayarak ödemesi gereken katkı payı tutarını ifade etmektedir.

18. Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Personele borçlar	54.495	79.677
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	15.634	13.620
Toplam	70.129	93.297

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

19. Diğer borçlar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Alınan depozito ve teminatlar	14.288	10.282
	14.288	10.282

20. Türev araçlar

	31 Aralık 2015			31 Aralık 2014		
	Rayiç değerler			Rayiç değerler		
	Kontrat tutarı	Varlıklar	Yükümlülükler	Kontrat tutarı	Varlıklar	Yükümlülükler
<i>Nakit akıma yönelik riskten korunma amaçlı</i>						
Faiz haddi swap işlemleri	1.947.631	-	14.838	1.159.450	-	68
Çapraz döviz swap işlemleri	855.177	18.845	21.026	-	-	-
<i>Alım satım amaçlı</i>						
Vadeli döviz işlemleri (Forwards)	-	-	-	1.646.419	64.606	-
Vadeli mal alım-satım işlemleri	344.900	-	4.515	-	-	-
Kısa vadeli türev araçlar		18.845	40.379	2.805.869	64.606	68
<i>Nakit akıma yönelik riskten korunma amaçlı</i>						
Faiz haddi swap işlemleri	1.947.631	-	7.280	1.159.450	-	491
Çapraz döviz swap işlemleri	855.177	250.027	19.964	-	-	-
Uzun vadeli türev araçlar		250.027	27.244		-	491
Toplam türev araçlar		268.872	67.623		64.606	559

31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla vadeli döviz işlemleri, Tüpraş'ın çeşitli finans kuruluşları ile imzaladığı ve 31 Aralık 2015 tarihinde sona ermiş olan toplam 710.000 bin ABD doları alım karşılığında 1.709.110 bin TL satım yükümlülüğü doğuran forward işlemlerinden oluşmaktadır.

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla faiz haddi swap işlemleri, Tüpraş'ın 611.765 bin ABD doları (31 Aralık 2014 – 500.000 bin ABD Doları) cinsinden ve Ditaş'ın 53.142 bin Avro (31 Aralık 2014 – Yoktur) cinsinden uzun vadeli kredilerinin değişken faizli taksit ödemelerini nakit akıma yönelik riskten korunma amacıyla sabit faizli taksit ödemeleri ile takasından oluşan swap işlemlerinden oluşmaktadır.

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla çapraz döviz swap işlemleri, Tüpraş'ın 200.000 bin ABD doları cinsinden ve dövizde endeksli sabit faiz oranına sahip uzun vadeli tahvillerinin 463.875 bin TL tutarlı ve Türk Lirasına endeksli sabit faizli ödemeler ile takasından oluşan swap işlemlerinden (31 Aralık 2014 – Yoktur), ve Tüpraş'ın 94.118 bin ABD doları cinsinden değişken faizli ve uzun vadeli borçlanmalarının toplam 218.353 bin TL tutarındaki sabit faizli ödemeler ile takasından oluşan swap işlemlerinden oluşmaktadır.

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla vadeli mal alım-satım işlemleri, Tüpraş'ın fiyat riskine maruz kalan stoklarının 3,9 milyon varil (benzin) için yapılmıştır. 31 Mart 2016 tarihinde sona erecek olan mal alım-satım işleminin ağırlıklı ortalama fiyatı (benzin crack marjı) 15,21 ABD doları/ varil olup 167.935 bin TL alım karşılığında 172.450 bin TL satım yükümlülüğü bulunmaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ["TL"] olarak gösterilmiştir.)

21. Devlet teşvik ve yardımları

Şirket, 2 Ağustos 2010 tarihi itibarıyla Araştırma ve Geliştirme Merkezi Belgesini almış olup Araştırma ve Geliştirme Merkezi ve yürütmüş olduğu teşvikli Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı ("TEYDEB") Projeleri ile 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında araştırma ve geliştirme indirimi, gelir vergisi stopaj teşviki, sosyal güvenlik primi desteği ve damga vergisi istisnası teşviklerinden yararlanmaktadır. Bu kapsamda 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Şirket'in, Ar-ge merkezi kapsamında yaptığı harcamaları 10.430 bin TL (31 Aralık 2014 –11.893 bin TL) ve TEYDEB kapsamında yaptığı harcamaları 3.814 bin TL'dir (31 Aralık 2014 – 4.439 bin TL). 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Şirket'in toplam ar-ge harcamalarının 3.707 bin TL'si (31 Aralık 2014 – 3.411 bin TL) teşvik geliri olarak kaydedilmiştir.

Şirket Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP) için, 2011 yılı 1. çeyreğinde 14/07/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, büyük ölçekli yatırım teşvik belgesi almıştır. İlgili yasa kapsamında Şirket, yeni yatırımları nedeniyle yapacağı yatırım harcamalarının %30'unu vergi matrahından %50 oranında, yatırım nihayetlenip gelir elde edilmeye başladığında indirim konusu yapabilecektir. 7 Ekim 2013 tarihinde ise Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP), T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından 19 Ekim 2012 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere stratejik yatırım kapsamına alınmıştır. Şirket Stratejik Yatırım Teşviki kapsamında yatırım döneminde yapmakta olduğu harcamalarının %50'sini, vergi matrahından %90 oranında indirim konusu yapabilecektir. Bu kapsamda Şirket, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 7.969.662 bin TL (31 Aralık 2014 – 6.297.223 bin TL) yatırım harcaması yapmış olup gelecek dönemlerde kullanabileceği 3.656.588 bin TL (31 Aralık 2014 – 2.888.214 bin TL) vergi aktifi elde etmiştir. Ayrıca Şirket, Stratejik Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla oluşan vergi matrahından 344.638 bin TL'yi mahsup etmiştir (31 Aralık 2014-72.933 bin TL). Şirket, Stratejik Yatırım Teşviki kapsamında ayrıca KDV istisnası, KDV iadesi, gümrük vergisi muafiyeti, sigorta primi işveren hissesi desteği ve faiz desteği teşviklerinden yararlanmaktadır.

Şirket 11 Nisan 2013 tarihinde demir yolu ile şehirlerarası yük taşımacılığında kullanılacak olan 75.000 bin TL değerindeki vagonların satın alınması için T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nden yatırım teşvik belgesi almıştır. Yatırımın yararlandığı destek unsurları KDV istisnası, faiz desteği, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirim oranı (%80), yatırıma katkı oranı (%40), sigorta primi işveren hissesi desteğidir (7 yıl).

Şirket 23 Eylül 2014 tarihinde Batman Rafinerisi Modernizasyon projesi kapsamında T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nden yatırım teşvik belgesi almıştır. Yatırımın yararlandığı destek unsurları KDV istisnası, vergi indirim oranı (%90), yatırıma katkı oranı (%50) ve faiz desteğidir.

Şirket 9 Ekim 2013 tarihinde İzmir Rafinerisi Yağ Arıtma ve Flare Gazı Geri Dönüşümü konulu çevre projesi kapsamında T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nden yatırım teşvik belgesi almıştır. Yatırımın yararlandığı destek unsurları KDV istisnası, faiz desteği ve gümrük vergisi muafiyetidir.

Grup, 5510 sayılı kanun kapsamında %5 sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanmaktadır.

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla Grup'un devlet teşvik ve yardımlarından gelirleri (tamamı konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmiştir) aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Faiz desteği	21.259	22.705
SGK teşvikleri	24.133	21.138
Ar-Ge teşvikleri	3.707	3.411
	49.099	47.254

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

22. Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler

	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
Alınan teminatlar:	Orijinal bakiye:	TL karşılığı:	Orijinal bakiye:	TL karşılığı:
Alınan teminat mektupları		2.138.941		1.957.607
-TL Teminat mektupları	919.053	919.053	768.269	768.269
-USD Teminat mektupları	374.064	1.087.627	470.579	1.091.224
-EUR Teminat mektupları	37.189	118.172	32.306	91.126
-Diğer para cinslerinden teminat mektupları	-	14.089	-	6.988
Teminat senetleri		24.039		65.955
-TL Teminat senetleri	24.039	24.039	62.273	62.273
-Diğer para cinslerinden teminat senetleri	-	-	-	3.682
Alınan garanti mektupları		195.380		165.945
-TL Garanti mektupları	50.000	50.000	50.000	50.000
-USD Garanti mektupları	50.000	145.380	50.000	115.945
Alınan taahhütler		-		8.351
-USD Taahhütler	-	-	2.350	5.449
-Diğer para cinslerinden taahhütler	-	-	-	2.902
Toplam alınan teminatlar		2.358.360		2.197.858
Verilen teminatlar:				
Teminat akreditifleri		305.121		511.663
-USD Teminat akreditifleri	99.796	290.168	218.838	507.463
-EUR Teminat akreditifleri	4.706	14.953	1.379	3.890
-Diğer para cinslerinden teminat akreditifleri	-	-	-	310
Teminat mektupları		459.304		306.474
-TL Teminat mektupları	400.570	400.570	259.632	259.632
-USD Teminat mektupları	20.200	58.734	20.200	46.842
Gümrüklere verilen teminat mektupları ve kefaletler		1.541.278		1.429.270
-TL Teminat mektupları	1.503.147	1.503.147	1.395.422	1.395.422
-EUR Teminat mektupları	12.000	38.131	12.000	33.848
Bankalara verilen kefaletler		225.073		258.950
-USD Kefaletler	17.474	50.807	36.253	84.067
-EUR Kefaletler	54.842	174.266	62.000	174.883
Toplam verilen teminatlar		2.530.776		2.506.357

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla alınan teminatlar müşteri ve satıcılardan alınan teminatlardan oluşmaktadır. Verilen teminatlar ise genellikle kamu kuruluşlarına ve gümrük dairelerine verilen teminatlardan oluşmaktadır. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla bankalara verilen kefaletler, Grup'un konsolidasyon kapsamında olan şirketlerinin kullandığı 219.671 bin TL (31 Aralık 2014-258.950 bin TL) tutarındaki krediler ve 5.402 bin TL (31 Aralık 2014 – Yoktur) tutarındaki türev işlemler için verilmiştir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

22. Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

Grup'un 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibariyle teminat/rehin/ipotek pozisyonu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
A.Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	2.305.703	2.247.407
B.Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	225.073	258.950
C.Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer		
3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
D.Diğer verilen TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
i) Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
ii) B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
iii) C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
	2.530.776	2.506.357

(*) Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine verilen kefaletler ile ilgili 31 Aralık 2015 tarihi itibariyle 1.157 bin TL komisyon tahakkuk etmiştir (31 Aralık 2014 – 1.813 bin TL).

Çevre kirliliği yükümlülüğü:

Grup, yürürlükte olan çevre kanunlarına göre, gerçekleştirdiği faaliyetleri sonucu sebep olacağı çevre kirliliğinden doğabilecek oluşan zararlardan, kusur şartı aranmaksızın, sorumludur. Grup kirliliğe sebep olduğu takdirde, meydana gelen zararlardan ötürü tazminat ödemekle yükümlü tutulabilir. 31 Aralık 2015 tarihi itibariyle, Grup aleyhine çevre kirliliğinden dolayı açılmış bir dava bulunmamaktadır.

Grup'un çevre kirliliği konusunda uzman danışman firması tarafından kimyasal madde ve malzemelerin depolanması, ortam hava kalitesi ve emisyonu, atık su toplanması ve kalitesi, çöp alanları, yeraltı ve yerüstü suları, genel tesis operasyonları konularının çevre üzerindeki etkileri incelenmiştir. Grup yönetimi, yapmış olduğu değerlendirmeler sonucunda, yapılması gereken temizlik masraflarının 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibariyle tamamlandığı görüşündedir.

Ulusal stok bulundurma yükümlülüğü:

Ulusal petrol stoğu, rafineri, akaryakıt ve LPG dağıtıcı lisansı sahiplerinin ikmal ettiği günlük ortalama ürün miktarının minimum yirmi katını kendi depolarında veya lisanslı depolama tesislerinde topluca veya statülerine göre ayrı ayrı bulundurma yükümlülüğü ile sağlanır. Petrol Piyasası Kanunu gereğince sürekliliğin sağlanması, kriz veya olağanüstü hallerde risklerin önlenmesi ve uluslararası anlaşmalar gereği olağanüstü hal petrol stokları ile ilgili yükümlülüklerin ifası amaçlarıyla bir önceki yıl günlük ortalama kullanımının içindeki net ithalat miktarının en az doksan günlük miktarı kadar petrol stoğun tutulması gerekliliği üzerine ulusal petrol stoğunun tamamlayıcı kısmının muhafazasından rafinericiler sorumlu tutulmuştur.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

23. Özkaynaklar

Şirket'in 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihlerindeki hissedarları ve sermaye içindeki payları tarihi değerlerle aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	Ortaklık payı (%)	31 Aralık 2014	Ortaklık payı (%)
Enerji Yatırımları A.Ş.	127.714	51	127.714	51
Halka açık kısım	122.705	49	122.705	49
Toplam	250.419	100	250.419	100
Sermaye düzeltme farkları	1.344.243		1.344.243	
Ödenmiş sermaye toplamı	1.594.662		1.594.662	

Sermaye düzeltme farkları ödenmiş sermayeye yapılan nakit ve nakit benzeri ilavelerin enflasyona göre düzeltilmiş toplam tutarları ile enflasyon düzeltmesi öncesindeki tutarları arasındaki farkı ifade eder.

Şirketin kayıtlı sermayesi 500.000 bin TL olup, işbu sermaye, her birinin nominal değeri 1 Kr olmak üzere 50.000.000.000 adet hisseye bölünmüştür. Şirket'in onaylanmış ve çıkarılmış sermayesi her biri 1 Kuruş (“Kr”) (31 Aralık 2014-1 Kr) kayıtlı nominal bedeldeki 25.041.919.999 adet A grubu ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait bir adet C grubu imtiyazlı hisse senedinden oluşmaktadır.

Şirket Ana Sözleşmesi gereği C grubu hissedara yönetim kurulunda 1 üye ayrılmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin akaryakıt ihtiyacının karşılanmasını etkileyebilecek herhangi bir kararın alınması, C grubu hissedarının onayına bağlıdır.

Kanuni değerlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabilmektedir.

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler, ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Yukarıda bahis geçen tutarların Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca “Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler” içerisinde sınıflandırılması gerekmektedir. Şirket'in 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklerinin tutarı 163.401 bin TL'dir (31 Aralık 2014 – 163.401 bin TL).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

23. Özkaynaklar (devamı)

Kar payı dağıtımı

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar payları eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kâr üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtabilecektir.

TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kâr dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kâr payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

Tüpraş'ın yasal kayıtlarındaki dönem karı ve kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynakların toplam tutarı 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 3.472.436 bin TL'dir. Bu kaynakların 1.698.998 bin TL'lik enflasyon düzeltme farklarından ve 17.211 bin TL'lik diğer sermaye yedeklerinden oluşan kısmı temettü olarak dağıtılması halinde vergiye tabi olacaktır.

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla sona eren yıl içerisinde 2014 yılı karına ilişkin kar dağıtımı yapılmamıştır.

31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla sona eren yıl içinde, 2013 yılı net dağıtılabılır dönem karının birinci ve ikinci tertip yasal akçeler ayrıldıktan sonra kalan bakiyenin tamamı ve ikinci tertip yedek akçelerden toplam 396.163 bin TL'nin nakit temettü olarak dağıtılması taahhüt edilmiş ve tamamı ödenmiştir. İlgili dağıtım yapılırken, tam mükellef kurumlar ile Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığı ile kar payı elde eden dar mükellef ortaklara, %158,2 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 1,582 TL brüt, 1,582 TL net temettü ödemesi, diğer hissedarlara %158,2 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 1,582 TL brüt, 1,3447 TL net nakit temettü ödemesi yapılmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

24. Hasılat ve satışların maliyeti

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Yurtiçi satışlar	29.213.323	31.608.288
Yurtdışı satışlar	7.802.431	8.164.696
Hizmet gelirleri	112.307	90.779
Brüt satışlar	37.128.061	39.863.763
Eksi: Satış iskontoları	(200.140)	(120.401)
Eksi: Satıştan iadeler	(34.593)	(20.650)
Net satış gelirleri	36.893.328	39.722.712
Satılan mamul maliyeti	(31.164.596)	(36.200.903)
Satılan ticari mallar maliyeti	(1.521.539)	(2.197.324)
Satılan hizmet maliyeti	(32.129)	(61.687)
Brüt kar	4.175.064	1.262.798
Satışların maliyeti:		
	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Kullanılan hammadde ve sarf malzemeleri	29.007.982	34.580.380
Satılan ticari mal maliyeti	1.521.539	2.197.324
Enerji giderleri	971.408	794.905
Personel giderleri	449.404	332.779
Amortisman ve itfa payları (Not 12-13)	395.147	216.929
Diğer üretim giderleri	372.784	337.597
Satışların maliyeti	32.718.264	38.459.914

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

25. Genel yönetim giderleri, pazarlama, satış ve dağıtım giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri

Genel yönetim giderleri:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Personel giderleri	236.030	230.141
Vergi, resim ve harç giderleri	81.943	73.824
Sigorta giderleri	76.264	45.798
Amortisman giderleri ve itfa payları (Not 12-13)	76.161	29.078
Dışarıdan alınan hizmetler	61.681	45.106
Dava, takip ve müşavirlik giderleri	25.869	29.454
Ofis giderleri	25.673	22.740
Aidat giderleri	18.910	15.456
Bağış ve yardımlar	15.770	7.191
Kira giderleri	10.066	16.827
Seyahat ve ulaşım giderleri	2.064	2.073
Diğer	31.027	28.255
Toplam genel yönetim giderleri	661.458	545.943

Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Personel giderleri	65.375	60.696
Nakliye, depolama ve sigorta giderleri	48.776	33.348
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	44.242	34.908
Kira giderleri	8.736	7.092
Enerji giderleri	2.771	4.878
Reklam giderleri	1.475	10.226
Amortisman giderleri ve itfa payları (Not 12-13)	3	3
Diğer	21.477	18.488
Toplam pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	192.855	169.639

Araştırma ve geliştirme giderleri:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Personel giderleri	18.219	13.579
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	1.980	1.203
Dava, takip ve müşavirlik giderleri	338	378
Diğer	2.227	1.060
Toplam araştırma ve geliştirme giderleri	22.764	16.220

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

26. Esas faaliyetlerden diğer gelirler/(giderler)

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Esas faaliyetlerden diğer gelirler:		
Vadeli satışlardan kaynaklanan vade farkı gelirleri	127.385	144.854
Konusu kalmayan karşılıklar	-	7.900
Ticari alacaklardan oluşan kur farkı karı	3.651	6.233
Kira gelirleri	3.080	2.741
Diğer	8.565	12.117
Toplam esas faaliyetlerden diğer gelirler	142.681	173.845

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Esas faaliyetlerden diğer giderler:		
Çalışmayan kısım giderleri		
-Amortisman gideri (Not 12-13)	(14.702)	(12.113)
-Diğer çalışmayan kısım giderleri	(33.983)	(39.167)
Ticari borçlardan oluşan kur farkı zararı	(613.849)	(149.016)
Vergi cezası karşılık gideri (Not 17)	-	(54.998)
Vadeli alışlardan kaynaklanan vade farkı giderleri	(8.223)	(9.093)
Diğer	(18.143)	(4.711)
Toplam esas faaliyetlerden diğer giderler	(688.900)	(269.098)

27. Yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler)

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Maddi ve maddi olmayan duran varlık satış karları/(zararları), net	2.560	(319)
Toplam yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler)	2.560	(319)

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

28. Finansman gelirleri/(giderleri)

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Finansman gelirleri:		
Mevduatlardan oluşan kur farkı karı	419.633	296.465
Mevduat faiz gelirleri	184.133	137.846
Türev araçlardan kaynaklanan karlar	258.949	64.606
Toplam finansman gelirleri	862.715	498.917
Finansman giderleri:		
Finansal borçlardan oluşan kur farkı zararı	(924.395)	(438.328)
Faiz giderleri	(532.997)	(294.960)
Türev araçlardan kaynaklanan zararlar	(4.350)	-
Diğer	(9)	(1.012)
Toplam finansman giderleri	(1.461.751)	(734.300)

29. Vergi varlık ve yükümlülükleri

i) Kurumlar vergisi:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Cari dönem ödenecek kurumlar vergisi	133.346	5.147
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	(4.317)	(1.235)
Kurumlar vergisi karşılığı	129.029	3.912

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları ve iştiraklerini konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılıkları, tam konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Türkiye’de kurumlar vergisi oranı 2015 yılı için %20’dir (2014-%20). Kurumlar vergisi oranı, kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası, yatırım indirimi istisnası vb.) ve indirimlerin (ar-ge indirimi gibi) indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

29. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

Vergi öncesi dönem karının hesaplanan vergi geliri tutarı ile mutabakatı aşağıda sunulmuştur:

	2015	2014
Vergi öncesi kar	2.225.372	183.661
Beklenen vergi gideri (%20)	(445.074)	(36.732)
Yatırım teşvik geliri	768.376	1.308.222
İndirim ve istisnalar	57.250	30.094
Kanunen kabul edilmeyen giderler ve üzerinden vergi hesaplanmayan farklar	(41.997)	(15.124)
Toplam vergi geliri	338.555	1.286.460

Yatırım Teşvik Geliri

Şirket Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP) için, 2011 yılı 1. çeyreğinde 14/07/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, büyük ölçekli yatırım teşvik belgesi almıştır. İlgili yasa kapsamında Şirket, yeni yatırımları nedeniyle yapacağı yatırım harcamalarının %30'unu vergi matrahından %50 oranında, yatırım nihayetlenip gelir elde edilmeye başladığında indirim konusu yapabilecektir. 7 Ekim 2013 tarihinde ise Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP), T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından 19 Ekim 2012 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere stratejik yatırım kapsamına alınmıştır. Şirket Stratejik Yatırım Teşviği kapsamında yatırım döneminde yapmakta olduğu harcamalarının %50'sini, vergi matrahından %90 oranında indirim konusu yapabilecektir. Bu kapsamlarda Şirket, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 7.969.662 bin TL (31 Aralık 2014 – 6.297.223 bin TL) yatırım harcaması yapmış olup gelecek dönemlerde kullanabileceği 3.656.588 bin TL (31 Aralık 2014 – 2.888.214 bin TL) vergi aktifini elde etmiştir. Ayrıca Şirket, Stratejik Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla oluşan vergi matrahından 344.638 bin TL'yi mahsup etmiştir (31 Aralık 2014 – 72.933 bin TL).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

29. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergiye konu olan birikmiş geçici farklar ve ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin etkileri, konsolide bilanço tarihi itibarıyla geçerli vergi oranları kullanılarak aşağıda özetlenmiştir:

	Birikmiş geçici farklar		Ertelenmiş vergi (yükümlülüğü)/varlığı	
	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki fark	523.313	1.274.666	(104.663)	(254.933)
Türev araçlar gerçeğe uygun değer farkı	217.134	64.606	(43.427)	(12.921)
Peşin ödenmiş giderler	137.557	-	(27.511)	-
Finansal varlıklar gerçeğe uygun değer farkı	86.590	57.112	(4.330)	(2.856)
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü			(179.931)	(270.710)
Yatırım teşvik geliri	7.969.662	6.297.223	3.656.588	2.888.214
Stratejik yatırım teşvik belgesi kapsamında mahsup edilen teşvik geliri			(344.638)	(72.933)
Kıdem tazminatı ve kıdeme teşvik primi karşılığı	154.952	141.395	30.990	28.279
Stok değer düşüklüğü karşılığı	102.114	90.204	20.423	18.041
Kullanılmamış izin ücretleri karşılığı	39.777	35.550	7.956	7.110
Vergi cezası karşılığı	-	31.302	-	6.260
Yedek parça ve malzeme stokları için değer düşüklüğü karşılığı	27.506	28.812	5.501	5.762
Dava karşılıkları	13.405	13.743	2.681	2.749
Türev araçlar gerçeğe uygun değer farkı	-	559	-	112
Ertelenmiş finansal gelirler, (net)	6.011	148	1.202	30
Diğer	8.639	51.100	1.731	10.220
Ertelenmiş vergi varlığı			3.382.434	2.893.844
Ertelenmiş vergi varlığı-net			3.202.503	2.623.134

Ertelenmiş vergi hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	2015	2014
Ertelenen vergi varlığı/(yükümlülüğü), net		
1 Ocak	2.623.134	1.330.197
Gelir tablosu ile ilişkilendirilen	471.901	1.291.607
Özkaynaklar ile ilişkilendirilen:		
-Satılmaya hazır finansal varlıkların yeniden değerlendirme kazançları	(1.474)	-
-Finansal riskten korunma fonu	127.034	(502)
-Tanımlanmış fayda planları aktüeryal kazançları/(kayıpları)	(1.782)	1.720
-Geçmiş yıllara ilişkin düzeltmelerin vergi etkisi	(16.310)	112
31 Aralık	3.202.503	2.623.134

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

30. Pay başına kazanç

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Ana ortaklığa ait dönem karı	2.550.168	1.458.963
Beheri 1 Kr nominal değerli hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedi	25.041.920.000	25.041.920.000
Toplam Kr cinsinden pay başına esas ve nispi kazanç	10,18	5,83

31. İlişkili taraf açıklamaları

İlişkili taraflarla işlemler aşağıdaki gruplara göre sınıflandırılmış olup, bu dipnottaki tüm ilişkili taraf açıklamalarını içermektedir.

- (1) Müşterek yönetime tabi ortaklıklar
- (2) Nihai ortağın hissedarı olduğu şirketler
- (3) Nihai ortak

a) Mevduatlar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	1.287.266	2.508.007
Toplam	1.287.266	2.508.007

b) Alacaklar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	309.098	1.671
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)	274.819	1.869
Aygaz A.Ş. (2)	70.583	1.503
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. (1)	4.162	2.337
Diğer (2)	11	3
Toplam	658.673	7.383

Tüpraş, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla gayri kabili rücu faktoring kapsamında faktoring şirketlerinden tahsil etmiş olduğu 125.000 bin TL'yi (31 Aralık 2014 – 741.425 bin TL) ilişkili taraflardan ticari alacaklardan düşmüştür.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

31. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

c) Borçlar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Koç Holding A.Ş. (3)	17.469	7.075
Aygaz A.Ş. (2)	17.112	11.863
Ark İnşaat A.Ş. (2)	12.656	13.459
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)	10.667	4.985
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (2)	5.559	10.704
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	5.275	4.719
RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşl. A.Ş. (2)	3.510	-
Eltek Elektrik Enerjisi İthalat, İhracat ve Toptan Tic. A.Ş. (2)	2.325	2.596
RAM Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. (2)	648	8.583
Setur Servis Turistik A.Ş. (2)	536	2.234
Diğer (2)	4.516	1.631
Toplam	80.273	67.849

d) Verilen maddi duran varlık avansları:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşl. A.Ş. (2)	17.957	75.720
Ark İnşaat A.Ş. (2)	6	-
Toplam	17.963	75.720

e) Banka kredileri:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	-	22.791
Toplam	-	22.791

f) Ürün ve hizmet satışları, net:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)	4.698.599	5.561.385
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	3.321.907	3.635.021
Aygaz A.Ş. (2)	344.503	432.032
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. (1)	28.301	36.778
Ram Dış Ticaret A.Ş. (2)	-	4.782
Diğer (2)	447	1.727
Toplam	8.393.757	9.671.725

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

31. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

g) Mal ve hizmet alımları:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Aygaz A.Ş. (2)	416.823	389.392
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	92.078	57.858
Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. (2) (**)	90.581	29.525
Ark İnşaat A.Ş. (2)	83.804	5.507
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)	77.881	59.958
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (2)	50.022	52.206
Koç Holding A.Ş. (3) (*)	32.153	19.074
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)	28.400	20.694
Eltek Elektrik Enerjisi İthalat, İhracat ve Toptan Tic. A.Ş. (2)	22.843	21.843
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (2)	8.254	7.889
RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşl. A.Ş. (2)	4.935	7.159
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. (1)	2.629	1.856
Setair Hava Taşımacılığı ve Hizmetleri A.Ş. (2)	520	6.527
Diğer (2)	11.017	11.383
Toplam	921.940	690.871

(*) Nihai ortağımız Koç Holding A.Ş.'nin bünyesindeki şirketlere finans, hukuk, planlama, vergi, üst yönetim gibi konularda sunduğu hizmetlerin karşılığı olarak, personel ve üst yönetim giderleri dahil olmak üzere Koç Holding A.Ş. nezdinde hizmet sunulan şirketlerle ilgili olarak oluşan giderlerin, Transfer Fiyatlaması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında 1 Seri No.lu Genel Tebliğin “11-Grup İçi Hizmetler” düzenlemesi çerçevesinde dağıtımı sonucunda Şirketimize fatura edilen hizmet bedelini içermektedir.

(**) Sigorta acentesi olarak faaliyet gösteren Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. aracılığı ile sigorta şirketleri ile imzalanan poliçeler kapsamında, 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren dönemlerdeki prim tutarlarını içermektedir.

h) Sabit kıymet alımları:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşl. A.Ş. (2)	97.127	87.938
Entek Elektrik Üretim A.Ş. (2)	27.412	-
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)	4.366	48
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (2)	3.813	-
Ark İnşaat A.Ş. (2)	-	156.442
Diğer (2)	1.964	733
Toplam	134.682	245.161

i) Yönetim Kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar:

Şirket'in üst düzey yöneticileri, Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri ile Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcıları olarak belirlenmiştir. 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren dönemde, Şirket'in üst düzey yöneticilerine sağlanan faydaların toplamı 50.755 bin TL'dir (31 Aralık 2014 – 41.223 bin TL). Bu tutarın 13.326 bin TL'lik kısmı işten ayrılma dolayısıyla yapılan ödemelere ilişkin olup, kalan kısmı kısa vadeli sağlanan faydalardan oluşmaktadır (31 Aralık 2014 – Yoktur).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

31. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

j) İlişkili taraflara ödenen finansman giderleri:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Yapı Kredi Faktoring A.Ş. (2)	2.657	10.185
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	5.454	6.479
Yapı Kredi Bank Netherland (2)	-	194
Toplam	8.111	16.858

k) Vadeli mevduat faiz gelirleri:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	105.981	63.709
Toplam	105.981	63.709

l) Yapılan bağışlar:

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıl içerisinde yapılan toplam bağış tutarı 14.418 TL'dir (31 Aralık 2014 – 6.775 TL).

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi

Grup faaliyetlerinden dolayı, borç ve sermaye piyasası fiyatları, döviz kurları ve faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetim programı, mali piyasaların öngörülemezliğine odaklanmakta olup Grup'un mali performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

Likidite riski:

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir.

İhtiyatlı likidite riski yönetimi, yeterli miktarda nakit ve menkul kıymet sağlamak, yeterli kredi imkanları yoluyla fonlamayı mümkün kılmak ve açık pozisyonu kapatabilme imkanından oluşmaktadır.

Aşağıdaki tablo Grup'un 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla kalan vadelerine göre bilanço içi finansal yükümlülükleri için ödeyeceği nakit çıkışlarını göstermektedir. Tabloda gösterilen tutarlar sözleşmeye dayalı indirgenmemiş nakit akım tutarları olup, Grup, likidite yönetimini beklenen indirgenmemiş nakit akımlarını dikkate alarak yapmaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31 Aralık 2015

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	16.610.450	17.658.865	6.989.072	1.911.863	6.949.607	1.808.323
Banka kredileri	7.661.613	8.494.709	289.289	1.819.131	4.577.966	1.808.323
Borçlanma senedi ihraçları	2.257.807	2.471.537	8.775	92.732	2.370.030	-
Ticari borçlar	3.878.036	3.879.625	3.879.625	-	-	-
Diğer borçlar ve yükümlülükler	2.812.994	2.812.994	2.811.383	-	1.611	-

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev Araçlar (Net)	201.249	(69.131)	226	(60.108)	(2.455)	(6.794)
Türev Nakit Girişleri	268.872	1.135.704	1.436	108.937	890.913	134.418
Türev Nakit Çıkışları	67.623	1.204.835	1.210	169.045	893.368	141.212

31 Aralık 2014

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	15.412.011	16.294.932	7.852.402	781.958	5.728.051	1.932.521
Banka kredileri	6.120.927	6.779.952	199.715	715.000	3.932.716	1.932.521
Borçlanma senedi ihraçları	1.634.083	1.857.584	-	66.958	1.790.626	-
Ticari borçlar	5.610.001	5.610.396	5.610.396	-	-	-
Diğer borçlar ve yükümlülükler	2.047.000	2.047.000	2.042.291	-	4.709	-

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev Araçlar (Net)	64.047	(56.080)	-	(61.955)	4.319	1.556
Türev Nakit Girişleri	64.606	1.758.344	-	1.658.872	73.130	26.342
Türev Nakit Çıkışları	559	1.814.424	-	1.720.827	68.811	24.786

Nakit çıkışları, satışlardan elde edilecek nakit girişleri ve gerekli görüldüğü takdirde finansman yoluyla karşılanacaktır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Kredi riski:

Grup, vadeli satışlarından kaynaklanan ticari alacakları ve bankalarda tutulan mevduatları dolayısıyla kredi riskine maruz kalmaktadır. Grup yönetimi müşterilerden alacakları ile ilgili kredi riskini her bir müşteri için ayrı ayrı olmak kaydıyla kredi limitleri belirleyerek ve gerektiği takdirde teminat alarak riskli gördüğü müşterilerine ise sadece nakit tahsilat yoluyla satış yaparak azaltmaktadır. Grup'un tahsilat riski esas olarak ticari alacaklarından doğabilmektedir. Ticari alacaklar, Grup yönetimince geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra konsolide bilançoda net olarak gösterilmektedir.

Tüpraş'ın müşterilerinin büyük bölümü finansal açıdan kuvvetli akaryakıt dağıtım şirketleri ya da devlet kuruluşlarından oluşmaktadır. 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla Grup'un satış yaptığı en büyük 5 müşterisinden olan alacaklarının toplam ticari alacaklar içerisindeki payı sırasıyla %57 ve %47'dir. Bununla birlikte, Grup'un yıllara göre tahsil edilemeyen alacak tutarına bakıldığında ve yukarıdaki sebepler dikkate alındığında, Grup yönetimi ticari alacaklarından oluşan kredi riskinin düşük olduğu görülmektedir. Grup finansal varlıkların yönetiminde de aynı kredi riski yönetimi prensipleri ile hareket etmektedir. Yatırımlar, likiditesi en yüksek enstrümanlara yapılmakta ve işlemin yapıldığı kuruluşlar finansal açıdan güçlü bankalar arasından seçilmektedir. Grup, bugüne kadar tahsil edilemeyen, vadesi geçen, koşulları yeniden görülen herhangi bir banka mevduatı bulunmadığından banka mevduatları ile ilgili herhangi bir değer düşüklüğü riskinin olmadığını düşünmektedir.

Grup'un 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla finansal araç türleri itibarıyla maruz kaldığı kredi riskleri aşağıda belirtilmiştir:

31.12.2015

	Alacaklar						
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski	658.673	1.881.159	-	25.815	3.027.546	268.872	-
-Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	461.310	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	658.673	1.871.402	-	25.815	3.027.546	268.872	-
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	9.757	-	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	2.593	-	738	-	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	(2.593)	-	(738)	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı*	-	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

31.12.2014

	Alacaklar						
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski	7.383	162.452	-	30.866	3.898.396	64.606	-
-Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	111.925	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	7.383	89.243	-	30.866	3.898.396	64.606	-
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	73.209	-	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	2.593	-	645	-	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	(2.593)	-	(645)	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı*	-	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31.12.2015

	Alacaklar				
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar	Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	7.770	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	1.584	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	403	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	-	-	-	-	-
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	-	-	-	-	-

31.12.2014

	Alacaklar				
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar	Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	38.813	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	17.228	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	17.168	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	-	-	-	-	-
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	-	-	-	-	-

Grup yukarıda belirtilen finansal varlıkların değer düşüklüğü testleri sırasında tahsil edilmesi gereken tutarların tahsil edilemeyecek olduğunu gösteren etkenlerin varlığını göz önünde bulundurmıştır.

Piyasa riski:

Şirket emtia fiyatı, döviz kuru ve faiz haddi risklerini piyasa riskinin en önemli unsurları olarak görmektedir. Döviz kuru ve faiz haddi riskleri portföy ve ürün bazında ayrı ayrı değerlendirilmektedir.

Emtia fiyat riski

Tüpraş, üretimde kullanmak üzere edindiği ham petrol stokları ile ilgili olarak petrol fiyatlarındaki dalgalanmaların etkilerine maruz kalmaktadır. Şirket yönetimi söz konusu riskin bertaraf edilmesi için elde bulundurduğu stok miktarlarını düzenli olarak gözden geçirmektedir.

Tüpraş'ın ürün satış fiyatları ise 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununda tanımlandığı üzere “en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu” olan, Akdeniz ürün fiyatları ve ABD doları satış kuru takip edilerek belirlenmektedir. Yasal tanım çerçevesinde Akdeniz piyasasındaki petrol ürünleri fiyatlarında oluşan değişiklikler ve ABD doları kurundaki değişim Şirket yönetimi tarafından günlük olarak değerlendirilmekte ve bu iki faktöre göre oluşturulan yeni fiyat, yürürlükteki satış fiyatlarından anlamlı bir şekilde yukarı ya da aşağı yönde farklılık gösterdiğinde ürün satış fiyatları güncellenmektedir.

Petrol fiyatlarındaki değişkenlik net kar ve nakit akımları üzerinde istenmeyen ve beklenmeyen dalgalanmalar yaratabileceğinden bu riski bertaraf etmek amacıyla Şirket vadeli mal alım satım işlemlerine girmektedir. Bu işlemler riskten korunma muhasebesini şartlarını sağlamadığı için gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Faiz haddi riski

Grup, faiz hadlerindeki değişmelerin faiz getiren varlık ve yükümlülükler üzerindeki etkisinden dolayı faiz haddi riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu faiz haddi riski, faiz haddi duyarlılığı olan varlık ve yükümlülüklerin dengelenmesi suretiyle ve yapılan faiz haddi swap işlemleri ile yönetilmektedir.

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibariyle Grup'un faiz pozisyonu tablosu aşağıdaki belirtilmiştir:

	31.12.2015	31.12.2014
Sabit faizli finansal araçlar		
Finansal varlıklar Vadeli mevduatlar	2.980.010	3.867.791
Finansal yükümlülükler	5.387.579	3.602.023
Değişken faizli finansal araçlar		
Finansal yükümlülükler (*)	4.531.841	4.152.987

(*) 31 Aralık 2015 tarihi itibariyle Tüpraş'ın Fuel Oil Dönüşüm Projesi için kullanmış olduğu değişken faizli kredileri kapsamında riskten korunma amaçlı olarak sınıflandırılan 611.765 bin ABD Doları tutarında faiz haddi swap işlemi bulunmaktadır (31 Aralık 2014 – 500.000 bin ABD Doları). Ayrıca Ditaş'ın Kartal ve Maltepe tankerleri için almış olduğu değişken faizli kredileri kapsamında riskten korunma amaçlı olarak sınıflandırılan 53.142 bin Avro tutarında faiz haddi swap işlemi bulunmaktadır (31 Aralık 2014 –Yoktur) (Not 20).

31 Aralık 2015 tarihinde ABD doları para birimi cinsinden olan banka kredileri için faiz oranı 100 baz puan (%) yüksek olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, vergi öncesi kar 379 bin TL daha düşük olacaktı (31 Aralık 2014 – 628 bin TL). 31 Aralık 2015 tarihinde ABD doları para birimi cinsinden olan banka kredileri için faiz oranı 100 baz puan (%) düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, vergi öncesi kar 379 bin TL daha yüksek olacaktı (31 Aralık 2014 – 628 bin TL). 31 Aralık 2015 tarihinde Avro para birimi cinsinden olan banka kredileri için faiz oranı 100 baz puan (%) yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, vergi öncesi kar 62 bin TL daha düşük/yüksek olacaktı (31 Aralık 2014-544 bin TL). 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde TL para birimi cinsinden olan banka kredileri için faiz oranı riski bulunmamaktadır.

Beklenen yeniden fiyatlandırma ve vade tarihleri, alınan krediler dışındaki finansal varlık ve yükümlülükler için sözleşme vade tarihlerinden farklı olmadığından ek bir tablo ile sunulmamıştır.

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibariyle banka kredilerinin yeniden fiyatlandırma tarihlerine göre vade analizleri Not 5'te sunulmuştur.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Döviz kuru riski

Grup, döviz cinsinden yaptığı operasyonları nedeniyle döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmektedir.

Grup'un net finansal yükümlülükleri, esas olarak yurt dışından hammadde ithalatı ve ihracat satışları sebebiyle yabancı para çevrim riskine maruzdur. Grup, söz konusu yabancı para finansal yükümlülüklerden ötürü ortaya çıkan kur riskini, ürün satış fiyatlarına döviz kuru değişimlerini yansıtmak suretiyle sınırlandırmaktadır.

Aşağıdaki tablo 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla Grup'un yabancı para pozisyonu riskini özetlemektedir. Grup tarafından tutulan yabancı para varlıkların ve borçların kayıtlı tutarları yabancı para cinslerine göre aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Varlıklar	2.144.050	1.474.548
Yükümlülükler	(10.446.529)	(10.046.577)
Net bilanço yabancı para pozisyonu	(8.302.479)	(8.572.029)
Bilanço dışı türev araçlar net yabancı para pozisyonu	855.176	1.646.419
Net yabancı para pozisyonu	(7.447.303)	(6.925.610)

Grup, net yabancı para finansal yükümlülüklerden ve ticari borçlardan ötürü ortaya çıkan kur riskini, ürün satış fiyatlarına döviz kuru değişimlerini yansıtmak suretiyle sınırlandırmaktadır. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Grup'un sahip olduğu toplam ham petrol ve petrol ürünü stokları tutarı 1.962.440 bin TL (31 Aralık 2014-2.263.213 bin TL)'dir (Not 8).

Ayrıca, Grup, 1.709.447 bin ABD Doları (4.970.388 bin TL) tutarındaki RUP yatırım kredilerini, gerçekleşme olasılığı yüksek tahmini ABD Doları cinsinden ihraç gelirleri nedeniyle maruz kalınan ABD Doları/TL spot kur riskine karşı korunma aracı olarak tanımlamış olup; bu kapsamda, 1 Mart 2015'ten itibaren nakit akış riskinden korunma muhasebesi uygulamaktadır. RUP yatırım kredilerinin kur farkı gelir/gideri, ilgili riskten korunma konusu olan kalemin nakit akışları gerçekleşene kadar özkaynaklar altında "Riskten korunma kazanç/(kayıpları)" hesabında muhasebeleştirilmektedir.

İlgili doğal hedge tutarı ve nakit akış riskinden korunma işlemi kapsamında korunma aracı olarak tanımlanan RUP yatırım kredileri hariç, Grup'un 31 Aralık 2015 itibarıyla 514.475 bin TL tutarında net yabancı para açık pozisyonu bulunmaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

DÖVİZ POZİSYONU TABLOSU									
31 Aralık 2015									
	Türk Lirası Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)			Türk Lirası Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)			31 Aralık 2014		
	ABD Doları	Avro	GBP	Diğer	ABD Doları	Avro	GBP	Diğer	
Ticari Alacaklar	31.286	3	-	-	10.757	3	-	-	
Parasal Finansal Varlıklar (Kasa, Banka hesapları dahil)	1.598.597	9.102	29	-	539.810	9.102	29	-	
Diğer	447.514	153.793	87	16	153.793	87	16	-	
Dönen Varlıklar	2.077.397	704.360	9.192	45	704.360	9.192	45	-	1.715
Diğer	66.653	1.649	18.347	-	66.653	1.649	18.347	-	1.715
Duran Varlıklar	66.653	1.649	18.347	-	66.653	1.649	18.347	-	1.715
Toplam Varlıklar	2.144.050	706.009	27.539	45	706.009	27.539	45	66	1.715
Ticari Borçlar	2.628.025	881.949	19.480	(134)	2.628.025	881.949	19.480	(134)	805
Finansal Yükümlülükler	1.005.108	331.037	13.401	-	1.005.108	331.037	13.401	-	-
Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	15.389	5.023	247	-	15.389	5.023	247	-	-
Kısa Vadeli Yükümlülükler	3.648.522	1.218.009	33.128	(134)	3.648.522	1.218.009	33.128	(134)	805
Finansal Yükümlülükler	6.790.725	2.285.919	45.376	-	6.790.725	2.285.919	45.376	-	-
Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	7.282	1.939	517	-	7.282	1.939	517	-	-
Uzun Vadeli Yükümlülükler	6.798.007	2.287.858	45.893	-	6.798.007	2.287.858	45.893	-	-
Toplam Yükümlülükler	10.446.529	3.505.867	79.021	(134)	10.446.529	3.505.867	79.021	(134)	805
Finansal Durum Tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu	855.176	294.117	-	-	855.176	294.117	-	-	-
Aktifi Karakterli Finansal durum tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	855.176	294.117	-	-	855.176	294.117	-	-	-
Pasifi Karakterli Finansal durum tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu	(7.447.303)	(2.505.741)	(51.482)	179	(7.447.303)	(2.505.741)	(51.482)	179	910
Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu	(8.816.646)	(2.955.300)	(69.916)	163	(8.816.646)	(2.955.300)	(69.916)	163	(805)
Risken korunma amaçlı sınıflandırılan türev araçların gerçeğe uygun değeri	(26.633)	(9.160)	-	-	(26.633)	(9.160)	-	-	-

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla Grup'un finansal durum tablosundaki net döviz pozisyonunun döviz kurlarındaki değişimlere baz duyarlılık analizi özetlenmiştir.

Döviz Kuru Duyarlılık Analizi Tablosu

31 Aralık 2015

	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları kurunun % 10 değişmesi halinde:				
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(859.283)	859.283	(582.190)	582.190
ABD Doları riskinden korunan kısım (-) (*)	582.556	(582.556)	-	-
ABD Doları Net Etki	(276.727)	276.727	(582.190)	582.190
Avro kurunun % 10 değişmesi halinde:				
Avro net varlık/yükümlülüğü	(22.217)	22.217	-	-
Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
Avro Net Etki	(22.217)	22.217	-	-
TOPLAM	(298.944)	298.944	(582.190)	582.190

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait

Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31 Aralık 2014

	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları kurunun % 10 değişmesi halinde:				
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(843.167)	843.167	-	-
ABD Doları riskinden korunan kısım (-) (*)	395.635	(603.196)	-	-
ABD Doları Net Etki	(447.532)	239.971	-	-
Avro kurunun % 10 değişmesi halinde:				
Avro net varlık/yükümlülüğü	(23.717)	23.717	-	-
Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
Avro Net Etki	(23.717)	23.717	-	-
TOPLAM	(471.249)	263.688	-	-

(*) 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Şirket, kullanmış olduğu RUP yatırım kredilerini ve çapraz kur swap işlemlerini nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında değerlendirmiş ve bu işlemlerden oluşan kur farkı gelir/giderini özkaynaklar altında muhasebeleştirmiştir. Döviz kurundaki %10 artış ve azalış etkisi de aynı yöntemle hesaplanmış, RUP yatırım kredileri kur farkı ve çapraz swap işlemleri döviz kuru duyarlılık tablosunda riskten korunan kısım olarak sınıflanmıştır. 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla Şirket, kullanmış olduğu RUP yatırım kredisinden oluşan kur farklarını ve faiz giderlerini TL faizleri ile karşılaştırarak TL faizlerinin altında kalan kısımlarını yapılımakta olan yatırımlar hesabında aktifleştirmiştir, aşan kısmını ise gelir tablosunda muhasebeleştirmiştir. Döviz kurundaki %10 artış ve azalış etkisi de aynı yöntemle hesaplanmış ve aktifleşen kur farkları döviz kuru duyarlılık analizi tablosunda ABD doları riskinden korunan kısım olarak sınıflanmıştır. Ayrıca, 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla vadeli döviz işlemleri ile kur riskinden korunan kısım döviz kuru duyarlılık analizi tablosunda ABD doları riskinden korunan kısım olarak sınıflanmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

İhracat ve ithalat bilgileri

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
İhracat		
ABD Doları (Bin TL karşılığı)	7.802.267	8.162.742
Toplam	7.802.267	8.162.742
İthalat		
ABD Doları (Bin TL karşılığı)	27.317.980	31.544.417
Toplam	27.317.980	31.544.417

Sermaye risk yönetimi

Sermayeyi yönetirken Grup'un hedefleri, ortaklarına getiri, diğer paydaşlarına fayda sağlamak ve sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısını sürdürmek için Grup'un faaliyette bulunabilirliğinin devamını korumaktır.

Sermaye yapısını korumak veya yeniden düzenlemek için Grup ortaklara ödenecek temettü tutarını belirlemekte, yeni hisseler çıkarabilmekte ve borçlanmayı azaltmak için varlıklarını satabilmektedir. 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla net finansal borç/ yatırılan sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Toplam finansal borçlar (Not 5)	9.919.420	7.755.010
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri (Not 4)	(3.027.546)	(3.898.396)
Net finansal borç	6.891.874	3.856.614
Özkaynaklar	8.368.449	6.212.630
Yatırılan sermaye	15.260.323	10.069.244
Net finansal borç/ yatırılan sermaye oranı	%45,16	%38,30

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer, piyasa katılımcıları arasında ölçüm tarihinde olağan bir işlemde, bir varlığın satışından elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyat olarak tanımlanır. Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Grup tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemleri kullanılarak tespit olunmuştur. Ancak, gerçeğe uygun değeri belirlemek için piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler gereklidir. Buna göre, burada sunulan tahminler, Grup’un bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, finansal araçların gerçeğe uygun değerinin tahmininde kullanılmıştır:

Parasal varlıklar

Dönem sonu kurlarıyla çevrilen yabancı para cinsinden olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir.

Nakit ve nakit benzeri değerler dahil maliyet değerinden gösterilen finansal varlıkların kayıtlı değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle gerçeğe uygun değerlerine eşit olduğu öngörülmektedir.

Ticari alacakların kayıtlı değerlerinin, ilgili değer düşüklük karşılıklarıyla beraber gerçeğe uygun değeri yansıttığı öngörülmektedir.

Parasal borçlar

Kısa vadeli banka kredileri ve diğer parasal borçların gerçeğe uygun değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir. Uzun vadeli değişken faizli banka kredilerinin faiz oranları değişen piyasa koşulları dikkate alınarak güncellendiği için bu kredilerin gerçeğe uygun değerlerinin taşıdıkları değeri ifade ettiği düşünülmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 Tarihinde Sona Eren Yıla ait Konsolide Finansal Tablolara ait Açıklayıcı Notlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası [“TL”] olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Rayiç değer ölçümleri hiyerarşi tablosu:

Grup, finansal tablolarda gerçeğe uygun değer ile yansıtılan finansal araçların rayiç değer ölçümlerini her finansal araç sınıfının girdilerinin kaynağına göre, üç seviyeli hiyerarşi kullanarak, aşağıdaki şekilde sınıflandırmaktadır.

Seviye 1: Belirlenen finansal araçlar için aktif piyasada işlem gören (düzeltilmemiş) piyasa fiyatı kullanılan değerlendirme teknikleri

Seviye 2: Dolaylı veya dolaysız gözlemlenebilir girdi içeren diğer değerlendirme teknikleri

Seviye 3: Gözlemlenebilir piyasa girdilerini içermeyen değerlendirme teknikleri Rayiç değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2015 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Türev finansal varlıklar	-	268.872	.-
Finansal yatırımlar	-	-	-
Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal yükümlülükler			
Türev finansal yükümlülükler	-	67.623	-

Rayiç değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2014 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Türev finansal varlıklar	-	64.606	-
Finansal yatırımlar	-	-	-
Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal yükümlülükler			
Türev finansal yükümlülükler	-	559	-

33. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Yoktur.

Sözlük

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

	TÜRKÇE
APC	İleri Proses Kontrolü
API	Amerikan Petrol Enstitüsü (API) tarafından çıkarılan ve özgül ağırlığa bağlı API gravite tanımı,
ASRFO	petrolün sınıflandırılması için kullanılır.
ASTM	Atmosferik Straight Run Fuel oil
BAT	Uluslararası Standartlar
CCR REFORMER	Mevcut en iyi teknoloji
CDU	Katalist Rejenerasyonlu Reformer
CIF	Ham petrol Distilasyon Ünitesi
ÇED	İthalatta, mal fiyatının üzerine sigorta ve navlun giderlerinin de eklendiği bir alım-satım şekli
DCS	Çevresel Etki Değerlendirmesi
DECOKER	Kontrol Sistemi
DSS	Koklaştırma Ünitesi
DWT	Sürdürülebilir Çözümler
DYS	Uluslararası Denizcilik Ticaretinde ve Denizcilik Endüstrisinde kullanılan ağırlık birimi
EBH	Değişiklik Yönetim Sistemi
EFQM	Kaynayan Yataklı Hidrokraker
EII	Avrupa Kalite Yönetimi Vakfı
ENVER	Enerji Yoğunluğu indeksi
EPDK	Enerji Verimliliği
ESD	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
EUREKA	Elektrostatik deşarj
EURO 3	Avrupa Araştırma Koordinasyon Ajansı
EURO 4	Euro Emisyon Standardı (Maks. Kükürt 350ppm)
EURO 5	Euro Emisyon Standardı (Maks. Kükürt 50ppm)
FAVÖK	Euro Emisyon Standardı (Maks. Kükürt 10ppm)
FCC	Faiz, Amortisman Vergi Öncesi Kâr
FED	Ağır hidrokarbon petrol fraksiyonlarını benzin, kompenatlarına dönüştüren ünite
FOB	Amerika Merkez Bankası
FP7	Tedarikçinin malzemeyi nakliye yapacağı geminin güvertesine taşıyana kadar olan sorumluluğu
GDR	olan mal teslim şekli
GMB	Avrupa Birliği'nde çok uluslu araştırma ve teknoloji geliştirme projelerinin desteklendiği başlıca
GTL/CTL	Topluluk Programları'dır.
HAY	Küresel Saklama Sertifikası
HAZOP	Güvenlik Merkezli Bakım
HDS	Gazdan Sıvı, Kömürden Sıvı
HORİZON	Hata Ayıklama Yöntemi
HRSG	Tehlike ve işletilebilme çalışması metodu
HSRN	Kükürt Giderme
HVGO	AB Araştırma ve Yenilikçi Çerçeve Programı
HYDROKRAKER	Isı recovery buhar jeneratörü
IEA, UEA	Ağır Nafta
IOPC	Vakum distilasyon ünitesinden elde edilen HVGO, dönüşüm ünitelerinde daha değerli beyaz
ISM	ürünlere çevrilir.
ISPS	Rafineri Dönüşüm Ünitesi
İTA	Uluslar Arası Enerji Ajansı
	Uluslararası Petrol Kirliliği Tazminat Fonu
	Uluslararası Emniyetli Yönetim
	Uluslararası Gemi ve Liman Güvenlik Kuralları
	İş Tehlike Analizleri

İNGİLİZCE

Advanced Process Control
The American Petroleum Institute gravity, or API gravity, is a measure of how heavy or light petroleum liquid is compared to water.
Atmospheric Straight Run Fuel oil
American Society for Testing and Materials
Best Available Technology
Continuous Catalytic Regeneration Reformer
Crude Distillation Unit
Cost, Insurance & Freight
Environmental Impact Assessment
Distributed Control System
Delayed Coker
Dupont Sustainable Solutions
Deadweight Tonnage
Change Management System
Ebullated Bed Hydrocraker
European Foundation for Quality Management
Energy Intensity Index
Energy Efficiency
Energy Market Regulatory Authority
Electrostatic discharge
European Research Coordination Agency
Euro Emission Standard (Max. Sulphur 350ppm)
Euro Emission Standard (Max. Sulphur 50ppm)
Euro Emission Standard (Max. Sulphur 10ppm)
EBITDA
Fluid Catalytic Cracking Unit
Central Bank of America
Free On Board
The Seventh Framework Program
Global Depositary Receipt
Security Centered Maintenance
Gas To Liquid, Coal to Liquid
Debugging Method
Hazard and Operability Study
Hydro Desulphurisation
EU Research and Innovation Framework Program
Heat recovery steam generator
Heavy Straight-Run Naphtha
Heavy Vacuum Gas Oil
Hydrocracker-Conversion Unit
International Energy Agency
International Oil Pollution Compensation Funds
International Safety Management
International Ship and Port Security Rules
Job Hazard Analysis

Sözlük

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

	TÜRKÇE	İNGİLİZCE
KBS	Kazan Besleme Suyu	Boiler Feed Water
KKO	Kapasite Kullanım Oranı	Capacity Utilization Rate
KOK	Kalıcı Organik Kirleticiler	Persistent Organic Pollutants
KPI	Temel Performans Göstergeleri	Key Performance Indicators
LCGO	Light Cycle Gas Oil	Light Cycle Gas Oil
LCGO/HCGO	Hafif / Ağır Dizel	Light/ Heavy Gas Oil
LSRN	Hafif Nafta	Light Straight Run Naphtha
ME	Mekanik Emreemadelik	Mechanical Availabilities
MTBE	Benzinin oktanını artırmak ve aromatik miktarını düşürmek amacıyla kullanılan yüksek oktanlı hidrokarbon.	Methyl tertiary-butyl ether
NELSON COMPLEXITY	Beyaz Ürün Üretebilme Kapasitesi	White Goods able to produce Capacity
OCIMF	Petrol Şirketlerinin Uluslararası Denizcilik Forumu	The Oil Companies International Marine Forum
OEA	Operasyonel Emreemadelik	Operational Availabilities
OSAR	Olay Sınıflandırma, Araştırma ve Raporlama	Event Classification, Research and Reporting
PCT	Uluslararası Patent Koruması	International Patent Protection
PETDER	Petrol Sanayi Derneği	Petroleum Industry Association
POX	Kısmi Oksidasyon Ünitesi	Partial Oxidation
PPM	Bir kilogram yakıtta mg cinsinden kükürt miktarını gösterir.	Parts Per Million
PT	Penetrant Test	Penetrant Test
QDMS	Tüpraş Kalite Yönetim ve Doküman Sistemi	Quality Documentation Management System
RAYEP	Rafinerici Yetiştirme Programı	Refining Training Program
RBI	Risk Tabanlı Teknik Kontrol	Technical Risk Control
RDT	Risk Değerlendirme Tablosu	Risk Evaluation Chart (REC)
RGY	Risk ve Güvenirlilik Yönetimi	Risk and Reliability Management
RON	Oktan sayısı, benzinin kalitesini gösteren parametre olup motordaki vuruntunun ölçümü	Research Octane Number
RTK	Risk Tabanlı Kontrol	Risk -Based Control
RUP	Fuel Oil Dönüşüm Ünitesi	Residuum Upgrading
SDA	Çözücü Yardımıyla Asfalt Ayrırma Ünitesi	Solvent Deasphalting Unit
SEÇ	Sağlık, Emniyet ve Çevre	HSE
SEÇ-K	Sağlık, Emniyet, Çevre ve Kalite	Health, Safety, Environment and Quality
SEVESO-II	Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik	Prevention of Major Industrial Accidents and Mitigation of Impacts on Regulation
SMR	Hidrojen Üretim Ünitesi	Stream Methane Reformer
SRD	Sağlık Risk Değerlendirmesi	Health Risk Assessment
TAEK	Türkiye Atom Enerji Kurumu	Turkey Atomic Energy Agency
TEYDEB	Teknolojik ve Destek Programları Başkanlığı	Technological and Support Programs Department
TEYS	Tehlike ve etkilerin yönetim süreci	Management process of the dangers and effects
TMSA 2	Petrol Tankeri Yönetimi ve Değerlendirmesi 2	Tanker Management Self Assessment 2
TPE	Ton Petrol Eşdeğeri	Tons Petroleum Equivalent
TPP	Termal Power Plant	Thermal Power Plant
TÜRKAK	Türk Akreditasyon Kurumu	Turkish Accreditation Agency
VAP	Verimlilik Artırıcı Proje	Efficiency Enhancement Project
VDU	Vakum Destilasyon Ünitesi	Vacuum Distillation Unit
VGO	Vakum Dizel	Vacuum Gasoil
VLCC	Çok Büyük Hampetrol Gemisi	Very Large Crude Carrier
VOC	Uçucu Organik Bileşenler	Volatile Organic Compounds
WTI	Amerikan Referans Ham Petrolü	West Texas Intermediate

BİRİMLER SÖZLÜĞÜ

	TÜRKÇE	İNGİLİZCE
ROE	Öz Kaynak Kârlılığı	Return on Equity
m ³	Metre Küp	Cubic Meter
MW	Megavat	Megawatt
KG	Kilogram	Kilogram
GRT	Gros tonaj	Gros tonaj
M/T	Milyon Tonaj	Million tonnes
Kv	Kilovat	Kilowatt
kWh	Kilovatsaat	Kilowatt Hour
m ²	Metre Kare	Square Meter
CO ₂	Karbondiyoksit	Carbon dioxide
GCAL	Giga kalori	Gcal
Ton CO ₂ e	Ton Karbondiyoksit Eşleniği	Ton Carbon dioxide Equivalent
TJ	Terajoule	Terajoule
MJ	Megajoule	Megajoule
j	Joule	Joule
Mt	Milyon Ton	Million ton
t	Ton	Ton
bpd	Bir Günde Üretilen Petrol Varil Sayısı	Barrel Per Day
MtOE	Milyon Ton Petrol Eşdeğeri	Million Ton of oil Equivalent
mmcf	Milyon Küp Feet	Milyon Cubic Feet,
g/l	Gram/ Litre	Gram/Litre
ppm	Milyon Başına Düşen Parça Sayısı	Number of Parts Per Million
N	Newton	Newton

